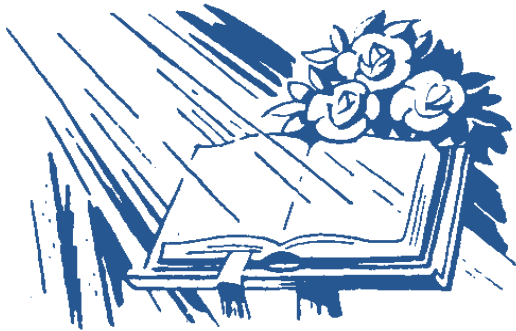

PREČO SAMI OD SEBA NEVIETE POSÚDIŤ, ČO JE SPRAVODLIVÉ?

Immanuel Elijah

III. časť

Podmienky víťazstva večného života

Od náboženstiev nezávislá
moderná interpretácia Biblie

Výklad Biblie zodpovedajúci jej celkovému učeniu

© *Priatelja Biblie 2019*

Tento výklad Biblie možno v neupravenom znení kopírovať a voľne šíriť.

Teraz, bezprostredne pred návratom Ježiša, nesmie byť cesta pravdy,
cesta života pred nikým uzavretá.

Dôležité informácie k dosiahnutiu spasenia

Sofoniáš 2, 3; II.Timoteovi 3, 15-17

**Motto: "Kto nemiluje, nepoznal Boha, pretože
BOH JE LÁSKA."**

(I.Jána 4, 8)

Boh vytrhol proroka Eliáša do neba na ohnivom voze – nazvali by to dnes UFO?

V posledných dňoch príde Eliáš a všetko napraví, čo proroci od začiatku učili. Tento prísľub potvrdil Ježiš (Matúš 17, 11). Eliáš je predchodca živých spravodlivých, ktorí pred blížnym príchodom Ježiša budú vzatí živí do neba a zomrieť už nemusia. V jedinom okamihu sa premenia na nové telo a budú tak vytrhnutí ako Eliáš (v roku 896 p.n.l.). Ak dodržíme podmienky večného života, môžeme byť medzi nimi aj my.

OBSAH

NÁBOŽENSKÝ ŽARGÓN A POZMENENÝ VÝZNAM BIBLICKÝCH SLOV	5
--	---

III. časť

Vít'azstvo večného života s podmienkami	9
Prečo sami od seba neviete posúdiť, čo je spravodlivé?	9
Bohom nariadené sviatky	10
Dokedy je platné Desatoro?	11
Sviatky, ktoré ustanovil Boh	20
Leviti	22
Dokedy desiatok platil?	25
7 Bohom nariadených sviatkov v Izraeli	27
Kto zachováva určitý deň, zachováva ho pre Pána	39
Zachovávate dni, mesiace, obdobia a roky	42
Prostriedky na vymazanie hriechu	45
Krst vo vode na zmazanie hriechov človeka	51
Kto je predstavený menom Otca, Syna a Svätého Ducha?	56
Večera Pánova	61
Čo poskytuje odpustenie hriechov?	66
Soboty a Božie požehnanie	73
Ako svätiť soboty aktuálnym spôsobom?	92
Nekonaj to v sobotu, čo sa ti páči, v deň mojej svätosti!	101
Svätenie soboty v našom modernom svete, mimo hraníc Izraelského štátu	103
Čo treba urobiť, žiaľ, aj v sobotu	104
Mystérium čísla 7 a k nemu pripojené sľuby	122
Obete modiel	126

NÁBOŽENSKÝ ŽARGÓN A POZMENENÝ VÝZNAM BIBLICKÝCH SLOV

V dnešnom preklade Biblie nájdeme viac vyjadrení, ktoré mali v pôvodnom znení celkom iný význam a prevažne patrili ku každodenným slovám. Niekoľko ich spomenieme, aby sme dôležitým pravdám správne porozumeli.

Napríklad: Niektorí ľudia používajú slovné spojenie "dievča na predaj". Dnes by sa pod tým malo jednoducho rozumieť dievča súce na vydaj. Lenže kedysi rodičia dievčaťa dostávali od ženicha za dievča určitú protihodnotu (peniaze, zvieratá). V niektorých domorodých kmeňoch je to zvykom ešte aj dnes.

Knihy Biblie sú staré 2000-3500 rokov, preto je potrebné, aby sme jazykové zmeny brali do úvahy. Starý zákon bol napísaný v hebrejskom, Nový zákon v gréckom jazyku.

Krst je výlučne cirkevné slovo. V gréckej Biblii ho nenájdeme. Originálne grécke slovo je *baptizó*, čo znamená *zaplaviť, ponoriť, vnoriť, zaliať*, ale nie bezpodmienečne do vody. **Napr. keď sa loď potopí, je to *baptizó* (krst), keď sa vyleje rieka, aj to je *baptizó*, keď šaty namočia do farby, je tak isto *baptizó* (krst). V prenesenom slova zmysle sa tiež môžeme "*ponoriť*" do myšlienok, čítania, dlžoby, do lásky atď.**

Ježiš hovorí o krste ohňom, aj o krste utrpením. Dnes pod slovom "krst" rozumejú náboženský rituál – ponorenie do vody alebo pokropenie vodou. To ale nevystihuje biblické slovo "baptizó".

Cirkev – pôvodné slovo v gréckej Biblii je "**ekklézia**"; znamená "vyvolaní" von, (prípadne "zhromažďovanie sa" na pozvanie). Pod slovom "cirkev" sa dnes rozumie organizovaná náboženská skupina – práve opačný význam biblického slova "cirkev". V Božích očiach sú Jeho ľud presne tí, ktorí prijímú vyvolanie z organizácií.

Obrátenie – význam slova **otočiť sa, obrátiť sa o 180 stupňov, zmeniť pohľad**. Používané fyzicky, aj v prenesenom význame. Na dedine bolo často počuť: "Štefan, obráť kravu!", teda otoč, zažeň ju späť! Ľudia nachádzajúci sa v rôznych náboženstvách používajú toto slovo na tých, ktorí sú mimo ich cirkvi, ktorých presvedčajú, aby prišli a pripojili sa k nim. Boh často práve nábožným adresuje odkaz o potrebe obrátenia sa (viď napr. u Lukáša 22, 32). Druhý podstatný význam slova "obrátiť sa" je "preč od nasledovania ľudí a nasledovať jedine Ježiša!"

Žehnať – znamená hovoriť dobré veci. Keď Boh žehná, sľubuje dobré. Keď Boha žehná (dobrorečí) človek, vymenúva Jeho priazeň a Jeho dobrotivé skutky voči nemu.

Milost – priazeň, dobrá vôľa voči niekomu, bez zásluh; odpustenie zaslúženého trestu.

Sláva – v Biblii môžeme nájsť viac významov tohto slova.

1. Oslňujúca farba – farebná nádhera – nádherné svetlo (I.Timoteovi 6, 16).
2. Božie obdivuhodné skutky hodné chvály, zázračné činy (Ján 1, 14; 2, 11).
3. Aj zúčtovanie a trest Boh vyjadruje slovom "sláva". Na toto je ozaj veľa príkladov (Izaiáš 66, 15-19; Žalm 24, 8; Matúš 16, 27; Matúš 25, 31-32, 41).

Víno – pod týmto slovom v Biblii treba často rozumieť iné ako kvasený alkoholický nápoj. Z kontextu state obyčajne vysvitne, či je reč o kvasenom alebo nekvasenom víne. Keď je odporúčané a pripája sa k nemu zaslúbenie požehnanja, vtedy je reč o hrozne alebo o nekvasenej ovocnej šťave. Ale keď ho Boh spomína ako negatívum alebo v súvislosti s trestom, hrozbou, vtedy máme pod tým rozumieť kvasené víno.

Veľká noc – ani tento výraz nie je v Biblii správny. To, čo je preložené ako "Veľká noc" (Lukáš 22, 1), bola v skutočnosti *slávnosť Paschálneho baránka, Pesach – slávnosť nekvasených chlebov* (II.Mojžišova 12, 3. 21. 27.). Sviatok "Veľkej noci" má pôvod pohanský, babylonský, je spojený s bohyňou jari, s plodnosťou.

Večný – po grécky: **aeon/aion**. Neznamená čas bez konca, ale neurčený časový úsek, ktorý nie je ohraničený alebo jeho dĺžka nie je doposiaľ známa. Zatratení nebudú nekonečne trpieť v pekle, ale po nejakom čase zaniknú. Slovo "večný" znamená večné len vtedy, keď je v spojitosti s Bohom, lebo On je večný. Takto aj život spasených bude v skutočnosti večný život. Ten bude trvať večne, lebo Boh zaslúbil, že smrti viac nebude.

V rôznych prekladoch Biblie nájdeme vyjadrenia, ktoré stratili pôvodný význam. Toto je len ukážka, že bádať Bibliu a nadobudnúť väčšie poznanie je pre nás skutočným dobrodružstvom. Najlepším vysvetlením slov je samotná Biblia. Určité slová, ktoré v niektorých statiach nechápeme, nájdeme na iných miestach Písma a vo väčšine prípadov takto pochopíme ich význam.

1. Pravdu treba spoznať. 2. Ježišove prikázania treba urobiť.

"Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy." (I.Timoteovi 2, 4)

Pravda vás vyslobodí (Ján 8, 32). Táto štúdia nás oslobodí od bremien, ktoré vniesli do náboženstva ľudia pre nedostatok vedomostí, pre neznalosť Biblie a privedie nás k Ježišovým prikázaniam, ktoré sú podmienkami na dosiahnutie večného života.

Ježiš, jediný Majster, učil:

*Milujte svojich nepriateľov! Dobrorečte tým, ktorí vás preklinajú! Číňte dobre tým, ktorí vás nenávidia! Modlite sa za tých, ktorí vás potupujú a prenasledujú... Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš Otec, Ktorý je v nebesiach. Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im. V tom je celý zákon a to učia i praví proroci. (Matúš 5, 44-48; 7, 12) Kto netúži po poznaní väčšej pravdy, ten nie je hoden toho, aby získal väčšie biblické vedomosti. Ježiš s varovaním napomína aj poslov pravdy: *Čo je sväté, nedávajte psom!... Blahoslavení hladní a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení. (Matúš 7, 6; 5, 6) Naučte ľudí zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, Ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta. (Matúš 28, 20)**

Keď sa začína stavať, vždy sa najprv pripraví miesto, uprace sa a čo treba, sa zbúra. Ved' už názov predchádzajúceho učenia nás naučil: **Syn Boží, Ježiš, zmari diela diablove. Falošné učenia, nečistoty, zlé túžby... musíme zbúrat'** najskôr. Boh niektorých prorokov vypravil na cestu s takýmito slovami: **Chod', aby si plienil a búral, staval a sadil. Hovor im moje slová, už či poslúchnu, alebo odmietnu.** (Jeremiáš 1, 10; Ezechiel 2, 7) **Aj vybudovanie duchovných vecí začína búraním, ved' staré obľúbené, ale zastarané predstavy musíme kvôli pravde a pre pravdu zanechať.**

Teraz je nám zverená náročná úloha, aby sme mnoho falošných nábožných učení napravili a postavili znovu do svetla Ježišovho učenia. Boh popisuje biblický zmätok náboženstiev posledných čias obrazne – symbolizuje ho mestom Babylon: *Padol, padol ten veľký Babylon...* Povzbudzuje k svätosti ľudí, ktorí túžia byť spasení. Tých, ktorí skúmajú, v čo Ježiš veril, čo robil, aké veci učil a sú pripravení ich aj urobiť, Boh nazýva svätými: **"V tom je základ vytrvalosti svätých, tu tí, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša."** (Zjavenia 14, 12)

Ale prečo potrebujú práve vytrvalosť? Lebo **ak chce niekto vo svojom živote uskutočňovať ozajstnú Ježišovu vieru tak, ako to Ježiš žiada, spoluveriaci sú týmto väčšinou pobúrení** a neprajú mu nič dobré. To isté urobili aj s Ježišom. Pravda bola už v Ježišovej dobe skreslená natoľko, že učenie Ježiša i Jeho život boli úplne nové, On plával proti prúdu. Učiteľovi Izraela Ježiš povedal: **Musíte sa narodiť znova, treba urobiť úplnú zmenu**, ak sa chcete dostať do Božieho kráľovstva. Tieto slová vyslovil Nikodémovi, ktorý preto, aby ho jeho druhovia nevideli a spomedzi seba i zo zboru nevyľúčili, vyhľadal Ježiša v noci (Ján 3. kapitola).

Ježiš kedysi povedal: *Keď s tým, čo vám bolo zverené, zaobchádzate tak macošsky, kto by vám potom zveril, čo je vaše vlastné?* Spoľahlivý človek zvyčajne na veci, ktoré mu boli zverené, dáva väčší pozor ako na svoje vlastné. My nie sme svoji, Pán zaplatil za nás vysokú cenu, mali by sme konať Jeho vôľu. Ak tak neurobíme teraz, potom nám Boh to, čo by mohlo byť naše, teda večný život, nezverí, lebo by sme s ním zaobchádzali ešte ľahkovážnejšie ako s našim terajším životom. Teraz musíme pred všetkými obyvateľmi vesmíru ukázať, že si ceníme to, čo nám Ježiš zveril. Naš čas, našu energiu a schopnosti použijeme nesebecky v prospech druhých, pre dobro. *Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle, a milovať budeš svojho bližneho ako seba samého!* (Matúš 22, 37. 39) *"Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania!"* (Ján 14, 15) Ježiš sa čoskoro vráti na Zem, aby k Sebe zobral tých, ktorí s láskou poslúchali učenie a nariadenia Ježiša Boha. Treba, aby sme pripravili cestu pre Ježiša rovnako ako Eliáš a Ján Krstiteľ.

Boh by bol rád, keby k poznaniu pravdy došli všetci. Ježiš nás poslal hlásať pravdu ako Svojich učeníkov, máme získať ďalších nasledovníkov, zachrániť ľudí z pazúrov Satana, zo smrti. Musíme sa teda zobudiť, *"zboriť falošnosti, ktoré boli povýšené proti poznávaniu Boha"* (II.Korinským 10, 5) a je potrebné vybudovať novú vieru. Musíme si vybrať úzku a nepopulárnu cestu, ktorá nás privedie k večnému životu. Na jednej strane sme vyslaní učiť, na druhej strane sme ale upozorňovaní na falošných učiteľov alebo prorokov.

Aké je riešenie? My, ktorí sa učíme od Krista, sme vyslaní, ale na tých, ktorí šíria učenia nejakej cirkvi alebo náboženského združenia, si musíme dať pozor. Keď sme pravdu prostredníctvom tohto učenia spoznali, ak ho úprimne prijmeme a ochotne urobíme to, čo Ježiš prikázal, tak by sme mali nájsť spôsob, ako šíriť pravdu ďalej. Podľa ďalšej tieto myšlienky, ktoré zachraňujú život, je dnes už jednoduché a ak nám niekto položí otázku, tak na ňu vieme ľahko odpovedať na základe tohto textu. Ježiš sľúbil, že bude s nami po všetky dni až do skončenia sveta.

Vít'azstvo večného života s podmienkami

III. časť

Akože nerozumiete?

Prečo sami od seba neviete posúdiť, čo je spravodlivé?

– Táto Ježišova výčitka je adresovaná veriacim každého veku.

Ježiš nielen od vtedajších učeníkov očakával, ale stále aj očakáva od všetkých veriacich, ktorí sa pokladajú za Jeho nasledovníkov, aby boli nezávislí v myslení a nezostali pri tom, čo od nich očakáva ich cirkev. Náboženský vodcovia v Ježišovej dobe opovrhovali nábožensky nevzdelanými ľuďmi. Veľkňazi chceli Ježiša nechať chytiť. Tí, ktorí po Ježiša odišli, od Neho počuli také učenie, že neboli ochotní Ho zatknúť. **Veľkňazi a farizeji si nevypočuli, čo Ježiš učil. (Aj v súčasnej dobe existuje dosť ľudí, ktorí nechcú počuť prítomnú pravdu, pretože kňazi, náboženský vodcovia a fanatické veriaci ich od toho odradia, skrátka ich držia pod duchovným poručením.)**

Ján 7, 45-49: *"Sluhovia sa vrátili k veľkňazom a farizejom a tí sa ich opýtali: Prečo ste Ho neprivedli? ⁴⁶ Sluhovia odpovedali: Nikdy človek nehovoril tak, ako hovorí Tento. ⁴⁷ Tu im farizeji vyčítali: Hádám ste sa nedali aj vy zviest' ⁴⁸ Uveril v Neho azda niekto z popredných mužov alebo z farizejov? ⁴⁹ Ale tento zástup, ktorý nepozná zákon, je prekliaty!"*

Ježiš práve o farizejoch povedal, že sú nevedomí a musia sa znova narodiť, a tak ako nemlúvňatá znovu začať spoznávať, čo je pravda, aby ľudí neučili falošnosti. A platí to pre náboženských vodcov každej éry (Ozeáš 4, 6). Príkladom je apoštol Pavel. Ukončil teologickú školu, nikdy si Ježišove slová nevypočul, dokonca nasledovníkov Ježiša prenasledoval, vliekol ich pred súdnu stolicu a dal ich odsúdiť. Strážil šaty tých, ktorí na smrť ukameňovali Štefana. Pavlovi sa zjavil Ježiš a na ceste plnej nenávisťi ho zastavil. Pavel sa okamžite obrátil a stal sa Ježišovým učeníkom.

Ježiš by to rovnako mohol spraviť s kýmkoľvek aj dnes, ale neurobí to. Očakáva od nás, aby sme sa všetci z minulých udalostí poučili. Pavel sa v sobotné dni dlho pokúšal v synagógach presvedčať svojich druhov o pravde, ale väčšina neuverila, že sa mu zjavil Ježiš. Ubližovali mu a prenasledovali ho.

O Pavlovi sa píše: *"Nasledujúcu sobotu sa takmer celé mesto zhromaždilo, aby počulo Pánovo slovo. ⁴⁵ Keď Židia videli zástupy, zmocnila sa ich žiarlivosť a rúhavo odporovali tomu, čo hovoril Pavel. ⁴⁶ Tu Pavel a Barnabáš smelo povedali: Najprv ste vy museli počuť Božie slovo; keďže ho však odmietate a sami sa pokladáte za nehodných večného života, obraciame sa k pohanom."* (Skutky 13, 44-46) A rovnaké je to aj dnes. Tí, ktorí si podmienky večného života prečítať nechcú, **samých seba nepokladajú za hodných večného života.**

Čo Pavel povedal, to aj urobil. Učil pohanov, nazývali ho apoštolom pohanov. Putoval stále ďalej, do iných miest. Pohanom neskôr adresoval aj listy, v ktorých poskytoval najmä rady a riešenia problémov svojej doby. **Mohli mu dôverovať, ved' Pavla učil priamo Ježiš a neučil sa od starých učeníkov** (Galatským 1, 11-12. 17). Listy apoštola Pavla sa v Biblii z väčšej časti zachovali aj pre nás.

Žiaľ, kresťanské cirkvi Pavlovým listom rozumejú zle až do dnešných dní. Práve kvôli porozumeniu Pavlových slov je táto štúdia taká dôležitá. Každý nech teda venuje pozornosť tomu, čo číta, lebo je to učenie Ježiša aj Pavla, ktoré v žiadnej cirkvi nenájde.

Apoštol Peter na Pavlove listy upozorňoval. Niektoré veci sú ťažko pochopiteľné a neučení, neutvrdení ľudia ich pre svoje vlastné zatratenie prekrúcajú. (II.Petra 3, 16) **Pre nesprávny výklad Pavlových listov mnoho ľudí stratí spásu. Boh sľúbil, že nastane doba, keď sa znalosť Biblie rozšíri, keď aj masy budú mať možnosť Bibliu študovať** (Daniel 12, 4).

A práve k tomuto času sme teraz dospeli. Ježiš nám, svojim učeníkom, dal tento príkaz: Naučte ľudí zachovávať všetko, čo som vám JA prikázal. A hľa, Ja som s vami po všetky dni, až do skončenia sveta (Matúš 28, 20).

Pochopiť a splniť tieto Ježišove prikázania môžeme hlavne teraz – vzhľadom na naše väčšie príležitosti.

Len vtedy môžeme pochopiť príkazy Ježiša a Pavlove listy, keď sa aspoň do istej miery oboznámime so starozákonnými príkazmi a sviatkami. Svätý stánok s chrámovou kňazskou službou i jej príslušenstvom každodenne, celoročne obrazne predstavovali to, čo v skutočnosti prinieslo Ježišovo evanjelium.

Bohom nariadené sviatky a prikázania ľudu Izraela sú sviatkami a prikázaniami aj každého veriaceho v Ježiša

I. a II. časť nášho pojednania, ktoré Bibliu vysvetľuje, sa veľmi úzko prepájajú. Na neistej pôde Nového zákona sa pošmykli najrozličnejší veriaci a učení neporozumeli vlastne preto, lebo nespoznali systém nebies a systém spasenia, ktoré sú ukryté v Božích prikázaniach a sviatkoch Starého zákona.

Budeme ich teraz skúmať.

K tomu, aby sme dostali správnu odpoveď na niektoré nesprávne pochopené vyhlásenia apoštola Pavla, je potrebné, aby sme mali vedomosti o sviatkoch Izraela. Ako odpovedať napr. na toto vyhlásenie? "Nieкто súdi, že jeden deň je dôležitejší ako druhý, iný považuje všetky dni za rovnaké: nech sa každý pridrža svojho presvedčenia!" Nech je každý presvedčený o tom, čomu verí (Rímskym 14, 5).

O Božom zákone Ježiš povedal: ¹⁷ *"Nemyslíte si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov. Neprišiel som zrušiť, ale naplniť."* ¹⁸ *Veru, hovorím vám: Pokiaľ nepominie nebo a zem, nepominie sa ani jediné písmenko, ani jediná čiaračka zo Zákona, kým sa všetko nesplní.* ¹⁹ *Kto by teda zrušil čo i len jediné z týchto najmenších prikázaní, a tak by učil ľudí, bude v Nebeskom kráľovstve najmenší* (inými slovami: budú ho volať najmenším, pokladať za najmenšieho, hovoriť o najmenšom [v terajšom živote], a vlastne sa do Nebeského kráľovstva nedostane). *Kto ich však bude zachovávať a učiť, ten bude v Nebeskom kráľovstve veľký.* ²⁰ *Hovorím vám, že nikdy nevojdete do Nebeského kráľovstva, ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov."* (Matúš 5, 17-20)

V nebeskom kráľovstve bude spokojný každý, nezáleží na tom, či bude spĺňať menšiu alebo väčšiu úlohu. V texte je reč skôr o tom, že súčasní obyvatelia nebies, napríklad anjeli, pohrdnú ľuďmi, ktorí ignorujú zákon a spisy prorokov, pokladajú ich za príliš malých na to, aby mohli vojsť do neba. Aj zákonníci a farizeji mali trochu pravdy, ale zvyky svojej cirkvi považovali za také dôležité, že radšej namiesto Božích prikázaní vykonávali ľudské prikázania.

Zákonníci v súčasnej dobe zodpovedajú oficiálne plateným cirkevným učiteľom. Teda veriaci, ktorí chcú dodržať len toľko príkazov, koľko ich cirkevní učitelia, do nebeského kráľovstva v žiadnom prípade nevojdu.

"Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nikdy nepominú." (Matúš 24, 35)

Kvôli lepšiemu pochopeniu prikázaní a Zákona musíme zodpovedať otázku:

Dokedy je platné Desatoro?

Niektorí sa pokúšajú vyššie uvedené Ježišove vyhlásenia vzťahovať na Desatoro, to však nemôže byť správne. Čítali sme, že sa *"nepominie, kým sa všetko nesplní."* Ale čo sa musí splniť v 10 prikázaniach? Veď ide zväčša o zákazy: Nerob to a nerob tamto! Čiže, sotva o niečo, čo je potrebné urobiť, vykonať.

Takže tu ide hlavne o veľké ročné sviatky – Pesach, Sviatok nekvasených chlebov, Sviatok prvotín, Sviatok týždňov, Pamiatka trúbenia, Deň zmierenia, Sviatok stánkov. **V ešte stále platnom Zákone o pominutí neba a zeme sú obsiahnuté menšie i väčšie príkazy, z ktorých časť, prvé 3 sviatky, je už naplnená, Ježiš ich teda dovŕšil. 4. sviatok bol naplnený čiastočne.** Jesenné sviatky, ktoré poukazujú na návrat Ježiša a Jeho spolunažívanie s ľuďmi, ktoré sľúbil, sú symbolmi, ich uskutočnenie ešte len nastane. **Tieto príkazy ročných sviatkov môžu byť platné večne.**

Na tieto veľké udalosti si budeme pamätať celú večnosť – Ježiš Kristus pre nás urobil nepochopiteľnú obeť. Jeho činmi, ktoré predviedol v izraelských sviatkoch, sme získali možnosť žiť s Ním navždy, takže kde je On, tam môžeme byť aj my.

Veľká Ježišova obeť nebude nikdy zabudnutá a odignorovaná.

10 prikázaní nám bolo daných pre pozemský život. Spasení budú po Ježišovom návrate uchvátení do neba a Satan nás viac nedokáže zvádzať k hriechu. Aj apoštol Pavel napísal, dokedy sa musíme držať Božieho príkazu:

"Zachovaj príkazanie bez poškrvny a bez úhony až do zjavenia nášho Pána Ježiša Krista!" (I.Timoteovi 6, 14)

Iný text: *"A za to sa modlím, aby sa vaša láska vždy viac a viac rozhojňovala v pravom poznaní a v každej skúsenosti, aby ste boli schopní rozoznávať, čo je dobré a čo nie, a boli ste čistí a bez úhony pre deň Kristov."* (Filipským 1, 9-10)

Spravodliví, ktorí sa dostanú do neba, nepotrebujú prikázania, oni nikdy viac nezhrešia. Pavel píše:

Zákon nie je určený spravodlivému, ale pre tých, čo prestupujú zákon, pre vzdorovitých, bezbožných a zvrhlých hriešnikov [zločincov], pre nehanebníkov a svetákov, pre obecných, [nečistých] pre otcovrahov a matkovrahov, pre vrahov vôbec, pre smilníkov, pre mužov súložiacich s mužmi [homosexuálov], pre obchodníkov s ľuďmi [ktorí si pod svoju moc s istým cieľom podmaňujú ľudí a ťažia z nich zisk], pre luhárov a krivoprišažníkov a pre čokoľvek iné, čo sa prieči zdravému učeniu podľa evanjelia slávy (radostného posolstva) blahoslaveného Boha, ktoré mi bolo zverené (I.Timoteovi 1, 9-11).

Nebude viac Satan, ktorý by nabádal na tieto skutky. Pochopiteľne, že ďalej už nebudú potrebné príkazy, napr. ***Nezabiješ!, Nepokradneš!, Nepožíadaš, čo je iného!...***

Ani na stvorenie viac nemusíme pamätať, keď budeme so Stvoriteľom a sami môžeme pozorovať, ako prebieha stvorenie – tak, ako sa *Boží synovia, anjeli pozerali na stvorenie našej Zeme* (Jób 38, 4-7). Netreba sa 6 dní namáhať, v *pote svojej tvári pracovať*, aby sme si na 7. deň odpočinuli my, naše deti, naše služobníctvo, naše jarmo ťahajúce zvieratá alebo cudzinci atď. To, že človek musí vykonávať namáhavú prácu, nám bolo dané ako trest za hriech, a preto neskôr človek dostal deň odpočinku v 4. prikázaní Desatora.

Adam a Eva pred pádom do hriechu na zabezpečenie svojho živobytia nemuseli namáhavo pracovať. Mohli sa s Bohom rozprávať nielen v sobotu, ale každý deň, mohli sa Ho vypytovať, mohli zveľaďovať svoje vedomosti, žili v úplnej zhode a pokoji. Len ako trest dostali namáhavú prácu a Eva pôrodné bolesti. Dlhو žili v tesnej blízkosti Boha a kliatba neprišla tak skoro. (Približne o sto rokov) Kain sa sťažoval Bohu, že *dostal príliš ťažký trest, ktorý má uniesť a musí sa skrývať pred Božou tvárou.* (I.Mojžišova 4, 13-14)

Oni sa nemodlili a neboli zaťaženi nijakými náboženskými skutkami. Len o 235 rokov po Adamovom stvorení, po narodení Adamovho vnuka Enoša začali ***vzývať meno Hospodina*** (viď I.Mojžišova 4, 26).

*"Mužovi povedal Boh: Pretože si poslušol hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, o ktorom som ti prikázal: »Nebudeš jesť z neho!«, **nech je pre teba prekliata pôda. S námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života. Trnie a bodľacie ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny. V pote tváre budeš jesť chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, lebo z nej si bol vzatý, ved' prach si a do prachu sa navrátiš!"** (I.Mojžišova 3, 17-19)*
Teda aj týždenné soboty, ktoré boli človeku dané na odpočinok, budú zbytočné.

Nebudeme musieť ani spať, nebude ani noc (Zjavenie 21, 23). Boh nikdy nespí (Žalm 121, 4) a my budeme podobní Ježišovi. Nebudeme viazaní ani k Zemi. Na iných planétach vôbec nie sú 24 hodinové dni. Často budeme môcť byť v sprievode Ježiša, Ktorý nás zoberie na rôzne miesta. Počas dlhého obdobia nebudeme vidieť ani našu bývalú planétu Zem. Iba Ježišove víťaziace obrovské skutky, veľké radostné sviatky Izraela budeme oslavovať v každom čase, nech už sme kdekoľvek.

Tam, kde sa nikdy viac nevyskytne hriech, kde ti už nikto viac neuškodí, kde prebýva láska, tam už logicky nebude viac potrebných 10 prikázaní.

O novom stvorení vieme len málo, napr. Zjavenia 21, 4: *"Boh im zotrie z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už viac nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo."*

Izaiáš 66, 22-23: *"Lebo ako **nové nebesia a nová Zem, ktoré Ja tvorím**, budú stáť predou mnou – znie výrok Hospodina –, tak bude trvať vaše potomstvo a vaše meno. **Stane sa, že pri každom novmesiaci a sobotu čo sobotu sa každý príde pokloniť predou Mňa – hovorí Hospodin.**"*

Nieko si tu môže povedať: "To som chcel počuť, že sobota zostane zachovaná!"

Dávajme dobrý pozor! Tieto verše sa vzťahujú na začiatok novostvorenej Zeme – Izaiáš nám ďalej v 24. verši približuje, že trápenie tých, ktorí hrešili proti Bohu, bude ešte viditeľné. Nespomínajú sa tu týždenné soboty, určené na odpočinok, ale sviatočné soboty. Teda práve tie, o ktorých aj dnes kresťania svätiaci sobotu chcú sotva niečo vedieť, ničo ešte tí, ktorí svätia nedeľu.

V citovanom texte vymenúva soboty novu Mesiaca, a potom pripomína rok po roku sa opakujúce veľké soboty, ktoré predstavovali činy vykúpenia Ježiša Krista, ktoré **budeme sláviť navždy**. Mohutné činy Baránka Ježiša nezabudneme nikdy, ved' navždy Mu budeme vďační, že nás zachránil zo sveta strachu a bolestí. Budeme Ho ctíť, obdivovať a radosť sa spolu s Ním. (Zjavenia 5, 12-13)

**Preskúmajme tieto večne platné, obdivuhodné, radostné sviatky,
ktorých znovuobjavenie je predpovedané!**

"Radujte sa pred Hospodinom, svojim Bohom!" (Vid' V.Mojžišova 12)

Ľudia, ktorí Mesiáša Ježiša nepoznajú dostatočne alebo Ho neuznajú, si s týmito sviatkami len ťažko vedľa čo počítať. Bez spoznania činov Kristovho vykúpenia sú tieto dôležité sviatočné príkazy tajomné, nedajú sa hodnotiť, nedá sa im ani rozumieť. **K väčším či menším nariadeniam týchto sviatkov Ježiš povedal:**

"Veru, hovorím vám: Pokiaľ nepominie nebo a zem, nepominie sa ani jediné písmenko, ani jediná čiaračka zo Zákona, kým sa všetko nesplní." (Matúš 5, 18)

Dávajme veľký pozor na tieto veľmi staré, a napriek tomu nové poznania! Opätovné získanie týchto poznání je pre posledné časy predpovedané viacnásobne. Napr. v Skutkoch 3, 21 čítame, že **Ježiš sa nevráti dovtedy, kým nebudú napravené všetky učenia, ktoré proroci učili počnúc od začiatku.**

Mojžiš bol z nich najvýznamnejším prorokom, ktorý toto všetko učil a už od začiatku vydania príkazov písal o Ježišovi, **"Ktorého musia prijať nebesá až do času, keď sa všetko obnoví, čo odpradávná hovoril Boh ústami Svojich svätých prorokov."** (Ján 5, 46)

Proroci učili o Ježišových činoch a Jeho príchode, o Božom kráľovstve, hlavne prostredníctvom sviatkov Izraela, v ktorých boli ukryté veľké činy spasenia, ktoré Ježiš vykonal a ešte aj predvedie, keď k Sebe vezme Svojich spasených a bude súdiť. **V týchto sviatkoch bolo predstavené to, čo sa malo stať naozaj, išlo teda o akési tieňové obrazy. Patril k nim svätý stánok, neskôr aj kamenný chrám so všetkými kňazskými službami – ako dejisko spasiteľského diela.** Obeť Ježiša i bolesť spôsobená Satanom sa "znázorňovali prostredníctvom krvavých obetí" od čias Adama, neskôr, počnúc Abrahámom, prostredníctvom obriezky a izraelskému ľudu boli znázorňované od vyjdenia z Egypta celých 1521 rokov **prostredníctvom sviatkov Izraela** bez toho, aby úplne rozumeli tomu, čo a prečo tak robia.

Žiaľ, príslušníci židovského náboženstva ani do dnešného dňa nevedia úplne, čo slávia. Keď bol Ježiš obetovaný, nik nevedel, čo si s tým počítať. V deň vzkriesenia, v stredu večer, sa Ježiš pripojil k učeníkom idúcim do Emaus bez toho, aby Ho spoznali.

"A počnúc Mojžišom cez všetkých prorokov, vykladal im, čo sa Naňho v celom Písme vzťahovalo... Vtedy im otvoril myseľ, aby chápali Písma a povedal im: Je to tak, ako bolo napísané: Mesiáš bude trpieť a tretieho dňa vstane z mŕtvych" (Lukáš 24, 27. 45-46).

Bolo úžasné, keď Ježiš rozprával učeníkom z Emaus o Sebe samom. Aby mohol vykúpenie ukončiť, musel sa kryť. Doteraz bol ukrytý iba v obrazoch, podobenstvách, sviatkoch a v chrámových tieňových službách, ale teraz, po Svojom vzkriesení otvoril ich myseľ, aby porozumeli tomu, čo o Ňom napísali proroci a pochopili veci, ktoré vykonávala kňazská služba prostredníctvom obetí.

Sviatky, ktoré boli stanovené v prikázaniach, ukrývali udalosti *od založenia sveta. Prostredníctvom ich naplnenia im Ježiš odkrýval neznáme veci, o ktorých rozprávali už ich otcovia a proroci* (viď Žalmy 78, 1-7; Matúš 13, 34-35).

Keď niekto túži po dosiahnutí večného šťastného života, tak je veľmi dôležité, aby získal vedomosti o tých sviatkoch, ktoré pokladal za dôležité Boh. Už na prvej strane Biblie Stvoriteľ Boh porozpráva, že osvetľujúce telesá neslúžia výlučne na osvetlenie našej Zeme, ale sú znamením, **určujú sviatky, obdobia, dni a roky** (I.Mojžišova 1, 14-15). Postavenie Mesiaca a Slnka signalizuje napr. kedy nastane mohutný príliv, takmer tsunami.

Počas misijných rozhovorov som zažil, že ľudia bažia po duchovných veciach, ale je pre nich úplnou novinkou, ak počujú niečo, čo nie je žiadnou násilnou agitáciou či jednostrannou náboženskou dogmou, ale ide o zmysluplné, zaujímavé veci. Ľudia majú mnoho otázok, ale je ťažké nájsť niekoho, kto im je schopný poskytnúť prijateľné biblické odpovede, keď sa nemusia obávať toho, že ich verbuje do nejakého náboženstva.

V rozhovore sa mi spolupracovník zveril, že v detskom veku prežil veľký zázrak, o ktorom sa nikomu neodvážil povedať, ale mne – medzi štyrmi očami – o ňom porozprával, lebo videl, že také veci chápem a nevysmejem ho. Keď boli s bratom asi 8 a 12 ročné deti, hrali sa na brehu mora. V okolí nebol nik. Chlapci boli takí zabratí do hry, že nepostrehli postupujúci odliv. Dostali sa tak ďaleko, že už ani nevideli breh.

Náhle sa morská voda otočila naspäť. Príliv prišiel tak rýchlo, že pred vodou nedokázali utiecť. Deti sa síce snažili uniknúť, ale márne. Voda ich pohltila a chlapci sa obávali toho, že sa v mori utopia. V tom momente pocítili, že ich niekto chytil, každého z jednej strany a pomaly s nimi plával k brehu. Keď sa deti poobzerali dookola, aby sa za záchranu poďakovali, nikto tam nebol, len chlapci sami. Toto bolo dôvodom, prečo sa o zážitku neodvážil porozprávať ani svojej žene. Táto skúsenosť naňho zanechala taký hlboký dojem, že neskôr sa z chlapca stal záchranár. Vtedy prišiel na to, že človek je schopný plávaním zachrániť len jedného, pretože bezpodmienečne potrebuje jednu ruku. Ten, kto plával s chlapcami, mal obe ruky obsadené. Kto to bol – mohlo to byť niečo ako Anjel?

Každodenne – periodicky dvakrát alebo aj viackrát – sa na mori objavuje odliv a príliv. Kto ale pozná Mesiaca, vie dopredu, kedy nastane obrovský pohyb mora, ako napr. v čase **novu a splnu Mesiaca**.

Sú miesta, kde sa morská voda stiahne späť aj celé kilometre, tak ďaleko, že ju nie je možné ani dovidieť. Na miestach, kde vode stojí v ceste strmý útes, výška vody dosahuje aj 10-14 metrov a lode na pobreží sú vtedy hlboko na dne mora. Ľudia žijúci na pobreží a rybári musia vedieť "čítať z Mesiaca", aby sa mohli prispôbiť pohybu mora a vyhli sa tak nebezpečenstvu, pretože ide o obrovskú silu vodného živlu. Aj Slnko významne vplýva na veľkosť i dobu odlivu a prílivu. Dobré si zapamätajme, čo hovorí Boh pri opise stvorenia:

osvetľovacie telesá poslúžia ako znamenia pre sviatky a určujú dni a roky – a to mesačné a ročné veľké Božie soboty. (I.Mojžišova 1, 14; Botekov preklad)

Keďže Zem už existovala a Slnko, Mesiaca a hviezdy boli stvorené na 4. deň, vznikol tak dojem, že stredom vesmíru je Zem. Geocentrický svetonázor (geocentrizmus) vychádzal práve z takéhoto pochopenia obrazu stvorenia. Predstava, že Slnko a Mesiaca sa otáčajú okolo našej Zeme, bola pre ľudí najpochopiteľnejšia celé tisícročia, veď mohli jednoducho aj pozorovať, že vychádzajú a zapadajú.

Dnes už vieme, že tie veľké pohybujúce sa "hviezdy", sú planéty, ktoré svoje svetlo prijímajú len od Slnka. Kopernik, Kepler a Galilei prišli v 16. storočí so svojím heliocentrickým názorom, podľa ktorého je v strede Slnko a Zem spolu s ďalšími planétami sa pohybuje okolo neho. Galileo Galilei si svojimi odvážnymi názormi ohrozil vlastný život. Svoje vyhlásenia musel odvolať, inak by ho vtedajšia cirkev prostredníctvom inkvizície nechala upáliť rovnako ako jeho spisy. Bol odsúdený na domáce väzenie, ale aj tak vyhlásil: **"A predsa sa točí (Zem) "**.

Dnes každý vie, že svet hviezd – Univerzum – vesmír, rovnako aj Boh, je v čase nepochopiteľný. Ak by sa v minulosti ľuďom povedalo niečo, čo by nechápali, spôsobiloby to príliš veľký rozruch. Väčšie poznanie je prisľúbené len na posledné dni (viď Daniel 12, 4). O udalostiach pred príchodom Ježiša sa píše: ***"Hneď po súžení tých dní slnko sa zatmie a mesiac nevydá svoj jas, hviezdy budú padat' z neba a nebeské mocnosti sa budú chviť. Vtedy sa na nebi zjaví znamenie Syna človeka. Všetky kmene Zeme budú nariekať a uzrú Syna človeka prichádzať na nebeských oblakoch s veľkou mocou a slávou."*** (Matúš 24, 29-30)

Ježiš mohol povedať len toľko, koľko vtedy poznali a čomu rozumeli. Teraz už vieme, že hviezdy sú, podobne ako Slnko, veľmi vzdialené guľovité telesá a vidíme len ich jasné svetlo. V skutočnosti sú niektoré z nich aj niekoľkokrát väčšie ako naše Slnko, teda aspoň miliónkrát väčšie ako Zem. Skutočné hviezdy ani na Zem nikdy spadnúť nemôžu. Každoročne v pravidelných intervaloch je možné pozorovať menšie či väčšie padanie "hviezd". Ročne spadne na našu Zem približne 40 tisíc ton meteoritov, väčšina spadne do morí. Prevažná časť má zvyčajne veľkosť len niekoľko milimetrov, pretože pri trení vo vzduchu zhoria. Práve preto je ich možno vidieť ako padajúce hviezdy. Tých, ktoré dosiahnu hmotnosť

10 dekagramov, býva ročne len okolo 1000. Väčšie kusy, ktoré padnú na Zem, sa objavujú len zriedkavo. Napr. v roku 2007 dopadol v Peru meteorit, ktorý zanechal 15 metrov široký a 5 metrov hlboký kráter a v jeho okolí sa našli aj 5 cm kusy.

15. februára 2013 došlo k zriedkavej udalosti. Asteroid nazvaný 2012 AD-14 s priemerom 45 metrov a hmotnosťou zhruba 135 tisíc ton sa dostal k Zemi do vzdialenosti 14 x menšej ako je vzdialenosť Mesiaca. Kozmická skala popri nás preletela vo vzdialenosti menšej ako 28 tisíc km rýchlosťou 7,8 km za sekundu, čo je 28 tisíc km za hodinu. Satelity sa pohybujú aj vo vzdialenosti 36 tisíc km, preto bolo vzrušujúce pozorovať približovanie sa asteroidu. Bol objavený už o rok skôr a vedci z NASA sledovali jeho dráhu. Veľkosť asteroidu odhadovali asi na polovicu futbalového ihriska. Bol taký veľký ako ten, ktorý spadol na územie Arizony pred 50 tisíc rokmi a vytvoril kráter, ktorý je dodnes chýrnou atrakciou. Ešte sa nestalo, že by takáto tzv. planétka prenikla až tak blízko k Zemi.

Najzvláštnjšie však bolo, že v ten istý deň sa na oblohe udiali dve udalosti. Bez akéhokoľvek ohlásenia pri ruskom Urale ráno dopadol meteorit z úplne iného smeru, ako v ten deň očakávali asteroid. Tí, ktorí na svitaní autom práve cestovali do práce, zachytili tento fenomén svojimi autokamerami. Meteorit mal v priemere viac ako 10 metrov a vážiť mohol aj viac ako 100 ton. Vo výške 40 km explodoval – kvôli treniu, ktoré vzniklo pri rýchlosti 50 tisíc km za hodinu. To, čo nezhorelo, dopadalo na Zem v kusoch ako dážď. Tlaková vlna zničila oblasť 6 miest, z nich najväčšie bolo miliónové mesto Čeljabinsk. Rozbilo sa približne 50 tisíc okien a asi tisíc ľudí bolo zranených. Mnohí z nich kričali: "To je koniec sveta!" Prežili naozaj veľkú katastrofu, veď bez okien museli vydržať pri teplote mínus 18 stupňov.

Dve takéto výnimočné nebeské udalosti v priebehu jediného dňa astrofyzici prisudzujú obrovskej náhode. Mesiac po páde meteoritu sa znova objavila ďalšia zriedkavosť, na nebi bolo možné pozorovať kométu voľným okom. My ich však určite môžeme zaradiť k znameniam doby konca. Ježiš totiž uviedol znamenia, ktoré budú predchádzať Jeho návratu. Už aj prvý príchod sprevádzalo nebeské znamenie – betlehemska hviezda.

Lukáš 21, 25-28: *"Budú znamenia na Slnku a Mesiaci i na hviezdach a na zemi budú národy plné úzkosti a zmätku z hukotu mora a vlnobitia. ²⁶ Ľudia budú zmierať od strachu a očakávania toho, čo príde na svet, lebo nebeské mocnosti sa budú chvieť. ²⁷ Vtedy uvidia Syna človeka prichádzať v oblaku s mocou a veľkou slávou. ²⁸ Keď sa to začne diať, vzpriamte sa, zodvihnite hlavy, lebo sa blíži vaše vykúpenie."*

Poslednou udalosťou pred príchodom Ježiša bude, že **"nebeské mocnosti sa budú chvieť."** Doteraz nebolo možné predstaviť si, čo sa za tým môže skrývať. Dnes už ale pod tým môžeme chápať mohutnú, vo vesmíre sa nachádzajúcu technickú infraštruktúru ľudstva – tisíce satelitov, umelých družíc. Bez nich sa naše informačno-komunikačné technológie zastavia. Elektrina, plyn, zásobovanie vodou, vykurovanie, ale i zdravotníctvo či polícia budú narušené. Bez prostriedkov GPS sa stane nefunkčným transport, teda doprava letecká, lodná, nákladná atď., bez ktorej je pre človeka život vo veľkej časti Zeme dnes už nepredstaviteľný, ba priam nemožný.

Možno sa tým veľkým "**padaním hviezd**" myslí, že sa budú chvieť práve umelé družice, keď budú padať. Všetko to nesmierne množstvo umelých družíc a ich úlomkov, ktoré krúžia okolo Zeme, sa zrúti dole, bude "zmietnuté", nebo bude vyčistené. Pravdepodobne po tomto "**padaní hviezd**" sa hneď zjaví Ježiš. Bude tu so Svojimi anjelmi, aby k Sebe zobral skutočných a oddaných nasledovníkov.

Ježiš skôr, než odišiel zo Zeme, svojim učeníkom povedal: "**Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete znieť.**" Ich základné znalosti a schopnosť pochopiť boli na to ešte príliš malé. Neskôr ale Boh prekvapí ľudstvo množstvom nových poznatkov. My už v mori poznatkov žijeme, len ťažko s nimi udržiavame krok, najmä posledných sto rokov, bezprostredne pred druhým príchodom Ježiša! Len neuzatvárajme svoju myseľ pred porozumením biblických právd, ktoré nám "Duch Pravdy" ešte sprostredkuje.

Je všeobecne známe, že okolo 21. marca sú dni a noci rovnako dlhé. Potom sa do 21. júna dni predlžujú. Deň má vtedy dĺžku zhruba 16 hodín. Dni sa následne začínajú skracovať, až do najkratšieho 21. decembra, keď je deň dlhý približne 8 a pol hodiny.

Dni sú od Vianoc znovu dlhšie a pohanskí uctievači Slnka ako narodenie Slnka oslavovali 25. december. Tento termín v roku 325 n.l. cisár Konštantín pre kresťanov zaviedol ako narodenie Ježiša.

Naša Zem je planéta a kvôli tomu, že okolo Slnka obieha po eliptickej dráhe, je dĺžka dní rozdielna. **Na určení sviatočných dní je potrebné pozorovanie planét**, ale ich uctievanie a zbožňovanie je Bohom prísne zakázané. **Hospodin stanovil sviatok Paschy a sviatok Stánkov na čas splnu, pretože na večerné práce aj večere počas sviatku bolo potrebné, aby vonku, vo voľnej prírode, dobre videli. Sviatky mesačných sobôt určil Hospodin na obdobie mesačného novu, keď Mesiac nie je ani vidieť, aby ľudia nezačali Mesiac uctievať pre jeho veľkosť a jasnosť – čo Boh pod ťarchou trestu smrti prísne zakázal.**

"Pri pohľade na nebesia uvidíš Slnko, Mesiac a hviezdy, teda celý nebeský zástup, nedaj sa zviest', neklaňaj sa im a neslúž veciam, ktoré Hospodin, tvoj Boh, dal všetkým národom pod celým nebom."
(V.Mojžišova 4, 19)

Rok je dlhý presne 365 dní, 5 hodín, 28 minút a 45 sekúnd. Z príbehu stvorenia vyplýva, že Slnko a Mesiac nemajú slúžiť len na zohrievanie a osvetlenie, ale aj na určenie biblických sviatkov, ktoré sú prispôbené práve fázam Mesiaca, a jasne to dokazujú preklady Biblie v rôznych jazykoch. Boh pre človeka určil pracovné voľno, sviatočné dni, začiatok nových mesiacov, termín najvýznamnejších sviatkov v prvom (Pascha a Sviatok nekvasených chlebov) a v siedmom (Sviatok stánkov) lunárnom mesiaci, a ustanovil aj ďalšie dôležité dni a obdobia.

Bohom ustanovené sviatky je potrebné rešpektovať. Izraeliti používajú lunárny kalendár, v ktorom sa striedajú 29 a 30-dňové mesiace nahrádzajúce pôvodné kalendárne mesiace, ktoré trvali 29 a pol dňa, pretože boli prispôbené dobe obehu Mesiaca okolo Zeme. Nepárne mesiace (1., 3., 5. atď.) sú 30-dňové, mesiace s párnym číslom (2., 4., 6. atď.) sú 29-dňové.

Kým ľudia nevedeli vypočítať dĺžku jedného roka, dovtedy boli potrebné pozorovania, napr. ako sa denne mení miesto východu Slnka. Určením stabilného bodu, napr. stromu, je možné pozorovať o koľko milimetrov dopredu či dozadu sa každý deň posúva východ Slnka. Po takýchto niekoľkoročných pozorovaniach mohli úplne presne určiť, kedy uplynie jeden rok.

V Biblii špecifikovaný začiatok nového roka pripadne podľa nášho kalendára obvykle na druhú polovicu mesiaca marec. Prvý sviatok je Pascha. 14. deň v prvom mesiaci (Abíb alebo v súčasnosti používaný názov Nissan) sa v izraelských rodinách asi o 3. hodine popoludní zarezával baránok, ktorého následne upiekli a zjedli. Z baránka do rána nesmelo nič ostať.

Nasledujúci, 15. deň, sa začínal **druhý sviatok** – Sviatok nekvasených chlebov. Prvý deň tohto 7-dňového sviatku môžeme nazvať aj Paschálna sobota, deň odpočinku. Na ďalší, 16. deň, sa malo vyjsť na obilné pole, aby nazbierali snop zreých klasov, ktorý mal kňaz pozdvihovať pred Hospodinom – to bol **tretí sviatok** Izraela – Sviatok žatvy prvotín. Tieto 3 sviatky sú časovo úzko prepojené.

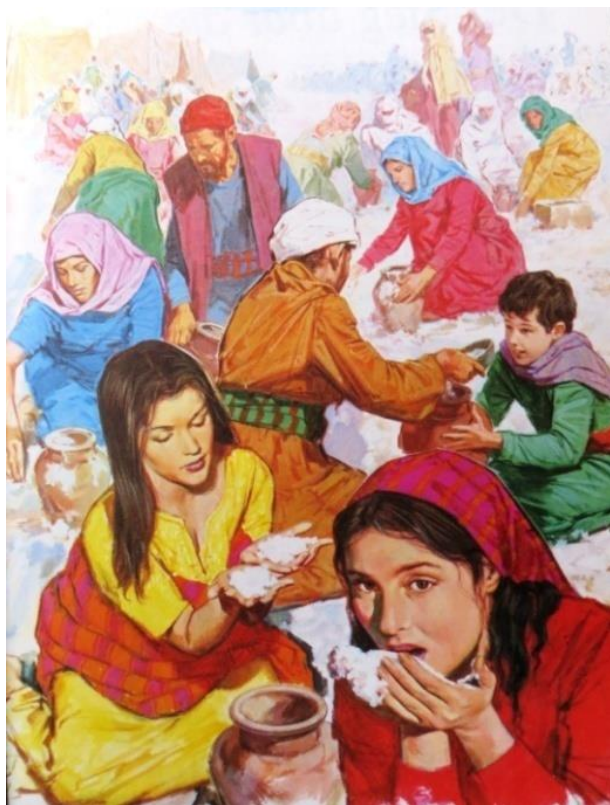
Sviatok týždňov nastáva na 50. deň po 15. dni mesiaca Nissan, teda deň nasledujúci po uplynutí celých 7 týždňov. Ide o Sviatok žatvy, keď sa zožínalo obilie – to je **štvrtý sviatok**.

Ako teda Slnko pomohlo stanoviť koniec roka? Prostredníctvom už spomenutých meraní pozorovali, kedy rok uplynie. V Egypte, kde istý čas Izraeliti žili v otroctve, mal rok dĺžku 365 dní.

V Izraeli sa na stanovenie začiatku nového roka používala iná metóda. Koncom starého roka (v marci), v čase pred novom Mesiaca zisťovali, či na sviatok Pascha, ktorý nastáva o 2 týždne, bude na obilných poliach dostatok zreých klasov na jeden snop prvotiny. Ak bolo obilie príliš nezrelé, predĺžili rok z 12 na 13 mesiacov. Nový rok vtedy nastal až po nasledujúcom nove.

Opisy sviatkov:

V.Mojžišova 16. kapitola; IV.Mojžišova 28.-29. kapitola; III.Mojžišova 23. kapitola; II.Mojžišova 12. kapitola, 13. kapitola od 1-10; 23. kapitola 12-18; 34. kapitola 21-23.

Boh nechal 40 rokov z neba padať mannu. Prostredníctvom nej učil svätiť sobotu, pretože v piatok napadlo manny dvojnásobné množstvo a v sobotu nenapadalo nič.

Sviatky, ktoré ustanovil Boh

Týždenné a sviatočné soboty sú dni pokoja. Dodržiavať ich v čase Starého zákona bolo pre Izrael oveľa jednoduchšie než v dnešnom svete, keď v rôznych krajinách panujú odlišné okolnosti.

Najskôr je tu **týždenná svätá sobota**, siedmy deň v týždni (I.Mojžišova 2, 2-3), takže ročne 52 sobôt. Tieto Boh poskytol na oddych po 6 pracovných dňoch a ako pripomienku stvorenia, ale predovšetkým, aby sme vedeli, že On je Stvoriteľ,

On je Pán, Ktorý určí zákony a Ktorý tých, čo zákon prestúpia, aj potrestá.

"Len jeden je zákonodarca a sudca, Ktorý má moc spasiť i zahubiť" (Jakub 4, 12).

Ďalšia je **mesačná sobota**: Deň nového Mesiaca, ktorý sa tiež počíta za deň odpočinku, za sobotu, bez ohľadu na to, na ktorý deň v týždni pripadne. V jednom roku je takýchto sobôt – novu Mesiaca 12 alebo 13. Mnoho kalendárov vyznačuje fázy Mesiaca: spln označuje symbolom prázdneho kruhu ☺, nov Mesiaca zase symbolizuje čierny plný kruh ☹. Existujú aj kalendáre, ktoré v daných zemepisných dĺžkach udávajú aj východ a západ Slnka či východ a západ Mesiaca, teda aj deň a hodinu novu.

Keďže tieto soboty novu Mesiaca obvykle nepripadajú na koniec týždňa, ľahko sa na ne zabúda. Obyvatel'ov na západ slnka, a teda začínajúcu sobotu novu Mesiaca, deň vopred upozorňovalo trúbenie ráno alebo na obed. Takýmto spôsobom bolo možné v celom Izraeli dodržať sviatkov v rovnaký deň. **Obvykle** ide o deň, keď sa v našom kalendári nachádza plný čierny kruh, čiže západom slnka sa večer začína nový lunárny mesiac. Pre sobotu novu Mesiaca je teda najvhodnejší nasledujúci deň.

Nov Mesiaca nastáva 15.-17. **deň po splne**. Teda ak si vyberieme ktorýkoľvek z týchto dní, vyplníme tak príkaz týkajúci sa soboty novu Mesiaca. Mesiac tak nie je na oblohe viditeľný dva dni. Následne sa objavuje tenký kosáčik, ktorý dorastá. Keď nemáme lepší oporný bod, ešte aj túto fázu môžeme vnímať ako jeho nov. Keďže Zem je guľatá, na jednom mieste je noc a na opačnom deň, nie je možné dodržiavať nejaký sviatok súčasne. Dátum sviatočných sobôt sa mení, pohybuje (Izaiáš 29, 1).

Zvyk je taký, že začiatok i koniec Bohom nariadených sviatkov sa určuje miestnym západom slnka, teda v mieste, kde sa nachádzame. V Biblii je pomenovaný jedine Deň zmierenia, a ten je potrebné prísne začínať pri západe slnka. Len počas tohto sviatku, iba raz do roka, sa dodržiava pôst. Je láskavosťou od zákonodarného Boha začínať pri západe slnka, aby sa takto vyhlo pôstu počas dvoch nocí. Stanovený je ešte čas obetovania Paschálneho baránka, ktoré sa muselo uskutočniť v presnom čase, lebo ten odkazoval na presný čas Ježišovej smrti.

Kňazi, aby ľud upozornili, trúbili aj pred všetkými pohyblivými sviatkami, teda tými, ktoré môžu pripadnúť na všedný deň a treba ich dodržiavať ako sobotu, deň pracovného pokoja.

IV.Mojžišova 10, 10: *"Na trúbach budete trúbiť aj v dňoch radosti, na ustanovené sviatky, na začiatku mesiacov pri spaľovaných obetách i pri obetách spoločenstva. Tie vás pripomenú vášmu Bohu. Ja som Hospodin, váš Boh."*

Pred Dňom zmierenia, pred najväčšou sviatočnou sobotou, boli ľudia trúbením dopredu upozorňovaní počas celých 10 dní. V súčasnosti húkajú sirény alebo vyzvávajú zvony v prípade ohrozenia, a tak upozorňujú obyvateľstvo. Zvonením sa zvyknú pripomínať aj náboženské sviatky.

Okrem mesačných sobôt existuje v roku 7 náboženských sviatkov nariadených Bohom, v rámci ktorých je 7 sobôt. Tieto síce pripadajú aj na všedné dni, ale sú to posvätné dni, ktoré sa musia oslavovať ako sobotný deň odpočinku. **Môžeme ich nazvať aj výročné soboty,** na ktoré odkazuje text stvorenia, že *Mesiace a Slnko budú znamením na určovanie sviatkov, dní a rokov* (I.Mojžišova 1, 14; Žalm 104, 19).

V jednom roku môže takto byť okolo 70 sobôt, čiže dní pracovného voľna. Okrem týchto voľných dní bolo ďalších 21, ktoré síce patrili k 7 najväčším sviatkom, ale pracovať zakázané nebolo. Takže sviatky predstavovali približne jednu štvrtinu roka. Boh v záujme človeka nariadil množstvo dní pracovného pokoja.

Marek 2, 27: *"Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu!"* V súčasnosti je aj v kresťanských krajinách veľa sviatkov.

Sobotný rok, teda každý 7. rok (II.Mojžišova 23, 10-17; III.Mojžišova 25, 1-7). Boh bol veľmi veľkorysý, izraelskému ľudu doprial viac voľného času a Svoje veľké požehnanie sľúbil tým, ktorí dodržia Jeho príkazy. **Každý 7. rok bol rokom soboty,** keď si každý mohol oddýchnuť. Úrodná pôda aj ťažné zvieratá museli odpočívať, nesmeli sa ani nič sadiť, ani žať či oberať. Ľudia mohli spotrebovať len to, **čo sa urodilo samo od seba, z tohto však mohol jesť každý.**

Prostredníctvom takéhoto voľna, ktoré 7. rok poskytoval, mal každý dostatočný pokoj na to, aby nabral novú silu, posilnil sa jeho nervový aj imunitný systém, manželstvá sa oživila a rodinný život chytil druhý dych.

Úrodu roku soboty si tak v Izraeli mohol užívať rovnako každý – služobníci, bíteři, čeladníci a Leviti. Čo je naozaj ojedinelé, Boh sa postaral ešte aj o dobytok, a dokonca aj o všetky **divo žijúce živočíchy**, ktoré mali dostatok potravy, aby zosilneli.

Naproti tomu sú dnes ľudia takí preťažení množstvom zodpovednej práce, že sú duševne chorí, trpia syndrómom vyhorenia (burnout), strachom a depresiami, ktoré ich paralyzujú. V poslednej dobe sa počet duševných chorôb nápadne zvýšil a príliš veľa ľudí si na svoj život siahne.

V 21. kapitole Lukášovho evanjelia sme už čítali o znameniach, ktoré budú predchádzať Ježišov príchod. Ľudia budú vtedy nepokojní, budú zmierať strachom a očakávaním toho, čo príde na svet. Kto nevidí, že Ježišove predpovede sa teraz vo veľkom naplňajú? Isté obavy môže vyvolať fakt, že Zem je preľudnená, čo vedie k mnohým konfliktom. V súčasnej dobe by si každý mohol užívať hojnosť, pohodlie a pokoj, pretože podmienky by na to boli.

Boh vytvoril v Izraeli všetko tak, aby každému zabezpečil slobodný a ľahký život. Ani dnes by ľudia nemuseli hladovať, žiť v núdzi, toľko trpieť a umrieť večnou smrťou, ak by spoznali Božie prikázania a podľa nich konali. Žiaľ, aj izraelský ľud sa múdrym Božím nariadeniam znovu a znovu obrátil chrbtom, prebral od okolitých národov úctu k množstvu iných bohov, dokonca sa klaňal nebeským telesám, a pre toto všetko potom museli znášať Božiu neľúbosť. (Sofoniáš 1, 4-6)

Sviatky Izraela

Sviatky Izraela môžeme časovo rozdeliť na 3 časti: 3 jarné, ktoré sú navzájom v čase úzko prepojené; 1 letný sviatok; 3 jesenné, ktoré sú v čase tiež tesne spojené. Práve preto **mali** podľa Božieho príkazu muži Izraela **3-krát** ročne **odísť** na miesto, ktoré si Pán vyvolil:

1. Sviatok Paschy a Nekvasených chlebov;
2. Sviatok týždňov – teda žatvy;
3. Sviatok stánkov – veľká jesenná žatva, sviatok pozvážania úrody (II.Mojžišova 34, 23-24; V.Mojžišova 16, 16).

Povinnosť odísť mali len muži, ale určite ich ochotne sprevádzali celé rodiny, ktoré sa tiež **radovali a plesali v Pánovi pred Božou prítomnosťou. Spolu s nimi mohli ísť aj služobníci, siroty a vdovy, chudobní, cudzinci aj Leviti.** (Vid' V.Mojžišova 16. časť.)

Leviti

Pred 3 a pol tisíc rokmi vyšli Izraelčania pod vedením Mojžiša z Egypta. Od Boha vtedy dostali Desatoro a ďalšie zákony a nariadenia. Okamžite bolo treba postaviť "Svätý stánok", ktorý o 487 rokov nahradil kamenný chrám postavený kráľom Šalamúnom. Tieto miesta boli veľmi dôležité, veď tam sa odohralo celé evanjelium, dielo vykúpenia, odpustenia hriechov prostredníctvom Kristovej krvi. *"Toto miesto som si zvolil za dom na obetovanie"* – povedal Pán Boh Šalamúnovi (II.Kroník 7, 12).

Po 40 rokoch putovania bola zasľúbená krajina rozdelená medzi 12 kmeňov Izraela. Kmeň Levitov sa musel postarať o veci stánku zhromaždenia. Leviti nedostali dedičstvo ani veľké pozemky, ale mali žiť z desiatku, ktorý odvádzali ostatné kmene (IV.Mojžišova 18, 21-24; V.Mojžišova 12, 4-28; 14, 22-29; 18, 1-7). **Vykonávať kňazskú službu** mohol len starší brat Mojžiša Áron so svojou rodinou, ktorí tiež pochádzali **z kmeňa Lévi**. Muži prichádzali pred Hospodina so svojimi obetami. Prinášali so sebou **desiatok, prvorodené zvieratá a prvotinu zo zožatej úrody** (II.Mojžišova 34, 22-23. 26; V.Mojžišova 16, 16). Takto bola zabezpečená obživa pre Árona s rodinou, kňazov vykonávajúcich ceremoniálne obete aj Levitov, ktorí na vonkajšom nádvorí príležitostne vypomáhali pri úkonoch súvisiacich s obetovaním zvierat (zarezanie, odratie, pitvanie, umývanie, odpratanie). Okrem tohto sa Leviti venovali aj poézii, spevu a skladaniu hudby (Nehemiáš 12, 27-30).

Boh viedol ľudí k šľachetnosti a štedrosti, ako je aj On štedrý pre každé Svoje poslušné dieťa, práve prostredníctvom odovzdávania jednej desatiny z toho, čo vyprodukovali. Kňazi nesmeli zhromažďovať majetok! Naproti tomu dnešné cirkvi si honobia majetky a namýšľajú si, že sú bohatí ešte aj duchovne (Zjavenia 3, 17). Leviti tiež zo svojich desiatkov odovzdávali desiatu časť kňazom, Áronovej rodine (IV.Mojžišova 18, 26-28).

Malachiáš 3, 10: "***Prineste celý desiatok do zásobárne, aby bol pokrm v Mojom dome.***"

Na svätom mieste nebol potrebný každý Levita, preto boli roztrúsení medzi ostatnými kmeňmi Izraela. Už Jákob na svojej smrteľnej posteli predpovedal, že Leviti budú rozptýlení medzi kmeňmi Izraela. (I.Mojžišova 49, 7) Je napísané, že sa Leviti roztrúsili na 48 rôznych miest. Tam mali domy s pozemkom a mimo mesta pastviny pre svoje zvieratá. Leviti teda neboli žiadni žobráci. Ich mestá boli každým smerom dlhé približne 1000 metrov a za mestskými hradbami sa do vzdialenosti 500 metrov rozprestierali pastviny.

Z podrobnejších zápisov zistujeme, že nepotrebovali ani celý desiatok, ale podelili sa oň s **odvádzajúcimi rodinami a odkázanými ľuďmi**. Desiatok bolo treba vziať na určené miesto alebo priamo do Jeruzalemského chrámu, ak boli v jeho blízkosti. Bola to veľmi dobrá príležitosť na stretnutie sa so známymi, príbuznými, na vznik nových priateľstiev i príležitosť nájsť si manželku či manžela.

V.Mojžišova 12: ⁶ "*Tam prinášajte svoje spaľované obety, krvavé obety, svoje desiatky, obeť pozdvihnutia svojej ruky, svoje sľuby i dobrovoľné dary i prvorodené zo svojho dobytka a oviec.* ⁷ *A tam máte jesť pred tvárou Hospodina, svojho Boha, a máte sa tešiť zo všetkého, k čomu priložíte ruky vy sami i vaše rodiny, lebo Hospodin, váš Boh, vás bude požehnávať.* ¹² **Radujte sa pred Hospodinom, vašim Bohom, vy a vaši synovia i vaše dcéry, vaši sluhovia a vaše slúžky i Leviti, ktorí bývajú s vami, lebo oni nemajú dedičný podiel ani dedičné vlastníctvo s vami.**

¹⁷ ***Vo svojich mestách nesmiete jesť: desiatok*** z obilia, muštu, oleja ani z prvorodených vášho dobytka a oviec, ani nič, čo zasvätiš ako sľub, teda ani svoje dary, ani z dobrovoľných obetí, ani pozdvihované obety. ¹⁸ ***Ale budeš to jesť pred Hospodinom, svojim Bohom,***

na mieste, ktoré vyvolí Hospodin, tvoj Boh, ty i tvoj syn i tvoja dcéra i tvoj služobník i tvoja slúžka i Levita, ktorý je v tvojich bránach, a budeš sa radovať pred Hospodinom, svojim Bohom, zo všetkého, k čomu priložíš ruku. ¹⁹ **Chráň sa opustiť Levitu po celý čas, kým budeš žiť vo svojej krajine.** ²⁰ **Keď Hospodin, tvoj Boh, rozšíri tvoje územie, ako ti sľúbil, a ty si povieš: *Chcel by som jesť mäso a zatúžiš po ňom, jedz mäso, koľko sa ti žiada.***

²¹ *No ak miesto, ktoré si Hospodin, tvoj Boh, vyvolí pre svoje meno, bude od teba ďaleko – môžeš podľa môjho príkazu – zo svojho dobytku alebo oviec, čo ti dal Hospodin, zabiť zviera a môžeš jesť vo svojich mestách, koľko sa ti žiada.* ²² *Môžeš z toho jesť tak, ako sa jedáva gazela alebo jeleň, a môže ho jesť nečistý aj čistý.* ²³ **Len sa chráň, aby si nejedol krv, lebo krv je život, preto nejedz mäso spolu so životom!** ²⁴ **Nesmieš jesť krv, vylej ju na zem ako vodu!** ²⁵ **Nejedz ju, aby sa dobre vodilo tebe i tvojim synom po tebe, keď budeš robiť to, čo je správne pred Hospodinom.** ²⁶ *Keď niečo zasvätiš zo svojho a sľúbené dary však vezmi a zanes na miesto, ktoré si vyvolí Hospodin.* ²⁷ *Svoje spaľované obety, mäso a krv, prines na oltár Hospodina, svojho Boha. Krv tvojich obetí sa má vyliat na oltár Hospodina, tvojho Boha, ale mäso môžeš zjesť."*

Na obrázku je zobrazené plesanie a trúbenie. Predloženie obete Bohu bolo sprevádzané aj trúbením, ktoré ľudia upozorňovalo, aby prišli a hodovali.

Súčasťou desiatku na Boží príkaz boli rôzne potraviny a zvieratá, aby nik nehľadoval, **aby bola potrava stále v dome Hospodinovom.** A čo viac, každý pri svojom vlastnom dome mohol zviera zarezat', **ale jesť z neho mohli**

len v bráne, aby chudobným nebolo trápne vojsť. Práve trúbenie malo hladných privolať, aby sa mohli najesť. Božia starostlivosť voči chudobným je obdivuhodná.

Ježiš prikazuje:

"Keď robíš hostinu, pozvi chudobných, mrzákov, chromých a slepých! A budeš blahoslavený, lebo oni sa ti nemajú čím odplatiť, a tak dostaneš odplatu pri vzkriesení spravodlivých." (Lukáš 14, 13-14)

Ako vidíme, časť desiatku užíval platca desiatku so svojou rodinou, miestnou chudobou spoločne s Levitmi. Väčšina desiatkov aj tak ostala Levitom. Na desiatok odovzdávaný na konci každého tretieho roka sa však vzťahoval osobitný Boží príkaz:

"Na konci každého tretieho roka odovzdaj celý desiatok zo svojej úrody toho roku a zlož ho vo svojich bránach. Keď potom príde Levita, (ktorý nemá podiel ani dedičné vlastníctvo s tebou), alebo cudzinec, sirota a vdova... nech sa najedia dosýta, aby ťa požehnával Hospodin, tvoj Boh, pri každom diele tvojich rúk, ktoré budeš konať."
(V.Mojžišova 14, 28-29)

Vždy, keď úroda dozrela, vynášali desatinu z nej i zo živých zvierat pred svoje brány a tešili sa z pohľadu na prichádzajúcich chudobných, tých, ktorí mali málo, lebo si nedokázali vyrobiť toľko, aby vystačilo im aj deťom. Je dosť možné, že išlo o ďalší desiatok, ale z textu to nie je úplne jasné. Isté ale je, že popri desiatku prinášali ešte aj dobrovoľné obete, ako sme čítali:

Obet' pozdvihnutia svojej ruky, svoje sľuby i dobrovoľné dary i prvorodené zo svojho dobytku a oviec (V.Mojžišova 12, 6). **"Nech sa nikto neukáže pred Mojou tvárou s prázdnyimi rukami!"** – povedal Pán Hospodin (II.Mojžišova 23, 15). **Každý zo svojich prostriedkov poskytoval dobrovoľne podľa svojich možností, ako ho požehnal Boh.** Za prvorodených chlapcov museli ľudia zaplatiť.

Dokedy desiatok platil?

Keď bol Ježiš ako pravý baránok Boží obetovaný a zomrel, vykonal pravú, ozajstnú obeť, ktorú dovtedy symbolizovalo obetovanie paschálneho baránka raz ročne. V Svätyni a v Svätyni svätých sa náhle oddeľovacia opona roztrhla vo dvoje. Mnohým už bolo zrejmé, že ani najsvätejšia časť kamenného chrámu nemohla viac užívať Božiu ochranu. Videli, že Svätýňa svätých zostala prázdna, nebola v nej truhla zmluvy. **"Hľa, zanecháva sa vám váš dom pustý!"** (Matúš 23, 38) – povedal Ježiš vodcom v sobotu, pred tromi dňami. Boh sa Sám postaral o to, aby sa chrámová opona roztrhla. Týmto ukázal, že sa tieňová služba chrámu ukončila a zvieracie obete na zmazanie ľudských hriechov už vôbec nie sú potrebné. (Židom 8, 5; 10, 1; Kolosenským 2, 17) "Baránok Boží" bol obetovaný.

Mnohí si kladú otázku, kam sa podela Božia truhla.

Prvý kamenný chrám, Šalamúnov chrám, bol postavený 3000 rokov po Adamovom stvorení (r. 1004 p.n.l.) Po 409 rokoch ho v 19. roku svojej vlády babylonský kráľ Nabuchodonozor v r. 595 p.n.l. nechal zbúrať. Boh sa postaral o to, aby sa Božia truhla zmluvy dostala z chrámu už skôr a kde vlastne je, nevie nikto ani do dnešného dňa. Je možné, že ju Boh zobral k Sebe a azda na večnú pamiatku ju uchováva v nebi. Hádám ju raz budeme môcť vidieť ako "muzeálny" predmet (viď Zjavenia 11, 19). Truhla teda zmizla a píše sa o nej, že "ani ju viac nezhotovia" (Jeremiáš 3, 16).

Medzitým bol židovský ľud v r. 606 p.n.l. odvedený na 70 rokov do babylonského zajatia. Avšak 2 roky pred uplynutím 70 rokov, v roku 538 p.n.l., Babylon obsadili Médii a Peržania a perzský kráľ Kýrus vydal na Božie nariadenie výnos o opätovnom vybudovaní jeruzalemského chrámu. Niektorí zo Židov sa kvôli jeho výstavbe vrátili späť. Základný kameň chrámu tak o 1 rok aj položili. Druhý kamenný chrám po 46 rokoch stavby vysvätili v 8. mesiaci roku 491 p.n.l., čo vychádza podľa nášho kalendára na december (Ján 2, 20). **Obdivuhodným riadením Boha k tomu došlo presne 1000 rokov po vyjdení z Egypta.** Chrátová a kňazská služba spoločne s obetami slúžili na zmazanie hriechov. **Takto je jasné, že smrťou Ježiša sa skončila aj kňazská služba Levitov, spolu s ňou by mal ale byť ukončený aj desiatkový systém.** Desiatok ustanovil Boh predovšetkým kvôli Levitom (V.Mojžišova 18, 1-7).

Ježiš povedal, že z domu Hospodinovho urobili dom obchodu, pelech lotrov (Matúš 21, 13; Ján 2, 16). Predpovedal a postaral sa aj o to, aby z chrámu nezostal *kameň na kameni, ktorý by nebol zborený*. V r. 70 rímski vojaci chrám zbúrali, a ten už nebol nikdy viac znova vybudovaný. Múr nárekov, ktorý je možné vidieť ešte aj dnes, k chrámu nepatril, ale išlo o súčasť opevnenia, ktoré chrám obklopovalo.

Žiadna cirkev nie je oprávnená vyberať daň v podobe desiatku. V Novom zákone systém desiatku nie je stanovený, rovnako aj kňazský systém. Ježiš nás poslal všetkých do sveta hľadať nových učeníkov. Takto má teda každý veriaci kňazskú rolu.

I.Petra 2, 9: "*Vy však ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, určený byť Božím vlastníctvom, aby ste zvestovali veľké skutky toho, čo vás povolal z temnoty do svojho predivného svetla.*"

Boh od svojich vždy požadoval úplné odovzdanie, tak ako aj On za nás všetko obetoval a všetko dal.

V.Mojžišova 6, 5: "*Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou!*" Toto prikázanie platí aj v Novom zákone. Činiť ľudí učeníkmi Ježiša, vydávať svedectvo o svojej viere, oboznamovať ľudí s Bohom, Jeho príkazmi, podmienkami večného života... a to stojí veľa času, odriekania, námahy a úsilia. **Nestojí nás to desiatok, ale oveľa viac, takmer všetko.** "Využívajte príhodný čas, lebo dni sú zlé." (Efezským 5, 16)

Teda hľadte, ako si počínate! (Efezským 5, 15) **Kto teda vie dobre robiť a nerobiť, má hriech.** (Jakub 4, 17) **Získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch!** (Matúš 28, 19) **Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!** (Matúš 19, 19) **Podľa toho poznajú všetci, že ste moji učeníci, ak budete mať lásku jeden k druhému** (Ján 13, 35) – zachraňujúcu lásku.

Čiňte dobre tým, ktorí vás nenávidia... (Matúš 5, 44) Boh od nás vyžaduje, aby sme boli na vysokom morálnom stupni, mali názor na život a boli aktívni. Len takto Ho budeme hodní a môže nás nazvať Svojimi **synmi**. A predsa, čo v porovnaní s nami podstúpil Boh pre nás? Bol tu medzi nami v ľudskom tele, ale namiesto Božej slávy zažil obviňovanie, zavrhovanie, útek, hlad, utrpenie, samotu, nespravodlivosť a mučivú krutú smrť.

Ak sa Mu ponúkne slúžiť, On nám to vráti späť mnohonásobne. **"Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Ako by nám ten, Ktorý neušetril vlastného Syna, ale vydal Ho za nás všetkých, nedaroval s Ním všetko!?"** (Rímskym 8, 31-32)

7 Bohom nariadených sviatkov v Izraeli

1. Sviatok Paschálneho baránka (II.Mojžišova 12. kapitola, a 13, 1-10; III.Mojžišova 23, 5-8).

Sviatok pripomínal vyjdenie z Egypta a odkazoval na Božieho Baránka, budúcu smrť Ježiša na kríži. Kresťania tento sviatok oslavujú ako Veľkú noc i večeru Pánovu, s obľátkou alebo nekvaseným chlebom. Začiatkom roka, 14. deň mesiaca Nissan museli popoludní zarezať, večer zjesť a do rána baránka minúť. Nasledovníci Ježiša tento sviatok stále zachovávajú, spomínajú tiež aj na vyjdenie z Egypta, ale hlavne na krvavú obeť Ježiša, *Ktorý sníma hriechy sveta.*

2. Sviatok Nekvasených chlebov, začínajúci Paschálnou sobotou

Tento sviatok je neoddeliteľne spätý s prvým sviatkom, **trvá 7 dní, pričom 1. a 7. deň treba sláviť ako sobotu.** Paschálneho baránka s horkými bylinami a **nekvaseným chlebom** bolo potrebné ešte v ten večer zjesť a nebolo dovolené, aby zvyšky z neho ostali do rána (II.Mojžišova 12. kapitola, a 34, 18. 25). Baránok (veľkonočný) symbolizoval krvavú obeť Ježiša na kríži. Keď Ján Krstiteľ uvidel Ježiša na brehu rieky Jordán, ukázal naňho a povedal: *"Hľa, Baránok Boží, Ktorý sníma hriechy sveta!"* (Ján 1, 29)

Izraelský ľud žil v Egypte pod útlakom a Boh ich chcel odtiaľ vyvieť. Faraón sa ale zdráhal ľud prepustiť na slobodu. To bol dôvod, aby Boh vymeral 10 rán faraónovi i jeho krajine, v dôsledku čoho mali byť prepustení na slobodu. 10. rana predstavovala smrť prvorođených Egypta. Boh vtedy prikázal izraelskému ľudu, aby si *10-teho dňa na Nový rok každá rodina zaobstarala ročného baránka samčeka, opatrovala ho **3 a pol dňa**, mali ho spoznať, obľúbiť si ho, lebo prostredníctvom krvi tohto **nevinného a úbeného** zvieraťa a vďaka poslušnosti ich Boh od tejto hroznej rany oslobodí. 14. dňa popoludní (okolo 3. hodiny) mali baránka zarezať, jeho kosti sa nesmeli polámať, bolo ho treba v celosti upiecť s hlavou,*

nohami a vnútornosťami, a potom narýchlo zjesť (II.Mojžišova 12, 3-9). Mali byť pripravení na cestu, lebo ich vyslobodenie prišlo ešte v tú noc. **Krvou baránka bolo treba potrieť obe veraje dverí a ich hornú časť, a smrť prvorodených ich obišla.**

Všetky jednotlivé kroky pri obetovaní baránka odkazovali na obeť bezhriešneho, nevinného milovaného Ježiša. Medzi ľuďmi strávil Kristus ako učiteľ – Majster a náš Pán **3 a pol prorockých dní, čo predstavuje 3 a pol roka.** Dobrovoľne potom na seba zbral hriechy celého ľudstva a prijal za ne trest, teda smrť. Odtrpel to pre nás a namiesto nás. Baránkovou krvou bolo treba pomazať obe veraje dverí aj hornú ich časť, čo symbolizovalo Ježišov krvavý kríž, celých 1521 rokov pred samotným umučením Ježiša. **Predpoveď je natoľko presná, že hovorí o tom, ako sa nesmeli polámať kosti baránka (symbol Ježiša), rovnako ani Ježišovi na kríži nohy nepolámali, hoci ďalším dvom ukrižovaným ich zlámali.** (II.Mojžišova 12, 46; Žalm 34, 21; Ján 19, 31-36).

Ako krv baránka priniesla pre ľud vyslobodenie zo smrti, tak Ježišova krv priniesla vyslobodenie z večnej smrti pre nás. Ježišovo meno znamená *Osloboditeľ*. Výsledkom poslušnosti voči Božím prikázaniam bolo vyslobodenie z Egypta. Výsledkom našej poslušnosti voči Božím – Ježišovým prikázaniam bude vyslobodenie z otroctva hriechu. Ježiš nikdy nikoho neoslobodil od Božích prikázaní – ako aj povedal: *"Nepominie ani jediná čiarka zo zákona."* Každého chcel a chce oslobodiť len od náboženských učiteľov a ich vymyslených nariadení (Matúš 15, 3).

3. Sviatok Žatvy prvotiny (III.Mojžišova 23, 9-14).

Tento sviatok sa nemusel sláviť ako sobota. Prvý deň po Paschálnej sobote bolo treba vyjsť na obilné pole, pozbierať z prvých zreých klasov na jeden snop a zamávať ním pred Hospodinom. Aj tento sviatok pripadne každý rok na rôzny deň týždňa. Môže sa preto vynoriť otázka, čo by sa stalo, keby deň žatvy obilnej prvotiny vyšiel niekedy na týždennú sobotu, keď sa takéto činnosti nevykonávali. Boh sa postaral aj o to. Je to až neuveriteľné, ale napriek tomu pravda – tento sviatok nikdy nepripadne na sobotu! Dokazuje to dvetisícročný izraelský Mesačný kalendár.

Malý snop prvotiny, prvého zreého obilia, symbolizoval malú skupinku väzňov smrti, ktorí boli po Ježišovej smrti vzkriesení (Matúš 27, 50-54).

Títo vzkriesení ľudia po Ježišom vzkriesení vošli do svätého mesta a ukázali sa mnohým. Ježiš ich niesol do neba so sebou ako dar, predstavil ich tam, ohlásil, že Jeho obeť vyhovela a platí pre spásu človeka. *"Preto je povedané: Keď vystúpil na výšiny, zajal zajatcov a ľudom dal dary."* (Efezským 4, 8; predpoveď na toto Žalm 68, 19)

4. Sviatok týždňov – Šavuót (u kresťanov Turíce alebo Letnice – III.Mojžišova 23, 15-21).

Oslavuje sa 50. deň po Paschálnej sobote a celých 7 týždňov po Sviatku žatvy prvotiny, $7 \times 7 = 49$, teda nasledujúci deň je **50**. Tento sviatok sa má tiež svätiť ako sobota, keď ľudia nesmú vykonávať žiadnu každodennú prácu.

Na 50. deň po vyjdení z Egypta (v roku 1491 p.n.l.) Mojžiš na hore Sinaj pre nás dostal **od Boha, Ktorý je Hospodin, náš Otec a Vykupiteľ oddávna** Desať prikázaní a iné príkazy (viď V.Mojžišova 32, 6; Izaiáš 63, 16; Zjavenia 5, 9).

V 50. deň došlo aj k vyliatiu Svätého Ducha.

Ježiš bol uchvátený do neba na 40. deň po Paschálnej sobote. Predtým Svojim učeníkom povedal: *Zostaňte v Jeruzaleme, kým nebudete vystrojení mocou z výsosti* (Lukáš 24, 49).

Ako Ježiš sľúbil, tak sa k nim o 10 dní vrátil – už ako Svätý Duch, ktorý sa na nich vylial, spočinul na nich ohnivými jazykmi. Tí, ktorí tam boli, vedeli potom hovoriť jazykmi všetkých národov. Išlo o mimoriadny zázrak, pretože začali ľudom hlásať veľkolepé Božie veci, hovoriť o Ježišovi a ľudia sa divili, že ich počujú vo svojom materinskom jazyku. Do Jeruzalema stále prúdili davy ľudí z rôznych krajín na oslavu sviatku. **Ježiš sľúbil: "Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. Odídem a prídem k vám."**

Táto udalosť bola modelom veľkej žatvy, Ježišovho druhého príchodu, keď Ho uvidí každé oko a Ježiš podľa prísľubu vezme k sebe Svojich navždy. Sviatok týždňov spoločne s jesenným sviatkom predznamenávajú udalosti Ježišovho príchodu. Povzbudzoval Svojich: ***Nech sa vám srdce neznepokojuje!... Zasa prídem a vezmem vás k Sebe, aby ste aj vy boli tam, kde Ja som.*** (Ján 14, 1-3) Avšak On je v Duchu s nami aj teraz.

"Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta." (Ján 14, 18. 28; Matúš 28, 20; Skutky 2. časť)

Kresťanské cirkvi prevzali z izraelských sviatkov aj tento sviatok a oslavujú ho pod názvom **Turíce** alebo **Letnice**. Dodržiavajú ho ale v nesprávnom čase, pretože neprípadne na rovnaký deň ako u židov. Kresťania stanovili termín ukrižovania Ježiša na piatok, týmto pádom sviatok vzkriesenia pripadá vždy na nedeľu, rovnako aj sviatok Turíc o 50 dní stále pripadne na nedeľu. (Dátumu Veľkonočnej nedele sa určuje ako prvá nedeľa po prvom jarnom splne, po 21. marci.)

Mimochodom, kresťanské cirkvi oslavujú aj Ježišovo nanebovstúpenie v **40.** deň od veľkonočnej soboty – Ježiš to ale neprikázal! Načo je to potrebné, veď Ježiš predsa sľúbil, že je s nami po všetky dni až do konca sveta. Na **50.** deň po veľkonočnej sobote oslavujú aj vyliatie Svätého Ducha ako Turíce či Letnice.

5. Sviatok trúbenia

Začína sa v prvý deň mesiaca Tishrei (7. lunárny mesiac) a trvá 10 dní (III.Mojžišova 23, 24-25).

Prvý a desiaty deň trúbenia sa svätí ako sobota. Trúbenie na šofar (baraní roh) počas desiatich dní pokánia predovšetkým upozorňovalo na **prípravu na najsvätejší sobotný deň v celom roku, na sviatok Zmierenia (Yom Kippur), ktorý sviatok na desiaty deň završuje**. Prvý deň trúbenia sa zhoduje s **prvým dňom** mesiaca Tishrei, **7.** mesiaca biblického roku a 1. mesiaca občianskeho roku, podľa ktorého sa vtedy začína aj Nový rok (v septembri alebo začiatkom októbra). Napr. židovský rok 5781 sa začal 19. septembra 2020.

Číslo 10 sa v Biblii objavuje v spojitosti s viacerými dôležitými udalosťami. Boh vymeral Egyptu **10 rán**, aby Izraeliti mohli odtiaľ odísť, vyslobodiť sa (v roku 1491 pred n.l.). O 7 týždňov, na 50. deň **Boh vydal 10 príkázaní na hore Sinaj**, ktoré pretrvávajú až do dnešného dňa. Príkazy, ktoré sa vzťahujú na vzájomné spolunažívanie ľudí, ochranu ich života, zdravia či majetku, tvoria základ občianskeho práva jednotlivých národov. Tieto všetky platia úplne až do návratu Ježiša (I.Timoteovi 6, 14). Boh bude ľudí súdiť podľa zákona slobody, v ktorom na prvom mieste stojí **10 príkázaní** (Jakub 2, 12). Jeho mravné príkazy sú natoľko vzácne, že ich v Novej zmluve vložil do každého ľudského svedomia: "*Lebo toto je zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po tých dňoch, hovorí Pán: Svoje zákony vložím do ich mysle a vpišem im ich do srdca, budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom.*" (Židom 8, 10)

V Danielových prorockých obrazoch aj v knihe Zjavení sa tiež často spomína číslo **10**.

10-dňové trúbenie pred Dňom zmierenia obracia pozornosť na Ježišov blízky návrat. Ten, kto sa zúčastňuje na oznamovaní tohto slávnostného odkazu, aj ten obrazne "trúbi", vykonáva tak kňazskú úlohu Novej zmluvy: upozorňuje v záujme záchrany blížnych (viď I.Petra 2, 9).

6. Sviatok Deň zmierenia – Yom Kippur – 10. deň 7. lunárneho mesiaca Tishrei.

"Bude to pre vás sobota všetkých sobôt, sviatok všetkých sviatkov," povedal Boh.

Ide o najsvätejší deň v roku, deň súdu a milosti. Dodržiava sa prísny a skutočný pôst, keď je prísne zakázané jesť a piť počas 24 hodín (od západu slnka po nasledujúci západ) (III.Mojžišova 16, 29-31; 23, 27-32).

(Pôst sa vzťahuje len na zdravých ľudí. Starí, chorí či príliš slabí ľudia alebo malé deti môžu byť výnimkou.)

Ježiš učil: *"Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu. A tak je Syn človeka Pánom aj nad Sobotou."* (Marek 2, 27-28) Sobotné sviatky netreba povyšovať nad životne dôležité veci, veď predsa soboty boli dané ľuďom, aby sa im dobre vodilo.

Sviatok Deň zmierenia, **sobota sobôt**, je v skutočnosti veľmi významný deň. Kto má čo i len jedinú možnosť, nech sa v tento deň zriekne všetkého svojho pohodlia a počas pôstu nech myslí na veľkú obeť Ježiša, ktorú pre nás priniesol, aby naše hriechy mohli byť právom zmazané. Myslime na slávny deň Ježišovho druhého príchodu, získanie spasenia v ten veľký deň vzkriesenia, na čas začiatku nového života, keď naše telo i duša získa nesmrteľnosť, keď sa konečne stretneme s Ježišom a Jeho anjelmi, prípadne s našimi milovanými. Kiežby sme boli hodní Božej milosti a s nami aj všetci tí, ktorí pozorne prečítali túto štúdiu a Božie príkazy poslúchnu.

Vo všeobecnosti všetky náboženstvá nechávajú ľudí veľa sa postiť a modliť, aby si takto zaslúžili priazeň boha. **Podľa Božieho príkazu sobotný Deň zmierenia je jediný pôstny deň v roku.** To, čo neprikázal Boh, ale náboženský vodcovia či ľudia sami pre seba, je zbytočným zaťažením, veď ide o náboženské cvičenia, odriekania a muky, ktoré vymysleli a prísne ich aj plnia. Mnoho veriacich radšej vykonáva ľuďmi vymyslené ťažké náboženské praktiky, domnievajúc sa, že sú tie najlepšie. Dôležité, dobre premyslené príkazy od Boha, ktoré nie je ťažké splniť, nechávajú nepovšimnuté.

"A vy prečo prestupujete Božie prikázanie pre svoje podanie?" – povedal Ježiš. (Matúš 15, 3) Boh týmto jediným pôstnym dňom ľuďí naozaj veľmi nezaťažil.

V tento pôstny deň si pripomíname príchod súdneho dňa, keď bude oddelená *"pšenica od kúkoľa"*. Na tento sviatok vyžrebovali spomedzi dvoch kozlov jedného, ktorý bol určený pre Hospodina a druhého na vyhnanie do púšte k Azázelovi. Toho, ktorý bol určený pre Hospodina, museli obetovať za hriechy (symbolizoval teda Ježiša). Z krvi tohto obetovného zvieraťa vniesol veľkňaz do **Svätyne Svätých**, kde ňou prstom kropil na a **sedemkrát** pred vrchnák truhly zmluvy (III.Mojžišova 16; 23, 26-32).

Do priestorov Svätyne Svätých nemohol nik vstúpiť, lebo tam sa zjavovala Božia prítomnosť. Aj veľkňaz tam mohol vojsť len raz do roka, v tento najsvätejší sviatok, s krvou vybraného kozla. V truhle zmluvy boli dve kamenné tabule s 10 prikázaniami, ktoré na ne napísal sám Boh svojím vlastným prstom. V truhle sa nachádzal aj zlatý džbán plný manny a Áronova rozkvitnutá palica (Židom 9, 4). Tieto predmety znázorňovali nesmrteľnosť Ježiša, Boha, Mesiáša, Jeho večnosť, teda, že v Jeho blízkosti nie je pomínutelnosť, zánik. Ježiš sa raz takýmto obrazom aj predstavil:

"Ja som chlieb života. ⁴⁹ *Vaši otcovia jedli mannu na púšti a pomreli.* ⁵⁰ *Toto je ten chlieb, Ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť.* ⁵¹ *Ja som ten živý chlieb, Ktorý zostúpil z neba. Ak niekto je z tohto chleba, bude žiť naveky."* (Ján 6, 48-51) Ježiš predtým, než na Golgote zomrelo Jeho ľudské telo, povedal Svojim učeníkom: **"Ja žijem, aj vy budete žiť"** (Ján 14, 19).

Na boku truhly zmluvy boli knihy zákona, ktoré na Boží príkaz napísal Mojžiš. Pre prestúpenie zákona je každý človek odsúdený na smrť navždy, Ježiš ale ľuďom priniesol milosť prostredníctvom Svojej krvi. Milosť je vyššia ako zákon, preto sa vrchnák truhly nazýval *pokrývka milosti* (II.Mojžišova 25, 17) alebo aj *trón milosti*. (Židom 4, 14-16)

Svätý stánok bol cez deň prikrytý oblakom slávy Božej a v noci na ňom zase horel oheň (viď II.Mojžišova 40, 34-38). Počas sviatku Zmierenia bol ukázaný systém nebies – **Božia spravodlivosť a Božia milosť.**

Čo sa stalo s druhým capom, ktorý symbolizoval diabla? Toho niekto vyviedol do púšte, pustil ho, a tam kozol zahynul.

V skutočnosti tento sviatok znázorňuje návrat Ježiša, keď rozdelí Ľudí na dve časti: tých na život a tých na smrť. Pán do neba zoberie Svojich, spravodlivých. Ostatní, ktorí umreli od zjavenia Ježiša, zostanú tu na Zemi. Satan bude symbolicky zviazaný na tisíc rokov. Na Zemi totiž nezostane ani jeden žijúci človek, ktorého by ešte zvedol (Zjavenie 20, 5-9). Prázdnu Zem symbolizovala "púšť", kam bolo treba vyhnať kozla počas sviatku. A práve prázdna Zem bude miestom konečného zničenia Satana aj s jeho nasledovníkmi!

Žiadna z kresťanských cirkví tento najväčší deň v roku, sviatok sviatkov, sobotu sobôt neoslavuje. Aká je to neúcta! Aká ľahkomyselnosť! Žiaľ, na tento sviatok si nespomenie ani jedna, hoci naplnenie tejto nastávajúcej, pre nás najväčšej, udalosti je priamo pred nami. Tento deň bude najsmutnejším dňom v histórii našej Zeme pre tých, ktorí majú byť zatratení, ale zároveň aj najradostnejším dňom pre spasených. Pri Ježišovom príchode bude plakať takmer 8 miliárd ľudí, všetci, celé ľudstvo. Matúš 24, 30-31:

"Vtedy sa na nebi zjaví znamenie Syna človeka. Všetky kmene Zeme budú nariekať a uzrú Syna človeka prichádzať na nebeských oblakoch s veľkou mocou a slávou. On pošle Svojich anjelov za mohutného trúbenia a zhromaždia Jeho vyvolených..."

"Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi dá v onen deň Pán, spravodlivý Sudca, no nie iba mne, ale aj všetkým, ktorí s láskou očakávajú Jeho zjavenie." (II.Timoteovi 4, 8)

*"Keď príde Syn človeka vo Svojej sláve a s ním všetci svätí anjeli, zasadne na trón Svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy. **On oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví napravo a capov naľavo. Potom kráľ povie tým po pravici: Poďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré je vám pripravené od založenia sveta.**" (Matúš 25, 31-34)*

Pred Dňom zmierenia sa v Izraeli na šofar trúbilo počas 10 dní preto, aby sviatok nikoho nezastihol nečakane, aby sa nenašiel nik, kto by sa nekajal, kto sa nepripravil, kto sa nepostil, lebo ten by musel zomrieť. V obrazoch prorockých predpovedí 1 deň predstavuje 1 skutočný rok, takže 10-dňové trúbenie môže znamenať aj 10 rokov pred príchodom Ježiša, počas ktorých treba upozorňovať ľudí na celom svete, aby sa pripravili na Jeho uvítanie.

Aj toto učenie je upozornením, aby si sa pripravil na Ježišov príchod, na deň života a smrti svojím svätým životom. Možnosť obrátiť sa a zmeniť sa už nikdy viac nebude. Všetko nasvedčuje tomu, že sa už v rokoch trúbenia nachádzame. Dni bežia veľmi rýchlo a **Ježiš tu stojí pred dverami tvojho srdca, pred dverami sveta a klope – o čom sa môže každý presvedčiť pozorovaním bohatých udalostí, znamení doby. Dnes, keď počujete Jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia!** Ježiš sa obával, či nájde vieru na Zemi, **či nájde pravú vieru, keď opäť príde.** (Židom 4, 7; Lukáš 18, 8)

Ježiš rozhodne tvrdil, že **treba hľadať tesnú bránu a úzku cestu vedúcu k večnému životu.** Pre dnešných veriacich je to veľká výzva. Kde sú dnes tí veriaci, ktorí nedôverujú učeniam svojich vlastných náboženských vodcov, vystúpia zo svojej cirkvi a radšej **sami hľadajú podmienky večného života?** Existujú takíto rozumní ľudia? Ježiš nás uistil – len **málo je tých, čo ju nachádzajú!**

Každý veriaci by sa nad týmto mal dobre zamyslieť, pretože len málo ľudí bude na konci plakať od radosti. Miliardy ľudí z náboženskej masy budú nariekať, bedákať s obavami, lebo boli spokojní so zavádzaním, nemilovali pravdu, aby boli spasení.

7. Sviatok stánkov – Sukot

– sviatok veľkej jesennej žatvy, zberu úrody (III.Mojžišova 23, 33-34).

Začínal sa 15. deň mesiaca Tishrei (5. deň po Dni zmierenia) a trval 8 dní. Ide o posledný spomedzi jesenných sviatkov, 7. v roku, keď sa 1. a 8. deň zachovával ako sobota. Po zožatí jesenných obilnín, obratí hrozna a uskladnení muštu do chladných jám, po zbere a vysušení množstva ovocia a orechov nastal čas veľkej radosti a veselosti s bohatou hostinou. Vzhľadom k tomu, že ľud Izraela býval po vyjdení z Egypta 40 rokov v púšti v stanoch, mali si počas tohto sviatku ako pripomienku z vetví stromov zhotoviť stany, v ktorých mali 8 dní prebývať. V časoch, keď bol izraelský ľud pod nadvládou iných národov alebo aj v súčasnej modernej dobe, keď bývanie v stane už nie je aktuálne, sa tento sviatok zachovávať nedá. Celý sviatok je symbolickou spomienkou na vyslobodenie sa z otroctva, ale predovšetkým pohľadom do budúcnosti na najväčšiu žatvu.

Pôjde o Ježišovu veľkú žatvu, keď *vzkriesi tých mŕtvych, ktorých môže spasit', a živých spravodlivých za okamih oblečie v nesmrteľnosť* (I.Korinským 15, 51-53; Ján 6, 44). Sviatok stánkov predstavuje radostný čas po Ježišovom návrate, keď **stánok Boží bude medzi ľuďmi**, a dúfajme, že aj my budeme medzi nimi (Zjavenia 21, 3).

Ježiš učil, že **"žatva je koniec sveta."** Matúš 13, 30. 37-43: *"Nechajte oboje rásť spolu [pšenicu a kúkol'] až do žatvy. V čase žatvy poviem žencom: Vyzbierajte najprv kúkol' a zviažte ho do snopov na spálenie, ale pšenicu zveďte do mojej stodoly.* ³⁷ *Ten, kto seje dobré semeno, je Syn človeka.* ³⁸ *A pole je svet. Dobré semeno sú synovia kráľovstva, kúkol' sú synovia Zlého.* ³⁹ *Nepriateľ, čo ho nasial, je diabol, **žatva je koniec sveta a ženci sú anjeli.*** ⁴⁰ *Ako teda zbierajú kúkol' a pália v ohni, tak bude na konci sveta.* ⁴¹ *Syn človeka pošle Svojich anjelov, a tí vyzbierajú z Jeho kráľovstva všetky pohoršenia i tých, **čo páchajú nepravosť,*** ⁴² *a hodia ich do ohnivej pece. Tam bude plač a škrípanie zubami.* ⁴³ *Vtedy spravodliví zažiaria ako Slnko v kráľovstve Svojho Otca. Kto má uši nato, aby počul, nech počuje!"*

V knihe Zjavení sa dočítame: *"Od trónu som počul mohutný hlas: Pozri, **Boží stánok je s ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú Jeho ľuďom; on Sám, ich Boh, bude s nimi. Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok či žiaľ, ani nárek a plač, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo. A ten, Ktorý sedel na tróne, povedal: Hľa, všetko tvorím nové. A dodal: Napiš, že tieto slová sú verné a pravdivé."*** (Zjavenia 21, 3-5)

5. deň po sviatku Zmierenia sa začína sviatok veľkej Žatvy, zberu úrody. 4-dňová prestávka medzi sviatkami zabezpečovala, že Sviatok stánkov pripadol práve na spln Mesiaca. Takto 1. deň siedmeho mesiaca (Tishrei), 1. a 8. deň Sviatku stánkov (15. a 22. Tishrei) vychádzajú stále na tie isté dni v týždni (napr. všetky tri sobotné sviatky v r. 2019 vyšli na pondelok a v r. 2020 pripadnú na sobotu). Ako vidíme, Pán nás obdaril v rámci 7 sviatkov ešte aj 7 dňami pracovného voľna, sobotami. Kresťania zaviedli dožinky, oslavu zožatia obilia a poďakovanie za zber úrody hrozna a ovocia, podobne ako je to pri Sviatku stánkov.

Zhrnutie sviatkov Izraela:

Ježiš v Novom zákone prvé 3 jarné sviatky už naplnil. Čiastočne bol vyplnený aj 4. sviatok, ako model veľkej žatvy (Turíce), keď došlo k vyliatiu Svätého Ducha a "dozrelo mnoho semien", ktoré počas Svojho pôsobenia Ježiš "rozosial". Veľa zo židov sa vtedy obrátilo a Ježiša prijali za Mesiáša. Pri jednej z Petrových rečí sa naraz obrátilo 3 tisíc ľudí (viď Skutky 2, 41).

4. sviatok poukazuje na Ježišov návrat. Všetko nasvedčuje tomu, že aj posledné 4 sviatky sa v skutočnosti vyplnia naraz v deň Ježišovho návratu. Keď sa Ježiš vráti, obrátení sluhovia hriechu, sluhovia smrti a väzni budú oslobodení, udeje sa veľké vzkriesenie, živí spravodliví dostanú nové telo. Všetky tieto udalosti sa udejú do úplnej miery. **Počas 7. tisícročia nastane pre našu celú Zem sobota odpočínutia.** Zomrú všetci tí, ktorých Ježiš prijať nemôže. Tých, ktorí majú byť spasení, vezme Ježiš do neba so Sebou, aby boli tam, kde je On. **Vtedy všetci spasení dostanú späť svoje vlastníctvo, prehraný Eden, ktorý Boh vzal našim prarodičom.**

5. sviatok predstavuje **trúbenie na baraní roh (šofar).** Každý veriaci by vo svojom vlastnom živote mal "trúbiť". Pozornosť ľudí by mala byť nasmerovaná na nesmiernu Božiu spasiteľnú lásku, ktorá ich má viesť a upozorniť na poslednú možnosť obrátenia sa pred zničením sveta. Práve toto je cieľom tejto štúdie: informovať ľudí, povzbudiť a zachrániť ich.

Okrem toho, Ježiš 10 rokov pred Svojím návratom pravdepodobne spustí na svet sériu vyburcovaných udalostí, ako vo svete prírody, tak aj vo vede, hospodárstve a vo svete náboženstva. Práve tieto udalosti v našej dobe predstavujú trúbenie a upozorňovanie. Ale kto dáva na to pozor? Otvorme si oči dobre ešte dnes, aby sme spoznali, že sa tento veľký deň blíži.

"Trúbenie" môžu zosilniť aj naše slová, naše svedectvo. Môžeme hlásať, že prichádza spravodlivý Sudca, Ktorý bude súdiť všetkých ľudí na život alebo na smrť. Božie prikázania musíme spoznávať stále viac. To, čo Ježiš prikázal ako človek, máme nielen čoraz viac spoznať, ale mali by sme aj vysoko vyzdvihovať a živo zachovávať.

Nie je potrebné čakať, kým spoznáme všetko, aby sme našu vieru zvestovali aj druhým. Porozprávaj, čo už vieš, čo ti dáva nádej a pôsobí potešenie. Počas svedectva, keď sa ťa mnohí budú pýtať, spoznaj to, čo ešte nepoznáš dostatočne – buď Ježišovým učeníkom pri štúdiu týchto vecí (viď Ján 15, 8). Poznanie a duchovná zrelosť sa neustále vyvíjajú a ich dôsledkom je duchovná vyrovnanosť.

6. a 7. sviatok – splnenie týchto posledných jesenných sviatkov Izraela je ešte pred nami. V skutočnosti pripadnú na jeseň kresťanstva, deň Ježišovho druhého príchodu, aj na nasledujúcich 1000 rokov. Zmazanie našich hriechov je zadarmo z milosti, a to skrze vieru v krv Ježiša Krista.

Spasený by mohol byť každý. Niečo iné však je, ak niekto svoje hriechy a hriešne zanedbania spozná, flegmaticky ich prehliadne a nechce ich zmeniť. Vtedy, v deň súdu a milosti, spravodlivý Sudca všetky jeho hriechy uvalí späť na hriešnika a milosť pre neho viac nebude.

"Zjavila sa Božia milosť prinášajúca spásu všetkým ľuďom, ktorá nás vychováva, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili na tomto svete rozumne, spravodlivo a pobožne, a tak očakávali blahoslavenú nádej a zjavenie sa slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista." (Titovi 2, 11-13) **Od nás očakáva Ježiš aby sme žili rozumne, spravodlivo a pobožne, a kto sa to nenaučí, ten Božiu bezodplatnú spasiteľnú milosť dostať nemôže.**

III.Mojžišova 23, 27-32: "10. deň toho istého 7. mesiaca bude Deň zmierenia.²⁸ V ten istý deň nebudete robiť nijakú prácu, lebo je to Deň zmierenia. Za vás sa bude konať obrad zmierenia pred Hospodinom, vaším Bohom.²⁹ Každý, kto by sa v ten deň nekajal, bude odstránený spomedzi svojho ľudu.³⁰ Každého, kto by konal v ten deň nejakú prácu, vyhubím spomedzi svojho ľudu.

³¹ Nebudete vykonávať nijakú prácu. To je večné ustanovenie pre všetky pokolenia vo všetkých vašich bydliskách.³² Bude to pre vás sviatok všetkých sviatkov. Budete sa kajati od večera 9. dňa toho mesiaca. Od jedného večera do druhého budete svätiti deň sobotného odpočinku."

Ide o najväčšiu sobotu roka. Izraeliti si z toho vyvodili, aby svätili každú sobotu od večera predchádzajúceho dňa do soboty večera. Potom z toho vznikla tradícia, ktorá sa udržala až do dnešných dní.

III.Mojžiš. 16, 31: Bude to pre vás sobota všetkých sobôt, a budete ponížovať svoje duše. To je večné ustanovenie vo všetkých vašich bydliskách. V súčasnosti nie je potrebné nikam odchádzať, tento pôstny deň sa má dodržať doma. Príkaz platí pre všetky bydliská, je to sobota všetkých sobôt.

Boh v Biblii vo viacerých prípadoch vyhlásené slová zdôrazňuje, napr. v súvislosti s Ježišom: **Kráľ Kráľov, Pán Pánov; a soboty sobôt, sviatky sviatkov**. Takéto opakovanie a zdôrazňovanie väčšina prekladov Biblie účelne vynechala. Každá cirkev s ním súhlasila, veď žiadna si neželá oslavovať túto veľkú sobotu ustanovenú pre židov, ktorú ešte na dôvažok sprevádza prísny pôst. Nechcú sobotu oslavovať vôbec. Prekladatelia Biblie si vzájomne dôverovali a množstvo informácií navzájom odpozorovali, a následne ich aplikovali vo svojich prekladoch. Podobne to mohlo byť aj so staršími slovenskými prekladmi, ktoré sa vyjadrujú o "**sobote odpočinitia**." Čo však nie je správne, pretože už význam samotného slova sobota je pokoj, to znamená, že každá sobota je dňom pokoja. Evanjelický preklad sa už ani o sobote nevyjadruje, ale hovorí: *Je to pre vás veľký deň sviatočného odpočinku*. Pôvodná hebrejčina hovorí: "**Shabbath Shabbathon**" – **Je pre vás Sobotou Sobôt**.

Zwingli sobotu nazval *výsostný sviatočný deň*. Elberfelder z vydania v roku 1986: *Sobota s dokonalým pokojom. Úplne slávnostná sobota*. Dokonca Lutherov preklad píše najkrajšie, vydanie 1886: To je vaša veľká sobota. Preto, táto najväčšia sobota musí byť pre vás. Luther, vydanie 1976: Najsvätejšia sobota. Slávnostná sobota.

Túto veľkú sobotu treba dodržiavať a dbať aj na ostatné sviatočné dni tak, ako najlepšie vieme a nakoľko je to len možné. **Keď poslušne vykonáme**, čo od nás nebeský Otec žiadal, tak medzi nami vznikne mimoriadne úzky vzťah, pocítíme istú spokojnosť a spokojný je s nami aj Boh.

Ak sobotu budeš volať rozkošou, vtedy nájdeš rozkoš v Hospodinovi (Izaiáš 58, 13-14).

Raz Ježišovi učeníci vošli do dediny kúpiť chlieb. Ježiš zostal pri Jákobovej studni a začal **učiť ženu zo Samárie. Potom na ženino veľké svedectvo vyšli obyvatelia Samárie k Ježišovi** a počúvali Jeho reč. Medzitým sa učeníci vrátili, priniesli chlieb a ponúkali Ježiša, aby jedol s nimi. On im však odpovedal: ***Ja mám na jedenie pokrm, o ktorom vy neviete. Mojm pokrmom je plniť vôľu Toho, Ktorý ma poslal a dokonat Jeho dielo*** – povedal Ježiš (Ján 4, 32-34). Chápeme paralely? Poslušnosť prináša uspokojenie a spokojnosť, teda rovnako ako dobre sa nasýtiť.

Náš nebeský Otec má radosť, keď šikovne splníme nám zverenú úlohu. Ale neposlušných voči Božím príkazom do neba zobrať nemôže, takíto ostanú vonku.

Abrahám, keďže uposlúchol všetky Božie príkazy, dostal veľké zaslúbenia:

"V tvojom potomstve budú požehnané všetky národy Zeme. To preto, že Abrahám počúval na Môj hlas a zachovával Moje nariadenie, Moje príkázania, Moje ustanovenia a Moje zákony." (I.Mojžišova 26, 4-5)

Nech Pán Ježiš dá každému úprimnému nasledovníkovi dostatok múdrosti, aby sme spoznali dôležitosť Jeho vôle a starostlivo dodržiavali Jeho príkázania V.Mojžišova 6, 17:

"Starostlivo zachovávajúte príkázania Hospodina, svojho Boha, dbajte na Jeho svedectvá a ustanovenia, ktoré ti prikázal."

Ježiš, keď išiel do neba, zanechal Svojich učeníkov tu na Zemi s týmto rozkazom:

Naučte ľudí zachovávať všetko, čo som vám Ja prikázal. A hľa, Ja som s vami po všetky dni až do konca sveta (Matúš 28, 20). Bohu spôsobuje smútok, keď Jeho príkázania zabúdajú:

"Jej kňazi násilne prekrúcajú môj zákon, znesväcujú mne zasvätené veci, nerobia rozdiel medzi svätým a obecným a neučia rozdielu medzi nečistým a čistým. Pred mojimi sobotami si zakrývajú oči, takže som znesvätený medzi nimi." (Ezechiel 22, 26)

Nenapodobujme ich! Pamätajme na soboty v nožnej najvyššej svätosti, najlepšie ako vieme, a nájdeme v nich rozkoš. Mnoho kresťanských cirkví učí, že nie je dôležité pamätať na soboty, že potom príde naša večná sobota. **Dokonca nedbajú ešte ani na najväčšie ročné soboty.** Nedel'u, pri ktorej nie je sa na čo pamätať, však svätia. Takto ale vzdorujú Bohu a odporujú Mu, nemilujú Ho, a to zapríčiní ich skazu. Ježiš povedal:

"Ak ma milujete, zachovávajúte moje príkazanie!" (Ján 14, 15)

Ezechiel 20, 19-20: "Ja som Hospodin, váš Boh! Chod'te podľa mojich ustanovení, zachovávajúte moje nariadenia a plňte ich. Zasväcujte moje soboty, nech sú znamením medzi mnou a medzi vami, aby ste vedeli, že ja som Hospodin, váš Boh."

Sobota je ako snubný prsteň medzi Bohom a Jeho ľuďom, tým, ktorému je Pánom – manželom (Izaiáš 54, 5). Podľa tohto je jednoznačné, že pre tých, ktorí oslavujú nedel'u a pre nečistých ľudí Hospodin nie je ich Bohom. Všetci, ktorí si pred Bohom daným *znamením, pred Jeho*

sobotami, zakrývajú oči, prípadne im je bohom ich cirkev a učители, ale nie pravý Hospodin, Svätého znesväcujú. Samozrejme, nielen sobota je znamením. Neexistuje sobota, ktorá môže spasíť. Pri podmienkach večného života ale popredné miesto obsadia všetky Pánove soboty.

Cirkevní učители, ktorí Pavlove listy preskúmajú povrchné, v nich nachádzajú niečo na zavrnutie soboty. Tieto veci musia byť ešte preskúmané.

Čo má urobiť ten, kto sa rozhodne zachovávať zmienené soboty a sviatky? Každý vie, kedy sú týždenné soboty. Ťažšie je ale zistiť, kedy sú mesačné a ročné soboty. Pred 3 a pol tisíc rokmi Izraeliti používali lunárny (mesačný) kalendár. Pozorovali Mesiac, kedy je Mesiac v splne a kedy nastáva sobota novu Mesiaca. Na určenie opakujúcich sa výročných sviatočných sobôt bolo potrebné počítať mesiace a dni. My to máme jednoduché, stačí sa len pozrieť do kalendára. Väčšina kalendárov udáva čas novu a čas splnu Mesiaca. V súčasnosti sa v Izraeli na určenie náboženských sviatkov používa lunisolárny kalendár (Luna = Mesiac, Sol = Slnko). Z lunisolárneho židovského kalendára sa dá presne určiť začiatok biblického roku a **začiatok prvého mesiaca nissan.**

K židovskému kalendáru sa nemusíme správať nedôverčivo, veď Izraeliti napísali celú Bibliu, Starý aj Nový zákon. Ježiš sa narodil do židovskej rodiny. Jedine tam sa dbalo na svätosť soboty, na soboty novu Mesiaca, na ročné sobotné sviatky, ktoré v skutočnosti nariadil On sám ako Boh predtým, než sa stal človekom. Tam, kde ako dieťa vyrastal, sa čisto stravovali a podľa zvyku chodili v sobotu do synagógy (Lukáš 4, 16).

Farizeji, časť vtedajších židov, vniesli do zákona množstvo požiadaviek, aby boli Božie prikázania plnené presnejšie. Často však zašli tak ďaleko, že Božie prikazy prekročili svojimi vlastnými alebo ľudom dodržiavanie príkazov sťažili. To bol dôvod, prečo ich Ježiš musel napravovať, čo viedlo k ich vzájomnému rozporu. Práve preto sa na Ježiša nahnevali do tej miery, že nakoniec sa dostal na drevo kríža.

Treba vedieť, že aj veriaci židia môžu získať odpustenie a večný život len preto, že sa Ježiš obetoval, **Ježiš je Cesta, Pravda i Život.** Počas rozhovoru Ježiš upozornil na **Jediného Boha**, o ktorom hovorí *prvé zo všetkých prikázaní, a na to, že tohto Jediného Boha máme milovať z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily! Zákoník to schvaľoval a Ježiš mu vtedy povedal: Nie si ďaleko od Božieho kráľovstva.* (viď Marek 12, 28-34)

Predsa byť "nie ďaleko od Božieho kráľovstva" znamená aj to, že sa tam nedostane. Mnohí veriaci budú v tej istej situácii. Myslia si, že sú na dobrom mieste a vykonávajú správne náboženské skutky. Nebude to však dost' na to, aby mohli vojsť do Božieho kráľovstva.

Aby boli veriaci židia spasení, nepotrebovali by sa už učiť veľa vecí. Napr. by sa mali oslobodiť spod bremien ľudských cirkevných nariadení, mali by spoznať v Ježišovi Boha,

Mesiáša, Ktorý za nás a pre nás všetkých aj trpel (Izaiáš 53), a raz mohli byť v Božom kráľovstve spolu s našimi praotcami, Abrahámom, Izákom a Jákobom. Kiežby aj im vedel niekto porozprávať a vedel by im dokázať, že do ich doterajšieho náboženstva sa dostali omyly. Toto učenie je aj pre nich **tesnou bránou**. Hoci poznajú veľa príkazov, ale Ježiša ako jediného pravého Boha, Ktorý si obliekol telo a istý čas žil medzi nimi nespoznali.

Kresťania počas svojej histórie ukázali toľko zla, že veriacim židom ani nenapadlo preskúmať Novú Zmluvu a spoznať v nej posolstvo oslobodenia.

V Starom zákone je napísané, že **Boh uzavrie novú zmluvu s domom Izraela**. Napísané je aj to, že zákon bude vyvýšený. Jeho skutočné zachovanie bude predstavené tak, ako je to Bohu dobré, a to prostredníctvom Ježiša Krista. Izaiáš 42, 21: "**Hospodinovi sa zapáčilo pre Svoju spravodlivosť, aby vyvýšil zákon a urobil ho majestátnym.**"

Jeremiáš 31, 31-37: "*Hľa, prichádzajú dni – hovorí Hospodin – keď uzavriem novú zmluvu s domom Izraela a s domom Júdu!* ³² *Nie ako zmluvu, ktorú som uzavrel s ich otcami, keď som ich chopil za ruku, aby som ich vyviedol z Egyptskej zeme. Oni totiž Moju zmluvu porušili, hoci som bol ich manželom – znie výrok Hospodina.* ³³ ***Toto však bude zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po týchto dňoch – hovorí Hospodin: Svoj zákon vložím do ich vnútra a vpíšem ho do ich srdca [mysle]. Budem im Bohom a oni budú Mojím ľudom.*** ³⁴ *Potom už nikto nebude viac poučovať svojho blížneho ani svojho brata hovoriac: Poznajte Hospodina! Pretože Ma všetci budú poznať, od naj menšieho až po najväčšieho – znie výrok Hospodinov. Lebo im odpustím nepravosti a na ich hriechy si viac nespomeniem.* ³⁵ *Takto hovorí Hospodin, Ktorý Slnko určuje za svetlo vo dne, Mesiac a hviezdy kladie za svetlo noci, Ktorý búri more tak, že hučia jeho vlny; Hospodin Zástupov je Jeho meno:* ³⁶ ***Ak tieto zákony spredu Mňa zmiznú – znie výrok Hospodina – potom aj potomstvo Izraela prestane byť národom pred Mnou po všetky dni.*** ³⁷ ***Toto hovorí Hospodin: Ak sa dajú zmerať hore nebesá a dolu preskúmať základy Zeme, potom Ja zavrhnem celé potomstvo Izraela pre všetko, čo urobili – znie výrok Hospodina!***"

Telesný a duchovný Izrael Nového zákona sú tí, ktorí prijali Krista Pána za Spasiteľa. S Božími prikázaniami sú zrastení natoľko, že Boh nemôže kvôli svojej láske urobiť nič iné, ako odpustiť hriechy a predošlé hriechy viac nespomenúť – ako sme čítali Boží sľub.

***Kto zachováva určitý deň, zachováva ho pre Pána;
kto nezachováva určitý deň, nezachováva ho Pánovi.***

Pavlove písmo obsahujú ťažké texty nielen v spojitosti so stravovaním, ale pod lupou treba preskúmať aj náročné vyhlásenia súvisiace so sviatkami, ktoré neučení a neutvrdení ľudia prekrúcajú, ako aj ostatné Písma, na vlastnú skazu (II.Petra 3, 16).

Pozrime sa na niektoré z nich – Rímskym 14, 5-6:

"Nieкто pokladá určitý deň za dôležitejší ako iný, druhý hodnotí každý deň rovnako. Každý nech je úplne presvedčený vo vlastnej myšli. Kto zachováva určitý deň, zachováva ho pre Pána; kto nezachováva určitý deň, nezachováva ho Pánovi. A kto je (všetko), kvôli Pánovi je, lebo vzdáva vd'aky Bohu; kto však neje (všetko), kvôli Pánovi neje, a tiež vzdáva vd'aky Bohu."

O akých dňoch je reč? Ako tomu treba rozumieť? Môžeme tieto slová aplikovať v súčasnosti na bežné a sviatočné dni? Nájde sa dnes nieкто, kto by každý jeden deň považoval za sviatočný alebo by pre neho boli všetky dni rovnaké bez rozdielu? Každý, pre koho existujú sviatočné či voľné dni, ten už jednotlivé dni rozlišuje. Obzvlášť veriaci patriaci k cirkvám, ktorí majú vlastné náboženské sviatky – napr. Vianoce – ich pokladajú za vzácnejšie ako všedné dni. Teda, o čo ide? **Práve preto, aby sme porozumeli Pavlovým slovám, museli sme si najskôr prezrieť Bohom nariadené sviatky Izraela.** Kto ich nepozná, môže svojimi vysvetleniami trafiť len vedľa. Teda, nie je reč o súčasných dňoch v týždni, ani o známych náboženských sviatkoch (napr. sobota alebo nedeľa), ale ide o sviatočné dni Izraela – ktoré sme už spoznali.

Videli sme, že počas 3 veľkých náboženských sviatkov mali muži odísť do Jeruzalemu, aby tam odniesli svoje desiatky a obety, aby levitskí kňazi mali čo jesť, pretože nemali dedičstvo, žiaden majetok, ani úrodnú pôdu. Teda tieto 3 sviatky boli dôležité.

Avšak bol a dokonca stále tu je najvýznamnejší sviatok: **Deň zmierenia, sobota sobôt**, deň 24-hodinového úplného pôstu, deň súdu a milosti. Tento deň nielen dopredu premietol Ježišov druhý príchod, deň vyslobodenia, ktorý všetci čakali, ale ešte aj viac. Prostredníctvom dvoch kozlov bol symbolicky znázornený súboj Ježiša a diabla. Obaja trpia: Ježiš za nás podstúpil utrpenie, prelievanie Svojej krvi, diabol bude zase trpieť aj pre seba samého, pre svoju vzburu a za hriechy všetkých ľudí, ktoré sa mu nakoniec pričítajú na vrub. Ježiš diabla nazval *otcom lži*, ktorý vábil ľudí ľstivým podvádzaním na hriech neposlušnosťou proti Bohu.

Veriacich podvádza aj teraz, našepkáva im, že sú lepší, správnejší, tradície zavedené prostredníctvom cirkví sú prijateľnejšie ako jednoduché nariadenie od Boha. Ježišova viera, učenie a činy už dnes nie sú aktuálne – o tomto nenápadne učia v zhromaždeniach. Ak chce nieкто aj dnes nasledovať vieru Ježiša, toho si v spoločenstve vyhliadnu, vylúčia ho a osočujú rovnako ako Ježiša. Boli Mu v pätách, chceli Ho nachytať pri Jeho slovách, aby Ho mohli obžalovať, zradiť a skoncovať s Ním. Neskôr hlavy zhromaždení, kňazi podplatili falošných svedkov, a tak Ho zažalovali.

O Jánovi Krstiteľovi sa hovorilo, že má démona, lebo *ani nejedol, ani nepil*. O Ježišovi, Ktorý si s hriešnikmi sadol jesť a piť, zase hovorili, že *je žráč a pijan vína, priateľ mýtnikov a hriešnikov*. (Matúš 11. kapitola) Ježiš nás upozornil, aby sme sa *chránili pre ľuďmi, zákonníkmi, pred náboženskými učiteľmi, lebo nám môžu spôsobiť veľké škody* (napr. Ján 16, 1-4). Zjavenia 12, 12 a 17 nás upozorňujú, že *k nám zostúpil veľmi rozzúrený diabol. Bojuje proti tým, ktorí zachovávajú Božie prikázania a držia sa svedectva Ježiša Krista.*

Vo sviatok Deň zmierenia je predstavený Ježiš, ktorý trpí. V tento jediný deň Jeho nasledovníci tiež precitujú isté utrpenie, keď ich naplnia úzkosť, lebo pri nariadenom prísnom pôste myslia na Ježiša trpiaceho za naše hriechy. Ježiš tu nie je predstavený výlučne len ako trpiaci, ale aj ako Pán, Ktorý bude súdiť, Ktorý pri Svojom návrate rozdelí veriacich tak, ako sa rozdeľujú ovce od kôz (Matúš 25). Tento sviatok je teda mimoriadny, najväčší sviatočný deň *sobota sobôt*.

Pred uplynutím **70 týždňov** (pred skončením 490 rokov), 3 a pol roka po Ježišovom nanebovstúpení, vznikla nová situácia, že **evanjelium mohli počuť aj pohania a mnohí ho aj prijali**. Bolo však ťažké odlíšiť, ktorý sviatok je aký dôležitý, o to viac, že obe nariadené na sviatky boli ukončené Kristovou krížovou obeťou. Obrátení pohania vnímali tieto sviatky ako nové, neboli im také známe ako židom. Jednému sviatočnému dňu teda mohli prisudzovať väčšiu dôležitosť ako iným, napr. sviatok Pesach – pri ktorom bol obetovaný Ježiš, sa logicky niektorým zdal významnejší ako sviatok Žatvy, a preto mu venovali väčšiu pozornosť. Niektorí zase rovnako ctili a dodržiavali všetky izraelské sviatky, ešte aj soboty novu Mesiaca. Pavel v tom nevidel problém, nechal tomu voľný priebeh, *nech je každý presvedčený o tom, čo pokladá za vhodnejšie, podstatou je, aby to dodržal*.

Teraz je už jasné, čo znamenajú Pavlove slová: "*Kto dá na deň, dá Pánovi; kto nedá na deň, nedá Pánovi na deň. Kto je, je Pánovi, lebo ďakuje Bohu, a kto neje, neje Pánovi a ďakuje Bohu.*" Pavel mal rád takúto "symetriu" vo svojej reči, v 7.-8. verši ešte pokračuje: "*Kto **nedá na deň, nedá Pánovi na deň***" – tu však tá usporiadanosť pôsobí vyrušujúco, preto tento verš väčšina nových prekladov Biblie úplne vynechala. Presnejší preklad by znel: "*Kto **rozlišuje jeden deň, robí to pre Pána, kto nerozlišuje, robí to tiež pre Pána.***" Teda reč je o odlišovaní, robení rozdielu, nie o odmietaní a následnom zanechaní sviatočných dní.

Veriaci tieto veľkolepé a mnohovravné sviatky dodržali, ale nie všetci im venovali rovnakú pozornosť. Ten, kto viac dbal na **Paschálne sviatky**, si tým prial vysoko povýšiť dôležitosť obeť Pána Ježiša. Ten, kto uprednostní **sviatok Zmierenia**, pretože znázorňuje najväčšiu budúcu udalosť, keď Ježiš k Sebe zoberie Svojich, pochopiteľne, tak robí na počesť Pána. V ten deň rozdelí Ježiš nábožných ľudí na dvojce. Tak ako predstavil *v podobenstve o 10 pannách*, keď **5 rozumných veriacich "panien"**, ktoré budú spasené a **5 bláznivých veriacich "panien"**, ktoré budú zatratené (Matúš 25, 35-46).

Ten, kto svätzil sviatočné dni rovnako pre Pána, nedbal na to, že niektorý deň by bol významnejší, veď pre Boha je každý sviatočný deň rovnako dôležitý. Nerobil preto rozdiel, nepovyšoval jeden nad druhý, a ukázal tak svoju veľkú úctu voči Pánovi. Apoštol Pavel, oddaný zákonu, určite dbal na každý sviatočný deň. Napr.:

*V Kenchreách si **dal ostríhať vlasy, lebo dal sľub**.* (Išlo o nazirejský sľub, keď sa určitý čas neostrihal a nekonzumoval žiadne hrozno ani hroznovú šťavu.) *Keď prišli do Efezu, vošiel do synagógy a prel sa so Židmi. Keď ho prosili, aby u nich zostal dlhšie, nesúhlasil, no pri rozlúčke povedal: **Musím nastávajúci sviatok sláviť každopádne v Jeruzaleme,***

ale znova sa k vám vrátim, ak to bude Boh chcieť. A odplavil sa z Efezu. (Skutky 18, 18-21)

Podľa tohto židovské sviatky zachovával.

Pri inej príležitosti Korintským napísal: *V Efeze ostanem až do sviatkov Týždňa, alebo do sviatkov Žatvy (Turíc).* (I.Korintským 16, 8)

Skutky 20, 5-6: *"Oni však išli vopred a čakali nás v Troade. My sme sa po dňoch Nekvasených chlebov odplavili z Filíp a o päť dní sme prišli za nimi do Troady, kde sme strávili sedem dní."* Ako vidíme, Pavel vyčkal celých 7 dní počas sviatkov Paschy a Nekvasených chlebov, a až potom znovu nasadol do lode. **Teda nikdy nezrušil nielen týždenné soboty, ale ani ročné sviatky izraelských sviatkov, ale ich dodržal, tak, ako aj Ježiš.**

Zachovávate dni, mesiace, obdobia a roky.

(Galatským 4, 8-11)

"Skutky apoštolov" a Pavlove listy obsahujú množstvo dôkazov, že počas týždenných sobôt Pavel kázal, učil, ale v úcte mal aj ostatné sviatky. Nemal kňazský plat. **Vo všedné dni pracoval na svoje vlastné živobytie, na svoje cestovanie a poskytovanie pomoci odkázaným.** Skutky 20, 33-35: *"Od nikoho som nežiadal ani striebro, ani zlato, ani odev. Sami viete, že tieto moje ruky zarobili na moje potreby i na potreby tých, čo boli so mnou. Vo všetkom som vám bol príkladom: že treba pracovať, ujímať sa slabých a pamätať na slová Pána Ježiša. Ved' on povedal: Lepšie je dávať ako brať."* (Vid' taktiež I.Korintským 4, 12-16) **Tento Jeho príklad kňazi cirkví nenapodobňujú!**

Akú výčitku ohľadom dodržiavania sviatkov adresoval Pavel Galatským?

"Ale vtedy, keď ste nepoznali Boha, slúžili ste tým, čo podľa svojej prirodzenosti nie sú bohmi. No teraz, keď ste poznali Boha... ako to, že sa vraciate k bezmocným a úbohým živlom a chcete im znova slúžiť?! Zachovávate dni, mesiace, obdobia a roky. Bojím sa o vás, či som sa pre vás nadarmo nenamáhal." (Galatským 4, 8-11)

Keby Pavel nevytýkal ľuďom, že nedodržiavajú sviatky, ktoré on sám dodržiaval, museli by sme pochybovať o jeho triezvom úsudku.

Existuje predsa veľa duchovných, učiteľov evanjelia, ktorí tvrdia, že Pavel zrušil všetky sviatky spoločne s týždennými sobotami pohanom, ktorí sa stali kresťanmi. **O čom je reč?**

Väčšinu galatských veriacich tvorili obrátení pohania, ktorí boli šťastní, že spoznali Krista, Ktorý ich aj prijal za synov. Veľmi skoro však boli ohrození nebezpečenstvami, ktoré sa týkali vierouky, pretože ako kresťania ešte neboli veľmi pevne ubezpečení. Rozkladný vplyv prenikol z dvoch smerov.

Na jednej strane to boli židia, ktorí sa pridržovali svojich tradícií, nanútili Galat'anom obriezku, dokonca tých, ktorí nechceli byť obrezaní, aj prenasledovali (vid' Galatským 5, 1-12 a 6, 12-16). Na druhej strane **malo na nich stále veľký vplyv pôvodné pohanské prostredie,**

ktoré zanechali len nedávno. V 9. verši sa píše: *Ako to, že sa vraciate k bezmocným a úbohým žvlom a chcete im znova slúžiť?! Keďže neboli židia, ako by sa mohli chcieť vrátiť k židovským sviatkom, ktoré nikdy nesvätili, ani len týždennú sobotu. **Predsa sviatky, ktoré prikázal Boh, nikdy nemohli byť bezmocným a úbohým žvlom!** Keď Pavel varoval pred službou žvlom sveta (3. a 9. verš), narážal na niečo celkom iné.*

Pohania slúžili prírodným javom, nie bohom, a Boh musel pred nimi znovu chrániť aj Izraela. Dnes už vieme, že hviezdy pohybujuce sa na oblohe, ktoré ľudia pozorovali voľným okom, sú planéty (ako Merkúr, Venuša, Mars, Jupiter, Neptún atď.) a považovali ich za bohov, duchovné bytosti. Fixné hviezdy, ako napr. Slnko, sú od nás také vzdialené, že ich pohyb je neviditeľný. Planéty patriace do našej Slnčnej sústavy sú viditeľné ako veľké jasné hviezdy, hoci ich svetlo, rovnako ako svetlo Mesiaca, pochádza len zo Slnka. V nasledujúcom citáte Boh hovorí o pohanskom Babylone, o chaldejských, **veštiacich z hviezd** – Izaiáš 47, 12-13:

*"Postav sa so svojimi čarami a s množstvom svojich kúziel, ktorými si sa namáhala od svojej mladosti! Možno sa ti to podarí, azda Mi naženieš strach. Si unavená z tvojich mnohých radcov, **nech sa teda postavia. Nech ti pomôžu tí, čo pozorujú nebo a sledujú hviezdy, tí, ktorí oznamujú pri mesačnom nove, čo má prísť na teba.**"*

Nebeské telesá, podľa mylných domnienok ľudí staroveku, riadia celú prírodu. Verili, že do hviezd je vpísaný osud ľudí a ich životy riadia súhvezdia. Vieru vo hviezdy nachádzame nielen u Egyptanov a Babylončanov, ale aj v náboženstvách Prednej Ázie.

Táto viera spočívala na zosúladovaní životov ľudí s chodom hviezd podľa príkazov astrológov a učiteľov náboženstva, prostredníctvom ktorých sa však mohli vyhnúť božím trestom. Nebeských bohov sa pokúšali ovplyvniť obeťami, pôstom a prisahami, aby sa zabezpečili, ale práve následkom toho sa ešte viac dostávali pod kliatbu a závislosť týchto mocí. Takto sa stávali otrokmi svojej viery v astrológiu ešte viac.

V kresťansko-pohanskom svete je to aj teraz rovnaké. Astrológovia predpovedajú budúcnosť na dni, mesiace či roky. Mnoho ľudí je pod mocou temnoty, veria veštibám, ba dokonca za ne aj platia. Často počúvame: To je jeho koniec; nemôže uniknúť svojmu osudu; sme vystavení osudu, ktorý je nám určený od narodenia, ako je napísané vo hviezdach...

Náboženstvá slovo osud teologizujú a hovoria: Ľudia sú predestinovaní – predurčení, ich budúcnosť, zatratenie a spása je vopred stanovená. Aj súčasné pohanské náboženstvá zastávajú podobné predstavy. Napr. v hinduistickom náboženstve je osud ľudí rozhodujúco ovplyvnený tým, čo vykonali alebo spáchali vo svojich "predošlých životoch".

Noviny, týždenníky, TV stanice sa hemžia predpoveďami astrológov, veštcov – jasnovidcov, vykladačov snov, ale aj vyvolávačmi mŕtvych a čarodejnicami. V Nemecku majú na tento cieľ samostatný TV kanál. Tejto poverčivosti sa tam venuje 2700 ľudí, ktorí denne spracúvajú aj dvadsaťtisíc telefonických hovorov. Ide o miliardový obchod. Využívajú dôverčivosť ľudí, ktorí by radi videli do budúcnosti, avšak nehľadajú správnu cestu, chcú byť oklamani.

Istý mladý muž na ulici okoloidúcim predpovedal budúcnosť, každému však povedal len ten istý text plný protirečení. Reportér sa okoloidúcich opýtal, ako predpovede hodnotia. Každý uznal, že chlapcova predpoveď sa môže vyplniť.

Aj pred dvoma tisícami rokov bola táto viera typická nielen pre pohanov, ale jej prvky nachádzame aj vo vnútri kresťanstva a židovského náboženstva. Pavel mal dôvody obávať sa, pretože obrátení pohania klesli späť k vešteniam z hviezd. A v čom spočíva slúženie týmto živlom? V pozorovaní dní, mesiacov, ročných období a rokov, v zotročení poverami pohanskej astrológie. Čo im Pavel napísal?

Galatským 4, 9-10: "***Ako to, že sa vraciate k bezmocným a úbohým živlom a chcete im znova slúžiť?! Zachovávate určité dni, mesiace, obdobia a roky.***"

Pre výraz "zachovávate" je vhodnejší preklad ***pozorne sledujete***. Význam gréckeho slova ***paratéreó*** je ***prezerat', sledovat', skúmat', pozorovat'***. Roháčkov preklad správne uvádza: "***Bedlivo pozorujete na dni, mesiace, časy (ročné obdobia) a roky.***" Bedlivo, úzkostlivo sledovali, čo im prinesie budúcnosť. 11. verš: "***Bojím sa o vás, či som sa pre vás nadarmo nenamáhal.***"

"***Živly sveta***" sa nevzťahujú na židovské pravidlá. **Toto slovné spojenie** predstavuje súhvezdia, zverokruhy a planéty, ktoré pokladali za živly držiace svet, ku ktorým sa vtedy obracali všetci ľudia.

Aj Izraeliti prevzali od pohanských národov astrológiu a mali ju radi. Skutky 7, 42-43: "***Vtedy sa Boh od nich odvrátil a vydal ich, aby uctievali hviezdy na nebi, ako je napísané v knihe prorokov... so sebou ste nosili stan Molocha a hviezdu svojho boha Remfana, modly, ktoré ste zhotovili, aby ste sa im klaňali. Preto vás presídlím až za Babylon.***" Boh sa izraelskému ľudu hrozil, aby im zamedzil veštiť z hviezd.

"***Pri pohľade na nebesia uvidíš slnko, mesiac a hviezdy, teda celý nebeský zástup, nedaj sa zviest', neklaňaj sa im a neuctievaj to, čo Hospodin, tvoj Boh, dal všetkým národom pod celým nebom.***" (V.Mojžišova 4, 19)

Keď sa v niektorom z tvojich miest nájde muž alebo žena... a slúži a klania sa iným bohom: Slnku, Mesiacu alebo celému nebeskému zástupu, čo som neprikázal. Dôkladne to prešetri, a ak bude naozaj pravda, ukameňuj ich. Nech sú usmrtení... Tým odstrániš zlo zo svojho streda. (Vid' V.Mojžišova 17, 2-7)

Jeremiáš 19, 13: "***Domy Jeruzalema a domy judských kráľov budú poškvrnené ako miesto Tófet. Všetky domy, na strechách ktorých pálili kadidlo celému nebeskému zástupu a cudzím bohom prinášali nápojové obety.***"

Sofoniáš 1, 4-6: "***Svoju ruku vystriem proti Judsku i proti všetkým obyvateľom Jeruzalema. Vyhubím z tohto miesta pozostatky po Baálovi a meno modlárskeho kňazov s inými kňazmi; aj tých, čo sa na strechách klaňajú nebeskému zástupu, tých, čo sa pred Hospodinom klaňajú a prisahávajú, ale sa zaprisahávajú aj na svojho kráľa, Molocha; i tých, ktorí sa odvrátili od nasledovania Hospodina, ktorí nehľadajú Hospodina ani sa k Nemu neobracajú.***"

Toto vyhlásenie je určené aj nám, aby sme sa dopytovali po správnom nasledovaní Pána Hospodina, a zmenili tie veci, ktorým sme doteraz dobre nerozumeli. Božia starostlivosť voči nám má podobnú podmienku:

"Nehovorte teda ustarostene: Čo budeme jesť? alebo: Čo budeme piť? alebo: Čo si oblečieme? Ved' toto všetko hľadajú pohania. Ved' váš nebeský Otec predsa vie, že to všetko potrebujete. Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo (panovanie) a Jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá." (Matúš 6, 31-33)

Kiežby všetci mysleli na pravdivú skutočnosť, lebo Pavlove slová v boji proti spomienke na biblické sviatočné dni zneužívajú! Nemali by sa pohoršovať na nariadených sobotných sviatkoch posvätených Bohom, ale na tom, že Božie sväté dni odpočinku odsúdili samotní kresťania. Medzitým však do kresťanských príbytkov vpúšťajú astrológiu, poverčivosť, všelijaké veštenie, klamstvá, nazeranie do budúcnosti cez TV kanály a všetko to tolerujú.

"Nech vás teda nikto nesúdi za jedenie a pitie ani za sviatky, novmesiace, ani za soboty. To sú tiene budúcich vecí, no skutočnosť je Kristus."

(Kolosenským 2, 16-17)

Prostriedky na vymazanie hriechu

Vyššie uvedený text už spôsobil množstvo nejasností, a preto venujme priestor krátkej analýze 2. kapitoly **Listu Kolosenským**.

Pri čítaní listu Kolosenským zisťujeme, že **obyvatelia mesta Kolosy i Laodicea poznali Boha len neisto**. Šírila sa viera, ktorá znižovala úroveň Krista. Práve preto v celom liste na základe vlastného poznania Boha Pavel poskytol vznešené a hodnotné učenia. **Všetkého sa tu dotknúť nemôžeme, pretože poznanie Boha je veľká téma, ktorú treba objasniť osobitne**. Pavel sa o veriacich oboch miest obáva a prial im, *aby prišli ku všetkému bohatstvu dokonalého chápania, cieľom pravého poznania tajomstva Boha a Otca a Krista,*³ *v ktorom sú ukryté všetky poklady múdrosti a poznania.*⁴ *Toto hovorím preto, aby vás nikto nezviedol falošným prehováraním, pravde podobnou rečou!* – upozorňuje ich. Šírili sa falošné učenia o poznaní Boha. **A dnes?** Žiaľ, veriaci ešte ani do dnešného dňa nedospeli k bohatstvu o Božom poznaní, ktoré Pavel veriacim prial.

⁶ *Ako ste teda prijali Ježiša Krista, Pána, tak v Ňom žite:*⁷ *Zakorenení a v Ňom budovaní...*
⁸ *Dajte pozor, aby vás niekto nezviedol prázdny a klamným filozofovaním, založeným na ľudských podaniach, na živloch sveta, a nie na Kristovi.*⁹ *Predsa v Ňom telesne prebýva celá plnosť božstva.*¹⁰ *Aj vy ste dosiahli plnosť v Tom, Ktorý je Hlavou každého kniežatstva a mocnosti.*

Pavel tu vypovedá o Ježišovi Kristovi, *v Ktorom sme naplnení*: teda o všetkom, čo učinil, sa vyjadruje, akoby sme urobili my sami.

Napr. "Spolu s Kristom som ukrižovaný. Už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus." (Galatským 2, 20)

Pochovaní sme spolu s Ním v Jeho krste. V Ňom, spolu s Ním budeme aj vzkriesení. Sme oživení Božou mocou **prostredníctvom viery**, veď nám odpustil naše hriechy, a síce bez krvi obetných zvierat. (Kolosenským 2, 12)

Na kríži Ježiš zrušil krvavú obeť zvierat a pokrmovú i nápojovú obeť. 1521 rokov pred touto udalosťou Mojžiš spísal nariadenia týkajúce sa obetovania a na hore Sinaj dostal Desatoro prikázaní. Pre zaujímavosť v roku 1521 n.l. došlo k významnej udalosti, keď Martin Luther preložil Nový zákon do nemčiny. Konečne sa dalo do pohybu poznanie, evanjelium, život Ježiša, Jeho učenie a šírili sa Jeho prikázania. (II.Mojžišova 24, 3-4; 34, 27)

Až po obeť Ježiša predstavovalo obetovanie pre ľudí veľkú záťaž, *bolo proti nim*. **Od Ježišovej smrti na kríži a po Jeho vzkriesení sú naše hriechy odpustené jedine prostredníctvom Ježišovej krvi.** (Židom 9, 26)

Kolosenským 2, 11-14: "*V Ňom ste aj boli obrezaní obriezku, vykonanou nie rukami, ale Kristovou obriezku – vyzlečením hriešneho tela,* ¹² *keď ste s Ním boli v krste pochovaní. V Ňom ste boli aj vzkriesení vierou v moc Boha, ktorý Ho vzkriesil z mŕtvych.*

¹³ *Aj vás, ktorí ste boli mŕtvi v hriechoch a neobriezke svojho tela, oživil spolu s Ním, keď nám odpustil všetky hriechy,* ¹⁴ *vymažúc dlžobný úpis, ktorý svojimi nariadeniami svedčil proti nám, a úplne ho odstránil tým, že ho pribil na kríž."*

Musíme dobre pochopiť, že odpustenie prináša jedine viera v Ježišovu vyliatu krv!

Spoznajme Desatoro! Spoznajme, že dni pokoja a dni sviatkov nehovoria proti nám, ale slúžia pre naše dobro: na odpočinok, zotavenie, osvieženie, na našu ochranu. **Sobota bola ustanovená pre človeka** (Marek 2, 27). Mnohí si nesprávne myslia a učia, že Kristus svojou obeťou zrušil každý zákon, a teraz môže každý žiť tak, ako sa mu len páči, bez zákona. Nie, nie! Kristus len zrušil vykonávanie obetí, pretože išlo o tieňovú službu, akúsi divadelnú hru, ktorá plynula v chráme dovtedy, kým nebola nahradená skutočnosťou: **Kristus obetoval samého Seba** – bol to Jeho vlastný plán na záchranu ľudstva.

Ježiš o obetovaní Svojho života povedal: *Nik mi ho neberie, Ja ho dávam Sám od Seba. Mám moc dať ho [Svoj život], a mám moc zasa ho vziať* (Ján 10, 18). Už sme čítali, že Ježiš neprišiel zrušiť zákon, ani prorokov, totiž ani písané ustanovenia, ale prišiel zrušiť len zákon, ktorý musel naplniť Svojou obeťou.

Prišiel, aby naplnil zákon o pokrmovej, nápojovej a krvavej obeti, čo bolo v Danielovej knihe o Ňom predpovedané: "*Za jeden týždeň potvrdí zmluvu s mnohými, ale v polovici toho týždňa spôsobí, že prestane krvavá obeť i pokrmová obeť.*" (Daniel 9, 27)
Tu sa udáva presne, čomu Mesiáš Ježiš učinil koniec, a síce obetnému zákonu.

Lenže ukončením obetného zákona sa kňazská služba spolu s chrámom stali zbytočnými, čo rozhnevalo vodcov židovského náboženstva a duchovenstvo. Ježiš im povedal: "**Hľa, zanecháva sa vám váš dom pustý,**" teda ich chrám (Matúš 23, 38). Poprední židovskí muži Ježiša za pomazaného kráľa neprijali, a preto (pod kliatbou) zakázali čítanie a výpočet času na udaného Mesiáša z proroctva v Danielovej knihe. Židia svojho Mesiáša zavrhlí. Ján 1, 11: "***Prišiel do svojho vlastného, ale Jeho vlastní Ho neprijali.***"

Sú teda kresťania lepší ako vtedajší židia? Nedá sa povedať, že sú lepší, lebo kresťania zavrhlí Božie, Ježišove prikázania a rovnako sa tak dopustili veľkej chyby. Keď niekto popiera svojho otca, alebo ak neberie do úvahy to, čo jeho otec hovorí, je to skoro to isté. Apoštol Pavel videl vlastný ľud ako veľmi hriešny – Židom 10, 28-31:

"Ktokoľvek pohrdol zákonom Mojžišovým, bez milosrdenstva musí zomrieť, keď dvaja alebo traja svedčia proti nemu; ²⁹ Uvážte teda, o čo ťažšieho trestu bude hoden ten, kto šliape po Synovi Božom, a krv zmluvy, ktorá ho posvätila, pokladá za nečistú a potupí Ducha milosti? ³⁰ Ved' poznáme Toho, ktorý povedal: Mne patrí pomsta, ja sa odplatím, – hovorí Pán. A zase: Pán bude súdiť Svoj ľud. ³¹ Hrozná je padnúť do rúk živého Boha!"

Ježiš každého učil: "***No nadarmo ma uctievať učiach učenia, ktoré sú nariadeniami Ľudí.***" (Marek 7, 7) Preto sa Ježiš s obavou vyjadril o našej súčasnej dobe: "***Ale keď príde Syn človeka, či nájde vieru na zemi?***" (Lukáš 18, 8) Počet obyvateľov Zeme v roku 2019 je približne 7,7 miliardy. Náboženstiev je veľa – a kde sú tí s pravou vierou? Ježiša sa ktosi opýtal: ***Pane, či je málo tých, čo budú spasení? A On im riekol: Usilujte sa vchádzať tesnou bránou! Lebo mnohí sa budú snažiť vojsť, ale nebudú môcť*** (Lukáš 13, 23-24). Ale prečo nemôžu do nebeského kráľovstva vojsť všetci tí snaživí? Ježiš zodpovedal aj túto otázku: ***Preto nemôžu vojsť mnohí snaživí, lebo im zabrahujú vlastní cirkevní učitelia – preto, lebo ich zle naučili*** (Matúš 23, 13).

Kresťanské cirkvi urobili obrovskú chybu, že Božie prikázania zavrhlí. Mravný úpadok nábožnej hromady ľudí je zapríčinený hlavne v dôsledku ignorovania zákona. Trestná činnosť sa šíri, násilie sa zvyšuje a množí, väznice sú preplnené, situácia je ako za dní Noeho: *na zemi bolo plno násilia a strachu* (Lukáš 21, 26).

Novšie biblické preklady niektoré Pavlove slová ***prekrútili*** tak, že to ***mnohým*** môže ***zapríčiniť pád***, ako na to upozorňoval apoštol Peter, napr.:

List Efezským 2, 15 hovorí o naplnení slov z knihy Daniel 9, 27 o tom, čo na kríži Kristus zrušil: ***Zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v rôznych NARIADENIACH.*** Napr. ekumenický preklad formuluje tieto slová nie práve najšťastnejšie: ***Zbavil platnosti zákon prikázaní s jeho nariadeniami.*** Týmto chce povedať, že obeť Ježiša nezbavila platnosti len obetný zákon, ale zákon celý ako taký. Ako je možné vedome urobiť takúto hrubú chybu a zasadiť ju do nového prekladu Biblie? Musíme byť veľmi pozorní, aby sme celkové učenie Biblie zachovali a takéto vážne chyby zaregistrovali. Viackrát sme čítali, že aj v časoch Starej zmluvy, *kňazi urobili násilie na Božom zákone, ale pred ľuďom ukryli, že kráčajú po nebezpečnej ceste* (Ezechiel 22, 26; Izaiáš 3, 12; 9, 13-16).

Oderaz by nás nemal chrániť Boží zákon? Ktokoľvek môže kraďnúť, vraždiť, preklínať Boha, uctievať či zbožňovať obrazy a sochy, vznášať falošné obvinenia bez Božieho trestu? Ako kresťanské cirkvi môžu učiť niečo, čo odporuje ceste života? Učenie cirkví proti výslovným príkazom Boha spôsobuje nemalé škody a ubližuje Bohu.

Kolosenským 2, 14 sa končí myšlienkou o získaní víťazstva na kríži, ktoré viedlo k odpusteniu našich hriechov. Kolosenským 2, 15: *"Odzbrojil kniežatstvá a mocnosti, verejne ich predviedol a v Ňom zvíťazil nad nimi."*

Čo znamená táto veta, ktorá vyvoláva množstvo otázok? Hovorí o neviditeľných nepriateľoch Krista, ktorým zreteľne predviedol a dokázal, že nad hriechom a démonmi dokáže víťaziť Božou zbraňou – láskou. Diabol spoločne so svojimi prívržencami plánoval vládnuť nad padnutým ľudstvom navždy. Ale Boží plán spasenia dosiahol cieľ: *"Lebo tak miloval Boh svet, že Svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul nik, kto v Ňeho verí, ale aby mal večný život."* (Ján 3, 16) Ježiš Kristus, **Ktorý je nad všetkým**, Boh, *požehnaný naveky* (Rímskym 9, 5), na kríži zvíťazil nad kniežat'om nadzemskej mocnosti.

Kolosenským 2, 16-17: "Nech vás teda nikto nesúdi za jedenie a pitie ani za sviatky, novmesiace, ani za soboty. To sú tiene budúcich vecí, no skutočnosť je Kristus."

Ak sa predstavitelia cirkevnej autority dozvedia, že niekto sa čisto stravuje alebo neslávi nedeľu, ale svätú sobotu, okamžite citujú uvedený Pavlov text. Vysvetľujú to tak, že človek môže zjesť a vypiť čokoľvek, nikto sa do toho starať nemôže. Bohom stanovené sviatky, soboty novu Mesiaca aj týždenné soboty je teda možné odsunúť, pretože sú len **"tieňom"**, nie skutočným Kristom. **O aké tiene budúcich vecí ide**, ešte nikto prijateľne nevysvetlil. Na čo sa vzťahuje **"tieň"** pri jedení alebo pití? Na čo sa vzťahujú **"tiene"** pri mesačných sobotách (soboty novu Mesiaca)? Ak aj týždenný sobotný deň je len **"tieň"**, tak prečo vymysleli nedeľu, ďalší týždenný sviatok? Aj ten je potom len **"tieň"**. Prečo vymysleli množstvo náboženských sviatkov, ktoré Boh neprikázal? A tie, ktoré Boh starostlivo nariadil, odmietajú! Chcú Boha školiť, že sviatky pochádzajúce od cirkví sú lepšie ako tie, ktoré dal Boh?

Vyššie uvedené verše spôsobujú ťažkosti ešte aj kresťanským cirkvám, ktoré svätia sobotu. Týždenná sobota pre ne "tieňom" nie je, tú dodržiavajú, ako kto. Sviatočné soboty a soboty novu Mesiaca už "tieňmi" sú – zdôvodniť to však nevedia. Odôvodňujú to tak, že týždenná sobota patrí k prikázaniam Desatora, nie k ceremoniálnemu zákonu. Ak by zostalo v platnosti jedine Desť prikázaní, tak by týmto spôsobom bolo treba zavrhnúť aj všetky Mojžišom napísané príkazy. Avšak niektoré z týchto príkazov dodržiavajú, napr. zákaz jedenia nečistých zvierat. Ale iné nečisté veci, na ktoré sme sa sústredili v predchádzajúcej knihe, neučia.

Prečo to takto rozlišujú? Vyhlásenie apoštola Pavla ako "tieň" pomenováva jednoznačne každú náboženskú prax pri jedení, pití, sviatkoch, pri mesačnom nove. Zvlášť hovorí o sobote, pod ktorou nemohol rozumieť nič iné ako týždennú sobotu.

V Starej zmluve sa viackrát vyskytuje takéto trojité vymenovanie, napr. Ezechiel 45, 17: "Knieža bude mať povinnosť prinášať spaľované obety, pokrmové obety, nápojové obety, vo sviatky a novmesiace a v dňoch sobotného odpočinku, vo všetky výročné slávnosti domu Izraela. On bude prinášať obetu za hriech i pokrmovú obetu, i spaľovanú obetu, i pokojné obety spoločenstva na získanie zmierenia pre dom Izraela." (Vid' Ozeáš 2, 11; Ámos 8, 5.)

Teraz sa vynárajú otázky:

Ako mohol Pavel urobiť takú veľkú chybu? Ako tomu rozumel? Prečo učitelia a členovia cirkví nerozumejú tomu, čo chcel Pavel povedať?

Aké riešenie má teda táto náročná otázka? – už vieme, že ak niekto Pavlove texty prekrúca, môže to spôsobiť jeho vlastnú záhubu.

Toto Pavlovo vyhlásenie nie je možné chápať samostatne, ale iba v súvislostiach s predchádzajúcimi kapitolami listu. Keď človek zhrešil, musel obetovať zvieratá. **Kristova krvavá obeť už natrvalo nahradila všetky dovtedajšie zvieracie obete. Obetný zákon, ku ktorému patrili aj pokrmové a nápojové obete, zrušila Ježišova obeť.**

Akú veľkú radosť mnohým spôsobilo oslobodenie od obetných ceremónií, ved' čím významnejší sviatok (od týždennej soboty až po výročné prikázané sviatky) svätili, tým väčšie množstvo zvierat bolo treba obetovať. (IV.Mojžišova 28, 1-15; Ezechiel 45, 17-25)

Výročné sviatky Izraela, najväčšie soboty, sú veľmi drahocenné a veľmi dôležité, pretože sú hlavnými a večnými sviatkami ohromných a jedinečných činov Vykupiteľa Mesiáša, nášho Ježiša. (Vid' II.Kroník 8, 12-13)

Každú obeť bolo treba posoliť, aj pokrmovú obeť. Toto bola soľ zmluvy (III.Mojžišova 2, 13). Obeť mala byť chutná, rovnako ako naša reč, keď svedčíme o Kristovom diele spasenia. **Cesta spásy nie je smútkom, ale je veľkou radosťou, ktorú máme pre ľudí sveta urobiť žiaducou. Vy ste soľ zeme. "Vaša reč nech je vždy milá, soľou korenená, aby ste vedeli, ako máte každému odpovedať."** (Matúš 5, 13; Kolosenským 4, 6)

Ježišova obeť, ktorou všetky obetné ceremónie *priklincoval na drevo kríža, odstránil z cesty, znamenala veľké upokojenie.*

Apoštol Pavel písal svoj list pre rozumných dospelých ľudí, a tí porozumeli, čo chcel povedať. Nemusel detailne rozoberať, že hovorí o pokrmových, nápojových a krvavých obetiach pri jednotlivých sviatkoch. **Nech vás nik nesúdi, ešte ani vtedy, keď neberiete do úvahy predpísané obetné obrady k sviatkom Izraela, t.j. k sviatkom nov Mesiaca a k sviatkom týždenných sobôt! – toto chcel povedať.** Ale nepokladal za dôležité podrobne to zdôvodňovať, lebo sa mu zdalo úplne nemožné, aby niekto pomýšľal na zrušenie všetkých sviatkov. Ide vlastne o to, aby nikoho neohovárali a neodsudzovali vo **veci** všetkých sviatkov, teda v tom, čo **bolo treba vykonávať k sviatkom, vo veciach obetí, ktoré boli " tieňmi"** Kristových činov vykúpenia (Ján 5, 36).

Pavel si nemyslel, že jeho listy budú čítať ešte o tisícročia neskôr, a potom nastane problém s ich pochopením. Narážal na upustenie od najrôznejších sviatočných obetí, s ktorým by súviselo následné odsudzovanie ľuďmi. Všetky druhy obetí nariadené Bohom odkazovali na Kristovu krížovú obeť, čo Pavel verne vysvetľoval a učil.

Ježiš nezrušil sviatky, ani sviatky Izraela, ani soboty novu Mesiaca, ani týždenné soboty. Zrušil ale obeť patriace k týmto sviatkom.

Je jasné, že tieto obeť boli názorné scény, boli to "obrazné tiene" Kristovej obete, a nie všetky zákony a všetky sviatky. Boh kvôli zmazaniu hriechov priniesol namiesto zvieracích a pokrmových obetí lepšie riešenie, na ktorom už nikdy viac nebude treba niečo meniť.

Ako príklad nám môže slúžiť vývoj v cestnej premávke, od zavedenia pravidla pravej ruky, cez dopravné značky až po semaforey. Ako sa zmení situácia na veľmi rušnej križovatke, keby prestali fungovať semaforey a boli by zrušené aj všetky značky a pravidlá? Dopravná situácia by vyústila do absolútneho chaosu. Aj ľudia, ktorí túžia po spasení potrebujú pravidlá Božieho zákona, pretože tie určujú, či sú vhodní pre spásu.

Cirkvi tvrdia: "**Ježiš zbavil platnosti zákon prikázaní, s jeho nariadeniami**" (Efezským 2, 15).

Čo je to za predstavu? Ak nie je zákon, vtedy nie je ani prestúpenie zákona. "**Hriech je bezprávie**" (I.Jána 3, 4). "**Kde však nie je zákon, tam nie je ani priestupok proti zákonu.**" (Rímskym 4, 15) My potrebujeme Boží zákon a jeho dodržiavanie, inak zahynieme: "**Všetci, ktorí zhrešili bez zákona, bez zákona aj zahynú, a všetci, ktorí zhrešili pod zákonom, zákonom budú súdení.**" (Rímskym 2, 12)

Ako na veľkých križovatkách pravidlo pravej ruky nahradili semaforey, tak aj Ježiš vymenil zvieracie obeť za najlepšiu, dokonalú a trvalú krvavú obeť, ktorú priniesol On Sám. Touto výmenou nezrušil celý zákon, len zákon obeť naplnil. Ako bolo uvedené v predpovediach, vytvoril lepšiu obeť, zdokonalil ju tak, že ju už nikdy viac nebude treba zmeniť.

²² "Podľa zákona sa skoro všetko očisťuje krvou a **bez preliatia krvi niet odpustenia.**
²³ Podoby nebeských vecí bolo treba takto očisťovať, no samy nebeské veci treba očisťovať **lepšími obeťami, než sú tamtie**" – a síce Ježišovou krvou.

⁴ "Je predsa nemožné, aby krv býkov a capov zahladila hriechy... ⁷ Vtedy som povedal: Ajhľa, idem, – **veď vo zvitku knihy je napísané o mne** – [5 kníh Mojžišových, Tóra, kde sú uvedené obeť], aby som plnil, ó Bože, Tvoju vôľu... ⁹ **Ruší prvé, aby ustanovil druhé.**
¹⁰ Podľa tejto vôle sme posvätení tým, že **Ježiš Kristus raz navždy obetoval svoje telo.**" (Vid' Židom 9, 22-23; a 10, 4-10).

Zrušil prvú, zvieraciu obeť a príkaz krvavej obriezky, ale ponechal druhú, Ježišovu obeť. Ježišova krv sa uplatňuje pri zrušení hriechu. Ježiš nezrušil Zákon, ale učinil ho oveľa väčším:

"Pre vlastnú spravodlivosť sa Hospodinovi zaľúbilo vyvýšiť a zvelebiť zákon." (Izaiáš 42, 21). *"Či azda vierou zbavujeme zákon platnosti? Vôbec nie! Ale platnosť zákona potvrdzujeme."* (Rímskym 3, 31)

Zákon bol posilnený tým, že Ježiš predstavil, ako sa má správne dodržiavať a radšej bol ochotný zomrieť, než ho zrušiť.

Po vyjdení izraelského ľudu z Egypta, v r. 1491 p.n.l., začali okamžite stavať svätostánok, ktorý bol nahradený kamenným chrámom kráľa Šalamúna až o 487 rokov. Každodenné zvieracie obete poukazovali na krvavú obeť Ježiša už od čias Starého zákona, počnúc 99-ročným Abrahámom a všetko sa to udialo o 1987 rokov neskôr.

Krst vo vode na zmazanie hriechov človeka

Obete zvierat i Ježišova obeť boli prinesené na odpustenie hriechov. Medzi týmito dvomi spôsobmi obetovania Boh na krátke prechodné obdobie povolal Jána, aby krstil vo vode, totiž, aby ponáral ľudí do vody (grécky *baptizó* = *ponoriť* do niečoho; pôvod mena Jána Krstiteľa i cirkvi baptistov). Slovo *krst* je zastieraný výraz v slovenskej Biblii, lebo ako sa dá *ponorenie* preložiť krstom? V anglickom jazyku je podobné pôvodnému: **baptize**; nemecky je význam: *ponorenie*. Aj po slovensky – sú takí, ktorí hovoria – *Ján, ktorý ponáral*. Biblia predsa píše, že tam krstil, kde **bolo veľa vody**, v Enone (Ján 3, 23); k pokropeniu, postriekaniu netreba veľa vody!

Ján na odpustenie hriechov do vody ponáral dospelých mužov, veď hriech detí sa ešte nepočíta. *"Ježiš ich privolal k sebe a povedal: Dovoľte malým **deťom** prichádzať ku mne*

a nebráňte im, lebo **takým patrí Božie kráľovstvo**. Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo tak ako dieťa, nikdy doň nevojde." (Lukáš 18, 16-17) Nemluvňatá žiadny hriech na oľutovanie nemajú, ani ho oľutovať nevedia. (Lukáš 3, 3) Väčšina kresťanov nevie, že úkony, ktoré s nimi vykonali, nezodpovedajú krstu vodou. Aj podľa tohto vidíme, že väčšina veriacich učenie svojho náboženstva v Svätom písme neskontroluje, uveria tomu, do čoho sa narodili, nezáleží im na tom, aká je biblická pravda, úplne sa odovzdajú do rúk kňazov.

Medzi výlučne mužské povinnosti patrila návšteva chrámu trikrát za rok a obriezka. Rovnako aj do vody mohli byť ponorení len muži. Dnes chcú cirkvi pokrstiť každého, ale Božie príkazy a pokyny do pozornosti neberú. Malou lacnou ceremóniou k sebe viažu mužov a ženy väčšinou už od detstva. A to je ich hlavným cieľom, ktorý realizujú prostredníctvom ceremónií, medzi ktoré patrí aj krst malých detí.

"Patrí sa nám vykonať všetko, čo je spravodlivé " – nepovedal Ježiš?

Ale ako máme tomu rozumieť?

Keďže ponorenie do vody slúžilo **na odpustenie hriechov**, Ján nechcel Ježiša pokrstiť, chcel Ho zadržať, pretože **v Ňom nebol žiadny hriech** (Ján 8, 46). Ale Ježiš mu povedal: *"Nechaj to teraz, lebo tak nám sluší, aby sme naplnili všetku spravodlivosť."* (Matúš 3, 15) Ponorenie do vody bolo pre vtedajších mužov naplnením prítomnej pravdy, ale pre Ježiša bol tento kúpeľ ešte dôležitejší. Prečo? Pretože každý obrad, ktorý sa na Neho vzťahoval, musel v skutočnosti naplniť On. Umývací a obetný zákon napísal Mojžiš pre veľkňaza. Ten sa musel úplne očistiť, okúpať sa verejne na dvore v nádrži vždy pred jeho uvedením do služby a pred výročným sviatkom Zmierenia, skôr než zanesol krv obete do Svätej Svätých pred truhlu zmluvy.

Ježiš v skutočnosti začal vykonávať aj úlohu veľkňaza - prostredníka (*kňazom sa stal aj na Svojom tróne* – Zachariáš 6, 12-13). Ján bol povolaný výhradne *prípraviť Ježišovi cestu* (Lukáš 1, 76-77). Ponáranie do vody či príkaz **očisťovania** mal nariadené vykonávať len kvôli Ježišovi, aby sa Jeho symbolický čin mohol skutočne naplniť. (II.Mojžišova 30, 17-22; 40, 30-32; III.Mojžišova 8, 6; 16, 4; Židom 6, 2 uvádzajú podrobnejšie informácie o očisťovaní.)

Pri uvedení do kňazskej služby Mojžiš vo vode **umyl veľkňaza**, Árona a jeho synov. Aby sa naplnila Ježišova úloha **Veľkňaza**, aj Ján Krstiteľ **Ježiša umyl**. Veľkňaz sa na sviatok Zmierenia po očistnom kúpeli obliekol do šiat z bieleho plátna a najskôr obetoval býka za zmazanie svojich vlastných hriechov, potom obetoval za hriechy všetkých ľudí. **Ježiš sám za seba obetovať nemusel, lebo bol bez hriechu a bol pravdivých skutkov. On musel obetovať len za ľudstvo. "Veď bolo aj vhodné, aby sme mali takého Veľkňaza: svätého, nevinného, nepoškrveného, oddeleného od hriešnikov, povýšeného nad nebesia. Ktorý nepotrebuje ako veľkňazi deň čo deň prinášať obety najprv za svoje hriechy a potom za hriechy ľudu. On to urobil raz navždy, keď obetoval seba samého."** (Židom 7, 26-27) Apoštol Pavel opisuje veľkňazskú a obetnú službu Ježiša v 9. a 10. kapitole listu Židom.

Židom 9, 6-15: "Odkedy je toto tak zariadené, do prvého stánku stále vchádzajú kňazi, ktorí konajú bohoslužbu, ⁷ ale do druhého vstupuje iba sám veľkňaz raz do roka; a to nie bez krvi, ktorú prináša za svoje priestupky i za priestupky ľudu. ⁸ Tým Duch Svätý naznačuje, že kým stojí prvý stánok, cesta do svätyne ešte nie je otvorená. ⁹ To je podobnosť pre terajší čas, podľa ktorého sa prinášajú dary a obety, ktoré nemôžu vo svedomí urobiť dokonalým toho, kto prináša obetu; ¹⁰ **lebo spočívajú iba v pokrmoch a nápojoch a v rozličných umývaniach**, čo sú len telesné ustanovenia, ktoré platia do času **nápravy.**"

(Slovo "náprava" sa v rôznych prekladoch uvádza napr. ako **reformácia, nové usporiadanie...**, čiže sú povinné len po dobu Nového zákona.)

¹¹ "Keď však prišiel Kristus, **Veľkňaz budúceho dobra**, cez väčší a dokonalejší stánok, zhotovený nie rukou, čiže nie z tohto stvoreného sveta, ¹² raz navždy vošiel do svätyne, no nie s krvou capov a teliat, ale **so Svojou vlastnou krvou**, a tak získal večné vykúpenie. ¹³ Ved' ak už pokropenie krvou capov a býkov a popol z jalovice, kropiaci na poškrvnených posväcuje, aby boli telesne čisti, ¹⁴ **o to viac krv Krista**, ktorý mocou večného Ducha sám Seba priniesol Bohu ako nepoškrvnenú obetu, **očistí vaše svedomie od mŕtvych skutkov**, aby ste mohli slúžiť živému Bohu. ¹⁵ A preto je prostredníkom novej zmluvy, aby prisľúbenie večného dedičstva dosiahli všetci, ktorí sú povolani – lebo podstúpil smrť, aby ich vykúpil z previnení spáchaných počas prvej zmluvy."

Apoštol Pavel po Kristovej obeti nazýva skutky slúžiace na zmazanie hriechu len ako **mŕtve skutky**, lebo tie už nikomu odpustenie hriechov neposkytujú. Išlo o obeť jedla a nápoja, aj Jánov vodný krst, ktorý bol zavedený na krátky čas a Pavel ho nazýva umývaním. Môžeme si byť istí, že Ježiš na zmazanie hriechov žiadne cirkevné ceremónie nevykonával ani po ukončení Svojej vlastnej krvavej obeť, ani konanie nejakých nových skutkov neprikázal.

Posledné slová Ježiša na dreve kríža boli: "**Dokonané je.**"

Všetkým logicky mysliacim ľuďom musí byť jasné, že keby Ježiš zaviedol novšie ceremónie, ktoré by súviseli so zmazaním hriechov, tak by Jeho obeť na kríži za ľudstvo nebola dokonaná úplne.

Predpovediam vzťahujúcim sa na Ježiša vtedajší ľudia nerozumeli. Jedine Ján o Ňom vedel, že je **slúbený Baránok Boží**, ktorý sníma hriechy sveta (Ján 1, 29). O Jánovi bolo predpovedané, že **pripraví cestu Pánovi, Ježišovi, nášmu Bohu** (Izaiáš 40, 3-4). Ján to aj vykonal. Ježiš ho práve preto považoval za najväčšieho proroka. **Príkaz, ktorý vtedy Ján dostal, ponorenie do vody, bol určený len na krátky čas.**

Matúš 11, 9-11: "Čo ste teda vyšli vidieť [do púšte]? Či proroka? Áno, hovorím vám, omnoho viac ako proroka! ¹⁰ Toto je ten, o ktorom je napísané: "**Ajhľa, ja posielam svojho posla pred Tvojou tvárou, ktorý pripraví cestu pred Tebou.**" ¹¹ Veru, hovorím vám: **Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ.**"

Ján silnými slovami upozorňoval veriacich ľudí, lebo sa dostali ďaleko od Božieho charakteru, od náboženstva lásky: ⁸ *"Prinášajte teda ovocie hodné pokánia!...¹⁰ Sekera je už priložená na korene stromov. Každý strom, ktorý nerodí dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa. ¹¹ **Ja vás síce krstím vodou na pokánie, ale Ten, ktorý prichádza po mne, je mocnejší, ako som ja. Nie som hoden ani len nosiť Mu sandále. On vás bude krstiť Svätým Duchom a ohňom.**" (Matúš 3, 8-11)*

Takto im oznámil, že **ceremónia ponorenia do vody trvá len do času, kým príde Pán, Ktorý ich bude krstiť [zaplavovať] Svätým Duchom.** Na konečnom súde neobrátенých ponorí do ohňa. **Teda Jánov krst slúžil na odpustenie hriechov.** Ľuďom tak ukázal, že následne je možné hriech zmazať aj bez chrámu a kňazov. Vážnosť kňazov tým upadla, vážnosť ľudí sa zvýšila. Ján mal **"údolia" zdvihnúť a "vrchy a kopce" znížiť**, aby cestu urovnal a Ježiš sa tak pred vystúpením ako Mesiáš týmto nemusel zaoberať (Izaiáš 40, 3-4).

Ježiš prostredníctvom Jánovho krstu vodou má **možnosť naplniť spravodlivosť nariadenia o umývaní**, čo pre veľkňaza pred jeho uvedením do funkcie, ako aj pred sviatkom Dňa zmierenia, bolo o kúpaní prikázané. Pavel Ježiša predstavil ako veľkňaza. On však nebol len kňazom, ale aj obetným Baránkom, Ktorý sa mal obetovať. Ján takto svedčil o Ježišovi: **"Hľa, Baránok Boží, Ktorý sníma hriech sveta!"** (Ján 1, 29) Ježiš túto obeť aj vykonal a naplnil tak všetky predpovede.

Ján **ponáral do vody** ľudí zaťažených hriechom, aby **im tieto hriechy boli odpustené.** Takto teda začal ľudí oslobodzovať od kúzla chrámu, ako aj od veľkého vplyvu kňazov.

*"Ján Krstiteľ vystúpil na púšti, krstil a kázal krst pokánia **na odpustenie hriechov.**"* (Marek 1, 4) Hoci až po smrť Ježiša bola zvieracia obeť podľa zákona prinášaná v chráme, ale v skutočnosti už žili **v posledných 7 rokoch** Bohom predpovedaného **490-ročného** prorockého obdobia stanoveného pre izraelský ľud. **"Za jeden týždeň [Mesiáš] s mnohými uzavrie zmluvu. Uprostred týždňa zastaví krvavú obeť a pokrmovú obeť."** (Daniel 9, 24-27)

Koho Ján **vnoril do vody** kvôli **odpusteniu hriechov**, ten už viac nemusel chodiť do chrámu obetovať zvieratá. Sviatočné obete, obete vd'aky, ako i obete kvôli očisťovaniu sa zostali naďalej, napr. pri malomocenstve, liečení z iných chorôb, po očistení sa (viď Matúš 8, 4).

Ježiš, Ktorý bol väčší ako chrám (Matúš 12, 6), nás vo Svojej vzorovej modlitbe učí: **"Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinnikom"** (Matúš 6, 12). Týmto určil **podmienku odpustenia hriechov: ako i my odpúšťame, tak aj Boh odpustí nám.** Teda od Ježišovho vystúpenia už zvieracia obeť pre odpustenie hriechov prakticky nebola potrebná, veď odpustenie mohli dostať od Ježiša mimo chrámu. On uzdravil ľudí prichádzajúcich k Nemu vo viere a zároveň im odpustil hriechy, napr.:

Marek 2, 3-12: *"Vtedy k Nemu prišli štyria, ktorí priniesli ochrnutého človeka. ⁴ Pretože sa k Nemu pre množstvo ľudí nemohli dostať, otvorili strechu tam, kde bol Ježiš,*

a otvorom spustili lôžko, na ktorom ležal ochrnutý. ⁵ Keď Ježiš videl ich vieru, povedal ochrnutému: **Syn môj, odpúšťajú sa ti hriechy!** ⁶ Sedeli tam aj niektorí zákonníci a vo svojom vnútri uvažovali: ⁷ Čo to tento človek hovorí? Rúha sa! **Odpúšťať hriechy môže jedine Boh.** ⁸ Ježiš hneď Svojím duchom spoznal, že takto uvažujú a spýtal sa: Prečo takto uvažujete vo svojom vnútri? ⁹ **Čo je ľahšie? Povedať ochrnutému: Odpúšťajú sa ti hriechy – alebo povedať: Vstaň, vezmi si lôžko a choď!** ¹⁰ Aby ste však vedeli, že Syn človeka má moc odpúšťať hriechy na Zemi, povedal ochrnutému: ¹¹ Hovorím ti, vstaň, vezmi si lôžko a choď domov! ¹² On vstal, vzal si lôžko a pred očami všetkých odišiel. Všetci žasli, velebili Boha a hovorili: Čosi také sme ešte nikdy nevideli."

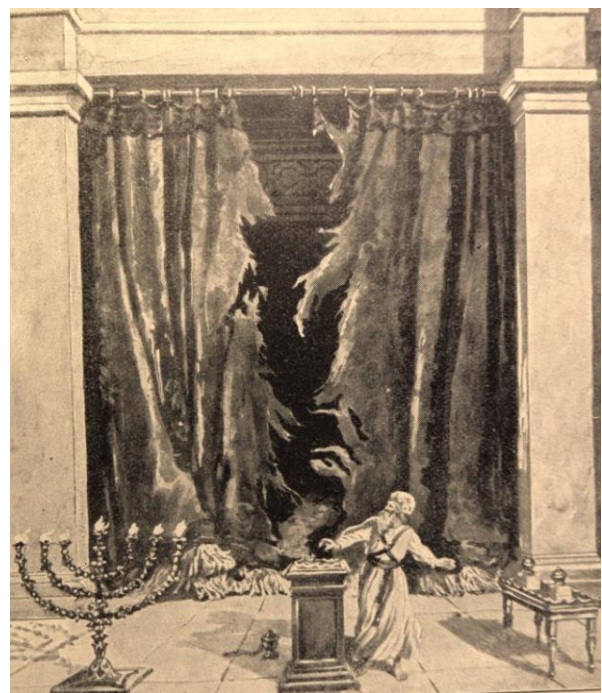
Farizeji, zákonníci, kňazi a poprední muži v Ježiša neverili a odpustenie hriechov nedostali.

Ján 9, 39-41: "Tu Ježiš povedal: Súdiť som prišiel na tento svet, aby tí, čo nevidia, videli, a tí, čo vidia, oslepli. ⁴⁰ Počuli to farizeji, ktorí boli pri Ňom, a povedali Mu: Vari sme aj my slepí? ⁴¹ Ježiš im odpovedal: Keby ste boli slepí, nemali by ste hriech. Vy však hovoríte: Vidíme, a tak váš hriech zostáva." Hlavne poprední židovskí muži, ktorí neverili že Ježiš je Mesiáš (Kristus), zvieratá obetovali zbytočne, ich hriech nebol zmazaný, ale zostal.

Ján 8, 24: "Preto som vám povedal, že zomriete vo svojich hriechoch. Ak totiž **neuveríte, že Ja SOM, zomriete vo svojich hriechoch.**"

V okamihu Ježišovej smrti sa **oddeľovacia opona svätyne Svätých bez zásahu ľudskej ruky roztrhla vo dvoje.** Ide o symbol, že zvieracie obete sú odteraz už aj oficiálne skončené, lebo skutočná obeť, "Baránok Boží", bol obetovaný. Na opone sa symbolicky zhromaždili všetky hriechy ľudu tak, že počas ročného sviatku Zmierenia veľkňaz oponu sedemkrát pokropil krvou capa. **Hriechy v skutočnosti nakoniec zruší krv Ježiša.** Keď Ježiš pil z červenej vínnej šťavy počas poslednej paschálnej večere, cez sviatok nekvasených chlebov, povedal:

"Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie hriechov." (Matúš 26, 28) Ján Krstiteľ svedčil o Ježišovi takto: "Hľa, Baránok Boží, Ktorý sníma hriech sveta!"

Kto je predstavený menom Otca, Syna a Svätého Ducha?

Krstenie vodou alebo ponorenie po prechodnom období viac k evanjeliu nepatriło. Predstavuje záťaž, je proti evanjeliu. Peter a ostatní nevedeli, čo si počať *s posledným príkazom Ježiša, disponujúcim všetkou mocou na nebi aj na Zemi: "Choďte teda, čiňte mi učeníkmi všetky národy, ponorte ich v MENO Otca i Syna i Ducha Svätého"* (Matúš 28, 16-19). Ježiš nepovedal ani jediné slovo o vode! Vyhlásil však, že On nosí všetky tieto mená, všetky funkcie, ktoré tieto mená vyjadrujú a my ich dobre poznáme. Než vydal rozkaz, povedal im: Ani v nebi, ani na Zemi, nie je väčšia moc od Neho! Teda choďte a vnorte (pokrstíte – podľa slovenského prekladu) ľudí do vášho poznania Boha. Inými slovami: Povedzte všetko o Bohu, čo Jeho mená v sebe zahŕňajú.

K dosiahnutiu večného života je totiž najdôležitejšie spoznať jediného pravého Boha a Toho, Ktorého poslal, Ježiša Krista (Ján 17, 3).

Nech povedia ľuďom po celom svete, že poznajú **Toho, Pána Slávy, Kniežaťa Života, Kniežaťa Pokoja, Ktorý je Vykupiteľom naším Otcom od pradávna** (Izaiáš 9, 6; 63, 16; I.Korinským 2, 8; Skutky 3, 15). Je to Ježiš Kristus! – Jeho učeníci o Ňom môžu svedčiť, veď spolu žili, boli s Ním dennodenne 3-4 roky. On ich vyslal (z gréckeho apostolos – posol): *"Budete mi svedkami až do posledných končín Zeme"* (Skutky 1, 8).

Ježiš kvôli dovŕšeniu vykúpenia počas pozemského života zastieral Svoju Božskú podstatu. Ale dnes už môžu všetci spoznať, že On disponuje najväčšou mocou v celom vesmíre. Ježiš Kristus je totiž Stvoriteľ, Udržiavateľ, Životodarca, Zákonodarca, dokonca aj Súdci Sudca. Ježiš všetky tieto funkcie vykonáva ako Boh a Otec. (V.Mojžišova 32, 6). Aj Jakub nám predstaví Ježiša:

"Nemýľte sa, bratia moji milovaní! Každý dobrý údel a každý dokonalý dar pochádza zhora od Otca svetiel, v ktorom niet premeny ani tieňa zmeny." (Jakub 1, 16-17) On je Ježiš, Mesiáš, Ktorý na počiatku utvoril svetlo aj pre všetky Svoje stvorenia, **Ktorý je nemenný.**

"Ja som Svetlo sveta" – povedal Ježiš (Ján 8, 12). **Ježiš je Otec Večnosti, v Betleheme narodený Vládca nad Izraelom, Ktorého pôvod je odpradávna, odo dní večnosti** – o Sebe sa takto vyjadruje cez celé Sväté písmo (Izaiáš 9, 6; Micheáš 5, 2).

Židom 13, 8: "Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes, i naveky!"

Ježiš na Zemi vykonával aj úlohu Syna preto, aby naše vykúpenie mohol uskutočniť do konca. **Svoju Božskú podstatu musel ale zastierať.** Ako Syn slúžil, poslúchal, trpel a zomrel. Nikto nemôže povedať Bohu, že nevie, čo znamená byť v našom tele, hladovať, žiť v chudobe, bez prístrešia, byť ponížený, oplúvaný, bičovaný, nespravodlivo odsúdený na smrť. Boh zažil všetko ako muž človek, ako Syn.

Ježiš je jednoznačne aj Svätý Duch, Ktorý sľúbil, že *nenechá Svojich učeníkov ako siroty, príde k nim* (Ján 14, 18). Desať dní po sľube, na Sviatok týždňov a Sviatok žatvy (Turíce), aj prišiel v bytosti Ducha, lebo "**Boh je Duch**" (Ján 4, 24). Ježiš je teraz v Duchu medzi nami, veď povedal:

*"Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, **tam som ja medzi nimi.**"* (Matúš 18, 20) Ježiš učil Nikodéma, že kým je On tu na Zemi, zároveň je aj v nebi: *"Nik nevystúpil do neba, jedine ten, čo zostúpil z neba – **Syn Človeka, Ktorý je v nebi.**"* (Ján 3, 13)

*"Ten, Ktorý zostúpil, je ten istý, Ktorý aj vystúpil ponad všetky nebesá, aby **všetko naplnil.**"* (Efezským 4, 10; Židom 7, 26)

*"Či som Bohom iba zblízka? A zďaleka nie som Boh? Ak sa niekto akokoľvek skryje, či ho nevidím? **Či ja nenaplňam nebesá i Zem?** – znie výrok Hospodina."* (Jeremiáš 23, 23-24) Boh o Sebe v Starom ako v Novom zákone vyhlasoval dostatočne, a predsa len veľmi málo ľudí spoznalo, kto je Ježiš v skutočnosti. On je **aj Duch Pravdy, Ktorý nás chce uviesť do celej pravdy** (Ján 16, 13). *"**Veď Pán je Duch, a kde je Duch Pánov, tam je sloboda!**"* (II.Korintským 3, 17) Nemáme dvoch Pánov, *"**máme jedného Pána, Ježiša Krista**"* (I.Korintským 8, 6).

Ježiš sľúbil: *"**Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta**"* (Matúš 28, 20). Ježiš v tele bol v rovnakom čase vždy len na jednom mieste, teda v tele teraz s nami nie je, ale po Jeho nanebovstúpení, tak isto ako pred Jeho zjavením sa v tele, je s nami ako Svätý Duch. Takto už vie byť s nami v rovnakom čase prítomný všade, po všetky dni až do konca sveta.

*Anjel oznámil **panne Márii, že na ňu zostúpi Svätý Duch a zatieni ju moc Najvyššieho. Svätý Duch na Seba zobral ľudské telo. Práve preto dieťa, ktoré sa malo narodiť, nazývajú Svätým, Božím Synom*** (viď Lukáš 1, 35 a Židom 10, 5).

S kým bude Ježiš do konca sveta? S tými, ktorí poslúchnu Jeho vôľu a rozkaz, pokúsia sa urobiť **učeníkmi** všetok ľud, každého človeka. Oni neverbujú členov cirkví – **nerobia to, čo Ježiš neprikázal**. Robia ale ľudí učeníkmi Ježiša, aby sa od Neho učili. **Keď sa niekto od Ježiša učí, bude Jeho učeníkom**. Nie kňazi privedú ľudí ku všetkej pravde, ale do každej pravdy ich zavedie Ježiš. *"**Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete znieť. Keď však príde On, Duch Pravdy, uvedie vás do celej pravdy**"* (Ján 16, 12-13).

Kto nám má toho ešte veľa povedať? Ježiš – čo aj neskôr podľa potreby urobí. Nehovorí, že má toho veľa povedať kňazom či cirkevným učiteľom, ktorí nás následne vovedú do každej pravdy. Je ale veľa vecí, ktoré má povedať nám, ktorí sme Jeho učeníkmi. Aj učiteľka v škole neučí tak, že niečo vysvetlí jedinému žiakovi, ktorý to zase povie ostatným spolužiakom. Tí, ktorí oficiálne vykonávajú cirkevné učenie, väčšinou za dobré peniaze, obsadili Ježišovo miesto na Zemi a stali sa falošnými kristami (viď Matúš 24, 11). Azda Boží Syn nie je schopný toho, čo sľúbil? Že je s nami a naučí nás? Potrebuje zástupcov alebo nejakého miestodržiteľa? *"U prorokov je napísané: **Všetci budú učení od Boha.**"*

Každý, kto počul od Otca a naučil sa, prichádza ku Mne." (Ján 6, 45) Ježiš hovorí jasne, že to, čo učí, je učenie Otca, učenie Boha.

Miesto Svätého Ducha na Zemi obsadili tí, ktorí neveria, že Ježiš je jediný Majster, ktorý chce a je schopný cez Ducha Pravdy priviesť nás ku všetkej pravde. Predstavujú si, že ich vlastné učenie je istejšie a lepšie ako Božie.

Veriaci v poznaní pravdy prešľapujú na mieste, sú ako prikovaní, lebo počúvajú len svojich učiteľov cirkevného spoločenstva.

Ježiš ich odhaľuje: "**Beda vám, zákonníci, pretože ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli [do poznania], a tým, ktorí chceli vojsť, ste v tom zabránili.**" (Lukáš 11, 52)

Teda, o čom je naše poslanie? "*Ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste šli a prinášali ovocie... Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a **stanete sa Mojimi učeníkmi!***" (Ján 15, 8. 16). Skrátka, smieme a musíme našich bližných viesť k Ježišovi a učiť ich, aby dodržali *všetko, čo prikázal*. V žiadnom prípade ich ale nesmieme navádzať k niektorej z cirkví, lebo to Ježiš nepovedal.

Tomáš, učeník, nechcel uveriť, že Ježiš vstal z mŕtvych, pretože v stredu večer, v deň vzkriesenia, medzi učeníkmi nebol, keď sa tam Ježiš zjavil. O osem dní sa im však Ježiš znovu zjavil a ukázal im Svoje rany. Tomáš vtedy vložil prst do miesta rán, aby videl a cítil, že Ježiš je naozaj Ten, Ktorý vstal z mŕtvych. V tom momente uveril aj Tomáš a povedal: *Ty si môj Pán, a môj Boh. "Ježiš mu povedal: Tomáš, uveril si, pretože si ma videl. **Blahoslavení sú, ktorí nevideli, a uverili.**"* (Ján 20, 24-29) Teraz je Ježiš s nami neviditeľne, ale keď sa vráti, nechá sa uvidieť a bude s nami aj viditeľne: "***HPa, prichádza s oblakmi a uvidí Ho každé oko***" (Zjavenia 1, 7).

Svojich učeníkov poslal Ježiš do celého sveta! Ale čo vtedy vedeli o celom svete? Až teraz prvýkrát spoznávame celú našu Zem, celý svet cez satelity! Len v súčasnosti vieme Ježišovo evanjelium slobody pomocou techniky doručiť slovom i písmom v rozličných jazykoch všetkým ľuďom. Len teraz ich môžeme "aj ponoriť" do mnohých Božích mien – čo aj prikázal. Urobiť to vieme len vtedy, ak Ho najprv spoznáme, napr. aj prostredníctvom týchto učení, ktoré aktualizujú biblické učenie na našu súčasnosť. Je sľúbené, že *poznanie sa rozmnoží*, obzvlášť biblické, keď ľudia majú možnosť dostať sa k Svätému Písmu a skúmať ho (Daniel 12, 4). *Mnohí nepoznajú Ježiša, "na vaše zahanbenie to hovorím"* – písal Pavel (I.Korintským 15, 34).

Takto sme sa trošku ponorili (pokrstili) **do Božích mien**, veď sme čítali: *Ponorte ľudí do mena Otca, Syna a Ducha Svätého, a naučte ich, aby dodržali všetko to, čo som vám Ja prikázal; a Ja som s vami po všetky dni až do konca sveta*. Raz bude teda tomuto hriešnemu svetu koniec, povedal Ježiš. Väčšina z nás sa toho pravdepodobne ešte dožije.

Ježiš vo Svojich posledných slovách učeníkom, aj nám, nehovoril o nejakom ponáraní do vody, ale o ponáraní do Jeho veľkých **mien**. S Bohom treba ľudí zoznamovať na celom

svete, aby objavili, uvideli, skúsili a obdivovali Jeho veľkosť, dobrotu..., a boli tak pripravení byť Mu vo všetkom poslušní, a *zo Satanovej moci sa obrátili k Bohu*, aby mohli byť spasení.

Ježiš od Svojich učeníkov očakával, aby sa nad Jeho slovami zamysleli a rozvíjali sa v poznaní. Pri poslednej príležitosti, predtým než sa od nich odlúčil a bol uchvátený do neba, poskytol im malú pomoc, aby pochopili Jeho slová lepšie, a povedal: "*Ján síce krstil vodou, ale vy budete o niekoľko dní pokrstení Duchom Svätým*" (Skutky 1, 5).

"*Ale vy*" – týmito slovami deklaruje, že vodný krst, ktorý bol na odpustenie hriechov vykonávaný dočasne, už robiť nemusia. Marek 1, 4-8:

"Ján Krstiteľ" vystúpil na púšti a hlásal krst ako znak obrátenia a pokánia na odpustenie hriechov. ⁵ Prichádzala k nemu celá judská krajina aj všetci Jeruzalemcovia. Verejne vyznávali svoje hriechy a on ich krstil v rieke Jordán. ⁶ Ján bol oblečený v hrubom šate z ťavej srsti, boky prepásané koženým opaskom. Jedával kobylky a lesný med. ⁷ A hlásal: "Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden zohnúť sa a rozviazať mu remienky na obuvi. ⁸ **Ja som vás krstil vodou, ale On vás bude krstiť Svätým Duchom.**"

Ja vodou, ale On – z týchto slov vyplýva, že učeníci by nemali znovu začať praktizovať vodný krst. O 10 dní boli v skutku pokrstení Svätým Duchom. Ten, koho Ježiš Svätým Duchom pokrstí (zaplaví, ponorí), koho naplní Svojím Duchom, **tomu zmaže všetky hriechy** – ako inak by v ňom mohol prebývať, akoby ho kvalifikoval na duchovnú službu? Duchovné dary napr. liečenie, prorocká reč, výklad biblického písma na vysokej úrovni... sú dané na úžitok (I.Korinským 12, 30 a 14. časť).

Ten, koho ešte Ježiš uzdravil cez zázrak, aj tomu najprv zmazal hriech. Nuž tak môžeme porozumieť tomu, čo učinil so Svojimi učeníkmi: "*Dýchol na nich a povedal im: Prijmite Ducha Svätého! Tým, ktorým odpustíte hriechy, budú im odpustené, tým, ktorým zadržíte, budú zadržané*" (Ján 20, 22-23). Učeníci túto moc nemohli zneužiť. Nemohli svojvoľne odpustiť jednému, a inému nie. Možnosť niekoho vyliečiť znamenala, že sa mu hriech odpustil. Ak sa niekto nevyliečil, tomu hriechy Pán z nejakého dôvodu ešte nemohol odpustiť. Ježiš vidí do vnútra ľudí, On dáva uzdravenie, vedel, komu mohol odpustiť hriechy, a komu nie. Učeníci mohli vycítiť dopredu, či niekoho môžu uzdraviť alebo nie, veď v nich bol Svätý Duch.

Krst vodou, ktorý zmaže hriech, teda po vykrvácaní Ježiša na kríži už ďalej netreba. Peter s ostatnými učeníkmi dobre vedeli, že kým boli 3 roky s Ježišom, už nebolo potrebné krstiť. Vykonávali to výlučne dovtedy, kým pôsobil aj Ján Krstiteľ. Ježiš raz na otázku položenú od popredného muža odpovedal takto: "*Odkiaľ bol Jánov krst?*" (Matúš 21, 25) Nepovedal, odkiaľ je, ale **bol**. **Krst vodou bol Jánov krst** (Skutky 18, 25). **Po Jánovej smrti sa krst vodou skončil**. Peter hneď nepochopil, čo znamená "*pokrstiť sa Svätým Duchom*", ba ani potom nie, keď videl, že *obrátení pohania boli aj bez vodného krstu pokrstení Svätým Duchom a dostali dar, schopnosť hovoriť jazykmi* (Skutky 10, 44-48). Učeníci evanjeliu ešte úplne neporozumeli a znova začali vykonávať ponáranie do vody.

Nikde ale nečítame, že by niekoho do vody ponorili v mene Otca, Syna a Svätého Ducha. Apoštol Pavel, ktorý medzi pohanmi vykonával misijnú činnosť, zistil, že vodný krst je nevýhodou evanjelia a takto dal o tom vedieť:

"Lebo Kristus ma neposlal krstiť, ale hlásať evanjelium" (I.Korinským 1, 17).

Ježišova krv nahradila zvieracie obete prinesené na odpustenie hriechov, aj ponorenie do vody. Pavel to aj vysvetľuje v liste Kolosenským 2, 10-12:

*"Vy ste dosiahli plnosť v Tom, Ktorý je Hlavou každého kniežatstva a mocnosti. ¹¹ V ňom ste aj boli obrezaní obriezku, vykonanou nie rukami, ale Kristovou obriezku – vyzlečením hriešneho tela, ¹² **keď ste s Ním boli v krste pochovaní. Spolu s Ním ste boli aj vzkriesení.**"*

Efezským 2, 5-6: *"Keď sme boli pre poklesky mŕtvi, oživil nás s Kristom – (milosťou...) spolu s Ním nás vzkriesil a spolu s Ním daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi."*

My sme obrezaní obriezku, lebo Ježiša obrezali, spolu s Ním sme aj pokrstení, s Ním sme aj vzkriesení a spolu s Ním sedíme na Božom tróne – ak sme sa znovu narodili, ak je v knihe života zapísané naše meno (Lukáš 10, 20), ak ostaneme v Ježišovi.

"Kto zachováva Jeho prikázania, ostáva v Bohu a Boh v ňom. A že zostáva v nás, poznávame z Ducha, ktorého nám dal." (I.Jána 3, 24) Ježiš veľa vecí urobil pre nás, oslobodil od obriezky, od kňazov nárokových ceremoniálne zvieracie obete, od platenia desiatok, od chrámovej dane, od krstu vodou... ako je predpovedané u Izaiáša 26, 12:

"Hospodin, Ty nám daruješ pokoj, veď aj všetky naše diela si za nás urobil." Ježiš neprišiel na Zem, nenarodil sa, netrpel a nezomrel za Seba, ale vykonal to **pre nás.** To, že sme v Ježišovi, sa deje vo viere:

"Žijeme totiž z viery, nie z toho, čo vidíme." (II.Korinským 5, 7) ***"Jemu všetci žijú"*** (Lukáš 20, 38). Ježiš povedal, *kto verí v Neho, ten neumrie nikdy* (Ján 11, 26). ***"Váš život je ukrytý s Kristom v Bohu. Keď sa zjaví Kristus, náš život, vtedy sa aj vy spolu s Ním zjavíte v sláve."*** (Kolosenským 3, 3-4)

Vidíme, že ide o takmer snové a filozofické myšlienky, ale veľmi pekné a radostné slová. Slová z úst Božích predstavujú pevnú, ale chutnú stravu, sú napísané pre zdravých rozumných veriacich, *vyrastených na dozretých mužov* (Židom 5, 11-12).

Náš citový svet so všetkými našimi myšlienkami je ukrytý u Ježiša a podľa toho nás aj vzkriesi. Vzkriesení ľudia budú tí istí, len v inom tele. Ak sme teraz vo viere s Ježišom, pri jeho návrate sa vrátíme tiež s Ním. Potom pri vzkriesení spravodlivých veriacich v skutočnosti dôjde k ich premene a uchváteniu, keď ich Ježiš zoberie so Sebou do neba, ako sľúbil.

Po ukončení **zvieracích obetí** a krátkodobom **krste vodou na odpustenie hriechov platí výlučne Ježišova krv,** nič iné! Len treba v Neho veriť a prosiť: *"odpusť nám naše viny!"*

Večeru Pánovu, umývanie nôh vykonávajú pre ospravedlnenie a odpustenie hriechov

ANI VEČERA PÁNOVA, ANI CIRKEVNÉ UMÝVANIE NÔH
NA VYMAZANIE HRIECHOV NESLÚŽIA.

Ježiš nás usmerňuje, čiže nám niečo povoľuje, niečo zakazuje, napr. jesť nečisté zvieratá alebo niečo prikazuje, aké veci musíme vykonávať, napr. ktoré dni svätiť. So zrušením zákona, či skôr jeho znehodnotením, cirkvi priniesli chaos. Kňazi, ktorí náboženstvo vyučujú a samých seba označujú za duchovných **pastierov**, však bez zákona, bez prikázaní alebo rôznymi zavádzajúcimi príkazmi, vykonávajú úlohu falošného proroka. **Pred nimi nás Ježiš varoval:**

"Chráňte sa falošných prorokov [učiteľ'ov], ktorí k vám prichádzajú v ovčom rúchu [v odeve duchovného pastiera ukazujú nevinnosť, maskujú sa menami cirkevných hodností], ale vnútri sú draví vlci." (Matúš 7, 15)

Práve oni tak veriacim berú pevnú pôdu pod nohami a chlácholia ich vo falošnej istote. Tvrdia, že spasenie je isté len podľa učenia ich cirkvi. Pravdou však je, že Všemohúci Pán ich nemôže prijať a nemôžu získať spasenie pre nedostatok poslušnosti voči Jeho prikázaniam. Praktizovali zvyky svojich cirkví, ktoré predstierajú odpustenie hriechu, namiesto toho, aby si v krvi Ježiša, Baránka, vybielili svoje rúcha (Zjavenia 7, 13-14).

Treba dávať pozor, pretože rozpoznať zvädzania nie je jednoduché. Už samotní kňazi a kazatelia sú zvedení. Myslia si, že to, čomu veria, a čo konajú, je v prospech ľudí. Keď ich Ježiš potom neprijme, takto sa budú ospravedlňovať: ***Pred Tebou sme jedli a pili, na našich zhromaždeniach sme prijímali večeru Pánovu! V našej modlitebni si Ty učil skrze nás. V Tvojom mene sme robili veľké veci: prorokovali sme, učili, modlili sa, liečili, uzatvárali manželstvá a pochovávali zosnulých v Tvojom mene...*** Myslia si, že je dobré, čo konajú, lebo tieto veci ich učili na teológii, kňazských školách. Ale to, na čo teraz iných nahovárajú alebo iným nanucujú, dostatočne neskúmali, či je všetko skutočne podľa nebeského Učiteľa. V cirkvách je možné falošne učiť aj z dobrej vôle, nie zámerne, ale to Ježiš prijať nemôže. Boh od nás očakáva, aby sme boli v oblasti viery samostatní a neboli v područí – Lukáš 12, 57: **"Prečo sami od seba neviete posúdiť, čo je spravodlivé?"**

Každý by mal sám zvážiť a skontrolovať, či je pravda, čo ho učí vlastná cirkev, čomu musí veriť, a čo má robiť, pretože **pred Božou súdnou stolicou bude za seba zodpovedať každý sám:**

"Všetci sa totiž musíme postaviť pred Kristovu súdnu stolicu, aby každý dostal odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele – či dobré alebo zlé." (II.Korintským 5, 10)

Je tragické, ako sa o nich vo Svojich podobenstvách Ježiš vyjadril: **"Vtedy im vyznám: Nikdy som vás nepoznal. Odíd'te odo mňa, páchatelia neprávostí!"** Sú páchatel'mi neprávostí, lebo zvädzajú na svoje nesprávne učenie, i keď sú veriaci a Ježiša nazývajú svojim

Pánom. Situácia v cirkvách je stále podobná, vedú ľudí k rôznym falošným ceremoniálnym praktikám, vykonávajú to, čo nie je v súlade s príkazmi Ježiša. Je to síce hrôzostrašné, ale povie im: "**Veru vám hovorím, nepoznám vás!**" (Matúš 7, 22-23; 25, 12)

Lukáš 13, 24-27: "*Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo, hovorím vám: Mnohí sa budú usilovať vojsť, ale nebudú môcť. Keď hospodár už vstane a zavrie dvere a vy zostanete stáť vonku, budete klopať na dvere, a volať: Pane! Pane!, otvor nám! Ale on vám odpovie... Hovorím vám, neviem, odkiaľ ste. **Odstúpte odo mňa všetci páchatelia neprávosti! Nepoznám vás!**" V Božích očiach sú cirkevné praktiky len falošnými činmi.*

Ježiš teda neuznáva učenie cirkví, a veriacich, ktorí tam chodia v dobrej viere, tiež neuzná. Svojím Pánom nazývajú Ježiša, ale nenamáhajú sa dostatočne, aby spoznali a činili Božiu vôľu. Matúš 7, 21: "*Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane! vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto činí vôľu môjho Otca, Ktorý je v nebesiach.*"

Pomocou týchto učení, môže teraz spoznať príkazy Ježiša a podmienky večného života každý, a môže tak začať konať. Tento odkaz života by bolo treba podať ďalej, veď rozkaz znie: "***Ohlasujte evanjelium všetkému stvoreniu!***" (Marek 16, 15)

Odsúdenie kňazov sa vzťahuje prirodzene hlavne na súčasnosť, keď Bibliu môže mať v rukách takmer každý a môže tak skúmať pravdu, či je všetko tak, ako ho učia. Boh iným spôsobom posúdi tých, ktorí, napr. v stredoveku, Sväté písmo nemali k dispozícii alebo nevedeli čítať. **Ježiš nás často upozorňuje na falošných učiteľov. Dnes má každý povinnosť svoju vieru preskúmať pod drobnohľadom, čomu prečo verí a prečo koná tak, ako koná.**

Už v Danielovej knihe sa objavujú slová Boha, že príde taká cirkevná moc, ktorá *premení časy a zákon*, a to sa aj stalo. "*Bude hovoriť slová proti Najvyššiemu a bude nivočiť svätých Najvyššieho a bude pomýšľať na to, že premení časy a zákon. Do jeho ruky budú vydaní na čas a časy a polovicu času.*" (Daniel 7, 25)

V inom obraze je táto moc vyobrazená ako ten, kto "*opájal všetky národy vínom hnevu svojho smilstva.*" "*S ktorou smilnili králi zeme a obyvatelia zeme sa opíjali vínom jej smilstva.*" (Zjavenia 14, 8; a 17, 2) Tu je predstavené duchovné smilstvo najväčšej kresťanskej cirkvi, pretože sú neverní príkazom PÁNA Boha a strhne so sebou aj ostatných.

Ale všetky cirkvi pijú, popíjajú z vína hnevu, veď navzájom preberajú podobné učenia, ktoré sa s Bibliou a Božími príkazmi nezhodujú, pre ktoré vyvolajú Boží hnev. **V tomto učení sa, síce stručne, stretávame s množstvom informácií, ktoré sa nezhodujú s učením cirkví, musíme zmeniť to, čomu sme verili.**

Stredoveká cirkev svojvoľne zmenila **zákon vzťahujúci sa na 4. príkazanie o sobote**. Zmeny boli uskutočnené aj v biblických odpisoch. Napr. ukrižovanie Ježiša podľa nich pripadlo na týždenný piatok, a tak Jeho vzkriesenie vyšlo na nedeľu, na prvý deň týždňa, ktorý nariadili ako cirkevný sviatok. P. Geiermann vo svojej knihe *The Convert's Catechism*

of Catholic Doctrine vysvetľuje, kto urobil túto zmenu: *"Preto svätíme nedeľu namiesto soboty, lebo cirkev na Laodicejskom koncile v r. 336 preložila sviatosť soboty na nedeľu."*

Cirkev zaviedla aj sviatok "**Veľká noc**" namiesto sviatku Pascha a sviatku Nekvasených chlebov, ktoré nariadil Boh, sviatok Turíc zase namiesto sviatku Týždňov – teda slávnosti Žatvy prvotín.

Videli sme, že podľa predpovedí, aj podľa skutočností, Ježišovo vzkriesenie bolo "v polovici týždňa", čiže v stredu. Následne na 50. deň pripadol aj sviatok Týždňov (Turíce) na stredu, nie na nedeľu. Kresťanská cirkev takto zmenila ročné, mesačné veľké sviatočné soboty spolu s týždennými sobotami. Týmto sa naplnila predpoveď z Danielovej knihy: *"bude pomýšľať na to, že premení časy a zákon"* (Daniel 7, 25).

Mnohí vedia, že gregoriánsky kresťanský kalendár, ktorý sa používa dodnes, nesie meno pápeža Gregora XIII., ktorý v roku 1582, uskutočnil užitočnú reformu kalendára, ktorý sa postupne udomácnil. Dovtedy používaný juliánsky kalendár meškal už 10 dní. Odchýlku vyriešili tak, že po štvrtku 4. októbra nasledoval piatok 15. október. Presne určené boli aj priestupné roky. Každý rok deliteľný 4 je priestupný. Roky na konci storočí sú priestupné, len ak sú bezo zvyšku deliteľné číslom 400. Prvé tri celé storočia 1700, 1800 a 1900 priestupné nie sú, rok 2000 bol priestupný. V skutočnosti išlo o dôkladné spresnenie kalendára. V súčasnosti podľa juliánskeho kalendára, ktorý ešte v 1. st. p.n.l. zaviedol Gaius Julius Caesar, oslavuje sviatky časť ortodoxných cirkví, napr. pravoslávna cirkev oslavuje z tohto dôvodu Vianoce o 2 týždne neskôr. Gregoriánska reforma kalendára bola samozrejme pozitívna, ale poukazuje aj na ohromnú moc pápežstva (na území bývalej Rímskej ríše počas 1260 rokov), ktoré disponovalo mocou zmeniť aj Bohom nariadené sviatky.

Protestanti nazývajú Večerou Pánovou to, čo katolíci označujú svätým prijímaním.

Oltár je miesto, na ktorom sa prinášajú dary chleba a vína, ktoré sú súčasťou **Oltárnej sviatosti**. Prvé sväté prijímanie prvýkrát vykonávajú približne 10-ročné deti. Večera Pánova je pripodobnením Ježišovej poslednej večere paschálneho baránka, z čoho si cirkvi urobili najdôležitejší sviatok. Obete zvierat vystriedala Ježišova obeť na zmazanie hriechov veriacich, a to raz a navždy. Teda Ježišovu obeť nie je potrebné opakovať. ***"On to vykonal raz navždy, keď obetoval samého seba"*** (Židom 7, 27).

V 11. kapitole 1. listu Korintským Pavel uvádza, čo kresťania položili ako biblický základ pre obrad večere Pánovej. Keď veriaci Korint'ania pri čítaní zo zvitkov Biblie vyhladli, zvykli jesť jedlo, ktoré si priniesli so sebou. Bohatí mali jedla hojne, iní len málo alebo nič. Pavel ich pokarhal (od 17. verša), *že sa neschádzajú na osoh, ale na škodu*. Povedal im, že Ježiš v takejto neláske byť medzi nimi nemôže, pretože **nevečerajú podľa Pánovho príkladu**. Keď **Ježiš** naposledy na slávnosti Pascha večeral so Svojimi učeníkmi, podávané jedlo

(upečeného paschálneho baránka, chlieb a hroznovú šťavu) **rozdělil tak, aby sa dostalo každému.** V prípade Korint'anov však jeden hladuje, druhý hoduje a **naje sa dosýta.** Jedlo si teda majú podeliť bratsky, aby jesť mohli všetci a Pán Ježiš mohol byť s nimi.

Z tohto Pavlovho neplánovaného kárania neskôr urobili cirkevnú ceremoniálnu **večeru.** Ale dnes väčšina veriacich dostáva výlučne kúsok chleba alebo tenkú oblátku. Takto všetky kresťanské cirkvi v rôznych obmenách praktizujú večeru Pánovu, ale tento rituál pramení iba z nedorozumenia. O lámaní chleba sa dočítame v jedinom evanjeliu: "**Toto robte na moju pamiatku!**" Ale Ježiš nepovedal, čo a ako majú robiť! A tak až dodnes náboženstvá rôznym spôsobom, v rôznej forme a v rôznom čase vykonávajú úkony, ktoré Ježiš nikdy neprikázal.

Už sme neraz videli, že keď Boh vydá príkaz, tak presne a podrobne stanoví, čo a ako treba vykonať (napr. II.Mojžišova 12. časť). Ježiš s učeníkmi jedol sviatočného pečeného Paschálneho baránka vo večernom čase pri západe slnka, ako je nariadené v Mojžišovej knihe. Mäso s horkými bylinami zajedali nekvaseným chlebom a zapíjali hroznovou šťavou.

Význam Ježišových slov sa mení zdôraznením iných slov alebo zámenou slov, čo už potom ale nie je v súlade s Jeho učením. **Keď jete a pijete, robte to na moju pamiatku! – nejako takto by bolo treba preložiť Ježišove slová.**

Ježiš už dávno pred poslednou večerou vyslovil: "**Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna Človeka a piť Jeho krv, nebudete mať v sebe život.**"⁵⁴ *Kto je Moje telo a pije Moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.*⁵⁵ *Lebo Moje telo je pravý pokrm a Moja krv je pravý nápoj.*⁵⁶ **Kto je Moje telo a pije Moju krv, zostáva vo mne a Ja v ňom.**" (Ján 6, 53-56)

Toto Jeho učenie v žiadnom prípade nie je príprava večere Pánovej, ale oznámenie veľmi dôležitej pravdy. Štyrikrát za sebou spomenie, že prostredníctvom prijatia pokrmu chce **v nás** Ježiš prebývať. Teda, z týchto Jeho slov sa nesmie a nemôže odvodzovať, ani odôvodňovať ceremoniálnu cirkevnú večeru Pánovu (dennú, týždennú, štvrťročnú alebo ročnú). Lebo ako k udržaniu **nášho života**, sily a zdravia potrebujeme **denne** niekoľkokrát jesť a piť, tak pri tejto každodennej príležitosti, ako hovorí Ježiš, máme pamätať na Jeho obeť, smrť, veď práve tie nám v skutočnosti priniesli život, dokonca večný život. Naša každodenná požíveň, všetko, čo nám Boh povolil zjesť (čisté jedlá a nápoje), symbolizuje Pána Ježiša.

Pred jedením alebo počas neho môžeme vzdať vďaku za Jeho obeť, môžeme na Neho myslieť, ceníme si Ho za to, čo pre nás urobil, že nás cez Svoje utrpenie vykúpil a dal nám život. Môžeme Ho obdivovať za Jeho stvoriteľské dielo, akými jemnými, chutnými a voňavými pokrmami človeka, Svoje stvorenie, obdaril. Takto, prostredníctvom stravovania sme s Ním v spoločenstve a prostredníctvom našej viery je náš stôl stolom Pána. Ak niekto v Ježišovu, pre nás donesenú zástupnú obeť neverí, **ten si necení Jeho telo.** Síce jedáva, nejaký čas ešte žije, ale nakoniec rozsudok čaká aj naňho. Pavel píše:

"Lebo kto nehodne je a pije, odsúdenie si je a pije, lebo si neváži telo Pánovo." (I.Korinským 11, 29) Ak jeme s ľuďmi, ktorí nepoznajú Vykupiteľa, ani cenu a cieľ vykúpenia, vtedy spoločné stolovanie môže byť najlepšou príležitosťou porozprávať im, čo Ježiš Svojou smrťou získal aj pre nich. Rozprávajme o Jeho obdivuhodnom pozemskom živote, o učeniach v podobenstvách, o podmienkach večného života... **Ale náš každodenný chlieb nech nám aj pripomína, že "nielen samým chlebom bude človek žiť, ale z každého Slova, ktoré vychádza z Božích úst"** (V.Mojžišova 8, 3; Matúš 4, 4).

Nech nás povzbudzuje pátrať po chlebe života, po vode života, po Ježišovi, ako i "hľadať a prosiť" svetlo na pochopenie písaného Slova.

Pred Ježišovou smrťou sa ku **každodenným krvavým obetiam** vykonávanými v zmysle zákona dôsledne pripájali aj pokrmové a nápojové obete. Krvavá obeť sa vzťahovala na Starý zákon až po obeť Ježiša, nekrvavé obete poukazovali na Nový zákon. Starozákonné krvavé obete predznamenávali Ježišovu obeť. Nový zákon predstavuje náš každodenný chlieb, našu poživeň, keď si pri tejto príležitosti môžeme pripomínať Ježišovu obetnú smrť a naše spasenie z Jeho milosti.

Keď sa prinášali pokrmové obete, bolo treba vybrať **časť na pripomienku** (III.Mojžišova 2, 1-2. 9. 16), ku ktorej smerujú Ježišove slová: **"Toto robte na moju pamiatku."** Čo robili? Stravovali sa. Teda je jednoznačné: **jedzte na moju pamiatku.** Takto cielený bol Ježišov príkaz. Chcel, aby sa **pamätaná obeť** udržala až do konca, aj po Jeho obetovaní.

Stvoriteľ, Vykupiteľ je našou potravou a nápojom. Ježiš dáva život, v skutočnosti by bez Neho žiaden život nebol. **Keby nás nebol vykúpil, tak by sme nemohli žiť večne.** Len vtedy budeme žiť večne, keď v Neho veríme a poslúchame Ho.

"Ten, kto má Syna, má život; kto nemá Syna Božieho, nemá život." (I.Jána 5, 12) Musíme poslúchať, veď **všetkých treba naučiť, aby zachovávali všetko, čo prikázal.** A keď to urobíme, Ježiš prisľúbil, že je s nami po všetky dni až do konca sveta.

Čo poskytuje odpustenie hriechov?

Všetci, ktorí vykonávajú ceremóniu večere Pánovej, učia, že **im poskytnú odpustenie hriechov**. Zvyknú citovať slová Ježiša: *"Keby si teda prinášal dar na oltár a tam by si sa rozpamätal, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a odíď; najprv sa zmier so svojím bratom a až potom príď a obetuj svoj dar."* (Matúš 5, 23-24)

Takto vysvetľujú, že než človek príjme večeru Pánovu, má sa zmieriť s tým, na koho sa hnevá, aby mu Boh odpustil a prosia o vzájomné odpustenie. Teda si predstavujú, že večera Pánova slúži na odpustenie hriechov, rovnako ako boli na odpustenie hriechov nariadené obete.

Umývanie nôh

"Ježiš vstal od večere, odložil si vrchný odev, vzal si zásteru a opásal sa. Potom nalial do umývadla vodu a začal umývať učeníkom nohy." Špinavé zaprášené nohy 12 učeníkov! Peter proti tomu rázne protestoval, na čo ho Ježiš odzbrojil: *"Čo ja robím, to ty teraz nechápeš."* Peter sa ďalej vzpiera: *"Teda nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!"* Ježiš odvetil: *"Ten, kto sa okúpala, nepotrebuje sa už umývať, iba ak nohy."* Keď Ježiš ukončil prácu sluhu, dopovedal: *"Keď som vám teda ja, PÁN a Učiteľ, umyl nohy, aj vy si máte navzájom umývať nohy. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili tak, ako som urobil ja vám."* (Ján 13, 4-14) Ježiš nepovedal, **čo som urobil**, robte **aj vy**, ale **ako som urobil**, **tak** robte **aj vy**.

Ako proroci o mnohých veciach nielen hovorili, ale ich aj predstavili, tak aj konanie Ježiša, veľkého Učiteľa, **bolo demonštráciou podobenstva** pre učeníkov na vtedajšie a neskoršie obdobia. *"Aj vy si máte navzájom umývať nohy,"* takto rozkázal, že nejde o obrad umývania nôh, ale o vzájomnú službu. Pri inej príležitosti povedal: *"Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili."* (Matúš 25, 40) **Ježiš to hodnotí tak, ako keby sme to urobili Jemu.**

Povedal: *"Nad to väčšej lásky nemá nikto, ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov."* (Ján 15, 13) Toto je učenie Majstra. Slúžiť veľkému Pánovi, Ktorý na Zem zišiel z najvyššej úrovne, bola veľká vec.

Ježiš bol pripravený nielen umyť učeníkom nohy, aby dal im posledné veľké učenie a s nimi aj každému veriacemu človeku. Bol pripravený za nás obetovať ešte aj Svoj život. Veľkým ponížením pre Neho bolo byť medzi ľuďmi na nízkej intelektuálnej úrovni. Raz učeníkom povedal: *"Dokedy budem s vami? Dokedy vás mám ešte trpieť?"* (Matúš 17, 17)

Umyť niekomu nohy nie je pre ľudí veľká vec, keď sa tak má naplniť príkaz poníženia. (Pri ošetrovaní starých a chorých ľudí je umývanie nôh to najmenej. Pri ich opatere treba často vykonávať činnosti oveľa ponížujúcejšie a vyžadujúce sebazaprenie.) Ešte aj dnes existujú takíto úžasní ľudia. Ľudia, ktorí navzájom slúžia v telesných i duševných záležitostiach, sú v Ježišových očiach veľkí a Ježiš im sľúbil odmenu (Marek 9, 41).

Ježiš vysoko oceňuje a sľubuje večný život aj tým, ktorí podstupujú fyzickú námahu, ktorí venujú svoj čas, materiálne obete, nešetria **sebaobetavou službou lásky, usilujú sa napomáhať obrátiť svojich blížnych, priblížia im cestu vedúcu do neba, Ježišovu vieru a všetky prikázania Boha. Ktorí mnohých privedú k spravodlivosti, sa budú skvieť, ako hviezdy na večné veky.** (Daniel 12, 3)

O výjave s umývaním nôh napísal jedine Ján. Ostatní sa pravdepodobne natoľko hanbili, že sa o tom nezmienili ani jediným slovom, dokonca v Biblii nikde nenájdeme ani jedno slovo o tom, že by učenici niekedy boli umývanie nôh zaviedli. Existujú predsa menšie cirkvi a skupiny, kde tento príklad berú doslova a praktizujú ho. Vysvetľujú ho tak, že **už sa okúpali vo vodnom krste, prostredníctvom ktorého sa ich hriechy zmazali, ale neskoršie hriechy, ktoré sa na nich prilepili, musia čas od času zmyť práve cez umytie nôh.**

Tu sa ale vynára otázka, **ako sa môže na človeka prilepiť tak veľa vedomého hriechu, keď ho musia zmyť, podľa možnosti štvrťročne.** Učia síce aj to, že sa pri príležitosti vodného krstu zrodia znovu. Napísané ale je, že **nikto nemôže páchať hriech, kto sa narodil z Boha.** (I.Jána 3, 9) Ako môžu "znovuzrodení" páchať tak veľa nezákonností, ktoré je potrebné čoraz častejšie zmyť alebo sa kajaať? Sväté písmo totiž učí:

"Tak teda, deti moje, zostávajúte v Ňom, aby sme mali dôveru, keď sa zjaví, a aby sme Ním pri Jeho príchode neboli zahanbení. ²⁹ Ak viete, že Je spravodlivý, vedzte, že aj každý, kto koná spravodlivosť, narodil sa z Neho." (I.Jána 2, 28-29)

Všimli sme si, z Koho sa znovu narodí, kto bude konať spravodlivo? Narodí sa z Ježiša, Ktorý aj príde. Ktorý sa zjaví.

Ďalej I.Jána 3, 1-10:

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec, aby sme sa volali Božími deťmi. A nimi sme! Svet nás preto nepozná, lebo nepoznal Jeho (Ježiša). ² Milovaní, teraz sme Božími deťmi a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme, že keď sa zjaví, budeme Mu podobní, lebo Ho uvidíme takého, aký je. ³ Každý, kto má túto nádej v Neho, očisťuje sám seba tak, ako je On čistý. ⁴ Každý, kto pácha hriech, porušuje zákon, lebo hriech je porušenie zákona. ⁵ Viete predsa, že On sa zjavil, aby sňal naše hriechy, ale v Ňom nieta hriechu.

⁶ Kto zostáva v Ňom, nehreší; kto hreší, ten Ho nevidel; ani nepoznal. ⁷ Deti moje, nech vás nik nezvedie! Kto koná spravodlivo, je spravodlivý, ako aj On sám je spravodlivý. ⁸ Kto pácha hriech, je z diabla, lebo diabol hreší od počiatku. Boží Syn sa zjavil nato, aby zmaril diablove skutky. ⁹ Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo Jeho semeno je v ňom; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha. ¹⁰ Podľa toho možno poznať Božie deti a deti diabla: Ten, kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha; ani ten, kto nemiluje svojho brata."

Teda, už sme sa naučili, že odpustenie našich hriechov sa deje jedine prostredníctvom Ježišovej krvi.

I.Jána 1, 7: "Krv Ježiša Krista, Jeho Syna, nás očisťuje od každého hriechu."

Takže, nič iné, jedine Ježišova krv prinesie odpustenie hriechov tomu, **kto svoj hriech zanechá a pre odpustenie ide k Nemu.** "Chod' a odteraz **viac nehreš!**" – povedal žene cudzoložnici.

"Pozri, ozdravel si! **Nikdy viac nehreš,** aby sa ti nestalo niečo horšie!" – povedal človeku, ktorý bol chorý 38 rokov. Ak Ježiša prosíme o to, "**odpusť nám naše viny**", tak od nás vyžaduje **zanechať život v hriechu, zanechať nepretržité zločinnosti!** (Ján 8, 3. 11; Ján 5, 14; Matúš 6, 12).

Namiesto krvi zvieracích obetí tiekla Ježišova krv, čo malo za následok dokonalé a konečné odpustenie hriechov. To priniesol Nový zákon. Tému zmazania hriechu rozoberá apoštol Pavel nasledovne:

Židom 10, 1-31: "Zákon je len **tieňom** budúcich darov, a nie vlastným obrazom vecí, preto nikdy nemôže tými istými **obetami**, prinášanými ustavične každý rok, urobiť dokonalými tých, čo prichádzajú. ² Vari by ich neprestali prinášať, keby tí, čo konajú bohoslužbu, boli raz navždy očistení a necítili by už vo svedomí, že majú hriechy? ³ Ale práve nimi sa z roka na rok pripomínajú hriechy. ⁴ **Je predsa nemožné, aby krv býkov a kozlov odstraňovala hriechy.** ⁵ Preto keď Kristus prichádza na svet, hovorí: Nechcel si obeť ani dar, ale si Mi ustrojil telo. ⁶ **Spalované obety, ani obety za hriech sa Ti nepáčili.** ⁷ **Vtedy som povedal: Hľa, prichádzam, (vo zvitku knihy je o Mne napísané), aby som plnil Tvoju vôľu, Bože.**"

(Zvitok knihy predstavuje Tóru, teda 5 kníh Mojžišových a Knihu zákona. V celom Starom zákone môžeme o Ježišovi nájsť, že je obeťou za skutočný hriech, za hriechy sveta, za neúmyselné hriechy veriacich. Ježiš toho dňa, keď vstal z mŕtvych, svojim učeníkom vysvetlil, že sa musí vyplniť, čo je o Ňom v Písme napísané. Lukáš 24, 26-27. 44-48.)

Židom 10, 8-31: "Najprv hovorí: **Obety ani dary, ani spalované obety, ani obety za hriech si nechcel, ani sa Ti nepáčili** – a tie sa predsa prinášajú podľa zákona. ⁹ **Vtedy povedal: Hľa, prichádzam, aby som plnil Tvoju vôľu. Ruší prvé, aby ustanovil druhé.** ¹⁰ **V tejto vôli sme raz a navždy posvätení obetou tela Ježiša Krista.** ¹¹ **Každý kňaz stojí a koná denne bohoslužbu a veľa ráz prináša tie isté obety, ktoré nijako nemôžu odstrániť hriechy.** ¹² **No Kristus priniesol jednu obeť za hriechy a navždy zasadol po pravici Boha.** ¹³ **Odvtedy čaká, kým mu nebudú Jeho nepriatelia položení ako podnožka pod nohy.** ¹⁴ **Jednou obetou totiž navždy zdokonalil tých, čo sa posväcujú.** ¹⁵ **Dosvedčuje nám to i Svätý Duch, keď povedal:** ¹⁶ **Toto je zmluva, ktorú s nimi uzavriem po tých dňoch, hovorí Pán: Svoje zákony vložím do ich srdca vpíšem im ich do mysle;** ¹⁷ **a na ich hriechy a ich neprávosti si už viac nespomeniem.** ¹⁸ **Kde sú však hriechy odpustené, tam už vôbec netreba obety za hriech.**

²⁶ **Ved' ak úmyselne hrešíme po tom, čo sme poznali pravdu, nemôžeme počítať s nijakou obetou za hriechy,** ²⁷ **ale iba s hrozným súdom a žiarou ohňa, ktorý strávi odporcov.** ²⁸ **Ak niekto poruší Mojžišov zákon, zomrie bez milosti na základe svedectva dvoch alebo troch svedkov.**

²⁹ *Uvážte, o čo ťažší trest si zaslúži ten, kto šliape po Synovi Božom, a krv zmluvy, ktorou bol posvätený, pokladá za obyčajnú krv a potupí Ducha milosti.* ³⁰ *Veď poznáme Toho, Kto povedal: Mne patrí pomsta, Ja sa odplatím. A inde: Pán bude súdiť Svoj ľud.* ³¹ *Hrozné je padnúť do rúk živého Boha."*

Na zmazanie hriechov bolo treba prinášať zvieracie obete, ale potom Ježišova obeť prikryla všetko. Ak niekto ešte stále vykonáva nejaké úkony na zmazanie hriechov (napr. vodný krst), čo mu diktuje cirkev, ten opovrhne Ježišovou hriech zotierajúcou krvou, považuje ju za nedostatočnú, dokonca za *nečistú*, čo je hrozný hriech, pre ktorý bude Boh proti nemu žalovať, tak ako sme čítali: *Mne patrí pomsta, Ja sa odplatím.*

Ak cirkevné ceremónie, napr. krst vodou, večera Pánova, umývanie nôh neslúžia na zmazanie hriechov, tak čo potom chcel Ježiš povedať príkladom umývania nôh? A čomu Peter a ostatní vtedy ešte neporozumeli?

Treba vedieť, že učeníci sa často medzi sebou preli, kto je medzi nimi väčší, významnejší. Lukáš (v 22. časti) opisuje slávnostnú večeru počas sviatku Pascha a Nekvasených chlebov, a prezradí, že pri poslednej večeri sa učeníci *hárali o tom, kto je väčší*. Pokračovanie hádky zachytáva Ján (v 13. časti). Napísal, ako Ježiš učeníkom udelil veľkú príučku. Ako odpoveď na ich ctižiadosť vykonal prácu sluhy, umyl im nohy. Kto je väčší?

"Ja som medzi vami ten, čo obsluhuje" – povedal (Lukáš 22, 27). Peter až vtedy pochopil, že nie je medzi učeníkmi najväčší, keď zaprel Ježiša. Kresťanské cirkvi sa z toho dodnes nepoučili, veď sú postavené na hierarchii, kde nadriadení panujú nad podriadenými, riadia ich a v mnohých prípadoch nimi opovrhujú.

Ježišov živý príklad nemal viesť k odpusteniu hriechov, ale poukazoval na to, aby sa nad sebou nepovyšovali, zostali malí, ako deti, ináč nijakým spôsobom nemôžu vojsť do nebeského kráľovstva.

"Kto sa okúpaj" – týmto obrazom Ježiš neodkázal na krst vodou. Keď počujeme o vode alebo o kúpaní, nesmieme myslieť len jednoducho na krst vodou. Učeníci takéto chyby urobili, napr. keď im Ježiš povedal, že *sa majú chrániť kvasu farizejov, a oni hneď mysleli na chlieb*, čo budú jesť, keď chlieb so sebou nevzali. Ježiš im odpovedal, či nevedia rozmýšľať v širšom zmysle slova. Či inému okrem písmen nerozumejú? Ježiš ich chcel pred učením farizejov, saducejov a Herodesov chrániť, nie pred chlebom. (Matúš 16, 6-12; Marek 8, 15-21)

Aj Nikodém, učiteľ Izraela, urobil rovnakú chybu, keď nepochopil z Ježišovho učenia obraznosť slovného spojenia narodiť sa znovu: *"Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo. Nikodém Mu povedal: Ako sa môže narodiť človek, keď je už starý? Či môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?"* Ježiš sa pokúsil o vysvetlenie iným obrazom a povedal: *"Ak sa niekto nenarodí z Vody a z Ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho"* (Ján 3, 3-7).

Ježiš nepovedal ani slovo o krste vodou, ale **hovoril o narodení z vody**. Ani **kúpaním**, ani znovuzrozením **z Vody a Ducha** Ježiš na krst vodou neodkazoval, lebo o vode ako takej nehovoril. Tieto vyhlásenia majú vyšší význam.

Čo je vyhlásenie vyššieho významu?

Voda Života je Ježiš, Ktorý bol nejakú dobu aj vo fyzickom ľudskom tele, **ku Ktorému môžeme ísť, zadarmo sa napit' a v Ktorom sa môžeme okúpať, do Ktorého sa môžeme ponoriť, v Ktorom sa môžeme očistiť** (viď Jeremiáš 2, 13).

Niekoľko dôkazov:

Ján 7, 37: *"Potom v posledný, v ten veľký deň sviatku Ježiš vstal a zvolal: Ak je niekto smädný, nech príde ku mne a pije!"*

Ján 4, 14: *"Kto sa však napije z vody, ktorú mu dám Ja, nikdy nevysmädne naveky. Ale voda, ktorú mu Ja dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života,"* povedal žene Samaritánke.

Zjavenia 22, 17: *"Kto je smädný, nech príde; a kto chce, nech si naberie zadarmo vodu života."* Vidíme, že voda je symbolom aj v týchto slovách.

Slovné spojenie narodiť sa z vody znamená byť smädný po Ježišovom učení, potom v nás a z nás bude prameniť živá voda, z ktorej vyviera Ježišovo učenie na záchranu iných.

Znovuzrodenie od Svätého Ducha znamená, aby Ježišovo učenie žilo v nás, aby zmenilo našu povahu, našu náklonnosť k hriechu. Takže keď budeme s čistým srdcom, rozumne uvažovať, porozumieme Svätému písmu, prorockým písmam, rozpoznáme z nich Ježišove Božie prikázania, staneme sa svätými, telesne i duchovne čistými, znenávidíme hriech, z celej svojej duše si zamilujeme Boha Ježiša a budeme činiť, čo prikázal. Zamilujeme si aj svojich blížnych a budeme ich chcieť zachrániť od ztratenia, a budeme sa horlivo usilovať viesť ich k Ježišovi, k *Pravde*, urobíme z nich Ježišových učeníkov, aby sa učili od Neho, a došli tak k večnému šťastnému životu.

O pôsobení Svätého Ducha v človeku môžeme čítať u Izaiáša 61, 1. 2. 4: *Duch Pána Jahveho spočíva na mne, pretože ma Pán pomazal, poslal ma hlásať radosť biednym, obviazať zlomených srdcom, (duchovným) zajatcom ohlásiť slobodu a spútaným oslobodenie.*² *Vyhlásiť rok Jahveho milosti a deň pomsty nášho Boha* [to je deň Ježišovho návratu].⁴ *Znovu postaví dávne rozvaliny, obnovia dávne zrúcaniny, opustené rupy po dávnych pokoleniach.* Veriaci človek, ktorý je naplnený Duchom Svätým, sa teraz snaží obnoviť znovu oživené, zabudnuté pravdy.

"Ten, kto sa okúpala, nepotrebuje sa už umývať, iba ak nohy; inak je celý čistý." Lenže učeníci neboli práve čerstvo okúpaní, veď pripravovali, piekli baránka a Peter dodal, aby mu Ježiš **potom umyl aj ruky a hlavu**. Ježiš Svojím živým príkladom neodkázal na vodný krst, veď pred 3 a pol rokom bol vodou pokrstený aj zradca Judáš, ale nikdy v Ježišovi ponorený nebol.

"Aj vy ste čistí, ale nie všetci. Vedel totiž, kto Ho zradí, preto povedal: Nie všetci ste čistí." (Ján 13, 10-11) **Nehovoril o fyzickom kúpaní.** Ježiš takto vyjadril, že sú ponorení v Ňom a postačí im už len malá vnútorná očista. A ponaučeniu z Ježišovho umývania nôh porozumejú, až keď Ježiš nebude medzi nimi a budú na seba veľmi odkázaní.

Neskôr budú musieť pochopiť, aby sa nikdy nad sebou navzájom nepovyšovali, aby nechceli nad sebou vládnuť, ale vzájomne si slúžili, pomáhali, pozdvihli sa navzájom, až vtedy budú veľkými, vtedy sa stanú hodnotnými ľuďmi, vtedy budú podobní Ježišovi. Neraz sa totiž prihodilo, ako aj vtedy pri večeri, že sa navzájom nad seba povyšovali, a preto potrebovali takú zahanbujúcu príučku, než ich Ježiš definitívne opustil.

Ježiš sa raz Svojich učeníkov opýtal: *"O čom ste sa cestou zhovárali? Oni však mlčali. Cestou sa totiž hádali, kto z nich je väčší. Ježiš si sadol, zavola si Dvanástich a povedal im: Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a nech slúži všetkým!"* (Marek 9, 33-35)

*"Ježiš si ich zavola a povedal im: Viete, že tí, ktorých pokladajú za mocných, ovládajú národy, a tí, čo sú v očiach ľudí veľkí, ich utláčajú. **Medzi vami to tak nebude!** Kto sa bude chcieť stať medzi vami veľký, bude vašim služobníkom, a kto chce byť medzi vami prvý, **bude sluhom všetkých!** Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých."* (Marek 10, 42-45) Podľa tohto Ježišovo prikazu, sa budú nazývať Jeho učeníkmi len tí, ktorí sú pripravení slúžiť, v záujme ľudí ich priviesť k pravde, vykonávať obetavú prácu – veď Ježiš sám Seba dáva za príklad.

Ten, kto sa znovu narodil z Vody, z Vody Života, z Ježiša, a znovu sa narodil z Ducha – ako z Boha, Krista – ten prešiel zmenou charakteru, nech ostane malý! *"Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše. Lebo moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké."* (Matúš 11, 29-30) Každý človek sníva o tom a snaží sa o to, aby bol uznávaný v každej oblasti života, ešte aj medzi veriacimi bratmi a sestrami. Preto zostať malým predstavuje Ježišovo jarmo. **Ježiš chcel Svojím príkazom umývania nôh poukázať na ich nedostatok, ktorý musia zmeniť. Už sa nikdy nemajú povyšovať jeden nad druhého.** A odvtedy až po dnešný deň učeníci Ježiša **chodia tak, ako chodieval On**, slúžiac nasledujú Jeho príklad (I.Jána 2, 6). Neslúžia falošným učiteľom cirkví, pred ktorými Ježiš varuje, ale všemožne napomáhajú záchrane ľudí.

Ježišovo učenie je dostatočne zrozumiteľné. Cez akékoľvek obeť, kúpanie, krsty, umývanie nôh dnes, v čase Nového zákona, nemôže odpustenie hriechov získať nik. Žiadna náboženská ceremónia nie je schopná hriech splatiť, či dokonca zmazať. *Keby som hovoril aj anjelskými jazykmi, a keby som rozdal všetok svoj majetok chudobným, i telo si dal spáliť, teda sužovať sa rôznymi pôstmi, odriekaním... nemal by som lásky voči Božím príkazom a na záchranu ľudí, vtedy som nič* (viď I.Korinským 13, 1-3).

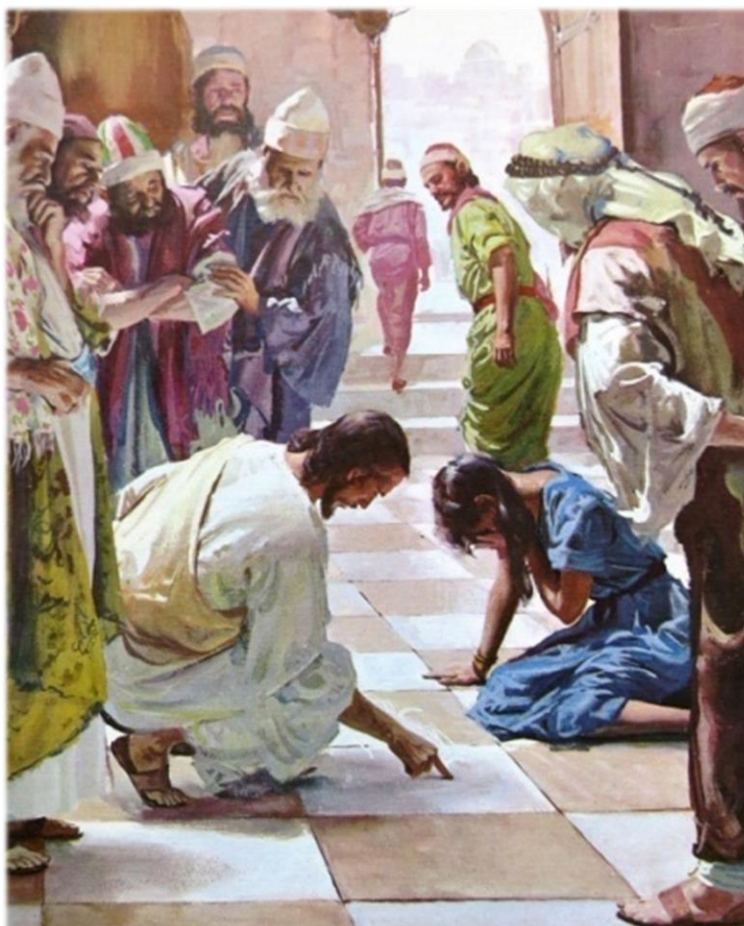
Treba poznamenať, že ani materiálne obeť, ani umývanie sa vo vode, ani večera Pánova neprinášajú ospravedlnenie, len samotná obeť Ježiša. Prostredníctvom Jeho krvi sme ospravedlnení z viery a získame odpustenie hriechov.

Väčšina kresťanských cirkví učí, že Boží zákon "je zrušený" a tešia sa, keď nájdu niekoľko biblických textov, ktoré sú vytrhnuté z kontextu, a zdanlivo potvrdzujú ich tvrdenia. Napr. "Lebo koniec zákona je Kristus, aby spravodlivosť dosiahol každý, kto verí." (Rímskym 10, 4; Efezským 2, 15; Kolosenským 2, 16-17) Tí, ktorí veria zrušeniu zákona, nenašli cestu večného života. Pavel, apoštol pohanov, im hovorí: "**Kde však nie je Zákon, tam nie je ani priestupok.**"; "**Lebo bez zákona je hriech mŕtvy.**" (Rímskym 4, 15; 7, 8) Keď nemajú zákon, sú teda bez viny?! Predsa Pavlove spisy ich usvedčia! Veď objasňuje: "**Silou hriechu je zákon.**" (I.Korinským 15, 56)

Ak bol pred dvetisíc rokmi zrušený zákon, hriech od tej doby neexistuje? Potom pre aké hriechy sú vykonávané všetky tie cirkevné praktiky? Biblia píše:

"Ved' všetci zhrešili a chýba im Božia sláva." (Rímskym 3, 23) Každý človek je hriešny a je odkázaný na odpustenie hriechov. A Ján vo svojom liste píše: "Ak hovoríme, že sme bez hriechu, klameme sami seba a nieto v nás pravdy.⁹ Ale ak vyznávame svoje hriechy, On je verný a spravodlivý: Odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti.¹⁰ Ak hovoríme, že sme nezahrešili, Jeho robíme klamárom a Jeho slovo nie je v nás." (I.Jána 1, 8-10) **Božie príkazy nie sú zrušené: "Kto hovorí: Poznám Ho, ale nezachováva Jeho prikázania, je klamár a niet v ňom pravdy."** (I.Jána 2, 4) Pre rozsiahlosť témy sa jej viac nemôžeme venovať. Ježiš cudzoložnej žene, hriešnici povedal:

"Chod' a odteraz už nehreš!" (Ján 8, 11)

Soboty a Božie požehnanie

"Nech vás teda nikto nesúdi za jedenie a pitie ani za sviatky, novmesiace, ani za soboty. To sú tiene budúcich vecí, no skutočnosť je Kristus." (Kolosenkým 2, 16-17)

Tento verš dnes nie je ťažké pochopiť, ale to by sa cirkevní učitelia nesmeli tak veľmi chcieť zbaviť židmi dodržiavanej soboty, hoci nejde o ľudský príkaz, ale **"svätosť sobotného odpočívania Hospodinovho"** (II.Mojžišova 35, 2; III.Mojžišova 23, 3). **Teda: deň PÁNOV je sobota, a nie nedeľa. Soboty Pána Boha rozlišujeme na týždenné, mesačné (nov Mesiaca) a soboty ročných sviatkov, ktoré cirkvi odmietajú, nahrádzajú ich nedeľou a slávením vlastných náboženských sviatkov.**

Mnohé sviatky zaviedli preto, aby zmenu zastrelí. Aké poníženie je to pre Boha, **Pána, ktorý vydáva rozkazy!** Už viackrát sme čítali Božiu výčitku kňazom:

"Pred mojimi sobotami si zakrývajú oči, takže som znesväcovaný medzi nimi." (Ezechiel 22, 26) Takýto je výsledok: **znesväcovanie Boha**, ak niektorí pohrdajú Pánovými sobotami, alebo si ich nevšímajú, **zakrývajú si oči**, odvracajú hlavu a nechcú o nijakých sobotách ani len počuť, ani si nechcú prečítať z knihy Pánovej o veciach, ktoré má Boh vo veľkej úcte. Ale pre neposlušnosť voči Božím príkazom čaká na nich v deň súdu zatratenie a potrestanie.

Ináč, nazývať nedeľu, deň Slnka (Sunday), Pánovým dňom, je zneužitím Božieho mena; pre nich to určil nejaký iný "PÁN", ľudskí páni!

Izaiáš 26, 13: **"Hospodin! Náš Boh! Vládli nám aj iní PÁNI okrem Teba"**; a oni nenasledovali príkaz Všemohúceho Pána. Jeremiáš 16, 19-20:

"Naši otcovia zdedili iba klamstvo a falošných bohov, veci neužitočné, ktoré nič neosožia. Či si môže človek spraviť bohov? Ved' to nie sú bohovia!" Pravý Pán je Boh, Ktorý dáva rozkazy, zjavil sa izraelskému ľudu na hore Sinaj a uprostred hrôzy vyhlásil:

"Pamätaj na deň soboty, aby si ho svätil! Šesť dní pracuj a vykonávaj svoju robotu! Ale siedmy deň je sobota Hospodina, tvojho Boha. Nebudeš robiť nijakú prácu..." (II.Mojžišova 20, 8-11).

V dobe kráľov sa v Izraeli soboty skutočne nedodržiavali (1096-606 p.n.l., potom prišiel Boží hnev; Babylonský kráľ o 11 rokov, v roku 595 p.n.l. zbúral Jeruzalem aj chrám). So svätými sobotami sa zaobchádzalo povrchno, rovnako ako aj dnes. Takmer každý veriaci príkaz svätenia soboty zavrhuje. Prorok Jeremiáš napísal, čo im Boh povedal:

Jeremiáš 17, 19-27: **"Toto mi povedal Hospodin: Chod' a postav sa do brány synov ľudu, ktorou vchádzajú a vychádzajú judskí králi, a do všetkých brán Jeruzalema,** ²⁰ **a povedz im: Počujte slovo Hospodina, judskí králi, celé Judsko a všetci obyvatelia Jeruzalema, ktorí vchádzate touto bránou.** ²¹ **Toto hovorí Hospodin: Chráňte si duše: V deň sobotný nenoste bremená a nevnášajte ich cez brány Jeruzalema.** ²² **V deň sobotný nevynášajte bremená ani zo svojich domov a nekonajte nijakú prácu, ale zasväťte sobotný deň,**

ako som prikázal vašim otcom. ²³ Oni však ani nepočúvali, ani si nenachýlili ucho, ale tvrdohlavo sa vzopreli, ani neposlúchli a ani neprijali výstrahu. ²⁴ A ak ma ozaj budete počúvať – znie výrok Hospodina – a v deň sobotný nebudete vynášať bremená cez brány tohto mesta, deň sobotný aj zasväťte a nebudete v ňom konať nijakú prácu: ²⁵ Vtedy... muži Judska, obyvatelia Jeruzalema, a toto mesto bude obývané naveky. ²⁷ Ale ak neposlúchnete môj príkaz o zasvätení dňa soboty, ale budete nosiť bremená a s nimi vchádzať do brán Jeruzalema, potom zošlem na jeho brány oheň, ktorý strávi jeruzalemské paláce a nevyhasne."

Boh podmienil blahobyt izraelských kráľov a ľudu spolu s možnosťou naveky bývať v Jeruzaleme zasvätením soboty. Keď neposlúchnu, stihne ich Božia rana: vznieti oheň v bránach Jeruzalema a strávi jeho paláce. Poprední muži žili v palácoch a v bránach vykonávali súd.

Treba si vziať ponaučenie, aby sme *chránili svoje duše a svoju spásu*. Boh vyzval ľudí k bdelosti. Zasväťme teda aj my všetky Jeho soboty, aby nevzplanul Jeho hnev aj proti nám a nezatratil nás.

Boh si medzi jednotlivými ľuďmi nevyberá. Bol by rád, keby boli spasení aj kňazi a poprední muži. Kto ale môže za to, že medzi nimi je len veľmi málo tých, ktorí chcú spoznať pravdu a poslúchať Boha?

Okolo r. 800 p.n.l., 200 rokov pred babylonským zajatím, za čias proroka Amosa, Boh izraelský ľud napomenul, lebo sa už nemohli dočkať západu slnka, aby sa skončila sobota novu Mesiaca a mohli začať svoje obchody s falošnými obchodnými praktikami.

"Kedy prejde Novmesiac, aby sme mohli predávať obilie, a sobota, aby sme otvorili obilnice, znižovali mieru a zvyšovali cenu i podvádzali falošnou váhou?!" (Amos 8, 5)

Boh je veľmi trpezlivý a milosrdný, ale hriešnika bez trestu nenechá. Čo mohlo Boha natoľko rozhnevať, že nechal Svoj národ na dlhých 70 rokov vziať do zajatia v Babylone?

Boh je mimoriadne citlivý na to, keď ľudia ako bohov **uctievajú rôzne obrazy, sochy**, v skutočnosti však bohmi nie sú. Okrem toho glorifikujú živých či mŕtvych ľudí, vyhlasujú za sväté pútnické miesta, háje, chrámy, miesta zhromaždenia, zatiaľ čo zachovávanie Božích prikázaní berú na ľahkú váhu.

Ďalším citlivým miestom je pohrdanie Jeho **darmi lásky**, ktoré pri stvorení poskytol, napr. **svätú sobotu a manželskú spojitosť v láske**.

Najväčšia kresťanská cirkev práve tieto príkazy vo svojich princípoch viery buď zmazala, alebo oklieštila (napr. jej kňazom nie je dovolené ženiť sa). Zákaz uctievania obrazov a sôch, druhé prikázanie, z Desatora vynechala, a aby desať prikázaní zostalo zachovaných, desiaty príkaz bol rozdelený na dve časti.

V štvrtom prikázaní sa Boh predstavuje ako Stvoriteľ odpočívajúci v **siedmy**, sobotný, **deň**. Prikázal, aby sme pamätali na tento deň, ale ten bol preložený na **prvý deň** týždňa. Takmer všetky kresťanské cirkvi prebrali nedeľu ako deň odpočinku a od reformácie (r. 1517) pri nej aj zostali. Postupne sa zaviedlo, že **nedeľa sa v kalendároch objavuje ako 7. deň**. Dnes sa už používajú výlučne takéto kalendáre a takmer nik si neuvedomuje, že svätí nesprávny 7. deň. Dátum svojho narodenia si nikto nemôže svojvoľne zmeniť. Rovnako aj siedmy deň nemôže nikto preložiť na prvý deň týždňa, nedeľu, bez toho, aby ho nezasiahol Boží trest (II.Mojžišova 20, 10).

Evanjelický preklad Biblie obchádza ešte aj samotný výraz **sobota**. V 10 prikázaniach sa tak uvádza len "deň sviatočného odpočinku" (II.Mojžišova 20), a teda v praxi nebolo ťažké nahradiť ho nedeľou. Ľudia majú väčšinou nedeľu radi. Pobožní preto, lebo nevedia, že Boh posvätil sobotný deň a ostatní kvôli tomu, že sa môžu *venovať tomu*, čo ich zaujíma alebo *sa im páči*, napr. športovanie, cestovanie, zábava. Cirkvi znehodnotili aj Božie ročné veľké soboty, nahradili ich iným dátumom, inými sviatočnými dňami.

Čo v Izraeli vyvolalo Boží hnev? Kráľovstvo sa v r. **974** p.n.l., po smrti Dávidovho syna, kráľa Šalamúna, **rozdělilo na dve časti, a tým aj Ľud Izraela**. Roboám sa stal kráľom Judska, v Izraeli vládol Jeroboám. Jeroboám zaviedol modlárstvo, predpovedanie budúcnosti, veštenie aj čarovanie, čo spôsobilo, že Boh na nich uvalil asýrske zajatie (726 p.n.l., v 9. roku vlády kráľa Ozeáša), z ktorého sa už nikdy nemali dostať (viď I.Kráľov 17, 18; a II.Kráľov 17. časť). Situácia sa podobne vyvinula aj v Judsku, kde králi spoločne so svojím ľudom tiež neboli nevinní a **za trest boli na 70 rokov zajatí v Babylone. Prečo práve na 70 rokov?** Boh hlavnú príčinu pomenoval. Jeho soboty boli porušované celých 490 rokov (70 x 7), okrem toho ignorovali 70 sobotných rokov, obdobie vlády kráľov, a preto ich nechal odvieť na 70 rokov do Babylonského zajatia.

II.Kroník 36, 21: "*Aby sa naplnilo slovo Hospodina, vyrieknuté skrze ústa Jeremiášove: **Kým si zem splatí svoje soboty**. Po celý čas, kým bola pustá, **odpočívala**, aby sa naplnilo **70 rokov**."* Boh izraelský ľud naučil, že keď nesplnia Jeho príkazy, tak On ich dodrží aj bez nich, a to tak, že ich v Babylone nechá v zajatí 70 rokov.

Z tohto sa môžeme učiť všetci, lebo Boh pre 6 tisíc rokov porušovania sobôt vyprázdni Zem na **tisíc** rokov a Zem si oddýchne (Izaiáš 24, 4-6. 19-22; Zjavenia 20, 1-7; II.Petra 3, 8).

Po zajatí sa niektorí mohli vrátiť na stavbu chrámu, ale poučení svojím osudom, chceli byť Božiemu zákonu oddaní. Predtým než položili základný kameň chrámu, postavili masívny obetný oltár a **ihneď začali dodržiavať sväté soboty Hospodinovi aj soboty novu Mesiaca**. Počnúc prvým dňom **7. lunárneho mesiaca** (Tishri) prinášali každodenné obete a začali dodržiavať veľké ročné sviatky s náležitými obetami (Ezdráš 3).

Aj my by sme sa mali poučiť, pretože Boh Svoj zákon nemení podľa našej nálady a vôle. Máme veľkú zodpovednosť, lebo Božiu vôľu zo Svätého písma by si dnes mohol prečítať takmer každý; **kto mnoho dostal, od toho sa bude mnoho požadovať** (Lukáš 12, 48).

My by sme teraz mali prísť na zabudnuté pravdy. Veď je aj sľúbené: "Duch Pravdy, uvedie vás do každej pravdy" (Ján 16, 13).

Jeremiáš 6, 16: "*Takto hovorí Hospodin: Zastaňte na cestách, pozerajte, pýtajte sa na dávne chodníky. Kde je cesta k dobru, po nej choďte, tak nájdete odpočinok pre svoju dušu!*" Človek žije v duševnom odpočinku s Bohom vtedy, keď čo najlepšie dodržiava pravé staré dni odpočinku, teda aj soboty **PÁNA**. Treba v Svätom Písme bádať a vypytovať sa, **treba znovu nájsť dávne chodníčky, z ktorých cirkevní učitelia Ťud odklonili!**

Jedným z veľkých príkazov na obnovu je opätovné dodržiavanie sviatkov, sobôt.

Izaiáš 58, 12-14: "*Tvoji synovia vybudujú dávne rumoviská, vyzdvihneš základy dávnych pokolení. Budú ťa volať Opravár trhlín, a Obnovovateľ ulíc, aby sa mohlo bývať.* ¹³ *Ak v sobotu odvrátiš nohu od konania toho, čo sa ti páči v deň mojej svätosti; ak sobotu budeš volať rozkošou, ak Hospodinov svätý deň bude tvojou slávou, a uctíš si ho tak, že nebudeš konať svoje cesty a vyplňať svoju vôľu a viesť daromné reči:* ¹⁴ *Vtedy budeš mať rozkoš v Hospodinovi. Povodím ťa po výšinách Zeme a nasýtím ťa dedičstvom tvojho otca Jáкова, lebo ústa Hospodina prehovorili!*"

Tu prehovára samotný Boh, pretože to, o čom hovorí, pokladá za veľmi dôležité. Reč je hlavne o pravdivosti svätosti soboty, ktorá leží v rumoviskách. Chodníky vedúce k Hospodinovým svätým a slávnym dňom soboty zarástli trávou, burinou a už sú neviditeľné.

Boh prirovnával soboty k neobývateľným domom a budovám ležiacim v rumoviskách. **To je Božia diagnóza o narušených sobotách, ktoré musia byť reštaurované.** Mimochodom, sobotu, deň odpočinku, Boh dal ako **základ už dávny** pokoleniam, lebo ešte pred pádom do hriechu tak pomenoval 7. deň stvorenia, keď si odpočinul.

I.Mojžišova 2, 1-3: "*Takto boli dokončené nebesia, Zem i všetky ich zástupy.* ² ***Siedmeho dňa** Boh dokončil Svoje dielo, ktoré konal, a **siedmy deň** si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril.* ³ ***Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh prestal vykonávať celé Svoje stvoriteľské dielo, ktoré utvoril.***"

Boh nepotrebuje odpočinok. Svojím príkladom chcel Ťud pobádať na udržiavanie bližšieho vzťahu s Ním.

V sobotný deň Boh trávil s Adamom a Evou oveľa viac času, aby ich učil, radil im a vychovával ich ako vlastné deti. Pochopiteľne sa o tom píše len veľmi málo, lebo Biblia v **prvých 7. kapitolách** stručne pojednáva o dejinách 1656 rokov a dostáva sa k Noemu, a k potope. Nasledujúce starozákonné písma zahŕňajú úsek trvajúci 2348 rokov. Príkaz soboty darovaný pri stvorení nám Boh potom jasne odkrýva v 4. príkaze Desatora.

II.Mojžišova 20, 8-11: "**Pamätaj na deň soboty, aby si ho svätzil!** ⁹ Šesť dní pracuj a vykonávaj všetku svoju prácu. ¹⁰ **Ale siedmy deň je sobota Hospodina, tvojho Boha.** Nebudeš robiť nijakú prácu ani ty, ani tvoj syn, alebo tvoja dcéra, ani tvoj sluha, alebo tvoja slúžka, ani tvoj dobytok, ani cudzinec, ktorý je v tvojich bránach. ¹¹ Lebo šesť dní utvoril Hospodin nebo a zem, more i všetko, čo je v nich, **a odpočinul siedmeho dňa.** **Preto požehnal Hospodin deň soboty a posvätil ho!**"

Sobota pre človeka patrí medzi úplne prvé veľké príkazy, ako sa píše u Izaiáša, je ***základom dávnych pokolení***. Ide o príkaz určený k radosti a pobádajúci k odpočinku. Boh prostredníctvom neho ochraňuje aj zvieratá, ako i celý prírodný svet, veď v sviatočné sobotné dni nemožno do jarma zapriať ani dobytok. Po páde hriechu sa stala ešte potrebnejšou, aby bol každý jeden človek oddýchnutý aj fyzicky a nabral nové sily. Ježiš povedal, že sobota bola nariadená pre človeka dňom odpočinku (Marek 2, 27).

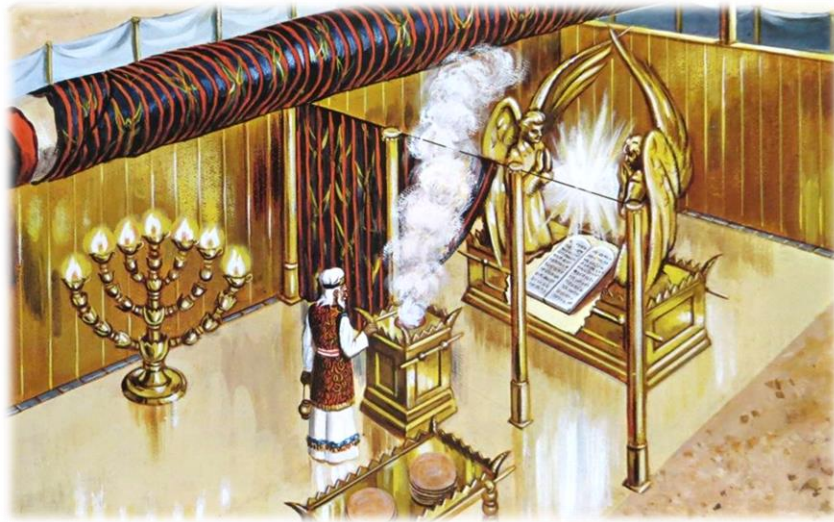
Ľudský pár v záhrade Eden dostal od Boha rôzne príkazy, pokyny a smernice. Medzi nimi však aj zákaz jesť z jedného stromu.

"Boh ich požehnal a povedal im: Plodte sa a množte sa, naplňte zem a podmaňte si ju! Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad všetkou zverou, čo sa pohybuje na zemi! Potom Boh povedal: Dal som vám všetky semenné rastliny na zemi a všetky stromy, prinášajúce ovocie, v ktorom je semeno, aby vám boli pokrmom." (I.Mojžišova 1, 28-29) *Panovanie* znamená dávať pozor na zvieratá a dbať o ne, o čom hovorí aj 4. príkaz Desatora, ale starať sa aj o rastlinstvo, veď tvorí ich potravu a prostredie. Ako veľmi je v súčasnosti aktuálna ochrana životného prostredia!

*Hospodin Stvoriteľ **požehnal** deň soboty a posvätil ho. **Žehnať** znamená **hovorieť dobré veci**. Ak Boh sobotu požehnal, tak k príkazu pripojil aj všetky dobré zaslúbenia. Príkaz ***pamätaj*** nám odkazuje, že soboty existujú už od Adamovho stvorenia, hoci napr. v čase egyptského otroctva upadli do zabudnutia. Ale našou úlohou je pokračovať v nich, pretože soboty sa zachovávajú až po znovustvorenie Zeme, dokonca ***hlavné sviatky, veľké soboty a soboty novu Mesiaca*** pretrvávajú aj ďalej. (II.Kroník 8, 12-13; Ján 19, 31).*

Boh sa pred vydaním Desatora Abrahámovi takto zaväzuje: "***V tvojom potomstve budú požehnané všetky národy Zeme. To preto, že Abrahám poslúchol môj hlas a zachovával moje nariadenia, prikázania, ustanovenia a zákony.***" (I.Mojžišova 26, 4-5)

Boh ľudu Izraela nariaďuje to isté: "***Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, a budeš zachovávať Jeho nariadenia, Jeho zákony a Jeho pravidlá i Jeho prikázania po všetky dni!***" (V.Mojžišova 11, 1) Ako mohol Abrahám poznať všetky Božie príkazy, keď sa narodil 565 rokov pred vydaním zákona? Abrahám spolu s ostatnými patriarchami dostal tie isté zákony ako neskôr aj izraelský ľud. ***Uzavrel zmluvu s Abrahámom a postavil to Jákobovi za ustanovenie, na večnú zmluvu pre Izrael.*** (Žalm 105, 6-10)

V truhle zmluvy bolo 10 prikázaní a pri nej knihy zákona.

Kain a Ábel, prví dvaja synovia Adama a Evy už poznali prikazy obetovania. Rodičia im vysvetlili, že majú obetovať čisté zvieratá, hlavne prvorodených samcov. Vedeli aj to, že nemôžu zjesť ich tuk, veď v Biblii sa zvlášť spomína, že Hospodinovi sa páčila takáto obeta. Ale Kain neposlúchol, upiekol ovocie a jeho obetu Boh neprijal. *"Aj Ábel obetoval podobne z prvotín svojich oviec, z tých najtučnejších. A Hospodin priaznivo zhliadol na Ábela a na jeho obetný dar."* (I.Mojžišova 4, 4)

Sú ľudia, ktorí tvrdia, že v tých časoch sa mäso ešte nejedávalo. To je ale podľa Svätého písma neprijateľné. **Načo by sa teda zdôrazňovalo obetovanie tuku zvierat, keby spálili celé zvieratá úplne?** To by nebolo logické. Ábel bol pastierom oviec. Ale načo by potrebovali toľko oviec, ak by ich nejedli? Keď boli vyhnaní zo záhrady Eden, dostali sa na Bohom prekliatu zem, ktorá namiesto potravy *rodila veľa trnia a bodľáče*. Teda to, že mohli začať jesť zvieratá, bolo pre nich uľahčením, takmer požehnaním.

Práve Boh im obetoval baránka ako prvú obeť. Zahalil ich do kožušiny, aby im nebola zima a vysvetlil im, že obetovanie bude odteraz pripomienkou sľúbeného Spasiteľa, Ktorý má prísť. Museli vidieť smrť, následok svojho hriechu, ktorý Mesiáš Ježiš potom za nich odtrpí (viď I.Mojžišova 3. kapitola).

Boh im pravdepodobne z baránka, ktorého zarezali, dal aj jesť, ale nové jedlo im za týchto okolností nemohlo chutiť, lebo v nich vzbudzovalo pocit viny. Aj Mojžiš nechal ľudí, ktorí zhrešili, vypiť prach z rozbitého zlatého teľaťa. Boh im vysvetlil, ktoré sú nečisté a čisté zvieratá, z ktorých môžu obetovať a jesť – okrem *krvi a tuku*.

Vieme, že Noe od narodenia poznal čisté a nečisté zvieratá. Do korábu predsa priviedol po dva páry zvierat, ktoré bolo zakázané jesť a **14** z čistých zvierat, **7 samcov** a **7 samíc**. Keď z korábu vyšli na pustú zem, obetovali z čistých zvierat, vďaka nim zjedli, veď nemali žiadne čerstvé jedlo. Keby sa čisté a nečisté zvieratá rozlišovali len od Noeho, tak by dovtedy, celých **1656** rokov jedli nečisté, a to je vylúčené, veď predsa prinášali obeť! Ježiša nemohlo symbolizovať nečisté zvieratá.

Božie slovo, nariadenia, ktoré sa majú dodržať, prikázania a zákony sa ústnym podaním šírili od Adama až k Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi. Abrahám napríklad všade, kam prišiel, postavil oltár, aby tak dal na vedomie svoju vieru. (Viď I.Mojžišova 6, 1-4; 12, 7-8; 13, 1-4. 18; 26, 25; 35, 1-4. 14; 46, 1 atď.)

Boh po nočnom boji Jákobovi udelil meno Izrael, čo znamená: *Zápasil si s Bohom a zvíťazil si*. Keď sa Jákob s celou rodinou prisťahoval do Egypta, tak ho v jeho 130 rokoch predstavil Jozef faraónovi. Synom Izraela sa dobre vodilo po dobu 2 x 90 rokov. Posledných 90 rokov však boli utláčaní. V období útlaku mnoho z Božích prikázaní upadlo do zabudnutia. **Boh im čoskoro po vyjdení z Egypta oznámil prikázania a Svoju vôľu, ktorú prostredníctvom Mojžiša vyjadril aj písomne, čo sa nám zachovalo až do dnešných dní.**

Keď sa izraelský ľud dostal pod nadvládu iných národov, platnosť stratili hlavne občianske zákony, ale aj Božie príkazy dodržiavali nedostatočne, iba tak, ako im dovoľovali okolnosti. Ježišova obeť zrušila ceremoniálny zákon obete, ale Božie princípy, morálne príkazy, príkaz lásky voči Bohu, voči našim blíznym a humánnosť zostali platné vždy (III.Mojžišova 19, 18; V.Mojžišova 11, 1).

Vždy bolo nevyhnutné chrániť sa telesných a duševných nečistôt a podľa najlepšieho vedomia, v čo najväčšej možnej miere dodržiavať čisté stravovanie i zdravotné pravidlá.

Teraz žijeme v poslednom období, keď je potrebné bojovať za naše oslobodenie. **Zo zabudnutých právd, ktoré poznali proroci i naši praotcovia, môžeme obnoviť veľa vecí.** Len tak môžeme s dôverou čakať Ježišovu milosť a Jeho zjavenie v sláve (Skutky 3, 21).

Nám, ľudu duchovného Izraela, Pán teraz hovorí: "*Vstaň, zaskvej sa, ved' prišlo svetlo tvoje a sláva Hospodinova vzišla nad tebou!*" ²*Lebo hľa, tma pokrýva zem a temnota národy, ale nad tebou vzíde Hospodin ako slnko rána, a Jeho sláva sa zjaví nad tebou.* ³*Národy prichádzajú k svetlu tvojmu a králi k jasu, ktorý žiari nad tebou.* ⁴*Pozdvihni oči vôkol a pozri! Tí všetci sa zhromaždia a prídu k tebe...*" (Izaiáš 60, 1-4)

Tu nie je reč o súčasných kráľoch, ale o ľuďoch, ktorí prichádzajú k starým, zabudnutým pravdám, ktoré znovu ožívajú. Oni sú tí králi, ktorí budú spasení, lebo Boh spasených nazýva *kráľmi a kňazmi* (Zjavenia 1, 6; 5, 10). Všetci, ktorí odkaz svetla, pravdu odmietnu, spasenie stratia (viď Izaiáš 60. kapitola).

Ježišovo meno znamená **osloboditeľ**. Nepredstavujme si však, že tieto staronové pravdy znamenajú nejakú záťaž – **sú to oslobodenia**. Ježiš o našich dňoch hovorí: "*A toto evanjelium (dobrá zvesť) o kráľovstve (panovaní) sa bude hlásať po celom svete na svedectvo všetkým národom. A potom príde koniec.*" (Matúš 24, 14) Tieto obnovené pravdy, soboty a výzvy na posvätenie sa "*Buďte svätí!, lebo ja, Hospodin, váš Boh, som svätý*" (I.Petra 1, 15; III.Mojžišova 19, 2; Židom 12, 14) **prinesú oslobodenie z tmy, ktorá pokrýva zem, oslobodenie z duchovných žalárov, oslobodenie od falošných učení, od cirkví. Takto môžeme Boha a Jeho podmienky večného života poznať bližšie.**

Pavel povedal: *"Všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Ježiša Krista, môjho Pána. Pre Neho som všetko ostatné stratil a pokladám to za odpad, aby som získal Krista"* (Filipským 3, 8). Večný život stojí za to všetko, len sa ho musíme chopiť.

Jediného Pána príslušníci cirkví "pochovali" a nepoznajú Ho, a to tým, že ignorujú Božie príkázania. Boh upadol do zabudnutia, ale Jeho príkazy ponúkame ako nové svetlo, tak ako píše Izaiáš: *...ale nad tebou vzíde Hospodin... a národy prichádzajú k svetlu Tvojmu.* Teda Hospodin Boh bude znovu ten, Ktorého budeme poslúchať, nie cirkevných pánov, ktorí neučia podľa pravdy. Treba, aby nad nami vzišiel Hospodin, aby sme ľuďom dali Boha a Jeho nariadenia spoznať.

Prorok Habakuk 2, 14: ***"Zem bude naplnená poznaním Hospodinovej slávy, ako sú moria zaliate vodami."*** Poznanie Boha má v nás narastať, lebo náš večný život od správneho poznania Boha závisí (Ján 17, 3).

Hľadajte Hospodina, dokiaľ ho možno nájsť! (Izaiáš 55, 6) Ak budeme úprimní a Pán nám dovoľí získať väčšie svetlo, tak uvidíme, v akých veľkých hriechoch pre nedostatok poznania dnešní veriaci žijú. Spoznáme, aké falošné sú učenia cirkví, z radov ktorých chce Boh vyvolať Svoj ľud, čiže tých, ktorí hľadajú Boha úprimne. Boh Svoj ľud varoval vždy, aby sa nepohrúžili do falošných náboženstiev svojho prostredia.

Volal ich a od falošného prostredia ich chcel izolovať, ako pred potopou v arche zachránil **Noeho**, ako z mesta **Sodoma** vyvolal **Lóta**, lebo videl, že *Lót sa deň čo deň trápil vo svojej spravodlivej duši, keď počul a videl v ich prostredí bezbožné a nemravné zlé skutky* (II.Petra 2, 7-8). **Hospodin spomedzi príbuzenstva, z jeho mesta vyvolal aj Abraháma**, aby líniu Abrahámových potomkov pripravil na príchod Vykupiteľa.

Dnes musíme vystúpiť z cirkví, ktoré Všemohúci Pán pripodobňuje *k mestu Babylon*. Ježiš trpel vonku mimo chrámu a za bránou mesta Jeruzalem:

"Vyjdime teda za Ním von z tábora znášajúc Jeho potupu. Ved' tu nemáme trvalé mesto, ale hľadáme budúce." (Židom 13, 12-14)

Boh o násilnostiach a hriechoch vtedy žijúcich ľudí nemohol hovoriť, aby ich všetky nasledujúce generácie nenapodobňovali. Súčasnú masu milujú peniaze, sú egocentrické, *v mnohých láska ochladla*, medzi ľuďmi vládne strach a nedôvera, zem sa naplnila násilím, nemravnosťou, chlipnosťou, takže situácia je podobná dobe Noeho a Lóta: boli násilní a *chodili za iným telom*, sexuálne nežili podľa Božej vôle.

Ježiš tvrdil, že keď sa vráti, na Zemi bude panovať podobný stav vtedajšiemu. Vtedy k Sebe zoberie Svojich a nenechá, aby ľudia zničili zemeguľu úplne. Zdá sa, že sme k predpovedanému času dospeli. Ježiš čoskoro príde a tých, ktorí ničia Zem po fyzickej i duchovnej stránke, potrestá (viď Zjavenia 11, 18; I.Mojžišova 6, 11-13; Lukáš 17, 26-30; Júda 7).

Abrahám všetky príkazy poznal dobre. Príkaz posvätenia soboty aj dodržiaval. Disponoval veľkým bohatstvom, množstvom robotníkov, takže poznať deň odpočinku a ostatné múdre príkazy vzťahujúce sa na ľudí i na zvieratá bolo pre neho dôležité. V 14. kapitole v I. knihe Mojžišovej môžeme čítať epizódu o Abrahámovej spravodlivosti a ľudskej láskavosti. V čase vzájomných súbojov kráľov z oblasti Sodomy a Gomory, padol do zajatia aj Lót s celou svojou rodinou. Keď sa Abrahám o Lótovi do počul, vyzbrojil 318 mládencov vycvičených vo svojom dome a porazil svojich protivníkov.

Abrahám väzňov vyslobodil a priviedol ich späť spolu aj s ich ulúpeným majetkom. Toto všetko vykonal úplne nezištne. Taký spravodlivý a dobroprajný človek bol. Boh nám ho aj dáva za vzor: ***On naisto vie, že Abrahám prikáže svojim potomkom, aby aj po jeho smrti dodržali Božie prikázania.*** Potomkovia Abraháma, robotníci, priatelia potom mohli múdre príkazy rozširovať ďalej, aby sa rozchýrili po zemi. Vidíme teda, čo Boh pokladal za prísne dôležité v čase vydania Desiatich prikázaní, malo veľký význam aj v predchádzajúcich obdobiach.

Adama a Evu, ktorí sa dostali z Božích rúk, učil sám Boh. Poznali soboty a nov Mesiaca. Po páde do hriechu im ako prvé Boh ukázal obetovanie baránka, do kože ktorého ich aj obliekol. Predstavil im smrť, ktorú si zaslúžia, ale omilostil ich a dostali druhú šancu. Boh im naznačil, že sa pre ich hriech narodí v ľudskom tele a zomrie. Koža z barana, ktorou ich zahalil, symbolizovala pravdivý život Ježiša, ktorý nazývame *Kristova spravodlivosť*. Aby Ježiš odpustil všetkým pravým veriacim, žil bezhriešnym pravdivým životom a ako baránok Boží, Ktorý bol sľúbený po páde do hriechu, zomrel za hriechy sveta. (Ján 1, 29)

Obetovanie vykonával Ábel i Abrahám, ktorý, nech šiel kamkoľvek, nechával za sebou obetný oltár. Boh na Abrahámovi s Izákom takmer úplne predstavil, čo mal v pláne urobiť pre naše vykúpenie. Od Ježišovej Kristovej obete musíme veriť výlučne v Jeho zástupnú obeť, vo všetkom Ho máme poslúchať, aby sme večný život, ktorý naši prarodičia stratili, získali späť.

Každý veriaci v Boha, poslúchajúci Božie prikázania, ktorý činí skutky Abrahámove, sa nazýva dieťaťom Abrahámovým a môže požívať Božie požehnanie. Aj apoštol Pavel o veriacich nasledujúcich Krista hovorí:

*"Nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. **A ak ste Kristovi, ste Abrahámovo potomstvo a podľa prisľúbenia dedičia.**" Toto je Božím Izraelom (Galatským 3, 28-29; 6, 16). V čase Nového zákona telesní potomkovia Abraháma ako národ zvláštne poslanie nemajú, ale každý v Krista veriaci, kto Mu je poslušný, môže byť medzi spasenými. **"Lebo Židom nie je ten, kto je ním navonok, ani obriezku nie je obriezka viditeľná na tele, ale Židom je ten, kto je ním vnútri"** (Rímskym 2, 28-29).*

Je zvláštne, že Boh prijal za Izraelitov v Neho veriacich a Izrael nezavrhol. Izrael znamená *vít'aziaci*. (Rímskym 11) Izrael odvrhnúť nemožno, veď sú nositeľmi Božieho mena Vít'aziaci. *Ježiš vyšiel vít'aziac, aj aby zvíťazil* (Zjavenia 6, 2). **Kvôli poslušným obráteným kresťanom, aj kvôli ich praotcom, izraelský ľud miluje až dodnes a nikdy sa Mu nesprotiví, ako Jeremiáš hovorí v predpovedi o Novom zákone** (Jeremiáš 31, 31. 36). **Ten, kto zvíťazí, nosí meno Izrael** (II.Kroník 7, 14; Izaiáš 65, 1).

Praví veriaci sú vít'aziaci rovnako ako Ježiš. Oni budú dedičmi neba a Ježiš ich prijme za Svojich synov Zjavenia 21, 7: *"Toto všetko zdedí ten, kto zvíťazí: Ja budem jeho Bohom a on bude mojím synom."* Vít'azi poznajú podmienky večného života a aj ich vykonávajú. Tí, ktorí prehrávajú, zomrú pri druhej definitívnej smrti, z ktorej už nikdy vzkriesení nebudú.

Keď Ježiš vo Svojom tele opúšťal túto Zem, vyriekol posledné slová: **Chod'te teda, naučte ľudí, aby zachovávali všetko, čo som vám prikázal a Ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.** Boh v Edene Sám učil ľudský pár, hovoril aj s Kainom a upozornil ho, že v sebe živí nebezpečné myšlienky. Učil aj spravodlivého Noeho a pripravil ho na pustošenie potopy. Riadil aj Abraháma a hovoril s ním viackrát. Býval spolu s ľudom Izraela a prostredníctvom trestu ich nechal pochopiť vážnosť Svojich zákonov, potrestal ich za každý hriech. Mojžišovi nadiktoval zákony a príkazy a Mojžiš ich napísal. Učil aj prorokov, potom sa napr. dvakrát zjavil kráľovi Šalamúnovi. Veď Ježiš povedal:

Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz tomu nemôžete rozumieť, ale naučím vás všetkému ako Duch Pravdy. Teda, Ježiš Kristus chce každé Svoje dieťa učiť sám a chce ho viesť ku každej pravde (Ján 16, 12-15; 6, 45).

A práve to nechcú náboženský kazatelia uznať, veď nie sú potrební. Cítia sa byť na koni, študovali predsa teológiu, chcú učiť podľa vlastných cirkevných dogiem. Nepáči sa im, keď niekto odhalí, že podľa Nového zákona kňazský úrad nemá oprávnenie učiť. Nechcú uveriť, že Ježiš ako *Duch chce a vie nás uviesť na každú pravdu. Oni neprišli na pravdu, a tým, ktorí by chceli prísť, tým zabraňujú* (Lukáš 11, 52). My sami môžeme učiť, aj navzájom sa máme učiť Božím prikázaniam, aby sme ľudí ženúcich sa do zahynutia usmernili na cestu života. Ale nie preto, aby sme zakladali alebo podporovali cirkvi a nahovárali druhých na ich nesprávne vykladané učenia, či ich krstili. Našu myseľ chce viesť Ježiš, ten veľký Majster, Učiteľ, a nesmieme dovoliť, aby nás viedli ľudia.

"Ľud môj, tvoji vodcovia sú zvodcovia, cestu chodníka, ktorým kráčaš, ukrývajú pred tebou." (Izaiáš 3, 12)

Už vieme, že Ježiš, ani apoštol Pavel príkaz posvätenia soboty nikdy nezrušili, ale dodržali každú sobotu. Veriaci kresťania, ktorí uznávajú výlučne učenie vlastných cirkví, o posvätení sobotných sviatkov nevedia takmer alebo vôbec nič. Aj preto, lebo vo viacerých prekladoch Biblie, aj v samotnom Desatore, boli sobotné dni jednoducho nahradené slovami *odpočinok alebo sviatočné dni*, pod ktorými však rozumejú vlastné zavedené sviatky, nie soboty nariadené Bohom.

Pánove soboty v podstate upadli do zabudnutia už v dobe egyptského otroctva, počas babylonského zajatia aj v dobe kráľov. Rovnako tomu bolo aj počas uplynulých dvoch tisícročí, hlavne pre neprístupnosť Biblie. Len veľmi málo ľudí malo možnosť objaviť svätosť sobotných dní, dodržiavať ich a sláviť. Dnes by s Bibliou v ruke mohol každý prísť na to, v akom duchovnom úpadku sa nachádza každá cirkev.

Dnes by si Božiu vôľu z Biblie mohol prečítať takmer každý, aby ju mohol poslúchnuť. Ale kto by sa odvážil predstaviť si, že teraz je cirkvami podvádzaný a sám osobne by mal hľadať pravdu? Boh to síce očakáva, ale nikoho k tomu nenúti. Len Ježiš nás vyzýva:

Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám! Mnoho kresťanských náboženstiev nesúcich Kristovo meno spoločne so svojimi nasledovníkmi tvrdí, že Ježiša milujú, ale ani im nenapadne, čo tú lásku sprevádza:

"Ak ma milujete, zachovávajúte moje prikázanie!" (Ján 14, 15)

Špecialisti a učitelia náboženstiev učia pravý opak, teda že "Ježiš zbavil platnosti zákon prikázaní" (Efezským 2, 15; ekumenický preklad). Ježiš tu nechal Svojich nasledovníkov s nasledovným príkazom: ***"Naučte ich [ľudí] zachovávať všetko, čo som vám JA prikázal. A hľa, Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta."*** (Matúš 28, 20)

"Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, a budeš zachovávať Jeho nariadenia, Jeho zákony a Jeho pravidlá i Jeho prikázania po všetky dni!" (V.Mojžišova 11, 1)
Prečo veriaci nedokážu pochopiť, že tak v Starom, ako i v Novom zákone, úplne do skončenia sveta, bude mať akákoľvek odchýlka od Božích prikázaní za následok zatratenie? Božie predpisy a príkazy musíme dodržiavať vždy, v každom čase.

Aj v dobe izraelských kráľov sa Božím požiadavkám tak vzdialili, že odstránili ešte aj Knihu zákona, aby sa neprišlo na nepravdivé, falošné činy. V 18. roku vlády kráľa Joziáša sa objavila Kniha zákona (630 p.n.l.), lebo sa dozvedel o Božích nariadeniach, ktoré ním veľmi otriasli a vykonal zmeny. Bolo však už príliš neskoro, aby sa tak vyhli babylonskému zajatiu.

Na svojich oltároch, na ktorých obetovali bohom – modlám, spálil Joziáš kňazov výšin, aby nikomu viac nenapadlo obetovať modlám. **Vtedy pripravil taký veľký sviatok paschálnej soboty, ktorý nevideli celých 500 rokov, od doby Sudcov** (II.Králi 23, 20-23).

O tom, čo králi Izraela a Júdey vykonávali a čo Boha na ich činoch hnevalo, je napísané len málo. Pravdepodobne preto, aby ich nasledujúce generácie nenapodobňovali.

Manasses, kráľ Júdey, sa nepoučil z hrozných udalostí, ktoré v roku 726 pred n.l. stretli 10 kmeňov Izraela, keď padli do asýrskeho zajatia, z ktorého sa nikdy nevrátili. Manasses (vládol 703-649 p.n.l.) konal tie najstrašnejšie veci, ktorými Boha stále popudzoval.

II.Králi 21, 1: "Manasses mal dvanásť rokov, keď začal kraľovať, a päťdesiatpäť rokov kraľoval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Hafsiba. ² Robil, čo sa Hospodinovi nepáči, podľa ošklivostí národov, ktoré Hospodin vyhnal pred Izraelitmi. ³ Zasa postavil výšiny, ktoré dal zbúrať jeho otec Ezechiáš, **postavil oltáre Bálovi, urobil Ašeru, ako urobil izraelský kráľ Achab, klaňal sa celému nebeskému vojsku a slúžil mu.** ⁴ Staval oltáre aj v Hospodinovom chráme, o ktorom Hospodin povedal:

"V Jeruzaleme položím svoje meno!" ⁵ Postavil totiž v oboch nádvoriach Hospodinovho chrámu oltáre celému nebeskému vojsku. ⁶ **Previedol svojho syna cez oheň,** zaoberal sa veštením a čarodejníctvom, obstaral si vyvolávačov duchov a hádačov, robil teda množstvo vecí, ktoré sa Hospodinovi nepáčia, aby ho popudzoval. ⁷ Aj sochu Ašery, ktorú urobil, postavil v chráme, o ktorom Hospodin povedal Dávidovi a jeho synovi Šalamúnovi: "V tomto chráme a v Jeruzaleme, ktorý som si vyvolil zo všetkých kmeňov Izraela, položím Svoje meno naveky. ⁸ A nedopustím viac, aby Izrael vykročil z krajiny, ktorú som dal ich otcovi, **ak budú bedlivo zachovávať všetko, čo som im prikázal, a všetky zákony, ktoré im dal môj služobník Mojžiš.**" ⁹ **Lenže neposlúchli a Manasses ich zvedol, že konali horšie ako národy, ktoré Hospodin vyhubil spreď Izraelitov.** ¹⁰ A Hospodin hovoril prostredníctvom Svojich sluhov prorokov:

¹¹ "Pretože Manasses, kráľ Júdu, páchal tieto ohavnosti a konal horšie, než konali pred ním Amorejčania, ba svojimi modlami zvedol aj Júdu na hriech, ¹² toto hovorí Hospodin, Boh Izraela: **Hľa, Ja privediem nešťastie na Jeruzalem a na Júdu, že každému, kto bude o tom počuť, bude cvendžať v obidvoch ušiach.** ¹³ A na Jeruzalem roztriahnem mieru Samárie a váhu Achabovho domu a Jeruzalem vytriem, ako sa vytiera misa: vyutiera sa a obráti hore dnom. ¹⁴ Tak zavrhnem zvyšky Svojho dedičstva **a vydám ich do ruky ich nepriateľov.** Budú korisťou a plnom pre všetkých nepriateľov,

¹⁵ **pretože robili, čo sa mne nepáči, a popudzovali ma odo dňa; čo ich otcovia vyšli z Egypta, až po dnešný deň.**" ¹⁶ Manasses vylieval aj nevinnú krv v takom veľkom množstve, že vrchom naplnila Jeruzalem, okrem hriechu, na ktorý naviedol Júdu, keď robil, čo sa Hospodinovi nepáči. ¹⁸ Potom sa Manasses uložil k svojim otcovi... Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Amon.

¹⁹ Amon mal dvadsaťdva rokov, keď sa stal kráľom, a dva roky kraľoval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Mesalemet, dcéra Harusa z Jeteby. ²⁰ Robil, čo sa Hospodinovi nepáči, ako robil jeho otec Manasses. ²¹ Kráčal celkom po ceste, po ktorej išiel jeho otec, slúžil modlám, ktorým slúžil jeho otec, a klaňal sa im. ²² **Opustil Hospodina, Boha svojich otcov, a nekráčal po Hospodinovej ceste.** ²³ Amonovi sluhovia sa sprisahali proti nemu a kráľa zabili v jeho dome. ²⁶ Pochovali ho v jeho hrobe, v záhrade Ozu. **Namiesto neho sa stal kráľom jeho syn Joziáš.**

II.Králi 22, 1: Joziáš mal osem rokov, keď začal kraľovať, a tridsaťjeden rokov kraľoval v Jeruzaleme. Meno jeho matky bolo Idida, dcéra Hadaiáša z Baskatu. ² Robil, čo sa páči Hospodinovi, išiel celkom po ceste svojho otca Dávida a neodklonil sa ani napravo,

ani naľavo. ³ V osemnástom roku kráľa Joziáša poslal kráľ pisára Safana, syna Asliáša, syna Mesulama, do Pánovho chrámu s odkazom: ⁴ "Chod' k veľkňazovi Helkiášovi, nech vysype peniaze prinesené do Hospodinovho chrámu, ktoré nazbierali strážcovia prahu od ľudu, ⁵ a nech ich odovzdá dielovedúcim, ktorí majú dozor v Hospodinovom chráme. Oni nech ich dajú robotníkom, ktorí sú v Hospodinovom chráme a opravujú poruchy Hospodinovho chrámu." ⁸ Vtedy povedal veľkňaz Helkiáš pisárovi Safanovi:

"Našiel som Knihu zákona v Hospodinovom chráme."... ¹⁰ A pisár Safan oznámil kráľovi: "Kňaz Helkiáš mi dal knihu." A Safan ju čítal pred kráľom. ¹¹ **Keď kráľ počul slová Knihy zákona, roztrhol si rúcho.** ¹² A kráľ rozkázal... ¹³ "Chod'te a dopytujte sa za mňa, za ľud a za celé Judsko Hospodina o obsahu tejto nájdenej knihy. Lebo je veľký Hospodinov hnev, ktorý sa roznieťil proti nám, pretože naši otcovia nepočúvali slová tejto knihy, aby robili podľa toho, čo je v nej predpísané." ¹⁴ Kňaz Helkiáš... išli k prorokyni Hulde. ¹⁵ Ona im odpovedala "Toto hovorí Hospodin, Boh Izraela: Povedzte mužovi, ktorý vás ku mne poslal: ¹⁶ Toto hovorí Hospodin: Veru ja privediem nešťastie na toto miesto a na jeho obyvateľov; všetko to, čo stojí v knihe, ktorú čítal kráľ Júdu. ¹⁷ Pretože opustili mňa a pálili tymian iným bohom, aby ma popudzovali každým činom svojich rúk, vzbĺkne môj hnev proti tomuto miestu a nevyhasne. ¹⁸ Kráľovi Judska, ktorý vás poslal dopytovať sa u Hospodina, povedzte: Toto hovorí Hospodin, Boh Izraela:

¹⁹ Pretože zmäklo tvoje srdce, keď si počul tie slová, a pokoril si sa pred Hospodinom; keď si počul, čo som hovoril proti tomuto miestu a proti jeho obyvateľom, že bude pusté a prekliate; že si si roztrhol rúcho a plakal si pred mnou, aj ja som (ťa) vyslyšal, hovorí Hospodin. ²⁰ Preto ťa ja vezmem k tvojim otcom, v pokoji sa dostaneš do svojho hrobu a tvoje oči neuvidia všetko to nešťastie, ktoré ja privediem na toto miesto." A zopakovali to kráľovi.

II. Králi 23, 1: Nato dal kráľ zhromaždiť okolo seba všetkých starších Judska a Jeruzalema. ² Kráľ išiel hore do Hospodinovho chrámu a s ním všetci mužovia Judska a obyvatelia Jeruzalema, kňazi, proroci a všetok ľud od najmenšieho po najväčších. A kráľ prečítal pred nimi celý obsah Knihy zmluvy nájdenej v Hospodinovom chráme. ³ Potom si kráľ stal k stĺpu a uzavrel pred Hospodinom zmluvu, že budú chodiť za Hospodinom, že budú celým srdcom a celou dušou zachovávať Jeho príkazy, ustanovenia a predpisy, aby tak uskutočnili slová tejto zmluvy, napísané v tejto knihe. A všetok ľud pristúpil k zmluve.

⁴ Potom kráľ rozkázal veľkňazovi Helkiášovi, druhému kňazovi a strážcom prahu, aby odstránili z Hospodinovho chrámu všetko náradie urobené pre Bála, Ašeru a celé nebeské vojsko. Spálili to za Jeruzalemom na kedronských poliach a popol dal zaniest' do Betelu. ⁵ Odstránil tiež modlárske kňazov, ktorých ustanovili judskí králi a ktorí pálili tymian na výšiniach v judských mestách a v okolí Jeruzalema, aj tých, ktorí pálili tymian Bálovi, slnku, mesiacu, planétam a celému nebeskému vojsku. ⁶ Ašeru z Hospodinovho chrámu z Jeruzalema odstránil do údolia Kedronu, spálil ju v údolí Kedronu, rozmrvil ju na prach a prach z nej pohádzal na pohrebište pospolitého ľudu.

⁷ Potom rozbúral domy zasvätencom kultickej prostitúcie, ktoré boli pri dome Hospodinovom kde ženy tkávali závoje pre Ašeru. ⁸ Ďalej priviedol všetkých kňazov z judských miest, poškrvnil výšiny, na ktorých kňazi pálili tymian, od Gabay až po Bersabe; **zrúcal výšinu brány [slniečny stĺp, obelisk]**, ktorá bola pri vchode do brány mestského veliteľa Jozueho naľavo tomu, kto prichádza z mestskej brány. ⁹ Lenže kňazi výšin nepristúpili k Hospodinovmu oltáru v Jeruzaleme, ale jedli nekvasený chlieb medzi svojimi bratmi. ¹⁰ Poškrvnil Tofet, ktorý bol v údolí synov Hinoma, aby **nik neprevádzal Molochovi svojho syna a svoju dcéru cez oheň.**

Svoje deti spaľovali ako ohňovú obeť.

¹¹ Odstránil **kone, ktoré dali judskí králi slnku** pri vchode do Pánovho chrámu do izby komorníka Natanmeleka, ktorá bola vo Farvare, a **vozy slnka spálil na ohni.** ¹² Oltáre, ktoré boli na streche Achazovej hornej izby, ktoré zhotovili judskí králi, tiež oltáre, ktoré zhotovil Manasses v oboch nádvoriach Hospodinovho chrámu, kráľ zboril, odstránil ich odtiaľ a ich prach vysypal do údolia Kedronu. ¹³ Potom kráľ poškrvnil výšiny, ktoré boli východne od Jeruzalema, južne od Olivového vrchu a ktoré dal postaviť Šalamún, kráľ Izraela, ohave Sidončanov Aštarte, ohave Moabčanov Chámošovi a hnusote synov Amončanov Melchomovi.

¹⁴ Polámal pomníky, povytínal ašery a ich miesta naplnil ľudskými kosťami. ¹⁵ Ba aj oltár v Beteli, výšinu zriadenú Nabatovým synom Jeroboámom, ktorý zviadol na hriech Izrael; aj ten oltár a tú výšinu zboril a spálil, výšinu rozdrvil na prach a Ašeru [modlu] zapálil. ¹⁶ Keď sa Joziáš obrátil, videl hroby, ktoré boli tam na vrchu, dal doniesť

z hrobov kosti, spálil ich na oltári a tak ho poškrvnil podľa Hospodinovho slova, ktoré ohlásil Boží muž (keď Jeroboám stál vo sviatok pri oltári. Keď sa teda obrátil a zdvihol oči k hrobu Božieho muža), ktorý tie slová povedal, ¹⁷ spýtal sa: "Čo je to za pomník, čo vidím?" Obyvatelia mesta mu odpovedali: "To je hrob Božieho muža, ktorý prišiel z Judska a ohlásil proti oltáru v Beteli všetky tieto veci, čo si urobil." ¹⁸ Nato povedal: "Nechajte ho na pokoji, nech sa nik nedotkne jeho kostí!" Tak sa jeho kosti zachránili spolu s kostami proroka (ktorý prišiel zo Samárie). ¹⁹ Joziáš dokonca odstránil aj chrámy výšin, ktoré boli v mestách Samárie, ktoré postavili izraelskí králi, aby **popudzovali Hospodina**, a urobil s nimi celkom tak, ako urobil v Beteli. ²⁰ **Všetkých kňazov výšin, ktorí tam boli, pobijúc obetoval na oltároch, spálil na nich ľudské kosti a vrátil sa do Jeruzalema.**

²¹ **Potom kráľ prikázal všetkému ľudu: "Sväťte Hospodinovi, svojmu Bohu, Paschu [Veľkú noc], ako je napísané v tejto Knihe zmluvy!"** ²² **Lebo takúto Paschu neslávili odo dňa sudcov, ktorí súdili Izrael, po všetky dni izraelských kráľov a judských kráľov.** ²³ **Až v osemnástom roku kráľa Joziáša slávili Hospodinovi v Jeruzaleme takúto Paschu.**

²⁴ **Ale Joziáš vyničil aj vyvolávačov duchov, hádačov, sochy, modly a všetky ohavnosti, ktoré sa zjavili v judskej krajine a v Jeruzaleme, aby splnil slová zákona napísané v knihe, ktorú našiel kňaz Helkiáš v Hospodinovom chráme.** ²⁵ **Pred ním nebolo jemu podobného kráľa, ktorý by sa celým srdcom, celou dušou a celou silou bol obrátil k Hospodinovi celkom podľa Mojžišovho Zákona, ani po ňom jemu podobný nepovstal." To bol Joziáš.**

Dnešné vianočné a veľkonočné sviatky pochádzajú z pohanských kultov plodnosti, zo Slnka a Mesiaca, ich modlám napr. pálili aj deti. My si pripomíname sviatky, ktoré Boh prikázal a Ježiš svätzil – biblický sviatok Pascha a sviatok nekvasených chlebov, keď Ježiša ukrižovali a Svojou smrťou splatil cenu nášho vykúpenia. Sviatočné dni, ktoré nazývame veľkými sobotami, si pripomíname od čias, čo ich Boh nariadil (II.Kronik 8, 13). V Biblii slovné spojenie Veľká noc nenájde, vložili ho do nej len prekladatelia. Daniel 7, 25 hovorí o moci, ktorá sa domnieva, že biblické sviatky zmení, *zmení časy sviatkov a zákon*. Protestantští teológovia často starozákonného Boha pokladajú za krutého. Lenže vyvolený obľúbený ľud musel toľko trpieť pre svoje vlastné hriechy, lebo sa stal Bohu neverný.

Boh sa nemení, je trpezlivý, zadržiava Svoj hnev. V konečnom súde budú potrestaní aj súčasní kresťania, pretože nehládali Božie nariadenia, príkazy a pokyny Ježiša v knihe Pánovej. Málo je tých, ktorí sa snažia vojsť tesnou bránou a nájsť úzku cestu vedúcu k životu. Veriacim sa páči široká cesta, nechcú plávať proti prúdu, priečiť sa svojim cirkvám, ale radšej idú proti Ježišovi, Pánovi, Ktorý dáva rozkazy, Ktorého poslúchať nechcú.

V "knihe Kráľov" do istej miery vidíme, aké skutočnosti v Izraeli vyvolali Boží hnev. Ľud Izraela a Judey vohnali do nebezpečenstva jeho vlastní králi a falošní proroci. Boh im preto kráľa dať nechcel, ale radil im prostredníctvom sudcov a pravdivých prorokov. Ľud sa však dožadoval kráľa.

"Vtedy Hospodin riekol Samuelovi: Poslúchni hlas ľudu vo všetkom, čo ti hovoria, lebo nepohrdli tebou, ale pohrdli mnou, aby som nekraľoval nad nimi. ⁸ Celkom tak, ako činili mne odo dňa, keď som ich vyviedol z Egypta, až do toho dňa, keď ma opustili a slúžili iným bohom, tak robia i tebe. ⁹ Preto teraz poslúchni ich hlas, ale najprv ich dôrazne napomeň a oboznám ich so spôsobom a právom kráľa, ktorý bude nad nimi kraľovať." (I.Samuel 8, 7-9)

Takto si zvolil nielen izraelský ľud. Každý veriaci podobným spôsobom dôveruje ľudským vodcom a ich učeniu. Vidíme, aké nebezpečné je spoliehať sa na panovníkov a ako ľahko sa pre nich dá zahynúť. Ľudskí panovníci obsadili miesto Boha a Ježiš ich preto nazval *falošnými kristami*. Najväčšieho cirkevného panovníka aj dnes nazývajú zástupca Boha na Zemi, ako keby Boha bolo treba zastupovať.

Ježiš jasne povedal, že **nám má toho ešte veľa povedať**, čo aj neskôr, vo Svojom čase, vykoná. **Ale ako sa vyjadrí? Prostredníctvom koho? Už sme uviedli, že Ježiš nás nepovedie cez cirkevných učiteľov, pretože by sa vynorila otázka, ktorá cirkev je tá pravá.** Ježiš nás chce sám ako Duch Pravdy priviesť ku všetkej pravde. No nie cez sny alebo vízie, ale prostredníctvom Ním vyvolených ľudí, ktorí pravdu milujú a to väčšie svetlo radi rozšíria ďalej, dokonca aj vtedy, ak sa ľudia z cirkví proti nim postavia. Ježiš nechal pre nás napísať poučenie:

"Preto, hľa, Ja k vám posielam prorokov, múdrych ľudí a zákonníkov. V niektorých z nich zabijete a ukrižujete, iných budete bičovať vo svojich synagógach (zhromaždeniach) a prenasledovať z mesta do mesta..." (Matúš 23, 34)

Ježiš by každému dokázal vo sne oznámiť, v čo treba veriť. Načo by ale potom bola ľudom potrebná viera a radosť z bádania po pravde? Takto by potom bola ohrozená sloboda ich samostatného nezávislého myslenia. **Povinnosťou tých, ktorí Ježišove príkazy spoznajú, je šíriť ich ďalej: "Naučte ich zachovávať všetko, čo som vám JA prikázal..."** Boh od nás očakáva, aby sme sa na poli viery osamostatnili a vyhli sa tak pasci rôznych skupín veriacich, hoci by aj učili s dobrým úmyslom.

Na základe Ježišovho rozkazu bol vypracovaný aj tento materiál objasňujúci Bibliu. Veriaci by sa preto proti nemu nemali stavať s pýchou! Kto miluje Ježiša a ctí Jeho príkazy, nech sa teraz obráti k pravde! "Dnes, keby ste počuli Jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia!" (Židom 4, 7)

Prorok Daniel v 2. kapitole svojej knihy zaznamenal:

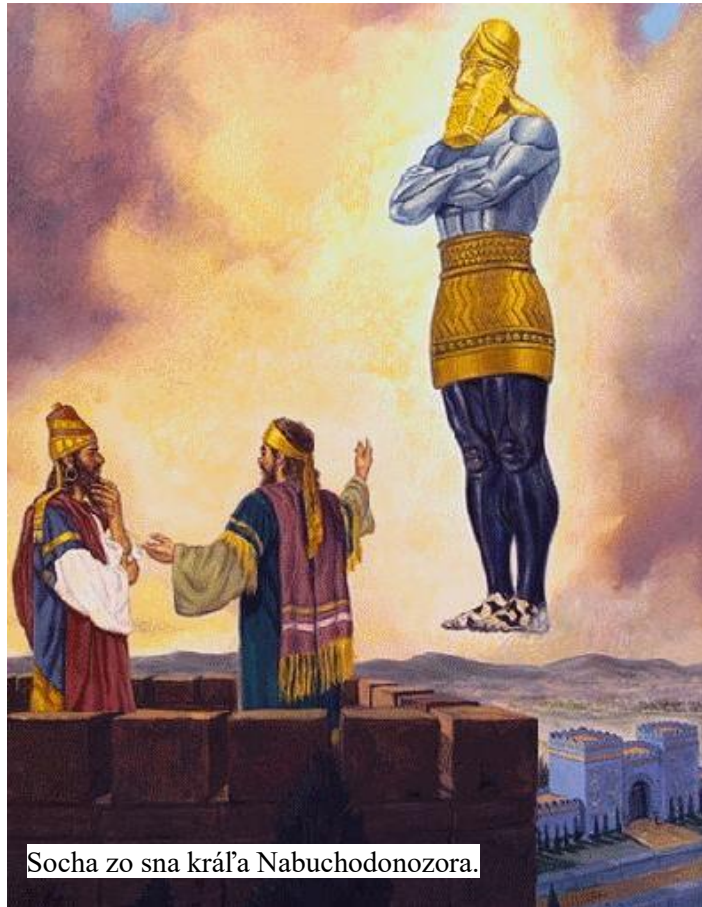
Boh raz Nabuchodonozorovi, babylonskému kráľovi, vo sne ukázal kľúčové momenty svetových dejín **až do posledných dní**, v ktorých žijeme teraz.

Od mudrcov, mágov a chaldejských hvezdárov požadoval, aby mu jeho sen vyrozprávali a vysvetlili jeho význam. Tí mu otázku nedokázali zodpovedať, a preto ich rozhnevaný kráľ chcel dať zabiť. Daniel, izraelita patriaci medzi zajatcov z Judey, spoločne so svojimi druhmi,

ktorí patrili medzi mudrcov, prosili Boha o pomoc. Daniel dostal odpoveď v nočnom videní a vyrozprával o tom kráľovi.

Kráľ jasne videl veľkú ľudskú sochu s hrozivým výzorom. Boh prostredníctvom tejto sochy predstavil stručné dejiny sveta až do súčasnosti, do doby druhého príchodu Ježiša a Danielovi pridal aj vysvetlenie. Symbol *zlatej hlavy* predstavuje vtedajšiu Babylonskú ríšu, v ktorej nachádzame začiatok svetových dejín. *Strieborný hrudník s dvomi ramenami* symbolizoval ríšu Médov a Peržanov, ktorá vystriedala Babylon. *Medené brucho a spodná časť tela* odkazujú na staroveké Grécko. Dve dlhé mocné *železné holene* zobrazujú dlhotrvajúcu Rímsku ríšu, pohanskú aj kresťanskú, a tu sa naráža na politickú i náboženskú moc.

Socha zo sna kráľa Nabuchodonozora.

Priehlavok a 10 prstov na nohe boli čiastočne z mocného železa a čiastočne zo slabej, krehkej hliny. Obrazne predstavuje jestvujúce európske národy so všetkou štátnou a politickou mocou, ale aj všetku dnešnú cirkevnú pýšiacu sa moc, ktorá stojí ako králi medzi Bohom a ľuďom, aby svojimi učením a radami ovplyvnila myšlienky a činy (napr. pri voľbách) nás.

Daniel 2, 42-43: *"To, že prsty nôh čiastočne zo železa a čiastočne z hliny, znamená, že kráľovstvo bude sčasti mocné, sčasti krehké. A že si videl železo, pomiešané s blatistou hlinou, znamená, že budú spojení na spôsob semena človeka; ale nebudú pevne ľnúť jeden k druhému, tak, ako sa železo nespojí s hlinou."*

Zjednotené národy Európy, Európska únia, je pekná, ideálna predstava. K úplnému zjednoteniu sme celkom blízko. Ale *železo sa nezmieša s hlinou*, a teda ťažko riešiteľné veľké ekonomické rozdiely sú v tomto procese prekážkou. Prostredníctvom tohto obrazu nám Boh dal jasne najavo, že ide síce o pekné, ale márne úsilie a všetky snahy sú úplne neuskutočniteľné.

Veľký kameň sa zvrchu odtrhol bez zásahu rúk a celú sochu, ktorá bola zo zlata, striebra, medi, železa a hliny rozdrvil na prach. Odvial ich vietor ako plevu v lete na humne, takže nezostalo po nich stopy. Ale skala, ktorá udrela do sochy, narástla

vo veľký vrch a zaplnila celú Zem. Jeho vláda nebude mať konca, lebo symbolizuje Božie kráľovstvo, ktoré začína Ježišovým druhým príchodom. Ako mnohokrát sľúbil, vráti sa v tejto našej dobe. On zaručuje veselý a šťastný život.

Daniel 2, 44: ***"Ale za čias tých kráľov Boh nebies nastolí večné kráľovstvo, ktoré nikdy nezahynie až na veky, a to kráľovstvo sa inému ľudu nedostane. Rozdrví všetky tie kráľovstvá a skoncuje s nimi, ono však bude trvať naveky."***

Božie prorocké zjavenie sa vzťahuje na dnešné dni, v ktorých žijeme. Milióny veriacich kresťanov sa denne modlia: ***"Príď kráľovstvo Tvoje! Buď vôľa Tvoja ako v Nebi tak i na Zemi!"*** (Matúš 6, 10)

Keď Ježiš v tele odišiel a sľúbil, že sa vráti v Duchu, povedal: ***"Učinite učeníkmi všetky národy... Naučte ich zachovávať všetko, čo som vám Ja prikázal. A hľa, JA som s vami po všetky dni, až do konca sveta."*** (Matúš 28, 19-20)

Teda, pri Ježišovom návrate sa tento hriešny, trpiaci svet skončí. Ježiš nás takto povzbudzoval: ***"Nech sa neľaká vaše srdce!... Prídem zase a poberiem si vás k Sebe, aby ste tam, kde som Ja, aj vy boli."*** (Ján 14, 1-3)

Keď príde Ježiš, tak Daniel a ďalší zosnulí skutoční veriaci budú vzkriesení. ***"Ty však, Daniel, uzavri slová a zapečat' knihu až po posledný čas! Mnohí ju preskúmajú a rozšíri sa poznanie."*** ***"Ty však choď v ústrety koncu a odpočívaj! Potom vstaneš k svojmu údelu na konci dní."*** (Daniel 12, 4. 13)

Než Daniel zomrel, Boh mu poskytol niekoľko v tých časoch ťažko pochopiteľných predpovedí. ***Porozumieť im dokážu len teraz, v posledných časoch,*** úprimní a usilovní bádatelia Biblie a tí, ktorí chcú činiť Pánov zákon. Dnes v posledných časoch sa z Danielovho proroctva môžeme dozvedieť oveľa viac ako pred dva a pol tisíc rokmi. Boh od nás očakáva,

aby sme obnovili a učili stratené pravdy. Luther začal reformáciu pred 500 rokmi, tá ale nebola nikdy dokončená. Teraz je rad na nás, spytujme sa Písma, aby sme pravdu spoznali a mnohých k nej priviedli.

"Rozumní sa budú skviet' ako jas oblohy a tí, ktorí mnohých privedú k spravodlivosti, budú ako hviezdy na večné veky." (Daniel 12, 3)

Jednoznačne teraz potrebujeme duchovnú reformáciu, musíme spoznať zabudnuté pravdy a musíme ich dodržať, keď chceme, aby nás Ježiš prijal za svoje deti (viď Ján 14, 21).

Proroci Daniel, Izaiáš, Malachiáš, apoštol Peter, ako aj samotný Ježiš vyhlásili, že pred návratom Ježiša sa očakáva veľký pokrok v poznaní, ktorý u niektorých spôsobí duchovné prebudenie. Izaiáš i Daniel uvádzajú, že v čase konca ***mnohí budú skúmať*** prorocké písma, teda Bibliu ***a poznanie sa rozmnoží***, rozšíri sa ich poznanie. V období konca už má k dispozícii vlastnú Bibliu takmer každý – a ľudia vedia čítať! Pred niekoľkými sto rokmi by ešte znelo ako utópia, že každý môže mať úplné Sväté písmo vo viacerých prekladoch, v rôznych jazykoch a slobodne, bez hrozby trestu smrti ho môže študovať, písať k nemu vysvetlenia a šíriť ich ďalej. My teraz žijeme v tomto predpovedanom čase. Využime túto výsadu a skúmame podmienky večného života!

Ježiš nepríde späť dovtedy, kým nebudú napravené všetky učenia, ktoré od počiatku učili proroci.

Žalm 103, 7: ***"Svoje cesty dal poznať Mojžišovi a synom Izraela Svoje skutky."*** Mojžiš bol najvýznamnejší prorok. Od momentu, ako sa izraelský ľud dal do pohybu, ho Boh naučil všetky prikázania. Mojžiš spísal aj zákony a v obetnom zákone písal o Ježišovi, o Mesiášovi.

Ježiša "musí prijať nebo až do čias, keď sa všetko obnoví, o čom odpradávná hovoril Boh ústami Svojich svätých prorokov." (Skutky 3, 21)

Prostredníctvom týchto textov vykonávame ***"obnovujúce"***, reštaurujúce práce, aby sme cestu **Ježišovho návratu napravili ako Ján Krstiteľ, ktorého Ježiš nazval ELIÁŠ**, pretože pripravil cestu Ježišovmu poslaniu.

Za čias starozákonného proroka Eliáša panoval v Izraeli kráľ Achab s manželkou Jezabel. Takmer všetkých ľudí odvrátili od Hospodina, na kráľovskom dvore živilo falošných kňazov, 450 Bálových a 400 Ašeriných prorokov. Božích prorokov, až na jedného, všetkých vyvražďili. **Ale ELIÁŠ priviedol ľud naspäť k živému Bohu.** To, čo musíme urobiť dnes!

Ani dnešné cirkvi už nepoznajú **Jediného Pravého Boha**, ani Jeho prikázania, teda potrebujeme **ELIÁŠA**.

Boh v časoch Starého zákona dal sľub plný nádeje (Malachiáš 4, 5):

**"Hľa, ja vám pošlem proroka ELIÁŠA,
skôr než príde deň Hospodinov,
veľký a hrozný."**

A Ježiš v dobe Nového zákona tento sľub ešte upevnil: "**Áno, Eliáš príde a všetko obnoví!**" (Matúš 17, 11)

Keby "ELIÁŠOV", ktorí by zabudnuté drahocenné pravdy spoznali a chceli ich obnoviť, bolo čím viac a znovu by vystavali **zrucaniny**, víťazstvo Ježiša by bolo o to väčšie, a mnohých by mohol do neba vziať so sebou.

Všetka skaza sa vo veľkej časti spája s neznalosťou svätosti sobôt, pôžitkárstvom a porušovaním sobôt. Čo povedal Boh?

"Ak v sobotu odvrátiš nohu od konania toho, čo sa ti páči v deň Mojej svätosti; ak sobotu budeš volať rozkošou, ak Hospodinov svätý deň bude tvojou slávou, a uctíš si ho...", následne dáva dobré sľuby (Izaiáš 58).

Ako svätiť soboty aktuálnym spôsobom?

Ak v sobotu odvrátiš nohu... (Izaiáš 58, 13) – čo chcel týmto Boh povedať? Že nebudeš vykonávať svoje činnosti, nezačneš robiť nejakú robotu, ani obchodovať, zdržíš sa každodenných činností, tvoja myseľ a reč sa nebudú točiť okolo zháňania peňazí, okolo dvojmyselných žartov – ktoré sa veriacemu nepatrí vyslovovať ani vo všedných dňoch. Nech cez vaše ústa nevychádza **"mrzkosť, ani hlúpe reči a vtípkovanie, čo sa nepatrí!"** Z tých istých úst vychádza **dobrorečenie i preklínanie**. – **A nemá to tak byť!** (Efezským 5, 4; Jakub 3, 10)

Svätenie sobôt by malo zabezpečiť odpočinok aj pre domácu pani. Kuchárske povolanie so sebou prináša veľa práce, a to domáce panie poznajú veľmi dobre. Aj ony potrebujú mať deň odpočinku, preto je **potrebné pripraviť sa už predchádzajúci deň, aby starosti a veľká práca v kuchyni nezaťažovali gazdinú v sobotu**. Dnes pri takýchto prácach poskytuje veľkú úľavu moderné technické vybavenie.

V súčasnosti sme už na tieto situácie dobre pripravení, v mnohých prípadoch sa dá vydržať aj bez vareného jedla, s chlebom, ovocím, studenými misami a pod. Napriek tomu zostáva dosť práce tam, kde sú malé deti, invalidi alebo starší ľudia, chorí rodičia, príbuzní, priatelia odkázaní na pomoc. Aj tí, ktorí majú domáce zvieratá, vedia, koľko práce je s ich zaopatrením,

ktoré sa musí vykonávať aj v sobotu. Pravá Bohoslužba nespočíva v chodení do zhromaždenia každú sobotu. Deň svätého zhromaždenia – to platilo vtedy, keď nemal každý vlastné Sväté písmo a čítať tiež nevedel každý. Bolo dôležité, aby udržiavali medzi sebou vzťah, stretávali sa, navzájom sa spoznávali deti i mladí. Samozrejme, že nebolo potrebné zhromažďovať sa celý deň, veď sobota bola daná na odpočinok. Neustále opakovanie starých vedomostí v zhromaždení vytvára len falošnú sebaistotu. Radšej zachraňujme ľudí, napr. prostredníctvom šírenia učenia prítomnej pravdy a jej prediskutovaním. I.Petra 2, 9-10:

"Vy však ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený byť Božím vlastníctvom, aby ste zvestovali slávne skutky Toho, Ktorý vás z tmy povolal do Svojho predivného svetla. Kedysi ste neboli ani len ľuďom, ale teraz ste Boží ľud; prv ste boli bez milosrdenstva, ale teraz ste milosrdenstvo dosiahli."

Ako môžeme svätiť najmä soboty? *"Čistá a nepoškvrnená nábožnosť pred Bohom a Otcom je: navštevovať sirotu a vdovy v ich tiesni a seba zachovať nepoškvrneným od tohto sveta."* (Jakub 1, 27)

Keď Boh vyviedol ľud Izraela z Egypta, chcel ich do svätenia soboty viesť prakticky. Práve v spojitosti s tým Boh vykonal mnoho zázrakov. Odchádzali síce s čriedami zvierat, ale zásoby sa rýchlo minuli a v púšti už viac mäsa či iných potravín nebolo, takže Boh sa o nich rozprávkovo, na spôsob "stolček prestri sa", postaral.

Na každom svitaní nechal z neba padat manu, ktorú mohli zjesť. Obsahovala všetky živiny na udržanie života. Bolo to zvláštne jedlo bielej farby podobné semenu koriandra, ktoré chutilo ako medový koláč. Mohli ju pripraviť rôznymi spôsobmi, buď mannu skonsumovali surovú alebo ju v žarnovoch pomleli či potĺkli v mažiaroch, vymiesili a upiekli ako pagáč – vtedy chutila ako olejový koláč. Dala sa aj variť, a tak získala zase inú chuť. Všetka práca spočívala v tom, že pred východom slnka odišli ďaleko za tábor, pretože manna v tábore nepadala. Tam z nej mohli nazbierať, koľko len chceli. Keď vyšlo Slnko, začala sa topiť ako ľad a zmizla. Silnejší, usilovnejší, ale i tí skúpejší nazbierali veľa. Ten, kto bol slabý a starý, nazbieral málo. Nič to však neznamenalo, lebo pre nás je ako ponaučenie vyššieho rádu napísané, v čom spočíva jej fantastický zázrak, že **ten kto viac nazbieral, ten nemal viacej, a ten kto nazbieral menej, ten nemal menej** – každý dostal jeden ómer, teda viac ako 3½ litra. (Vid' II.Mojžišova 16. Jeden ómer je stotina chómeru s objemom 369 litrov.)

Dokáže to niekto pochopiť? Rozumie tomu niekto? A predsa je to pravda! Tento princíp posilňuje aj Ježiš a pobáda, aby sme sa nestarali vždy len o zemské veci, ale aj o duchovné, ktoré sa zachovávajú pre večný život. Teda máme pracovať na záchrane ľudí a On sa postará o naše potreby (Ján 6, 27).

Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, ani nežnú, ani do stodôl nezhrmažďujú, ale nebeský starostlivý Otec ich živí! O koľko drahší ste vy ľudia ako vtáky?! – povzbudzuje Ježiš (Matúš 6, 26-34).

Z manny mohol každý jesť v ten deň toľko, koľko len chcel. Ak si z nej niekto odložil na druhý deň, sčervivela a zosmradla. Každé ráno museli ísť pracovať, nazbierať z nej do mís, potom ju spracovať, pripraviť jedlo. Bolo treba zbierať aj drevo na založenie ohňa. Boh sa iste postaral aj o to, aby im vietor priviaval dosť dreva. Takto ubiehali jednotlivé dni až do dňa pred sobotou.

Ako toto všetko súvisí so svätením sobôt? V sobotné dni manna nepadala, a to, čo si z nej na druhý deň, teda na sobotu, odložili, sa nepokazilo, ale zostalo čerstvé. Dnes prípravný deň pred týždennými sobotami nazývame piatkom. **Pred sobotami**, teda 6. deň nechal Boh padať dvakrát toľko manny, aby si z nej odložili na sobotu. **Boh im prikázal, aby si všetko, čo potrebujú, uvarili a upiekli cez prípravný deň.**

Treba ku každodennej práci a k uvedeniu dňa sobotňajšieho odpočinku ešte zrozumiteľnejšie učenie?

Boh v spojitosti so sobotou každý týždeň poskytol aspoň 7 divov. Manna padala každý deň. Kto si nazbieral viac, nemal viac. Kto si nazbieral menej, nemal menej, najedol sa každý. Ak si z nej odložili, napr. preto, aby na druhý deň nemuseli zavčasu vstať a robiť, nebolo to možné, lebo manna sa na druhý deň pokazila. V piatok napadla dvojnásobná dávka, v sobotu nepadala. Na sobotu odložená manna alebo z nej pripravené jedlo sa nepokazilo.

Je potrebné teologické vzdelanie pre pochopenie tohto praktického učenia? Veď každé malé dieťa pochopí, že sobota je 7. deň, deň Hospodina Boha, nie nedeľa. V dnešnej dobe si už o tom môže každý prečítať, všetci sa môžu poučiť a môžu tak zmeniť svoju nesprávnu vieru. Neučí múdry Stvoriteľ vesmíru dosť jasne, že SLOVO, Ktoré sa stalo telom, je Ježiš Kristus? Veď Ježiš židom prezradil, že pred rokmi hovoril Abrahám práve s Ním.

*"Ježiš im povedal: Veru, veru, hovorím vám: Prv ako bol Abrahám, **JA SOM!**"* (Ján 8, 58; I.Mojžišova 18, 17) Ale pre toto vyhlásenie Ho chceli zabiť. Ježiš bol aj ten, Ktorý kedysi vyviedol Izraelský ľud z Egypta, z *domu sluhov*. On bol Ohňový stĺp a Oblakový stĺp, Ktorý viedol ľud Izraela na púšti. Keď sa oblak zo svätého stánku zdvihol, tak sa celý tábor musel pohnúť ďalej.

Raz, keď sa im minula voda, mal Mojžiš pristúpiť ku skale, na ktorej stál Boh a **udrieť na ňu palicou**. Zo skaly sa začala liať voda a ľudia sa mohli napiť. *"A tou skalou bol Kristus."* (II.Mojžišova 17, 6; viď I.Korinským 10, 4) Týmto Ježiš predstavil, že keď bude medzi nami vo Svojom pozemskom tele, bude pripravený aj na to, že **Ho zbijú. A bitý aj bol**, ako v zhromaždení, tak aj pred pohanským miestodržiteľom, Pilátom.

Takto prakticky učí jediný Majster, Kristus. Pri inej príležitosti chcel vyskúšať ľud, či Mu dôveruje, preto nedostali vodu 3 dni. Ľudia sa samozrejme proti Mojžišovi búrili, takmer ho zlynčovali. Vtedy Boh Mojžišovi povedal: *Vezmi k sebe Árona, a teraz hovorte ku skale,*

a bude tiecť voda. Mojžiša však ľud natoľko nazlostil, že ku skale nehovoril, ale dvakrát na ňu udrel svojou palicou. A čo sa stalo? Voda začala tiecť. Prinášali si svoje džbány a čakali celý deň, kým príde na nich rad, aby sa mohli napíť? Masy ľudí by takto museli čakať aj niekoľko dní, aby sa konečne mohli len napíť! A to by sa radi ešte aj okúpali!

Boh nie je úzkoprký. Je veľkorysý. Voda sa valila zo skaly ako vodopád, z ktorého vznikali potoky, a tie sa menili na rieky. Takto si vody mohol nabráť každý. Mohli piť, koľko len chceli aj kúpať sa do sýtosti. Je tomu ťažké uveriť? V žalmoch čítame: *"Rozštiepil skaly na púšti a napájaj ich hojne vodou ako z nejakých hlbín.* ¹⁶***Potokom dal vytrysknúť zo skaly a vody nechal ako rieky tiecť.*** ¹⁷*No oni proti Nemu ďalej hrešili, na púšti popudzovali k hnevu Najvyššieho."* (Žalm 78, 15-17; 105, 41)

Boh neskôr ľudí pre búrenie sa potrestal. Potrestal však nielen ich, ale aj Mojžiša s Áronom (IV.Mojžišova 20). Hospodin si k Sebe Mojžiša zavolať a povedal mu: **Neposlúchol si moje slovo, a preto ťa nemôžem zobrať do zaslúbenej zeme.** Mojžiš i Áron museli zomrieť ešte pred vstupom do Kanaánu (V.Mojžišova 34, 4-8). Mojžiš Pána niekoľkokrát prosil, aby ho predsa len pustil do tej dobrej krajiny, Boh mu však zakázal ešte raz Ho o to prosiť (V.Mojžišova 3, 26).

Určite aj deti chápu Božie učenie, že Boh to, čo hovorí, myslí vážne a tých, ktorí porušujú príkázania vezme nekompromisne na zodpovednosť. Ved' dokonca neprehliadol ani Mojžišov hriech.

Aby si voľakto nepredstavoval, že vysoká cirkevná pozícia a požívanie veľkej cti niekomu zabezpečí, že Boh množstvo jeho hriechov a opomenutí prehliadne. **Žiaľ, učitelia cirkví nechápu vážnosť Božieho slova a odvažujú sa o Božích príkazoch pochybovať či vyhlásiť ich za neplatné.** Ak ich učenie triafa vedľa, do hriechu so sebou strhávajú množstvo ľudí a privádzajú ich k smrti (napr. tým, že žijú nečisto a *vo svojich misách majú zakázané ohavné jedlá* – Izaiáš 65, 4; 66, 17). Ešte aj príkazy svätenia sobôt sa opovažujú zrušiť. Ako sa ale budú vyhovárať na konečnom súde? Možno aj takto: Išlo o úradné učenie našej cirkvi, takto kázali naši kňazi, takto sme to čítali vo vydaných kresťanských nábožných knihách – každý tomu takto veril, a preto aj ja... Ale Ježiš, ten spravodlivý Sudca, im odpovie:

"Hovorím vám, neviem, odkiaľ ste. Odstúpte odo mňa všetci, páchatelia neprávosti!"

Krátkozrakí veriaci sa môžu ospravedlňovať, ako len vedia: *Pred tebou sme jedli, pili a večeru Pánovu požívali, a v našich zhromaždeniach na bohoslužbách si Ty učil* – tak si to predstavujú. Ježiš ich ale neuzná, lebo nepreskúmali a nesplnili Jeho príkazy.

***"Tam bude plač a škrípanie zubami, keď uvidíte, že Abrahám, Izák, Jákob a všetci proroci sú v Božom kráľovstve, ale vy ostanete vyhodení vonku."* (Lukáš 13, 26-28)**
Každý hriech a zanedbanie Božích príkazov bude mať za následok vylúčenie z Božieho kráľovstva!

Adam vyšiel z Božej ruky a v skúške poslušnosti neobstál. Musel zomrieť pre jediné zakázané ovocie. A pre toto trpia jeho potomkovia až do dnešného dňa. Takéto vážne a ďalekosiahle následky má hriech. 1656 rokov po stvorení Adama musel Boh Adamových potomkov vyhubiť z celej oblasti, kde žili, aby ich násilný, zlomyseľný život neovládol celý svet. Zostal iba Noe so svojou rodinou, dohromady len ôsmi. Bolo to v roku 2348 p.n.l.

O ďalších 390 rokov, keď mal Abrahám 99 rokov, v roku 1957 p.n.l. Boh musel už znova súdiť: Sodomu aj s okolitými mestami potopil v ohni. **Všetci synovia a dcéry Lóta, okrem jeho dvoch dcér, zhoreli spoločne aj s rodinami, lebo neboli, napriek príkazu, ochotní mesto opustiť. Zahynula ešte aj Lótova žena, pretože počas úteku neposlúchla zákaz obzrieť sa späť,** a tak sa premenila na soľný stĺp. Stala sa odstrašujúcim príkladom. Ježiš nás všetkých upozorňuje, že ***máme pamätať na Lótvu ženu*** (Lukáš 17, 32). **Vždy, keď Boh niečo hovorí, musíme mať uši dobre otvorené. Odmietanie jednoduchých Božích príkazov sa spájalo s trestom smrti, dokonca aj za veci, ktoré by sa dnes už za vážne hriechy vôbec nepovažovali, ako napr. smilstvo.**

"Rovnako ako Sodoma a Gomora, a okolité mestá, ktoré sa podobným spôsobom oddali smilstvu a náhlili sa za iným telom, stali sa výstrahou a znášajú trest večného ohňa." Títo si poškrýňovali telo, muži s mužmi páchali hanebnosti... (Vid' list Júdov verše 7-8; I.Mojžišova 19, 4-5; Rímskym 1, 27. 32.)

Ježiš nemôže takýmto ľuďom dať večný šťastný život, hoci by boli akokoľvek milí, prajní či mali u ľudí veľký rešpekt, lebo opovrhli Jeho prikázaniami. "Svoje blaho" si rezervovali výlučne na čas určený pozemskému životu. Keďže tieto hriechy ľudia páchali nielen pred 4 či 2 tisíc rokmi, ale veľmi sa rozmáhajú aj v našej dobe, oplatí sa v tejto súvislosti prečítať si niečo z listov apoštola Pavla.

Rímskym 1, 27-32: *"Podobne aj muži zanechali prirodzený styk so ženou a rozpálili sa rozkošníckou vášňou jeden voči druhému; **muži s mužmi páchali hanebnosti** a sami na sebe si odniesli zaslúženú odplatu za svoje poblúdenie. [Takto ztratili seba samých.]²⁸ A pretože odmietli uznať Boha, vydal ich Boh napospas ich skazenému rozumu, **takže robia, čo sa nesluší.**²⁹Sú plní všelijakej neprávosti, **zvrátenosti**, lakomstva, zlomyseľnosti, plní závidi a vrážd, hádok, podvodov, škodoradosti, **ohovárania**,³⁰klebetníci, nenávidia Boha, **povyšujú sa, sú pyšní, vychvaľujú sa, vymýšľajú zlo, neposlúchajú rodičov,**³¹**sú nerozumní, nepoctivý, bez srdca a nemilosrdní.**³²**Hoci dobre poznajú Boží zákon, podľa ktorého tí, čo robia také veci, zasluhujú si smrť, nielen že to sami d'alej robia, ale aj schvaľujú, keď to robia iní."***

Príklady hodné opovrhnutia by sme mohli vymenovávať aj ďalej. Apoštol Pavel píše: *"Toto sa im stalo, aby bolo príkladom a bolo napísané ako napomenutie pre nás, ktorí žijeme na konci vekov."* (I.Korinským 10, 11) **Kto sa nechce poučiť z minulých udalostí, môže na konci, v deň súdu, dávať vinu len sám sebe!** Z jasných príkladov sa nechceli poučiť cirkevní predstavení v dobe Ježiša a nechcú sa poučiť ani dnešní teológovia.

Nezabúdajme na to, že my sa učíme z minulých udalostí, sme Ježišovi učeníci a študujeme o možnostiach dosiahnuť ozajstný, pravý, večný život, sme vo veľkej Božej škole celých 4 tisíc rokov, už od čias Abraháma.

Máme sa učiť od Ježiša, nie od náboženských vodcov. **"Lepšie je utiekať sa k Hospodini, ako spoliehať sa na kniežatá."** **"Nespoliehajte sa na kniežatá, na človeka, lebo nemôže pomôcť."** **"Nemajte už nič s človekom, ktorý žije. Ved' za čo sa pokladá?"** (Žalmy 118, 9; 146, 3; Izaiáš 2, 22) Všetci, čo dôverujú ľudským učiteľom a nikdy sa nenaučia, že vo všetkom majú poslúchať príkazy Zákondarcu a Spasiteľa Krista, budú musieť, žiaľ, navždy zahynúť.

Nikto nemá na čele napísané, že je Božie dieťa, na ktoré sa dá bezpečne spoľahnúť, lebo učí podľa Božej vôle. Má ale poznávacie znamenie. **Sami musíme poznať vôľu Boha, Slovo pravdy musí byť interpretované správne, aby sme mu prispôbili svoj život.**

"Ale pevný Boží základ stojí a má túto pečať: Pán pozná Svojich, a: Nech odstúpi od nepravosti všetci tí, ktorí vyznávajú meno Kristovo!" (II.Timoteovi 2, 19).

Kto vyznáva meno Krista, odstúpi od nepravosti, teda aj od všetkých nepravých cirkví. Len takto si praví veriaci zaistia, že sú učeníkmi Ježiša. Ich prvotným poznávacím znamením je, že stoja na pevnom Božom základe. Svoj smäd po pravde hasia zo živej Skaly, od Ježiša, Učiteľa, Majstra, získavajú biblické vedomosti a **opúšťajú falošnosti, a tak sú zapečatení pre Krista.** Ježiš, náš Pán, je pripravený za Svojich vlastných prijať všetkých, ktorí zanechajú ľudské falošné učenie, všetky náboženské organizácie.

Tí, ktorí Ježiša milujú, poznajú a dodržiavajú Jeho príkazy. Ich nazýva Svojimi priateľmi a deťmi, ich zachráni. Ostatných veľkých namyslených veriacich, ktorí sa cítia duchovne bohatí a nevedia pokorne a plynulo rozvíjať svoje poznanie, nechá s ich hriechmi, nechá na zatratenie. **I.Korinským 1, 19: "Ved' je napísané: Múdrost' múdrych zmarím a rozumnosť rozumných zavrhnem."** Šancu na život má zatiaľ každý, kto sa prebudí zo svojho sna.

Matúš 11, 25: "V tom čase povedal Ježiš: Velebím ťa, Otče, Pán neba a Zeme, že si toto skryl pred múdrymi a rozumnými, a zjavil si to tým najmenším."

Nie je teda divu, keď jednoduchý človek porozumie zákonu Pána, **zatiaľ čo učení ľudia s veľkými schopnosťami blúdia.** **Boh chce, aby jednoduché duše smädne po Božom slove všetky tie jasné učenia pochopili, zatiaľ čo oficiálni a platení učitelia náboženstiev, zákonníci, ktorí sú znalcami Svätého písma, im nerozumeli.** **"Boh si vyvolil, čo je v očiach sveta neurodzené a opovrhované; áno, vyvolil si to, čoho niet, aby zmaril to, čo je"** (I.Korinským 1, 28).

HPadajme ďalej poučenie z príbehu o padaní manny.

Ak sa nad padaním manny dobre zamyslíme, zistíme, že nešlo o jednorazovú náhodnú udalosť. Všetko sa odohralo počas 40 rokov na pustom mieste, kde nie je možné užiť takú masu ľudí. Mannu ako pokrm nepozná nik. Táto pustatina bola pre Boha celých 40 rokov veľkou učebňou, v ktorej izraelský ľud voviedol do zachovávanía prikázaní, aby ich naučil poslúchať. Boh denne takú masu ľudí zaopatril potravou, vodou, stanmi na bývanie, šatstvom, sandálmi atď.

Boh vyžadoval čistotu po všetkých stránkach. Je logické, ak človek konzumuje potravu, musí vykonávať aj osobnú potrebu. Ešte aj takéto chúlóstivé záležitosti ošetruje (V. Mojžišova 23, 12-14). V tábore Izraelitov mali žiť v čistote, pravidelne sa umývali, Boh sa postaral o všetko, všade, na každú vec mal nariadenie; *buďte svätí!* – opakoval.

Naozaj bolo tých, čo vyšli z Egypta, tak veľa? II.Mojžišova 12, 37-38: *"Nato sa Izraeliti vydali z Raamséa do Sukkótu. Bolo ich asi šesťstotisíc peších mužov, okrem detí. Išlo s nimi mnoho iného ľudu, obrovské stádo drobného dobytká, rožného statku a oviec."*

Pod Mojžišovým vedením do púšte vyšlo množstvo izraelských mužov nasledovaných ženami, deťmi i egyptskými rodinami. Túto ohromnú masu Boh zásoboval potravou, a keď to bolo potrebné, ešte aj zo skaly prýštiacou vodou. Cez deň stál nad nimi ako mohutné mraky ochladzujúce tábor, v noci ako ohnivý stĺp osvetľujúci celé okolie. Postaral sa o všetko, obrazne ich nosil na rukách. **"V ich kmeňoch nebol nik chorý, nevládny"** (Žalmy 105, 37). Nemali starosti so svojím šatstvom, ani s obuvou. Boh sa zázračne postaral aj o toto. V.Mojžišova 29, 5: **"Keď som vás viedol štyridsať rokov po púšti, vaše rúcha sa nezodrali ani vaša obuv sa nezodrala na nohách."**

Na ľudí to pôsobí ako rozprávka, ale práve taký zázračný, predivný je náš Boh. Keď Boh v anjelskej podobe oznámil, že sa narodí Samson, Manoach (Samsonov otec) sa opýtal: *"Aké je Tvoje meno? Chceli by sme si Ťa uctiť. On mu odpovedal: Prečo sa pýtaš na moje meno, keď je ono predivné?"* Boh dal takto, prostredníctvom Svojho "predivného" mena na vedomie schopnosť vykonať množstvo zázrakov (viď Sudcov v kapitolách 13-16).

Aj nenarodenému Ježišovi bolo určené meno, ktoré napísal prorok Izaiáš: **Predivný** (Izaiáš 9, 6).

Boh nám predstavil a nechal pre nás spísať, že je schopný vykonať veľa zázračných vecí v záujme Svojich. Všetci spasení raz dostanú nielen mannu (potravu anjelov), ale všetky lahodné pokrmy. Ľud Izraela dostal mannu na dlhých 40 rokov len pre svoju neposlušnosť ako trest. Boh ich chcel v krátkom časovom horizonte voviesť do zasľúbenej zeme, ale pre svoju vzburu tam vojsť nemohli.

Ježiš viackrát ukázal, keď medzi nami pred dvetisíc rokmi žil ako človek, že vie rozmnožovať pokrm. Keď zástupy nasledovali Ježiša (napr. pri uzdravovaní chorých), nenechal ich trápiť hladom a zasýtil všetkých chlebom a rybami. Keď ich pri týchto príležitostiach spočítali, išlo raz o 5 tisíc, potom o 4 tisíc mužov, ktorých sprevádzali ženy a deti (viď Matúš 14. a 15. časť).

Boh prostredníctvom Mojžiša povedal, že manna v sobotu padat' nebude. A predsa sa našli aj takí, ktorí vyrazili na zber. Boh sa hneval, že sú neposlušní. **Raz Izraeliti našli istého muža v sobotu zbierať drevo napriek zákazu.** Ignoroval tak Boží príkaz. Mojžiš sa naňho spýtal Hospodina, Ktorý rozkázal, aby ľud tábora tohto človeka ukameňoval. **Je dobré, keď sa každý dozvie o vážnosti Božieho slova.** Boh síce človeka miluje, je milosrdný a milostivý, ale je aj spravodlivý, a preto neposlušných potrestá (IV.Mojžišova 15, 32-36).

II.Mojžišova 34, 6-7: "Hospodin prechádzal pred Mojžišom a volal: Hospodin, Hospodin! Milosrdný, láskavý, zhovievavý, veľmi milostivý a verný Boh! Preukazuje milosť tisícom, odpúšťa vinu, zločin a hriech, ale nič nenecháva nepotrestané. Trestá vinu otcov na synoch a vnukoch do tretieho a štvrtého pokolenia."

Mnohí pociťujú Boží trest, hoci sami si ho nezaslúžia. Sú takí, ktorí sa už chorí narodili. Nedivme sa tomu, veď sme čítali, že príčinou tohto stavu sú ich vlastní predkovia, ale nie vždy. Boh však utrpenie nevinných určite aj odmení, pretože nevinne trpeli za hriechy druhých. Boh to vykoná určite, lebo Jeho spravodlivosť je príčinou, že musia pykať rodičia alebo ich deti. Ale On je aj milujúci Boh, a preto môže spasiť aj nevinných, ktorí sa psychicky a fyzicky chorí narodili. Ježiš učil: *Blahoslavení, totiž budú spasení chudobní duchom a aj tí budú spasení, ktorí sú prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.* (Matúš 5, 3. 10)

Zároveň ako Boh vykonával pre Izraelitov množstvo zázrakov, učil túto masu ľudí najmúdrejším zákonom. Najvýznamnejšími príkazmi boli nariadenia o 7. dni – sobote, o sviatkoch novu Mesiaca a o veľkých sobotách výročných sviatkov. Tieto príkazy na svätenie sobôt sú po tisícročia smernicami, základnými zásadami až do dnešných dní.

Takto Mojžiš prehovoril k ľuďom predtým, než sa od nich odlúčil.

V.Mojžišova 4, 2. 6-9: **"K slovám, ktoré vám Ja prikazujem, nepridáte vôbec nič, ani z nich nič neuberiete; zachovávajúte prikázania Hospodina, Svojho Boha, ktoré vám Ja prikazujem!** ⁶ **Zachovávajúte ich a plňte, lebo v tom bude vaša múdrosť a rozumnosť v očiach národov,** ktoré, keď sa dopyčujú o všetkých týchto ustanoveniach, povedia: *Tento veľký národ je naozaj múdry a rozumný.* ⁷ *Je niekde taký veľký národ, ktorému by boli jeho bohovia tak blízko, ako je nám Hospodin, náš Boh, kedykoľvek k Nemu voláme?* ⁸ **Má nejaký veľký národ také spravodlivé ustanovenia a právne predpisy, ako celý tento zákon, ktorý vám dnes predkladám?!** ⁹ *Len sa maj na pozore a chráň svoju dušu veľmi, aby si nezabudol na to, čo si na vlastné oči videl a nevyimizlo to z tvojho srdca, kým žiješ, ale pouč o tom svojich synov a vnukov."*

Nekonaj to v sobotu, čo sa ti páči, v deň mojej svätosti!

To znamená napr. nesledovať zábavné, hriechne či násilné televízne programy alebo všetko bez rozmyslu. Ak niekto ako relax sleduje pekné prírodopisné filmy, ktoré upriamujú pozornosť na Stvoriteľa, môže to byť požehnané a povznášajúce. Podobný efekt môžu mať tiež zdravotné alebo náboženské diskusie, ktoré prinášajú informácie, alebo rôzne druhy upokojujúcej hudby atď. Každý nech o tom rozhodne sám, či to, čo chce urobiť, sa s princípmi svätej soboty zhoduje alebo nie. Treba sa vystríhať napr. hazardných hier alebo všetkého, čo človeku neprináša oddych a uvoľnenie, a narúša jeho vzťah s Bohom.

Nekonaj to, čo sa ti páči, čo o. i. znamená, že tento deň treba odlišiť aj tým, že sa človek vzdá sexuálnych rozkoší. V stati o nečistote, sme sa dozvedeli, že po pohlavnom akte sa človek počíta za nečistého až do večera (aj keď sa umyje). Na základe tohto porozumieme zákazu pohlavného styku počas svätých sobôt: **nedá sa byť zároveň aj svätým, aj nečistým**. Nečisté sa s posväcovaním sobôt porovnávať nedá.

"Bud'te svätí, lebo ja, Hospodin, váš Boh, som svätý! Každý nech má v úcte svoju matku a svojho otca. Zachovávajúte moje soboty. Ja som Hospodin, váš Boh!" (III.Mojžišova 19, 1-3) Všimnime si, že 4. a 5. príkaz Desatora pobádajú k aktivite pozitívneho charakteru. Prvotný príkaz pre ľudí je vzdať úctu rodičom, po ktorom nasleduje prísľub: ***aby si dlho žil...*** K pozitívnym príkazom, ktoré motivujú k činom, patrí: ***Pamätaj na deň soboty, aby si ho svätil!*** (oddeľ ho na svätý cieľ). Aj s týmto príkazom sa spájajú prísľuby, lebo odpočinok prospieva nášmu telesnému a duševnému zdraviu.

V tomto prikázaní sa Boh predstavuje ako najväčší z univerza, jeho Stvoriteľ. Prísľuby, ktoré dal pre svätiacich sobotu, čítame napr. u Izaiáš 58, 13-14: ***Keď ju uctíš, nájdeš rozkoš v Hospodinovi, víťazne ťa povediem výšinami zeme, – sľúbil dedičstvo Jáкова, vlastne spasenie.***

Soboty boli dané hlavne pre odpočinok a inštrukcií, ako ich zachovávať nie je veľa. Skôr nachádzame zákazy. V rôznych obdobiach došlo k takým veľkým zmenám, čo a kedy sa môže v sobotu robiť, je ťažké uviesť. Napr. svojho času bolo dôležité zhromažďovať sa a rozprávať sa hlavne o Božích veciach, spievať, spoločne jesť. Neskôr už ľudia sami mohli čítať Sväté Písmo, učiť sa z neho, navzájom sa povzbudzovať a radiť.

Dnes už Bibliu môže mať v rukách každý, ale je dobré čítať z nej spoločne s inými. **Ježiš bol pripravený učiť každý deň, a najmä v sobotu, ale keď bolo treba, tak aj uzdravoval a vtedajší učitelia náboženstva Ho obvinili, že sobotu porušuje. Ježiš povedal:**

***"Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu!
Preto Syn človeka je pánom aj nad sobotou."*** (Marek 2, 27-28)

Boh určil posvätenie soboty k prospechu človeka, nie pre rôzne obete alebo pre ničnerobenie. Stvoriteľ vie, že ju potrebujeme a chce nás oslobodiť od každodenných záťaží nakoľko to len ide. Náš imunitný systém, ktorý slúži na obranu proti chorobám, prevenciu ochorení, potrebuje odpočinok, spánok a príjem vhodnej potravy.

Ak niekto nevykonáva ťažkú fyzickú prácu, celý deň sedí alebo pracuje duševne, ten si sotva oddýchne pri opätovnom vysedávaní či práci s hlavou. Radšej by sa mal viac hýbať, vyjsť do prírody, chodiť pešo a vykonávať podobné činnosti, aby sa v sobotu občerstvil. Sobotný deň je dôležitý, pretože nám poskytuje čas a priestor pre účasť na záchrane našich blížnych.

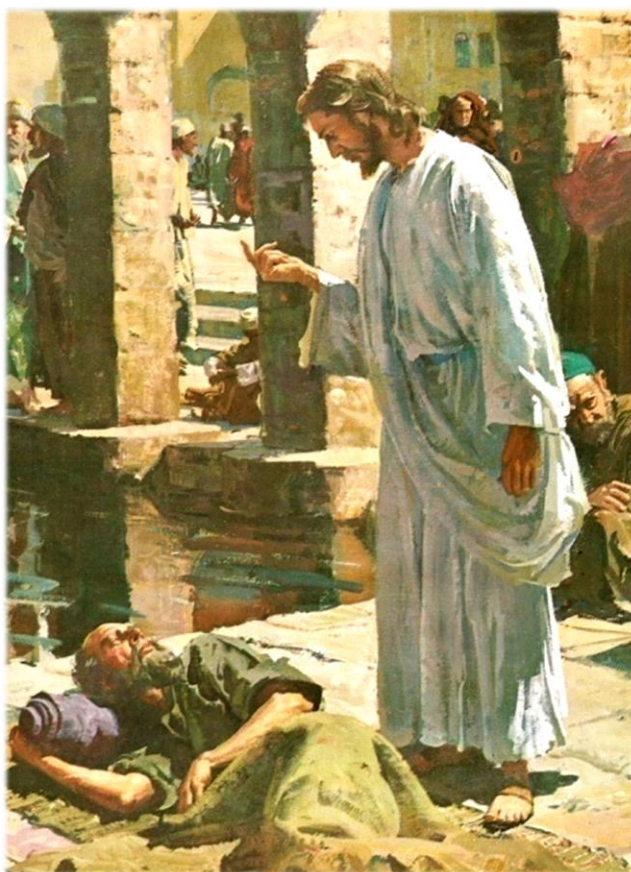
Ľudia by radi vedeli niečo o dosiahnutí cesty spásy. Kto ale disponuje spoľahlivými biblickými znalosťami?

V sobotu sa netreba stretávať s tými, ktorí to nepotrebujú a myslia si, že vedia už dosť. Oveľa radšej treba vyhľadávať kontakt s tými, ktorí túžia po lepšom spoznaní pravdy. Bohu sa nepáčia samolúbi veriaci, ktorí o sebe majú predstavu, že majú pravdu vo všetkom, a pritom pred pravdou zatvárajú oči i uši. Pán ich predstavil takto:

*"Ved' hovoríš: Som bohatý, zbohatol som, **nič nepotrebujem, a nevieš, že si biedny, úbohý, chudobný, slepý a nahý...**" (Zjavenia 3, 17)*

K spoznaniu nových právd je potrebná pokora. Mnoho ľudí sa hanbí priznať svoje omyly. Odtiaľ však budú myslieť aj konať inak.

Ježiš nehľadal spoločnosť namyslených, zle naučených ľudí, ale tých, ktorí prahnú po pravde. *"Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Chod'te a naučte sa, čo to znamená: **Milosrdenstvo chcem, a nie obeť! Neprišiel som povolať spravodlivých, ale hriešnikov ku pokániu.**" (Matúš 9, 12-13)*

Svätenie soboty v našom modernom svete, mimo hraníc Izraelského štátu.

V Biblii sú pomenované len sobota a prípravný deň na sobotu; ostatné všedné dni boli len očíslované číslami. Sobota je v hebrejskom jazyku **Sabbath**. Prípravný deň sa začína západom slnka a trvá do nasledujúceho západu – odvolajúc sa na príkaz sviatku Zmierenia (III.Mojžišova 23, 32). Ako sa dá pripraviť, aby sobota nebola zaťažená všelijakou ťažkou prácou? Všetko, čo sa len dá, treba vykonať predchádzajúci deň.

Teraz, za neporovnateľne iných okolností ako pred niekoľkými tisíckami rokov v krajine Izrael, treba príkaz soboty vykladať náležite podľa doby a miesta, kde žijeme. V súčasnosti sú takmer bežné dva voľné dni na konci týždňa, čo je úľava. Dodržanie soboty môže byť v praxi odlišné aj u ľudí rôznych vekových skupín či s odlišným rodinným zázemím, napr. oveľa jednoduchšie je u dôchodcov ako u mladých ľudí s rodinami.

Tí, ktorí musia v sobotu robiť a spoznajú Božiu vôľu aj vo vzťahu so sobotami, nemôžu jednoducho vyjsť spomedzi ľudí do izolácie, za pustovníka, ale musia zastať svoje miesto.

V každom prípade by sa ale mali snažiť zabezpečiť pre seba také okolnosti, aby mohli zasvätiť sobotu v čoraz väčšej miere. Teraz, žiaľ, žijeme v takom svete, kde veľká väčšina ľudí nepozná Bibliu či Božie príkazy. Sú aj takí, ktorí neveria ani v Bibliu, ani v Boha. Spolunažívame s ľuďmi všelijakých náboženstiev, ktorí Božie prikázania úplne neuznávajú a ani sa viac nechcú dozvedieť. Ľudia sú tak nútení navzájom sa prispôsobovať.

My z tohto sveta vyjsť nevieme, ale ani neveriacich nevieme z neho poslať von. Potrebujeme sa navzájom, teda musíme žiť s láskou a vzájomne si pomáhať. *Miluj svojho bližneho, ako miluješ seba samého* – učil nás Ježiš. Táto zásada mierni konflikty. Aj napriek prekážkam sa treba nejakým spôsobom pokúsiť zasvätiť sobotu. Nieкто si môže vymeniť pracovný deň s kolegami. V prípade, že nieкто pracuje v zdravotníctve alebo podobnej práci, môže pracovať bez výčitiek svedomia, pretože v takýchto prípadoch nejde o narušenie soboty. Veľmi ťažké je dodržať presne sobotu, ak je človek zamestnaný vo viaczmennej prevádzke.

Existujú dôležité činnosti, ktoré sú pre udržanie života nevyhnutné, či už ich obľubujeme alebo nie, a vykonávať ich musíme každodenne. Napríklad všetko, čo súvisí so starostlivosťou o chorých, starých a nevládných, zásobovanie potravinami a pod. Zabezpečené musí byť zásobovanie vodou, elektrickou energiou, teplom. Bez prerušenia na celom svete pracuje globálna sieť, pošta či telefón. Ide o dôležité potreby.

Ale v krajine musia fungovať aj zložky zabezpečujúce poriadok a bezpečnosť, napr. polícia, hasiči, strážna služba atď. Zastaviť sa nemôže ani doprava so svojimi riadiacimi systémami alebo nonstop slúžiaci záchranný systém. Ľudia sa navzájom potrebujú predovšetkým vo veľkých mestách, sme od seba závislí, a práve preto treba vykonať veľa práce.

Chov akýchkoľvek zvierat sa bezpodmienečne spája s každodenným kŕmením, čistením, u niektorých pasením, dojením a následným spracovaním mlieka a množstvom podobnej nevyhnutnej práce. Poľnohospodári, pestovatelia musia dennodenne pracovať.

Naše svätenie soboty je možné a potrebné zreformovať, musíme sa prispôbiť navzájom aj s ohľadom na naše okolnosti. Už aj Ježišovi sa podarilo veľa zmeniť napriek vtedajšiemu chápaniu náboženstva.

Nenávideli, prenasledovali a chceli Ho aj zabiť, pretože, podľa nich, porušil sobotu. Nič v prírode alebo v našom organizme sa v sobotu nezastaví. Pociťujeme hlad a smäd, musíme sa starať o naše fyzické potreby. Dýchame, srdce bije, metabolizmus pracuje. V prírode sa všetko hýbe a funguje, naša Zem sa otáča, počasie sa mení a slnko svieti bez prerušenia. Toto všetko udržuje náš Stvoriteľ Pán, aby ľuďom bolo dobre.

Tu sa nakrátko zastavme. Boh dal izraelskému ľudu aj nasledujúci príkaz: *"Šesť dní budeš pracovať, v siedmy deň však odpočívaj, zachováš sobotu. Aj v čase orby a žatvy budeš odpočívať, zachováš sobotu!"* (II.Mojžišova 34, 21)

Takýto príkaz môže vydať a odváži sa vydať len Ten, kto má v moci aj riadenie počasia. Toto môže dokázať len Všemohúci Boh, jediný pravý Boh. V Izraeli sa staral aj o to, aby bolo priaznivé počasie v ďalšie dni. Vieme, že pri viacerých príležitostiach Ježiš utíšil Svojím slovom more, mal moc nad silami prírody. Vieme aj o tom, že prorok Jonáš nechcel odniesť Boží odkaz do Ninive a nastúpil na loď, ktorá išla opačným smerom. Ale silná búrka takmer loď potopila. Jonáš spal, zobudili ho, aby aj on úpenlivo prosil svojho Boha. Vtedy im prezradil, že príčinou je on, lebo uteká pred príkazom Boha neba. Požiadal ich, aby ho hodili do mora, čo ich zachráni. Keď ho vyhodili, zúriaca búrka sa v tom momente zastavila. Taký silný a mocný je Náš Boh, Ktorý má moc aj nad počasím (viď Jonáš 1).

Samozrejme, že Boh by aj dnes vedel urobiť, čo urobil na vtedajšom území Izraela, ale k tomu by sa mala rozhodnúť celá krajina alebo celý svet, že chce žiť podľa Božej vôle. Toto je však len utópia.

Čo treba urobiť, žiaľ, aj v sobotu.

V prípade účasti **na biblickom krúžku** alebo jeho samotnej organizácie sa tiež objavujú starosti, ktoré vnímame ako prácu, ale ide o prácu, ktorú treba vykonať ako príkaz vyššej hodnoty, v záujme príkazu zachraňujúcej lásky. Keď vtedajší horliví veriaci žalovali Ježiša, že v sobotu uzdravil chorého, ktorý ležal už 38 rokov, povedal im: **"Môj Otec pracuje až doteraz, i ja pracujem."** (Ján 5, 17)

"Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje! A kde som ja, tam bude aj môj služobník. Kto bude mne slúžiť, toho poctí Otec." (Ján 12, 26) Koho nazýva Ježiš svätými? Tých, ktorí sa oddelili, aby Ježišovu vieru dodržali:

"V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša." (Zjavenia 14, 12) Nie je to dosť jasné, že musíme dodržať Ježišovu vieru? Nie učenie nejakej cirkvi! **Musíme postúpiť ďalej ako vtedajší a súčasní učitelia cirkví!** Ježiš učil: *"Hovorím vám, ak vaša spravodlivosť (poznánie) nebude väčšia ako spravodlivosť zákoníkov a farizejov, nikdy nevojdete do nebeského kráľovstva."* (Matúš 5, 20)

Je prirodzené, že ak niekto nasleduje Ježiša, budú ho sestry a bratia nenávidieť: *"Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel prv ako vás."* (Ján 15, 18) Ježiš veriacich, ktorí Ho nenávideli a nenasledovali, nazval svetskými.

Ďalšiu sobotu uzdravil človeka s uschnutou rukou a povedal:

V sobotu je dovolené dobre robiť.

V Zákone ste nečítali, že kňazi v sobotu porušujú v chráme sobotu, a predsa sú bez viny?" (Vid' Matúš 12, 5-14)

Ved' práve kňazi Starého zákona mali najviac práce v sobotu. Museli obetovať množstvo veľkých zvierat: zabiť ich, odrať, vyčistiť, rozkúskovať, umyť, založiť oheň, upiecť, vyzametať popol, odpratať zvyšky zvierat a dopraviť ich von za tábor, okúpať sa, prezliecť sa atď. Museli skontrolovať masy ľudí, či nie sú nečistí alebo nie sú cudzinci. Túto prácu vykonávali stojaci pri dverách. **Každú sobotu mali ako pokrm pre kňazov upiecť 12 čerstvých nekvasených chlebov** a vyložiť ich na stôl svätých chlebov z čistého zlata.

"Kňaz ich poukladá pravidelne každú sobotu pred Hospodinom. Toto je zmluvný záväzok Izraelitov na večné veky. Chleby budú patriť Áronovi a jeho synom, ktorí ich zjedia na svätom mieste. Ved' im patria ako svätosväté z Hospodinových ohňových obetí. To je večné ustanovenie." (III.Mojžišova 24, 5-6, 16-17)

Raz sa mi v sobotu večer telefonicky istý kazateľ sťažoval, že mal veľmi ťažký deň a z odľahlého zhromaždenia dorazil domov len neskoro večer. Musel precestovať 500 km pre hŕstku ľudí, ktorí už dávno vedeli to, čo im povie.

Netreba teda učiť tých, ktorí už aj tak poznajú, čo im bude povedané. Svoju silu a schopnosť je potrebné investovať do záchrany ľudí ženúcich sa do záhuby. Sobota sa stáva užitočnou, ak sa ľuďom zvestuje večné evanjelium. Nie je potrebné kázať za výplatu, ale na základe sľubov Ježiša, On vydělí podľa potrieb.

Ježiš prišiel preto, aby hriešnici činili pokánie – teda na záchrane ľudí je možné aj potrebné namáhať sa. Veriaci nemajú byť v duchovnom područí, môžu čítať Bibliu nezávisle, diskutovať a prípadne učiť v rámci domácich biblických krúžkov, kde sa môže vyjadriť každý. Práve takýmto ľuďom dal Ježiš Svoj sľub: *"Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som i ja medzi nimi."* (Matúš 18, 20) Veriaci sa sami učia,

zdokonaľujú svoje poznatky a napredujú práve prostredníctvom takýchto rozhovorov. Takto by sa oveľa viac podieľali na radošti. Dobrý ovocný strom rodí! A to je aj úlohou veriacich: rásť, prinášať ovocie, dozrievať v znalostiach, nie opakovať stále len to staré. Pavel veriacich napomínal: netreba ostať pri fľaši s cumľom, ale treba vyrásť, vyspieť!

Židom 5, 12-14: *"Ved' hoci by ste už po toľkom čase sami mali byť učiteľmi, znova potrebujete, aby vás niekto učil základné pravidlá Božích slov. Stali ste sa takými, čo potrebujú mlieko, a nie pevný pokrm. ¹³ Lebo ten, kto ešte potrebuje mlieko, nechápe slová spravodlivosti, keďže je ešte nedospelé dieťa. ¹⁴ Pevný pokrm je pre dokonalých, pre tých, čo majú návykom vycvičené zmysly na rozlišovanie dobrého a zlého."*

Ak človek sa zamyslí, uvedomí si, že sobotný odpočinok prešiel v praxi z času na čas menšími či väčšími zmenami. Pred pádom do hriechu v záhrade Eden zasvätenie sobôt smerovalo k inému ako teraz, neboli fyzicky ani psychicky zaťaženi, na oddych mali dost času. Unavujúcu prácu boli nútení vykonávať až po páde do hriechu, keď bola pre nich zem prekliata. Ich soboty sa veľmi nelíšili, pretože žili v úplnom pokoji s Bohom.

Keď žil izraelský ľud pod vedením Boha v Izraeli, platil pre nich Boží aj občiansky zákon (rozsudok aj trest) a úplne sa vtedy museli prispôbiť Božím prikázaniam. Keď však boli podrobení pod nadvládou cudzích vládcov alebo sa dostali do zajatia, tak sa dostali pod cudzie zákony, a nemohli naďalej dodržiavať príkaz soboty, dokonca sa niekedy nemohli ani čisto stravovať. *"V Asýrii budú jesť nečistý pokrm."* (Ozeáš 9, 3-5) Daniel na babylonskom kráľovskom dvore dostal len s niekoľkými druhmi povolenie, aby sa mohli čisto stravovať, a to iba s Božou zázračnou pomocou. Aby sa zabránilo komplikáciám, radšej sa úplne zriekli mäsa a varených jedál, počas svojho výcviku dlho (minimálne 3 roky) žili len na surovej strave (Daniel 1, 8-16).

V stredoveku, keď ľudia ešte nemali taký prístup k Biblii ako dnes, dokonca preklad a čítanie Svätého písma boli zakázané pápežskými bulami, zasvätenie sobôt i zákaz nečistých jedál upadli do zabudnutia, pravdepodobne bolo nemožné ich dodržať počas dlhého času. Tieto prehrešky nepatrili k morálnym hriechom, svojim blíznym tým nikto nijako neublížil, takže je možné, že *Boh im prehliadne časy nevedomosti* (Skutky 17, 30). Hriechy proti Bohu ostali aj naďalej (III.Mojžišova 5, 17), avšak náhodné či neúmyselné hriechy Ježišova krížová obeť pokryla, On odtrpel trest namiesto nich.

Situácia sa začala meniť v čase reformácie, keď Martin Luther a iní reformátori preložili Bibliu do jazyka vlastného ľudu. Luther ukončil preklad Nového zákona v roku 1521, celé Sväté písmo ukončil v roku 1534.

Menšie skupiny, ktoré svätili sobotu alebo sa čisto stravovali mohli existovať vždy. V 19. storočí začínajú vznikať prvé malé náboženstvá, ktoré zasväcujú týždenné soboty, napr. časť baptistov. V roku 1863 bola založená cirkev adventistov siedmeho dňa, v ktorej uznávali výlučne týždenné soboty. **(William Miller, zakladateľ cirkvi, v rokoch 1843-44 spoločne s 50 tisíc ľuďmi 3-krát očakával a ohlasoval návrat Ježiša. Až do svojej smrti, takmer na prelome storočí, Miller nikdy sobotu neprijal.)**

Začiatok soboty sa spočiatku dodržiaval od 18. hodiny večer do 18. druhého dňa. Neskôr prebrali, pravdepodobne od židov, svätenie od západu slnka po západ slnka.

Avšak ešte pred návratom Ježiša by pre Boha bolo treba obnoviť nielen týždenné soboty, ale aj soboty veľkých sviatkov. Pánovi by isto spôsobilo veľkú radosť, ak by ľudia tieto veľké sviatky spoznali a Pánove soboty držali v úcte, rešpektovali ich a uznávali.

Veľké rozdiely v dodržaní sobôt boli už aj za čias Ježiša. Židovskí kňazi mali odlišné vysvetlenie ako Ježiš, Ktorý povedal, že *smie sa v sobotu dobré robiť*, a tým, ktorí sa dostali do ťažkostí, treba pomôcť. **Ježiš v sobotné dni uzdravoval aj učil.** Raz, putujúc so Svojimi učeníkmi, učenici vyhladli, odtŕhali si zrelé klasy, vymrvili ich a jedli. Keď to videli farizeji, povedali Mu: *Tvoji učenici robia to, čo neslobodno robiť v sobotu* – "žnú, mlátia i melú" v malom. Ježiš ich ale bránil a vysvetľoval, že v prípade potreby príkaz môžu ignorovať, rovnako ako to urobil Dávid, keď bol na úteku a dostal hlad (viď Matúš 12. kapitolu).

Židia to vysvetľovali tak, že len vtedy je možné porušiť sobotu, keď ide o záchranu života. Ježiš to rozšíril a uzdravoval chorých. *Smie sa v sobotu dobré robiť* – povedal. Ak to niekto zanedbá, zhreší: **"Kto teda vie dobre robiť a nerobí, má hriech."** (Jakub 4, 17)

Niektoré Božie príkazy sa kvôli okolnostiam niekedy navzájom križujú. **Jeho príkazy pre ľudstvo stoja vyššie nad ostatnými príkazmi.** V praxi ich aj predstavil a krátkozrakí veriaci Ho pre ne odsúdili. Sobota, príkazanie odpočinku, bola daná ľuďom i zvieratám. Keď ale niekto nečiní dobro tým, že dodržiava príkaz sobotného odpočinku, **tak hreší.** Sobota bola daná pre blaho ľudu, nie preto, aby ňou Boh ľudí sužoval.

V súčasnom modernom a mechanizovanom svete sa zasvätenie sobôt má interpretovať inak ako za čias Mojžiša, keď Boh svoj ľud zaopatril. V Biblii sa stretáme s mnohými Božími príkazmi, ktoré sa vyjadrovali len po určitú dobu, k určitému človeku alebo ľuďom (napr. **raz mal Mojžiš udrieť na skalu, aby tiekla pitná voda, inokedy mal ku skale len hovoriť** – výsledok bol síce ten istý, ale príkaz znel inak). Aj v čase padania manny bolo príkazov viacero.

Vid' II.Mojžišova 16. kapitola: ⁴⁻⁵ *Mali si z nej nazbierať na celý deň, ale v prípravný deň dostali a mali nabrať dvojnásobné množstvo;* ²⁹ *V sobotu nech nejdú zbierať, **siedmy deň nech nikto nevychádza zo svojho miesta!*** ²³⁻²⁹ *Šiesty deň si z nej bolo treba odložiť na nasledujúci deň. Keď z nej chceli piecť alebo variť, mali to urobiť v šiesty deň, nie v sobotu. V sobotu sa nesmeli variť, ani piecť. **V sobotu sa nemal ani klásť oheň*** (II.Mojžišova 35, 3).

Takto bola sobota odlišená od všedných dní. *Príkaz Boh dal ako **pokúšenie**, ako skúšku, aby sa dozvedel, či Mu chcú byť poslušní alebo nie (vid', 16, 4-5).* Aj v Otčenáši slovu *pokúšenie* rozumieme ako *skúške*: **neved' nás do pokúšenia**, totiž *neskúšaj nás*.

Po príchode do Kanánu sa príkaz o sobote radikálne zmenil.

V krajine mlieka a medu mali hojnosť zvierat a jedávali obete ponúknuté Hospodinovi. Soboty, dni pracovného voľna, poskytovali čas na stretnutia s ľuďmi vlastných kmeňov na miestach ustanovených Bohom. Kňazi, ktorí v chrámoch vykonávali službu, obetovali zvieratá, zabíjali ich, piekli a jedli. Rovnako aj ľudia pri svojich príbytkoch spoločne s Lévitami, ktorí žili po celom Izraeli v 48 mestách, piekli a jedli zvieratá a chlieb. Sobota bola uspôsobená tak, aby ju ľudia túžobne očakávali a nehrozili sa jej.

Existovali obete, ktoré sa mohli obetovať výlučne na stanovenom mieste. Keď v nevedomosti zhrešil kňaz či celý národ, bolo treba priniesť úplnú ohňovú obeť, teda zabiť mladý kus bezchybného dobytká. **Keď sa obetovalo za hriech a vinu kniežat'a alebo ľudu zeme, kňazi mohli jesť z mäsa obete** (III.Mojžišova 4-7 kapitola).

Ľud a samotný hriešnik z mäsa obete za hriech samozrejme jesť nemohli, inak by ich k hriechu nabádalo, ak by chceli jesť mäso. **Mäso d'akovnej obete chvály sa mohlo konzumovať len v ten deň, preto z neho mohlo dostať veľa ľudí: Čo sa týka mäsa** (tejto d'akovnej obete chvály), **môže ho jesť každý, kto je čistý** (vid' III.Mojžišova 7, 15-19; 19, 5-7).

Kňazi mohli v sobotu klásť oheň, zabíjať zvieratá, piecť najchutnejšie čerstvé mäso. Mnohí si ale myslia, že počas sobôt mohli to najlepšie jesť a piť len kňazi, a ľud medzitým hladoval, prípadne musel konzumovať len nekvalitné druhodňové mäso, pretože podľa predstáv, ľud mal zakázané zakladanie ohňa a pečenie. **To však bolo zakázané len počas 40 rokov v púšti, v čase padania manny, aby sa sobota od všedných dní odlišila.**

Keby to bolo zakázané, tak by vyvstal problém s iným dôležitým Božím príkazom, lebo obetované zvieratá mali byť čerstvo upečené, a podľa možnosti ešte v ten deň zjedené. **Bola aj obeť, ktorá musela byť zjedená prísne v deň zabitia, napr. mäso d'akovnej obete chvály či paschálny baránok.**

Boli aj také obete, z ktorých sa mohlo jesť aj na druhý deň, ak z nich ešte zostalo, ale tretí deň sa zvyšky museli spáliť. **Ako by sobota mohla byť krásny a radostný deň**, keby ľudia mali jesť pokazené jedlá práve cez sviatočné soboty, keďže v dôsledku teplého podnebia by jedlá pripravované na sobotu už v piatok neostali čerstvé, skazili by sa? (II.Mojžišova 12, 16)

Po takejto sobote by ľudia netúžili, čakali by, kedy už pominie.

A pôstna sobota bola predsa len raz v roku na sviatok Zmierenia, Yom Kippur.

Boh ľudí varoval práve pred skazenými jedlami, ješ' viacdňové mäso bolo zakázané. Zvieratá sa hneď po zarezaní museli okamžite upiecť. Jedným z dôvodov bolo posmrtné stuhnutie, ku ktorému dochádza niekoľko hodín po smrti. Spracovanie mäsa sa tak sťažuje, mäso stráca zo svojej chute, predlžuje sa doba jeho tepelného spracovania.

V teplom podnebí bez možností uskladniť mäso v chlade nebolo možné nechať ho "odležať", a teda bolo nevyhnutné okamžite ho piecť či variť a následne skonzumovať. Svedčí o tom aj príklad z Biblie (I.Mojžišova 18, 6-8).

Hospodin v sprievode dvoch anjelov navštívil Abraháma predtým, než v ohni zničil Sodomu a okolité mestá. Abrahám Sáre ihneď nariadil zamiesiť olejové pagáče, sluhovi zarezať teľa a upiecť z neho pre hostí, ktorých ponúkli aj maslom, mliekom a nekvasenými pagáčmi.

Boh dané príkazy od čias padania manny zmenil. Tieto príkazy určil ako skúšku, lebo chcel ľudí nabádať k poslušnosti. S príkazmi, ktoré bolo treba aktualizovať v súlade s meniacimi sa podmienkami, sa stretávame stále, napr.:

"Ak niekto z domu Izraela zabije býka, barana, alebo kozu v tábore, alebo ich zabije mimo tábora, a nedoviedie ku vchodu do svätostánku, aby priniesol obetný dar Hospodinovi pred príchodom Hospodinovým, tomu človeku sa to má počítať za krvnú vinu. Vyliat krv." (III.Mojžišova 17, 3-7) Neskôr, keď Izraeliti obývali rozsiahle územia, Boh určil každému kmeňu miesto, kam mali určité obete zaniest' a zjesť ich výhradne tam (V.Mojžišova 12, 5-7 a 17. verš). Ak od určeného miesta žili príliš ďaleko, vtedy mali povolené toto všetko uskutočniť doma – vo svojich bránach (21-27. verš). **Aj takto sa kvôli okolnostiam príkaz zmenil.**

Ďalší príkaz, ktorý sa zmenil: Boh sa v roku 1957 p.n.l. rozhodol, že Sodomu a Gomoru spoločne so zlomyseľnými obyvateľmi okolitých miest zničí v ohni. Ochotný bol ale zachrániť Lóta s rodinou. Lót sa v noci pokúsil všetkých členov svojej rodiny nahovoriť na útek, ale zdalo sa im, že ide o žart, a tak zostali. Lóta so ženou a dvomi dcérami nakoniec uchopili za ruku dvaja anjeli a z mesta ich vyviedli. Dostali príkaz utiecť na vrchol hory a **neobzrieť sa späť, aby nezahynuli**. Lót vtedy začal vyjednávať pre vzdialenosť hory, obával sa, že počas cesty by zomrel. Chcel utiecť do neďalekého malého mestečka Coár. **Hospodin mu vtedy vyhovel a kvôli Lótovi mestečko ušetril. Ako vidíme, Boh vo výnimočných prípadoch Svoje rozkazy zmení.**

Vo sviatočné sobotné dni sa v Izraeli stravovali výdatne. Aj dnes je veriacim židom priamo zakázané v sobotu sa postiť. Keďže ide o **radostný deň**, sprevádza ho hojnosť aj v jedení.

Boh chce, aby sme v sobote našli rozkoš, čo môže znamenať viac všetkého, veď je to veľmi hodnotný dar. Konečne sa môžeme trochu zastaviť, zabudnúť na starosti a ťažkú prácu, máme tak viac času čítať si v našej obľúbenej Biblii, bádať, prípadne sa stretnúť s ľuďmi, ktorí túžia po Božom slove.

Kto sa neusiluje o to, aby sa aspoň v sobotu namáhal pri záchrane svojich blížnych, ten sotva pochopí, čo znamená **nájsť v sobote rozkoš**. Ten, kto získal duchovné potešenie prameniace v zachraňujúcej práci, už ledva čaká, aby mal dostatok času spôsobiť iným radosť, mohol pripravovať materiály na misiu zachraňujúcu život či nejakým iným spôsobom ponúkal duchovné osvieženie. Kto miluje Ježiša celým svojím srdcom, spoznal Jeho prikázania a verne ich odhaľuje svojim blížnym, ktorí ich prijímajú s radosťou a urobia pokánie, ten zistí, čo znamená skutočná radosť a nájde v sobote pôžitok.

Radosť a pôžitok zo soboty v súčasnosti ešte umocňujú rôzne vymoženosti v domácnosti či v kuchyni, ktoré prinášajú gazdinám väčšiu úľavu a odpočinok.

Boh zakázal vykonávať prácu pre zisk, zakázal drieť, ťažko pracovať. Nezakázal však práce súvisiace s obživou. Hospodin pred vyjdením z Egypta Izraelitov naučil, že **ešte aj vo sviatočné veľké soboty, v deň ich zhromaždenia, ako aj počas paschálnej soboty môžu robiť "iba to, čo je každej osobe potrebné na jedenie; to jediné budete môcť robiť"** (II.Mojžišova 12, 14-16).

Paschálna sobota je nazvaná **veľkou sobotou** aj v Novom zákone. Je napísané: **"Lebo to bol veľký deň tej soboty"** (Ján 19, 31). **Výročné sviatky sú nazvané hlavnými sviatkami** (II.Kroník 8, 13). **Boh teda dovolil, aby sa záležitosti súvisiace s prípravou stravy mohli vykonávať ešte aj počas hlavných sviatkov, počas sobôt, ktoré sú významnejšími sviatkami než týždenné soboty.**

V období padania manny Boh v sobotu zakázal zakladať oheň (II.Mojžišova 35, 3). Nariadil to len preto, aby vtedy nevarili – lebo zima tam nebola! Niektorí nábožní veriaci sa snažia dodržať tento príkaz do posledného písmena napriek tomu, že žijú za iných okolností, v úplne iných prírodných aj spoločenských pomeroch, než aké vládli pred 3 a pol tisíc rokmi v čase padania manny.

V súčasnosti si tieto príkazy nemôžeme vykladať ako striktný zákaz v sobotu rozsvietiť svetlo, zapáliť sviečku či zohriať vodu. Takýto výklad Božieho príkazu nemôže človeku spôsobiť žiadnu radosť. Bibliu musíme vysvetľovať správne, treba ju vykladať logicky v súlade s našou dobou, lebo Boh je rozumný a určil ju premýšľajúcim ľuďom. Nesmieme nadobudnúť dojem, že Boh chcel ľuďom nanútiť nepoužiteľné, zbytočné a ponižujúce príkazy.

V období padania manny ľuďom sľúbil, že to, čo si z manny na sobotu pripravia, sa nepokazí. To ale nebolo sľúbené pre dnešok, a tak by sme si mali z tohto vyvodit' súvislosti, teda, že na nás sa v súčasnej dobe tento príkaz nevzťahuje.

Prostredníctvom niekoľkých príkladov Ježiš predstavil, ako treba svätosť soboty správne vysvetliť a zachovať: vždy podľa okolností a primerane dobe, v ktorej práve žijeme. Kto má v ruke Bibliu, môže prísť na to, že Ježiš nie je iný ako Stvoriteľ.

On posvätil siedmy deň, On dal do rozkazu zasvätenie soboty a On nám aj predstavil, že **sobotu najsprávnejšie dodržíme pomocou dobrých skutkov a práce na záchrane ľudí. Potrebujeme sa zoznámiť s vierou Ježiša a Jeho činnú vieru dodržiavať a napodobniť!** Treba stále dávať pozor na to, čo činil Ježiš a čo všetko nám prikázal, veď odišiel s tým, aby sme ľudí naučili všetkému, čo prikázal.

Matúš 12, 1-15: "V tom čase šiel Ježiš v sobotu cez obilné pole. Učeníci boli hladní, a tak začali trhať klasy a jesť. ² Zbadali to farizeji a povedali Mu: Pozri, Tvoji učeníci robia to, čo nie je dovolené robiť v sobotu. ³ On im však povedal: Nečítali ste, čo urobil Dávid, keď bol hladný aj so svojou družinou? ⁴ Ako vošiel do Božieho domu a ako jedli posvätné chleby, ktoré nesmel jesť ani on, ani tí, čo boli s ním, iba sami kňazi? ⁵ Alebo či ste nečítali v zákone, že v sobotný deň kňazi v chráme znesväcujú sobotu, a sú bez viny? ⁶ Hovorím vám: Tu je niečo viac ako chrám! ⁷ **Keby ste boli spoznali, čo znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obetu! – neboli by ste odsúdili nevinných.** ⁸ **Veď Syn človeka je Pánom nad sobotou.**

⁹ Keď odtiaľ odišiel, prišiel do ich synagógy. ¹⁰ Tam bol človek, s uschnutou rukou. Opýtali sa Ježiša: Je dovolené v sobotu uzdravovať? **To preto, aby Ho mohli obžalovať.** ¹¹ On im povedal: Nájde sa medzi vami človek, ktorý má jedinú ovcu, a tá by mu v sobotu spadla do jamy, a on by ju nechytal a nevytiahol? ¹² **A o koľko je človek cennejší ako ovca! Preto v sobotu je dovolené dobre robiť.** ¹³ Nato povedal tomu človeku: Vystri ruku! Vystrel ju teda a bola zasa zdravá ako tá druhá. ¹⁴ **Farizeji však vyšli von a radili sa o Ňom, ako Ho zahubiť.** ¹⁵ Keď sa Ježiš o tom dozvedel, odišiel odtiaľ. **Mnohí išli za Ním a On všetkých uzdravil."**

Všetky tieto veci Ježiš urobil v sobotu preto, aby sa z toho veriaci, žijúci neskôr, mohli učiť, napr. ako teraz my.

Zdá sa, že mnohí považovali svoje sobotné ničnerobenie za také dôležité, že Ježiša, Ktorý bránil hladných učeníkov a uzdravoval chorých, by boli schopní pre porušenie soboty zabiť. Každý rozumný človek zistí, že ide o vrchol fanatizmu. Je zrejmé, že Ježiš uzdravil nielen tých, ktorí boli v ohrození života, **ale v sobotný deň uzdravil každého chorého, ktorý to práve potreboval.**

Veľa chorých sa radovalo, že sa konečne našiel niekto, kto dokáže skutočne liečiť a hrnuli sa za ním, aby sa Ho mohli aspoň dotknúť s nádejou, že im pomôže, keďže v tých časoch neexistovala žiadna zdravotná starostlivosť. Ovce pastieri pasú aj v sobotu. *O koľko je človek cennejší ako ovca!* **Preto je dovolené v sobotu dobre robiť!** – to je Božie Ježišovo učenie.

Samozrejme, že v sobotu sa rodiny veriacich majú cítiť pohodlne, aby sa radovali v dobrote Pána, aby Ho chválili a plesali (viď V.Mojžišova 8, 10). Nepovedal Ježiš, že "**v sobotný deň kňazi v chráme porušujú sobotu, a predsa sú bez viny?**" (Vid' Matúš 12, 5-14) Z toho by to teda vyplývalo, že všetci ostatní zhrešia, ak v sobotu zapália oheň, zarezú, upečú a zjedia zviera? Boh vedel, že ľudia sú náchylní k prechmatom, práve preto ich vopred varoval:

"K slovám, ktoré vám prikazujem, nesmiete nič pridať ani z toho ubrať, ale budete zachovávať príkazy Hospodina, vášho Boha, ktoré vám predkladám!" (V.Mojžišova 4, 2; 12, 32)

Učitelia náboženstiev sa v Ježišovej dobe dostali do presne opačného bodu. Posvätenie soboty zachovávali až fanaticky, veľmi prísne a veriaci ľud zaťažovali takými príkazmi, ktorými službu Božiu len sťažili. Napr. Marek 7, 4-9:

"Po návrate z trhu nejedia, kým sa neumyjú. Je aj veľa ďalších zvykov, ktoré prevzali a ktorých sa pridŕžajú: umývanie čiaš, džbánov, pohárov, šálok, hrncov, medených nádob a postelí. ⁵ Preto sa Ho farizeji a zákonníci opýtali: Prečo Tvoji učenici nedodržiavajú tradície predkov ale jedia chlieb neumytými rukami? ⁶ On im povedal: Dobre o vás, pokrytcoch prorokoval Izaiáš, ako je napísané: "Tento ľud Ma uctieva perami, ale jeho srdce je ďaleko odo mňa." ⁷ Zbytočne Ma však uctievať, lebo náuky, čo učia, sú iba ľudské príkazy. ⁸ Opustili ste Božie prikázanie a pridŕžate sa ľudského podania – umývanie džbánov a pohárov, aj mnohé iné tomu podobné veci robíte. ⁹ A dodal: Šikovne rušíte Božie prikázanie, aby ste zachovávali svoju tradíciu."

Matúš 23, 1-4: "Vtedy Ježiš povedal zástupom i Svojim učeníkom: ² **Zákonníci a farizeji** zasadli na Mojžišovu stolicu. ³ **Robte teda a zachovávajúte všetko, čo vám hovoria, [pokiaľ vám rozkazujú to, čo Mojžiš napísal] ale podľa ich skutkov nekonajte. Lebo oni len hovoria, ale nerobia. ⁴ Zväzujú ťažké bremená, ktoré nemožno uniesť, a kladú ich ľuďom na plecia, ale sami nechcú nimi ani prstom pohnúť."**

Ježiš neprišiel, aby v židovskom náboženstve vykonal reformáciu. Tak by len premrhal Svoj čas a Svoju silu, ba ešte viac by hnev učiteľov náboženstva namieril na Seba. Ježiš prišiel, aby pre poslušných ľudí pripravil vykúpenie, cestu spasenia. Kňazi ľudí nútili k pôstu a ďalším podobným príkazom, ktoré však Ježiš nevyslovil: ***Mnohé iné tomu podobné veci robíte. Ale oni nechcú ani prstom pohnúť.***

O čo ide pri tých mnohých iných veciach, pri ktorých oni nechcú ani prstom pohnúť, ale od iných to vyžadujú?

Napr. bolo vymyslené, že v sobotu je dovolené prejsť len istú vzdialenosť, cca. 1 km (Skutky 1, 12). Keď Ježiš uzdravil 38 rokov ležiaceho človeka a povedal mu, aby vstal, **zodvihol svoje lôžko a odišiel. Ježiša chceli za porušenie soboty zabiť, keďže v tento deň sa nesmeli ani len zvinúť rohož, lôžko a odísť s ním** (Ján 5, 5-16).

Pri jednom z Ježišových sobotných učení v synagóge bola raz aj žena zhrbená dlhých 18 rokov, ktorá nebola schopná vzpriamiť sa. "Keď ju Ježiš zbadal, zavolať si ju a povedal jej: **Žena, si oslobodená od svojej choroby!** ¹³ **Položil na ňu ruky, ona sa hneď narovнала a oslavovala Boha.** ¹⁴ **Ale predstavený synagógy, pobúrený nad tým, že ju Ježiš uzdravil v sobotu, povedal zástupu: Je šesť dní, keď treba pracovať. V týchto dňoch prichádzajte**

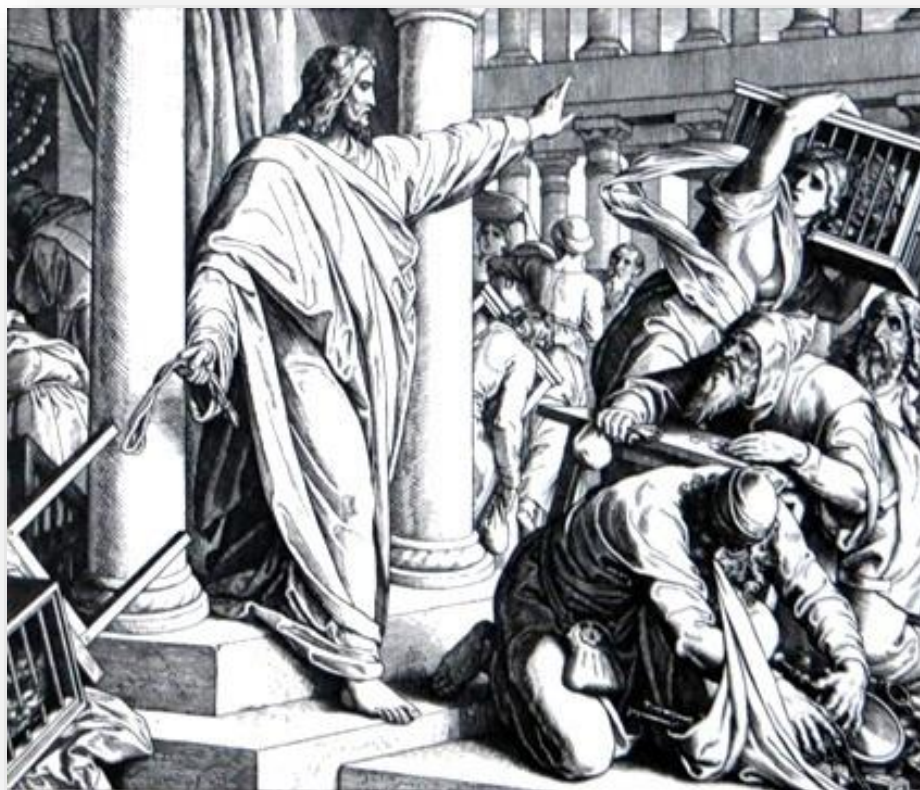
a dávajte sa uzdravovať, a nie v sobotný deň! ¹⁵ Pán mu odpovedal: **Pokrytci!** Či každý z vás neodväzuje svojho vola alebo osla od jasiel' a nevodí ho napájať aj v sobotu? ¹⁶ A či túto Abrahámovu dcéru, ktorú satan hľ'a, **toto už osemnásť rokov držal spútanú, nebolo treba z toho puta vyslobodiť v sobotný deň?** ¹⁷ Keď to povedal, všetci Jeho protivníci sa zahanbili, ale celý zástup sa radoval zo všetkých slávnych skutkov, ktoré konal." (Lukáš 13, 10-17)

Ani oheň nesmeli založiť alebo v sobotu piecť a variť.

Kňazi v sobotu pravidelne zapalovali oheň, zarezávali a piekli zvieratá, jedávali z nich, ľuďom však to isté nedovoľovali. Boh ale v spojitosti so sobotným stravovaním dovolil každému: **"robiť len to, čo je potrebné na prípravu jedla pre každú osobu"**. (II.Mojžišova 12, 14-16)

Takže kňazi museli zakladať oheň, obetovať a jesť z obetí, ale ľuďom to bolo zakázané? Pravdepodobne išlo o obchodné dôvody takéhoto učenia, veď lepšie pochodili vtedy, keď ľudia priniesli do chrámu peniaze, nakúpili tam obetné zvieratá, múku, olej a hroznové nápoje a tam aj minuli svoje peniaze, aby sa dobre najedli. Chrámy fungovali aj ako zmenárne peňazí, z ktorých sa tiež **ťažil zisk**.

Ježiša takéto veľké obchodovanie rozhorčilo natoľko, že predávajúcim prevrátil stoly, nakričal na nich, pretože z chrámu týmto spôsobom urobili dom obchodu a pelech lotrov (Matúš 21, 13; Ján 2, 16). Ako vidíme, ich náboženské praktiky boli nesprávne.

Ani svätenie soboty, ako ho praktizovali kňazi, nebolo správne, kládli ľuďom na pleciah veľké bremená. Ako prácu v sobotu kvalifikovali ešte aj zbieranie pšeničných klasov na zasýtenie alebo Ježišovo uzdravovanie chorých. Správny výklad Božích príkazov bol tak prekrútený. Ježišovu výzvu, ktorú adresoval poprednému židovskému učiteľovi Izraela, Nikodémovi, chápeme takto:

"Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť... Ty si učiteľ Izraela a toto nevieš?" (Ján 3, 7-10)

Ježiš použil množné číslo, nehovoril k jednotlivcovi, ale k viacerým – **musíte. Je potrebné, aby sa každý učiteľ Izraela narodil znova, pretože ľudia zle učia, ich učenie je nesprávne rovnako ako ich skutky. Ježiš pripodobňoval stav ľudí k ovciam bez pastiera. Kňazi teda potrebujú nový výklad Slova a Božiu vôľu sa znovu musia naučiť ako novorodenci.**

Aj v oblasti zasvätenia soboty by bolo potrebné nové zmýšľanie, *obnovením svojej mysle. Boh chce aj v sobotu milosrdenstvo, nie obeť a záťaž* (vid' Matúš 12, 7). **Boh ľudí nezaťažil, ale cirkvi vytvorené ľuďmi si vymysleli príkazy navyše, zaťažili a zaťažujú veriacich až dodnes.** Ježiš ukázal, ako v sobotu konal dobro, uzdravoval, učil, bol na cestách a odrádzal ľudí od bremien, ktoré nariadili kňazi a cirkevní učelia.

Podľa Ježišovej vôle náboženský učiteľia neučia ani dnes. Nevenujú pozornosť Božím príkazom, ktoré slúžia k nášmu dobru, ale namiesto toho zaťažujú veriacich ľudskými nariadeniami. Človek koná a verí podľa toho, ako niečomu rozumie, teda správne alebo nesprávne. Výklad Písma, poznanie pravdy podľa *Ježišovej viery*, sú preto dôležité. Ježiš, ako Duch Pravdy, nás chce priviesť k všetkej pravde.

Matúš 11, 28-30: *"Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinutie! Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše. Veď moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké."*

Ježiš k Sebe volá tých, ktorí doteraz patrili cirkvi, neboli Jeho. Prehovára k veriacim, ktorí zbytočne vládajú falošné náboženské bremená, z ktorých sú už unavení. Vo svojej mysli sú však znepokojení, či pre ich spasenie bude dostačovať to, ako veria a čo robia. Ježiš namiesto znepokojujúcich cirkevných bremien, zvykov, ceremónií, obradov, budov a zhromaždení ponúka pokoj.

Ježiš sa predstavil, že *je tichý a pokorný srdcom.* Nie je teda taký ako všetci tí, ktorí k sebe priväzujú svojich veriacich ťažkými cirkevnými príťažami, zaťažujú svedomie ľudí, nechajú ich slúžiť a *budú s nimi kupčiť.* Peniaze a túžba po moci sú ich pokryteckým úsilím. II. Petra 2, 3: *"A v lakomstve vymyslenými rečami budú vami kupčiť."*

O **vymyslené reči** ide, keď učenie pochádza z nesprávne vysvetľovaných biblických textov. Nie prítomné pravdy, nie aktuálne správne vysvetlenia, ale vymyslené reči.

Napr. v prípade krstu (vodou) sa hovorí, že človek uzavrel zmluvu s Ježišom. Lenže pri krste vodou nejde o spojenectvo s Ježišom, ale o uzavretie zmluvy s cirkvou, prijatie jej mena. Avšak Ježiš ani ostatní, ktorých Ján do vody ponoril, tým meno cirkvi neprijali.

Podľa anjelského posolstva Zjavenia **pokrstení, ktorí nesú pečať niektorého cirkevného mena**, to urobiť nemali a Ježiš ich chce pred tým varovať. ***Aj tí budú piť z vína Božieho hnevu, ktorí sa klaňajú šelme a jej obrazu, a mučený je ten, kto prijme znak jej mena.*** Vid' Zjavenia 14, 9-11. Všetci, ktorí patria k cirkvám prijali pečať niektorého cirkevného mena.

To však pozná iba málo ľudí, pretože učitelia náboženstva, znalci Svätého Písma zvyčajne ľudí od štúdia Zjavenia odrádzajú, lebo sami z neho vedia len málo. Pre nedostatok znalostí ich vysvetlenie/interpretácia nezodpovedá celkovému učeniu Biblie.

Mali by sa učiť od Ducha Pravdy, duchovne sa znovu narodiť, zachovávať pravdu a ako dieťa sa nanovo všetkému učiť. K tomu je potrebná pokora, len tak sa dá získať pevnejšia duchovná poživeň. Nestačí stáť na tom istom mieste, ale treba k pravde kráčať, vyvíjať sa, dostať sa k väčším vedomostiam. Len tak vzniká schopnosť viesť k pravde aj iných. Tí, ktorí doteraz Ježišove príkazy nespoznali, sú zo svojho náboženstva unavení, môžu k Ježišovi prísť a nájsť odpočinok. Namiesto bremena náboženstva *ponúka Jeho ľahké a lahodné jarmo* (Matúš 11, 30), aby sme Mu boli poslušní. Teda Ježiš nás k Sebe volá, treba počúvať Jeho slová: *"Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení."* Takto je potrebné stručne vysvetliť úryvok z Matúša.

Odsúdil náboženských učiteľov a vyzval ich, aby sa zrodili znovu a zmýšľanie zmenili. ***Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu! Preto je Syn človeka pánom i soboty.*** (Marek 2, 27-28) Než Ježiš vyriekol tieto slová, z porušovania soboty obvinili Jeho učeníkov. Že je Pánom soboty teda nevzťahoval len na Seba, ale aj na nich. **V podstate každý syn človeka je aj pánom soboty, takže aj my.**

Príkaz soboty sa môže kvôli okolnostiam obmeniť a v mnohých prípadoch sa zmeny musia vykonať. Nedodržanie príkazu sa stáva zločinom, ak sa niekto vzpiera Bohu, chce svätiť iný deň napriek tomu, že o sobotnom príkaze vie a dokonca by ho mohol aj zachovať. Ježiš a Pán chce, aby sa každý človek v sobotu osviežil telesne a duševne, cítil sa dobre **s celou svojou rodinou, veď ešte aj ťažné zvieratá sa v sobotu šetrili.**

Mnohí zo židov i kresťanov, ktorí dnes svätia sobotu, prevzali staré cirkevné učenia, ktoré si vykladajú nesprávne a na náležité vysvetlenie neprišli. Napr. prísne dodržiavajú zákaz zakladať oheň (z čias padania manny), s ktorým úzko súvisí aj príprava jedla, či v zime znášanie chladu. Dodržiavajú teda ľudské nariadenia, lebo prehliadajú príkaz Boha, Ktorý voči ľuďom aj v tomto smere urobil ústupok. **Mnohé iné tomu podobné veci robíte** – povedal Ježiš.

Ježišova výzva na znovuzrodenie sa vzťahovala aj na ich spôsob svätenia soboty bez lásky, a na to sa vzťahuje aj dnes. Akú radosť zo svätenia soboty môže mať človek, ktorý celý týždeň

drel a vo sviatočný deň, keď má odpočívať a radosť sa s celou rodinou, mu je odoprené ešte aj čerstvé a teplé jedlo? Väčšinou sa konzumovali len suché potraviny a chlieb.

Tak aká je to radosť zo soboty, keď sa niekto trápi alebo pre svätenie soboty utrpel škodu?

Dodržať príkaz o sobote v minulosti pre mnohých ľudí znamenalo množstvo obetí (napr. ohľadom finančného zabezpečenia rodiny). **Ale zachovávať sobotu ešte aj dnes so sebou prináša rovnako veľké obeť**, a preto by bolo potrebné zamyslieť sa a podľa možností uskutočniť korekcie.

Samozrejme, svätenie soboty plné takéhoto **sebaobetovania** nie je možné šíriť ďalej, skôr ho človek skrýva, veď kde v ňom nájde ukryté požehnanie a pokoj? Ježiš upriamoval našu pozornosť: *"Veď každý, kto robí zle, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené. Kto však koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo zjavené, že jeho skutky sú vykonané v Bohu."* (Ján 3, 20-21)

Kto pre nesprávny výklad Svätého písma koná nepravdivo, musí urobiť pokánie, obrátiť sa, zmeniť smer, musí sa narodiť znovu. "Premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo mu je milé, čo je dokonalé!" Preto stav v našich mysliach treba podľa daných podmienok prehodnotiť, či konáme alebo nekonáme správne, verne príkazu Ježišovej lásky. (Rímskym 12, 2)

Apoštol Pavel, ktorý sa učil od Ježiša a väčšinou ľudské zvyklosti nenasledoval, sa o tých, ktorí sa nestarali o živobytie svojej rodiny, ale za každých okolností, teda aj za cenu obetí dodržali sobotný príkaz, hoci nesprávne vyložený, vyjadril nasledovne:

"No ak sa niekto nestará o svojich blízkych, najmä o členov rodiny, ten zaprel vieru a je horší než neveriaci." (I. Timotejovi 5, 8) Pre Boha je dobro, blaho rodiny prednejšie ako príkaz o dni odpočinku.

Sobotu môžeme porušovať, a napriek tomu sa nepreviniť, a môžeme ju nazvať dobrým skutkom. Ale, sobotu môžeme aj svätiť a pritom zanedbávať starostlivosť o rodinu, čo prináša nespokojnosť, smútok, čo je horšie ako samotné porušovanie soboty! Dokonca samotné zanedbanie úsilia o dobro môže byť hriechom.

V súčasnosti sa väčšina veriacich zaviazala pracovať. O voľnú sobotu sa treba pokúsiť a urobiť všetko, čo sa dá. Ak iné východisko nie je, potom je človek nútený robiť aj v sobotu, aby zaopatril seba i rodinu. Je jasné, že takýto stav núdze Ježiš prehliadne.

A v prípade voľnej soboty sa treba usilovať o to, aby človek využil všetku silu a svoje schopnosti na záchranu iných, nie na návštevu zhromaždenia. Tam opakovane počúva to, čo by už mal vedieť. *Lebo hoci by ste už po toľkom čase mali byť učiteľmi, a nie mlieko cmúľať cez cumel'* – napísal apoštol Pavel výsmešne (viď Židom 5, 12-14). Kto nevyužije svoj čas na návštevy a čítanie v domácich biblických krúžkoch, premešká túto radostnú skúsenosť.

Títovi 2, 9: *"Sluhovia nech sa vo všetkom podriaďujú svojim pánom, usilujú sa vyhovieť im, nech im neprotirečia."*

Efezským 6, 5: "Sluhovia, poslúchajte pozemských pánov s bázňou a chvením, s úprimným srdcom ako Krista."

Kolosenským 3, 22: "Sluhovia, **poslúchajte** svojich pozemských pánov **vo všetkom** a neslúžte iba naoko, ako tí, čo sa chcú páčiť ľuďom, ale z úprimného srdca, v bázni pred Pánom!"

I. Petra 2, 18: "Sluhovia, **podriad'ujte sa svojim pánom** s hlbokou úctou, a **to nielen dobrým a zhovievavým, ale aj zlým a prísny.**"

Obrátení ľudia často stáli v službách pánov, kde museli veľakrát pracovať aj v sobotu. A napriek tomu ich apoštoli vyzvali k úplnému podriadeniu sa. Ježiš v súvislosti so sobotou, keď si vyhladnutí učenici počas cesty odtŕhali klasy obilia a tvrdohlaví veriaci ich obžalovali, povedal:

"**Keby ste vedeli, čo to znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obetu, – neboli by ste odsúdili nevinných.**" (Matúš 12, 7). **Boh nechcel, aby veriaci pre zachovanie soboty obetovali seba samých. Sobota bola ľuďom daná pre úžitok a radosť, v ich prospech!**

Veriaci museli pre sobotu prežiť množstvo trpkých skúseností len preto, lebo za daných okolností nedokázali správne interpretovať Božie prikázania.

"Milosrdenstvo chcem, a nie obetu!"

Boh odmení takýchto hrdinov viery, ktorí trpeli pre spravodlivosť, pre sobotu. Lepšími znalosťami teológie sa mohlo predísť **obetiam a utrpeniu celých rodín.**

Apoštol Pavel (Židom, 11. kapitola) píše o vtedajších hrdinoch viery a čo všetko si vystáli. Ježiš tých, ktorí sobotu zachovávajú, posmeľuje, že i keď pre svoju vieru budú musieť aj unikať, majú sa modliť, aby tak nemuseli robiť v zime a v sobotný deň (Matúš 24, 20). Veriacim sa zlo nikdy nevyhýbalo. "Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!" (Ján 16, 33) Ježiš utrpenie pre nás radšej prijal a znáša ho spolu s nami.

Ježiš povedal, že učiteľov Biblie, ktorí učia nesprávne, nehovoria pravdu, ale sú schopní vedome učiť klamstvo, čaká trest. Niektorí z nich sú veriacimi vyzdvihovaní tak vysoko, že sami uveria tomu, že ich skutočne učí Boh, a potom aj naozaj prijímajú len svoje pomýlené vysvetlenia. Cítia sa takmer ako faraóni, ktorí si mysleli, že sú skutočnými bohmi, nakoľko ich poslúchalo tak veľa ľudí. **Lukáš 11, 46 a 52: "Beda vám, zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli do poznania, a tým, ktorí chceli vojsť, ste zabránili."**

Oficiálni učitelia Biblie si teda prisvojili právo učiť a nedovolili, aby im do toho niekto zasahoval, ako napr. neučený Ježiš. *Nič nové pod slnkom.* Situácia je podobná aj dnes: veriaci chcú slúžiť Bohu podľa predstáv svojich učiteľov. Keď im niečo z Biblie nevyhovuje, buď to vynechajú, alebo vysvetlia v inom zmysle a veriacich potom zaťažujú vlastnými nariadeniami, ktoré Boh neprikázal, ba dokonca výslovne zakázal, pretože nie sú podmienkami spasenia.

Správna interpretácia Biblie a správne učenie je darom Ducha. Rímskym 12, 6-7: *"Máme však rozličné dary podľa milosti, ktorá nám bola daná. Ak má niekto **dar prorockva**, nech je v súlade s vierou. Ak sme dostali dar pomáhať iným, pomáhajme im! Ak má niekto **dar vyučovania**, **nech vyučuje**."*

Boh niektorých poverí schopnosťou vysvetľovať Sväté písmo. Boh si vybral spôsob sprostredkovania pravdy. Matúš 23, 34: *"**Preto, hľa, ja k vám posielam prorokov, múdrych Pudi a zákonníkov**. Vy niektorých z nich zabijete a ukrižujete, iných budete bičovať vo svojich synagógach (zhromaždeniach) a prenasledovať z mesta do mesta..."* Týchto aj dnes očierňujú, zakazujú a prenasledujú.

Nekonaj to, čo sa ti páči v sobotu, v môj svätý deň!

Vyhlásenie *"to, čo sa ti páči"* zahŕňa aj pohlavný styk, čo ale ako vysvetlenie náuky v kresťanskom náboženstve nájsť nemožno. Pravdepodobne preto, že tento príkaz s podobnými zakázanými záležitosťami sa cirkevným zakladateľom a učiteľom zdali len ťažko splniteľné, teda zo svojho učenia ich radšej vynechali. Toto Božie vyhlásenie (napísané v texte u Izaiáša) **väčšina dnešných revidovaných Biblií už vynecháva, neuvádza. Svätosť a sobota patria k sebe, a tak aj čistota**. Napr.:

Predtým než Boh oznámil Desať prikázaní, vyzval Mojžiša, aby ľud pripravil na Jeho zjavenie o 3 dni, **aby ich Mojžiš posvätil a aby sa nepribližovali k žene!** To neznamenal, že sa mali od žien odlúčiť, ale mali sa na určený čas zriecť pohlavného styku. Okrem toho **si mali aj oprat' šaty – takto sa teda mali očistiť'** (viď II.Mojžišova 19. kapitola). Tento prísny rozkaz bol úplne pochopiteľný pred takouto ojedinelou veľkou udalosťou, keď k ľudu chcel prehovoriť sám Boh.

Treba si zapamätať: **pohlavný styk je vo sväté soboty zakázaný**. Existuje veľa spôsobov, ako sa môžeme jeden druhému vzájomne tešiť a môžeme sa podieľať na radoostiach, spievať, študovať Bibliu, venovať sa misijnej korešpondencii, a predovšetkým spoločne s inými ľuďmi študovať podmienky večného života... toto všetko spôsobuje veľa radosti, zážitkov a vedie k duchovnej spokojnosti.

Už aj za čias Starého zákona, keď Sväté písma boli výlučne v rukách kňazov, sa príkazy súvisiace so sobotou a s nečistými vecami často vynechávali, aby kňazi zostali pred ľuďmi vo väčšej obľube, a preto lebo ich nechceli dodržiavať ani oni sami. Pre toto Boh kňazom zazlieva:

"Jej kňazi... nerobia rozdiel medzi svätým a obecným ani neučia rozoznávať medzi nečistým a čistým a pred Mojimi sobotami si zakrývajú oči..." (Ezechiel 22, 26)

Ani v súčasnosti sa rozdiel medzi svätým a nečistým neučí a pred Božími sobotami sa zakrývajú oči. Cirkevní učitelia si ustanovenia, na ktoré Boh odkázal ani len neprečítajú, nechcú o nich ani vedieť, hoci Ježiš nás k tomu priamo vyzval: *Naučte ľudí zachovávať všetko, čo som vám JA prikázal.*

Počíta sa to, čo je Božia vôľa a príkaz patriaci k podmienkam večného života, čiže nám by nemalo zavážiť, čo a ako učia.

Boh najviac požehnaní a pekných zaslúbení viazal k sobote. Večný život, ktorý je vo výhlade a človek ho môže získať, je nazvaný *Božím odpočinkom, Jeho sobotou*. Tí, ktorí všetky Božie príkazy s úctou dodržia, budú vo večnom živote žiť v odpočinku s Bohom, a neposlušných do neba vôbec nezoberie.

^{3,17} *"A ktorýmže prisahal, že nevojdú do Jeho odpočinku, ak nie tým, ktorí neposlúchali?..."*
^{4,1} *Bojme sa teda, aby azda o niekom z vás neplatilo, že zaostal, pokým trvá prisľúbenie, že možno vojsť do Jeho odpočinku.* ³ *Preto do odpočinku vchádzame my, ktorí sme uverili...*
⁹ *A tak ostáva sobotný odpočinok pre Boží ľud.* ¹¹ *Usilujme sa teda vojsť do toho odpočinku, aby nikto nepadol podľa toho istého príkladu neposlušnosti."* (Židom 3-4 kap.)

Božie deti svätia sobotu, sobotu zasvätia a sú ponorené do **Pána soboty**, do Krista, Ktorý dáva pokoj a večný život. Budeme žiť vo večnej sobote, čo môžeme začať už tu na Zemi.

"Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; Ja vám dám odpočinutie.
²⁹ *Veďte na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše.* ³⁰ *Vedť moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké."*
(Matúš 11, 28-30)

Kedy a ako nás Ježiš upokojí? Volá ľudí unavených pod jarmom ľudských vysvetlení k Svojej práci poskytujúcej odpočinutie. Vykonávať ju môžeme najmä počas dní odpočinku, **a to počas týždenných, mesačných a výročných veľkých sviatočných sobôt. A ako poskytne odpočinok?** Duchovné osvieženie nám dá prostredníctvom nosenia bremien, cez pokornú a poslušnú službu Bohu, a radostnú prácu v záujme záchrany ľudí.

Skutočný pokoj dostane ten, kto spozná príkazy Ježiša a oslobodí sa od falošných učení. Ak sa do nebeského kráľovstva chystáme, Jeho upozornenie je určené aj nám:

"Hovorím vám, že **nikdy nevojдете do nebeského kráľovstva, ak vaša spravodlivosť neprevyšší spravodlivosť zákonníkov a farizejov.**" (Matúš 5, 17-20) Podľa tohto vyhlásenia musíme disponovať väčším poznaním pravdy ako vysvetľovači Svätého Písma (dnes cirkevní učitelia) a farizeji, keď chceme vojsť do nebeského kráľovstva. (Kto je dnes podobný farizejom? Fanatici, nábožní ľudia, ktorí nechcú vidieť svojimi duchovnými očami, ktorí si nectia svojich bratov a svoje sestry – viď Matúš 23. kapitola.)

"Ak vy zostanete v mojom slove, ste naozaj moji učeníci, **poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí...** Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrokom hriechu... **Až keď vás Syn vyslobodí, budete skutočne slobodní.**" (Ján 8, 31-36) Význam Ježišovho mena je Osloboditeľ a viera v Ježiša je vyslobodenie!

Môžeme sa diviť, ale Ježiš tieto slová vyslovil smerom k veľkým veriacim. Nepoznali všetku pravdu, boli služobníkmi hriechu, lebo *neboli lační a smädní po spravodlivosti*. Pravdu neprebádali úplne, ale uspokojili sa s falošným učením svojich učiteľov a pre nich ani nemôžu byť spasení – tak učil Ježiš (Matúš 23, 13). Aby sme sa mohli od hriechov oslobodiť, musíme ich najskôr rozpoznať.

Len slobodní "synovia" ostanú stále v blízkosti Boha. Tí, ktorí porušujú sobotu a nečistí sú všetci otrokmi hriechu. Falošné učenia sú ťažké bremená, ktoré ľudom odpočinok neposkytujú. Len spoznanie a dodržanie jasného učenia, ktoré je prispôbené našej dobe a zodpovedá celkovému učeniu biblických právd, dá duševný pokoj.

Falošné učenia nás urobia duševne nečistými, teda, podľa Božieho prehlásenia sú cirkvi a náboženstvá nečisté, preto sa na príkaz Všemohúceho Pána Boha *máme od nich oddeliť, a vtedy bude v nás prebývať, vtedy nás prijme za synov a dcéry, vtedy budeme Jeho ľud.*

II.Korinským 6, 14-18: *"Ved' čo má spravodlivosť spoločné s nepravosťou?! Alebo aké spoločenstvo má svetlo s tmou?! **Preto vyjdite spomedzi nich a oddel'te sa – hovorí PÁN – nečistého sa nedotýkajte! Ja vás prijmem a budem vaším Otcom a vy mi budete mojimi synmi a dcérami – hovorí Všemohúci PÁN.**"*

Soboty, zabudnuté Božie učenia a príkazy, ktoré sa "váľajú v zboreniskách", budú znovu vystavané prostredníctvom tých, ktorí Ježišovo jarmo vezmú na seba a vyberú si nepopulárne Božie nariadenia.

"Blahoslavení hladní a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení. Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo."
(Matúš 5, 6. 10)

Už sme spoznali výročné sviatočné soboty aj Sobotu sobôt, Deň zmierenia, ktorý Boh ustanovil na 10. deň 7. lunárneho mesiaca. V súvislosti so sobotami sme sa usilovali obsiahnuť všetko, čo sa k nim viaže.

Prvým dňom týždňa je nedeľa, sobota je posledný, 7. deň.

Mystérium čísla 7 a k nemu pripojené sľuby

Číslo 7 poukazuje na úplnosť, viaže sa na dobré aj zlé, napr. 7 rán, 7-hlavý šarkan, 7 rohov a 7 očí barana Ježiša, 7 Duchov Božích, 7 období cirkevných dejín; (7. obdobie je najhoršie, náš čas, ktorý zodpovedá dobe Laodicey).

7. deň je sobotný deň, deň odpočinku. Boh 7. deň posvätil, dal naň aj požehnanie, o čom sme čítali u Izaiáša: ***Ak si ho uctíš, vtedy budeš mať rozkoš v Hospodinovi. Povodím ťa po výšinách Zeme a nasýtim ťa dedičstvom tvojho otca Jáкова – lebo ústa Hospodina prehovorili!*** (Izaiáš 58, 14). Spasenie je dedičstvom Jáкова, ktorý dostal od Boha nové meno: Izrael – Víťaziaci.

Každý 7. rok v Izraeli bol rokom soboty, keď sa nesmeli nič siať, ani žať, ani oberať. Zem, svet zvierat, zvieratá ťahajúce jarmo, rastlinstvo, stromy, lesy, ovocné sady, vinič a všetok ľud dostali od Boha **1** celý rok voľna.

V každom 7. roku sa príroda i ľudia úplne obnovili. Každý mohol jesť z úrody, ktorú zem urodila sama od seba. Nesmeli sa z nej však oberať, predávať ju, obchodovať s ňou. Boh na tieto sobotné roky dal veľké požehnanie, dokonca sľúbil bohatú úrodu už v predchádzajúcich rokoch.

7. rok bol rokom soboty aj rokom oslobodenia pre tých, ktorí z nejakého dôvodu schudobneli, zadlžili sa, a keď nemali iného východiska, predali samých seba do otroctva, zmluvne sa zaviazali do služby a ťažko dreli. Ale po 6 rokoch služby, v **7. roku** ich bolo treba prepustiť na slobodu (II.Mojžišova 21, 2).

7. týždeň je sviatok **Týždňov alebo Sedmičiek**. **50-ty deň** po Paschálnej sobote je sviatok žatvy pšenice, ktorý kresťania oslavujú ako Turíce. **Tento veľký sviatok symbolizuje vzkriesenie spravodlivých ľudí, ktoré sa vyplní s Ježišovým návratom.** Vtedy bude obrazne *zožatá zem a "pšenicu"*, spravodlivých ľudí, Ježiš so Sebou vezme do neba. *Bezcennú plevu a kúkol' spália*, symboly zlých, neveriacich, ľudí zlej viery, neposlušných voči príkazom Boha-Ježiša, nasledovníkov ľudských príkazov náboženstiev. Ježiš už dopredu vyhlasoval: *Zbytočne Ho však uctievaajú, lebo náuky, čo učia, sú iba ľudské príkazy* (Matúš 15, 9). ***"Odíd'te odo mňa všetci, páchatelia neprávosti!"*** (Lukáš 13, 27)

Ján Krstiteľ povedal, že *on síce krstí vodou, ale ten, Kto prichádza po ňom, Ježiš, bude krstiť Svätým Duchom a ohňom.* Krst ohňom sa vzťahuje hlavne na deň súdu.

Nie je reč o skutočnom ohni, ide o obrazné pomenovanie, keď oheň **označuje spravodlivý trest** pri rozsudku odsúdených ľudí. Zvyčajne sa hriešnemu človeku vráti späť zlo, ktoré robil iným. ***"Blízko je totiž deň Hospodina proti všetkým národom. Ako si ty robil, tak sa stane aj tebe. Tvoje činy sa ti navrátia na tvoju hlavu."*** (Abdiáš 1, 15)

O **skúške ohňom** sa hovorí v I.Petra 4, 12 aj v Izaiáš 48, 10. Ak niekoho stíhajú ťažkosti a myslí si, že Boh ho takto trestá, ten sa nad Bohom pohoršuje, lebo nemá dostatočne silnú vieru, a podľa Ježišovho podobenstva semeno Slova "*padlo do skalnatej pôdy*", nezakorenilo sa v ňom (Matúš 13, 20-21).

Takto by sme konať nemali! Pri pravde musíme vydržať aj vtedy, keby sa nás týkala choroba alebo akékoľvek ťažkosti. Boh vyskúša, či každé Jeho dieťa je vážny veriaci. *Oheň*, v prenesenom slova zmysle skúška, by sa rovnako mohol nazývať aj krst ohňom. Ako vidíme, v prenesenom význame oheň skúšok ukáže, či človek ku Kristovi patrí, či má skutočnú vieru, miluje pravdu a môže ísť s Ježišom do neba. Eliáš bol vzatý do neba na *ohnivom voze* – tento obraz pozná takmer každý. Teda skúšky viery sú nazvané ohňom. "*Lebo každý bude osolený ohňom a každá obeť bude osolená soľou*" – povedal Ježiš (Marek 9, 49).

Predtým než Ježiš odišiel, povedal Svojim učeníkom: "*Toto som vám povedal, aby ste mali pokoj vo mne. Vo svete budete mať súženie, ale dúfajte, Ja som premohol svet!*" (Ján 16, 33)

"*Modlite sa, aby ste nemuseli utekať v zime ani v sobotu!*" vyslovil preto, aby nemuseli porušiť sväté soboty. **Poukazoval tým na neskoršie časy, keď už medzi nimi nebude** (Matúš 24, 20). Božie deti boli často prenasledované kvôli zvestovaniu pravdy, kvôli Božím príkazom. Oddaní veriaci museli nezriedka utekať a trpieť.

Aj Pán Ježiš bol prenasledovaný náboženskými vodcami, ktorí predstierali, že sú veľkí veriaci. Soboty Ježiš nikdy nezrušil, obhajoval ich, lebo aj odúčinkoval a naučil nás, ako treba soboty podľa veku správne dodržiavať.

Na začiatku Svojho učiteľského vystúpenia vyhlásil, že neprišiel zrušiť zákon alebo učenie prorokov, ale aby ich naplnil, totiž obeť, ako aj príkaz krvavej obriezky.

Mojžiš, najznámejší a jedinečný prorok, napísal tieto dôležité Božie starozákonné učenia.

Apoštol Pavel spolu s ostatnými nasledovníkmi Krista svätili všetky tieto sviatky, soboty, ktoré sme preštudovali. Existuje o tom dosť dôkazov. Samozrejme, podľa zvyku **Pavol týždenné soboty prísne dodržiaval**, o čom svedčia nasledujúce texty pochádzajúce z Korintu. (Skutky 16, 12-13; 17, 1-2) "*Každú sobotu potom viedol rozhovory v synagóge a presviedčal Židov i Grékov... Zostal tam teda rok a šesť mesiacov a vyučoval medzi nimi Božie slovo.*" (Skutky 18, 4. 11)

Ohňom sa nazýva bieda, skúška i súd. Podľa celkového učenia Biblie mŕtvi teraz nie sú ani v ohni, ani v nebi, ani v pekle, ani v očistci. Zmizli, nie sú, stali sa vodou, parou a prachom. U Boha sú ale zaznamenaní všetci ľudia a Boh na ich vzkriesenie nepotrebuje fyzické pozostatky. S návratom Ježiša sa začína fyzický večný život pre vykúpených, keď budú uchvátení do neba, nie vtedy, keď ľudia zomrú.

Pri Svojom návrate Svojich vzkriesi v takom novom tele, v akom bol vzkriesený On Sám. Žijúcich premení a **zoberie ich so Sebou do neba** (I.Korinským 15, 51-53). **Tento veľký deň symbolizuje sviatok Žatvy** (50. deň po Paschálnej sobote), ktorý Boh **nazval sviatkom sedmičiek** (sviatok Týždňov). **Ježiš učil, že žatva je koniec sveta a ženci sú anjeli** (Matúš 13, 37-42).

A čo sa stane s *"kúkoľom a plevou"*, s neposlušnými a neveriacimi?

"Lebo hľa, Hospodin príde v ohni a Jeho vozy sú ako víchor, aby sa odplatil v horlivosti za Svoj hnev a za Svoju hrôzu v plameňoch ohňa. Lebo hľa, ohňom a Svojím mečom sa bude Hospodin súdiť s každým telom a mnoho bude tých, ktorých Hospodin pobije." (Izaiáš 66, 15-16) *Rušitelia zákona budú zničení zjavením Kristovej slávy* (II.Tesalonickým 2, 8).

"Ako posledný nepriateľ bude zničená smrť;" aj smrť bude zvrhnutá do ohnivého jazera, zanikne (I.Korinským 15, 26; Zjavenia 20, 14-15).

V **proroctvách** (kde jeden deň predstavuje jeden rok, napr. IV.Mojžišova 14, 34), Boh viackrát používa časové obdobie dlhé **490 rokov** či **dní**. Najslávnejším časovým obdobím prorockej doby trvajúcej 2300 rokov/dní je práve prvých **490 rokov**, pretože nás privádzajú až k času Ježiša, keď presne v polovici 70. týždňa dal za obeť seba Samého a bol uchvátený do neba. **Po 490 rokoch** vypršal proročský čas poslania židovského ľudu a začal sa čas pohanov.

Aj doba kráľov Izraela **trvala presne 490 rokov (70 x 7 rokov, 1096 p.n.l. – 606 p.n.l., od Saula po Jehojachina)**, potom boli odvedení do babylonského zajatia. Aj prví dvaja kráľi Izraela, Saul a Dávid, sa dožili veku 70 rokov.

Božie zásahy sa uskutočňovali aj v rozmedzí **120 rokov**. Prví 3 kráľi (Saul, Dávid a Šalamún) spolu panovali 120 rokov, každý 40.

120 rokov uplynulo, ako po zajatí 10 kmeňov Izraela Asýrčanmi bol zajatý aj kmeň Júdu.

120 rokov žil Mojžiš a jeho život sa člení na 3 etapy po 40 rokov.

120 rokov potreboval Noe na stavbu korábu, v ktorom v čase potopy našiel útočisko spolu so **7** členmi svojej rodiny.

$120 \times 50 = 6000$ rokov, ktoré predstavujú čas dejín hriechu na našej Zemi a čoskoro uplynú. Takéto opakujúce sa čísla nám ukazujú Božie plány, Jeho riadenie počas dejín.

Od Adamovho stvorenia už v roku 1996-97 uplynulo 6000 rokov. Ale o čase Adamovho pádu, odkedy sa začala písať história hriechu, sa môžeme iba dohadovať.

Všetky udalosti spojené s číslom 7 sú nejakým spôsobom spojené so sobotami, odpočinkom alebo oslobodením.

7. tisícročie soboty – spasení ľudia sa oblečú do nového tela, nesmrteľnosti, a začne sa pre nich večnosť. Vtedy každý spravodlivo veriaci získa späť všetko dobré, čo Adam a Eva, naši prarodičia, stratili.

V **7. tisícročí** bude Zem pre svoje porušené soboty podľa princípu Boha odpočívať, ako sa stalo počas 70-ročného babylonského zajatia, keď židovská zem odpočívala.

Ježiš zoberie spasených k Sebe do nebies a všetci zatratení zomrú pri Ježišom zjavení. Zem bude teda prázdna, nebude na nej živých ľudí. Diabol so svojimi prisluhovačmi už ďalej nebudú môcť nikoho zvädzať, preto bude Zem pre nich ako temnica, väzenie. Diabol bude obrazne poviazaný veľkou reťazou, počas tisíc rokov bude odsúdený na nečinnosť (viď Zjavenia 20, 1-7).

Vynára sa ešte otázka, kto pri zjavení Ježiša zahynie. Sú to bezbožníci, ktorí pošliapali zákony Boha Ježiša, ktorí úradne zaviedli ľudské náboženské príkazy, nanútili ich davom a učili ich tak, ako by boli v súlade s Božou vôľou. Títo falošní učitelia zahynú spolu so zvedenými veriacimi ľuďmi. Apoštol Pavel v jednom zo svojich listov píše o diablove, "zvodcovi, ktorého predpovedali dávne proroctvá".

"A potom sa zjaví ten bezzákonný bezbožník, ktorého Pán Ježiš zahubí dychom Svojich úst a zničí Svojím slávnym príchodom; ⁹ Toho, ktorý príde pôsobením Satana so všetkými prejavmi moci, znameniami a lživými zázrakmi, ¹⁰ a všemožnou nepravosťou bude zvädzať tých, čo idú do záhuby, pretože neprijali lásku k pravde, aby mohli byť spasení.

¹¹ Preto Boh na nich zosiela moc bludu, aby uverili lži ¹² a boli odsúdení všetci, čo neverili pravde, ale oblúbili si neprávosť." (II.Tesalonickým 2, 8-12)

O bezzákonnom bezbožníkovi sme videli podobné obrazy v knihe proroka Daniela, ktorý o ňom hovorí: *bude pomýšľať na to, že premení časy a zákon.* Takmer každé náboženstvo od Satana prevzalo znásilnené biblické učenia a silne pokrivenú vieru. Videli sme, že títo ľudia sa nečisto stravujú, nečisto žijú a zrušili alebo značne pozmenili aj všetky veľké Božie sviatky. Aj ich znalosť o Bohu je nedostačujúca a falošná. Čítali sme, že **zahynú všetci, ktorí nachádzajú pôžitok v nespravodlivosti svojich náboženstiev.**

Takto sú predstavení tí, ktorí idú do večného zatratenia, ktorí praktiky viery prebrali od veľkých zvädzačov náboženských pánov a napodobnili ich len s malým pozmenením. Všetci, ktorí sa uspokojili s duchovnými poznáním svojich učiteľov, nemali radi to, čo cez Ducha Pravdy učí Biblia, ale kochali sa vo vlastných náboženských falošných učeniach. Títo všetci žili v omyle, ich viera spolu s praktikami boli nespravodlivé, bez pravdy – napriek mnohým upozorneniam Ježiša a prorokov z Biblie.

Takto sme dospeli až po súčasnosť, takže je jasné, že Ježiš sa vráti v našom čase a nastane koniec tohto hriešneho sveta. Radujme sa a plesajme, pretože čas nášho vyslobodenia je už vo výhľade! **Nech dá Pán, aby sme to mohli živí dožiť!**

V Biblii ešte existuje veľa udalostí, prorockých obrazov a podobenstiev súvisiacich s číslom 7.

Obete modiel

Neber do rúk, neokús, ani sa nedotýkaj...

Kolosenským 2, 18-19: *"Nech vás nik nepripraví o víťaznú cenu samolúbou poníženosťou, uctievaním anjelov a upútavaním pozornosti na to, čo videl, lebo to sa len márne nadúva vo svojom telesnom zmýšľaní.* ¹⁹ *A nepridržia sa Hlavy – z Ktovej celé telo, vyživované a pospájané kĺbmi a šľachami – rastie Božím vzrastom."*

Nedopustite, aby vás niekto nechal zakopnúť o nejaké ľudské výmysly! Rozšírilo sa uctievanie anjelov, pred ktorým chcel Pavel chrániť. Pobádal k ustavičnému rastu, tak ako rastie telo a k vývoju v Kristovi, Ktorý je Hlavou.

20.-23. verš: *"Ak ste teda s Kristom zomreli živlom sveta, prečo sa ako tí, čo žijú vo svete, podriaďujete nariadeniam: ²¹ Neber do rúk, neokús, ani sa nedotýkaj!?" ²² Ved' to všetko sa má spotrebovať, a tým prichádzajú k zániku – sú to iba ľudské príkazy a učenia.* ²³ *Vyzerá to ako múdrosť v predstieranej nábožnosti, poníženosti a trýznenie tela; ale nie je to nič čestné, iba na ukájanie tela."* Čo týmto chcel Pavel povedať?

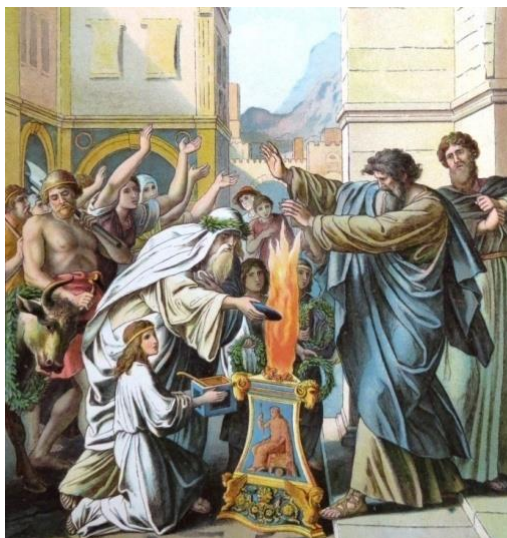
Mnohí židia nové svetlo prijali. 3 a pol roka po nanebovstúpení Ježiša to boli oni, ktorí vedeli a hlásali, že Ježiš je Mesiáš a Kristus. Mysle nových kresťanov, ktorí vzišli z obrátených pohanov, však plietli tí, ktorí nedokázali zanechať svoje tradície. Nútili ich totiž k obriezke a **zakazovali ochutnať, dokonca dotýkať sa mäsa určeného obetiam modiel.** Ved' aj apoštoli písali:

*"Pokiaľ ide o pohanov, ktorí uverili, tak sme usúdili, aj písomne oznámili, že im netreba všetko toto zachovávať, ale **majú sa chrániť mäsa obetovaného modlám, krvi, mäsa zo zaduseného zvieraťa a smilstva.**"* (Skutky 21, 25) Mnohí pohania už pochopili, že modly sú iba predstavy, a tak jedlá, ktoré im obetujú, môžu pokojne zjesť. Pavel sa k nim na začiatku svojho listu obracia, aby v Kristovi spoznali Boha, *ved' v ňom prebýva celá plnosť božstva telesne, a my v ňom bývame.* Boh je len jeden a modly sú len výplody ľudskej fantázie, patria k živlom sveta, k podradnému učeniu.

Mäso obetované modlám mohli pokojne zjesť aj tí, ktorí sa čisto stravovali. Zvieratá zasvätené modlám boli zarezané a stečené z krvi. Takýto postup rozkázal Boh pre Izrael. Ani pohania svojim bohom neobetovali napr. sviňu. Príklad nájdeme v Skutkoch Apoštolských.

Skutky 14, 8-15: *"V Lystry sedával istý muž s bezvládnymi nohami. Bol od narodenia chromý, ktorý (len) sedel a nikdy nechodil. ⁹ Ten počúval Pavla, keď hovoril. Pavel sa uprene zahľadel na neho, a keď videl, že má vieru a môže byť uzdravený, ¹⁰ povedal veľkým hlasom: "Postav sa rovno na nohy!" I on vyskočil a chodil. ¹¹ Keď zástupy videli, čo Pavel urobil, pozdvihli svoj hlas a po lykaonsky kričali: Zostúpili k nám bohovia v ľudskej podobe! ¹² Barnabáša pomenovali Jupiterom a Pavla Merkúrom, lebo on viedol reč. ¹³ **Kňaz Jupiterovho chrámu na predmestí priviedol k bráne býkov s vencami a chcel s ľudmi obetovať.**"* Vidíme, že **chceli svojmu bohu, Jupiterovi, obetovať býky**, nie nečisté zvieratá. Pavel a Barnabáš ich okamžite zastavili:

¹⁵ *"Mužovia, čo to robíte? Aj my sme smrteľní ľudia ako vy. Zvestujeme vám evanjelium, aby ste sa **od týchto márností obrátili k živému Bohu, Stvoriteľovi neba a Zeme, mora i všetkého, čo je v nich.**"* Pavel a Barnabáš nazvali ich modly márnosťami a pozornosť obrátili na živého Boha.

V 2. časti listu Kolosenským nie je reč o nečistých zvieratách, ale o mäse, ktoré podľa textu **vychádza nazmar**.

Tento verš hovorí o tom, že nie každé mäso, ktoré ľudia pripravia, je určené na spotrebovanie. Ak milujeme pravdu, musíme si vyvodit', že nesmieme zjesť všetko, čo konzumovali pohania alebo jedávajú dnešní kresťania.

Takéto vysvetlenie je jednoznačné a vyhovuje celkovému učeniu Biblie. Každý ľahko pochopí, ako môže zmeniť svoju nedostatočnú, zlú vieru, svoje doterajšie myslenie, aby dodržal aj tieto podmienky spasenia, kým nie je neskoro.

Je hanba, ako učители cirkví Pavlove vyhlásenia *prekrúcajú – žiaľ, nielen na vlastnú skazu, ale aj na skazu nezávisle rozmýšľajúcich, duchovne spiacich ľudí, ktorí sami svoje náboženstvo nekontrolujú, ale slepo dôverujú svojim cirkevným vodcom – tak, ako nás na to upozorňoval Ježiš (Matúš 15, 14). Práve vodcovia cirkví si v Pavlových listoch potvrdzujú, že nečisté jedlá sa jednoducho stali čistými, že Ježiš zrušil sobotu a namiesto nej schválil svätenie nedele. Veľmi sa však mýlia a stávajú sa tak zvodcami ľudu.*

Keď Židia Pavla obviňovali pred miestodržiteľom Festom, povedal im: "**Ničím som sa neprehrešil ani proti zákonu Židov, ani proti chrámu, ani proti cisárovi.**" (Skutky 25, 8) Pred miestodržiteľom Félixom sa vyjadril takto: "**No priznávam sa ti, že slúžim Bohu svojich otcov podľa Cesty, ktorú nazývajú sektou, a verím všetkému, čo je napísané v Zákone a u Prorokov.**" (Skutky 24, 14) Židia proti Pavlovi zhromaždili tie najťažšie obvinenia, ale nevedeli ho z ničoho usvedčiť. Nedokázali ho obviňovať ani z nečistého stravovania, ani z porušovania soboty. Opätovne čítame, že dodržal všetky soboty, v sobotné dni učil v synagógach, vo všedné dni pracoval na živobytie. (Skutky 13, 14; 16, 12-13; 17, 1-2; 18, 4, 11)

Pavel vlastnými slovami dosvedčuje, že bol verný zákonu a prorokom rovnako ako Ježiš. Učil, že čo Ježiš naplnil, sa skončilo a na odpustenie hriechov už viac nie je potrebné.

V podstate všetky náboženstvá sa na Pavlových listoch a Ježišovom učení poklzlí. Keďže nepoznajú Starý zákon, Božie prikázania, priania a nariadenia, nemôžu pochopiť Nový zákon. Nespoznali celkové učenie Biblie a prítomnú pravdu, nechápu odkaz, nevedia čo učiť, len "**omieľajú**" svoje doterajšie nesprávne učenie. Ježiš o veriacich dnešného náboženského obdobia tvrdí, že **sú v duchovnej temnote**. 5. rana je určená im, hoci o tom nevedia, pretože Laodicea nevie, že je slepá, nevie, v akom biednom stave sa nachádza (Zjavenia 3, 17). **Obrazne si od bolesti hryzú jazyky, lebo Božiemu slovu nerozumejú** (Zjavenia 16, 10-11).

Mali by sme sa zamyslieť nad nelogickosťou cirkví. Každá by svojich stúpencov rada oslobodila od hriechu. Vymysleli preto najrozličnejšie cirkevné praktiky, pomocou ktorých veriacich k sebe viažu. A predsa učia o lacnej milosti, o tom, že stačí iba veriť a robiť netreba nič, pretože *Ježiš zrušil Zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach* (Efezským 2, 15).

Podľa nich aj Pavel všetko zrušil, soboty, sviatky aj nečistoty vyhlásil za neplatné. No ale z akých hriechov sa potom majú ich prívrženci kajať? Keď nie je zákon, vtedy neexistuje ani protizákonný čin.

Pavel napísal: *Hriech som nepoznal; poznal som ho len pomocou zákona... Lebo bez zákona je hriech mŕtvy.* (Rímskym 7,7-8)

I.Jána 3,3-8: "Každý, kto má takúto nádej v Ňom, očisťuje sa, ako je čistý On.
⁴ *Každý, kto pácha hriech, koná aj proti zákonu; hriech je predsa prestúpením zákona.*
⁵ *Viete predsa, že On sa zjavil, aby sňal naše hriechy, ale v Ňom nieto hriechu.*
⁶ **Ktokoľvek zostáva v Ňom, nehreší; a ktokoľvek hreší, nevidel Ho, ani nepoznal.**
⁷ *Deti moje, nech vás nik nezvedie! Kto koná spravodlivo, je spravodlivý, ako aj On sám je spravodlivý.* ⁸ **Kto pácha hriech, je z diabla, lebo diabol hreší od počiatku, Boží Syn sa zjavil nato, aby maril diablove skutky."** Zmarme v nás hriešne diablove skutky, ostaňme v Kristovi!

Ľudia chcú všetko urobiť sami. Očakávajú, že sa s nimi má zaobchádzať ako so samostatnými ľuďmi, ale to najdôležitejšie, svoje spasenie, zveria ľudským vodcom, cirkvi, inštitúciám, dostávajú sa do ich poručníctva, namiesto Ježišovho vedenia! Boh nás upozorňoval, že keď ľudia k niekomu vzhládajú, prijímajú od neho jeho učenia, sú rovnakí ako neskúsené, nezrelo zmýšľajúce deti, ktoré nepoznajú dôsledky svojich činov:

"Ľud môj! Tvoji vodcovia sú zvodcovia, cestu, ktorou kráčaš, mäťú!" "Starec a vážený človek sú hlavou a prorok [dnes učiteľ], ktorý učí lož, je chvostom. Lebo vodcovia tohto ľudu stali sa zvodcami a tí, ktorých viedli, zahynuli." "Pán povedal: Pretože sa mi tento ľud približuje svojimi ústami a ctí si ma iba svojimi perami, no jeho srdce je ďaleko odo mňa a jeho bázeň voči mne, ktorou sa ma boja, je naučeným ľudským príkazom. **Opäť budem konať divy s týmto ľudom, podivne a predivne! A múdrosť jeho múdrych zahynie, rozumnosť jeho rozumných sa stratí.**" (Izaiáš 3, 12; 9, 14-15; 29, 13-15)

Náboženstvá prinášajú veľa pokrytectva, čo Boh nenávidí. Je pre Neho strašné dívať sa na to, keď niekto v niečo iné verí, niečo iné si myslí a niečo úplne iné koná, lebo sa tak chce pred ľuďmi ukázať ako dobrý, nábožný a veriaci. Boh ale takýchto dvojtvárnych ľudí nemá rád. O veriaciach predstierajúcich zbožnosť Biblia píše:

"Uvedom si však, že **v posledných dňoch nastanú ťažké časy.**" ² *Ľudia budú sebeckí, budú milovať peniaze, budú chvastaví, namyslení, rúhaví, neposlušní voči rodičom, nevďační, bezbožní,* ³ *bezcitní, neláskaví, neľútostní, ohovárači, nezdržanliví, bezohľadní, bez lásky k dobru,* ⁴ *zradcovia, nerozvážni, bezočiví, nadutí, vystatovační, viac milujúci rozkoše ako Boha.* ⁵ **Budú mať výzor nábožnosti, ale jej moc budú popierať. Aj od týchto sa odvracaj...** ⁷ *Ktorí sa stále učia, a nikdy nie sú schopní dôjsť k poznaniu pravdy."* (II.Timoteovi 3, 1-7)

Ľudia posadnutí hriechom, ktorí sú tu vymenovaní, patria od dôb Ježiša k rôznym cirkvám a zhromaždeniam.

Ján 12, 42-43: "Predsa však aj mnohí z poprednejších mužov uverili v Neho, ale nepriznali sa k tomu pre farizejov, aby ich nevyhlúčili zo synagogy; lebo ľudskú slávu mali radšej ako slávu Božiu."

Mnohí sa práve preto neodvažujú postaviť na stranu Ježiša úplne, lebo dôverujú váženým alebo rešpektovaným ľuďom a nechcú hovoriť proti nim. Takto často vnímajú deti svojich rodičov alebo naopak, rodičia svoje deti, prípadne kňazi, ktorí ich môžu zadržať pri nasledovaní pravdy. V tomto zmysle Ježiš učil:

"Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba i vlastnú dušu, nemôže byť mojím učeníkom." (Lukáš 14, 26) Každý sa môže stať modlou, keď jeho učenie uprednostnia pred Božím učením.

"Ved' sa zjavila Božia milosť, ktorá prináša spásu všetkým ľuďom, ¹² ktorá nás vychováva, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v týchto časoch rozvážne, spravodlivo a nábožne, ¹³ a tak očakávali blahoslavenú nádej a príchod slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa, Ježiša Krista." (Títovi 2, 11-13) **Ježiš od nás očakáva, že kým sa nevráti, budeme viesť striedmy, pravdivý a svätý život. Kto sa to nenaučí, nemôže požadovať Božiu spásonosnú milosť.**

*"Azda neviete, že ste Božím chrámom a že vo vás prebýva Boží Duch? Ak niekto kazí Boží chrám, toho Boh zničí; lebo **Boží chrám je svätý a tým ste vy!**"* (I.Korinským 3, 16-17) Hriešny životný štýl, zlé návyky, **nečisté stravovanie a konzumácia liehovín tiež zničia Boží chrám, ľudské telo!** Napr. dvaja synovia Árona, staršieho brata Mojžiša, boli prvými kňazmi svätostánku. Pre svoje holdovanie alkoholu urobili to, čo Pán zakázal. Nechali vyhasnúť oheň oltára a ručné kadidlo zapálili cudzím ohňom. Boží hnev ich dobehol okamžite. Na mieste činu vyšiel oheň od Pána a spálil ich. (II.Mojžišova 30, 1-9; III.Mojžišova 10)

Každý veriaci človek je nazvaný chrámom Božím a kňaz je zasvätený na šírenie evanjelia.

Nikto by dnes nemusel hladovať, byť bezdomovcom, chudobným, chorým a nemusel by veľa pracovať. Boh prostredníctvom techniky a jej vymoženosti zabezpečil pre dnešného človeka také okolnosti, že by každý mohol žiť šťastne, v hojnosti a láske len malým pričinením. To, čo ľuďom na zemi pre ich hriešne sebecké chýba, to dá Boh v nebi spaseným. Ježiš v nebi každého zaopatrí, pripraví príbytok tým, ktorí dodržiavajú Jeho prikázania: *"Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo všetko pripravil Boh tým, ktorí Ho milujú."* (I.Korinským 2, 9) **"Ten, Ktorý neušetril vlastného Syna, ale vydal Ho za nás všetkých, ako by nám s Ním nedaroval všetko!?"** (Rímskym 8, 32) Boh síce od nás niečo očakáva, vyskúša nás, či sme poslušní, či sa na nás môže spoľahnúť, ale aj to slúži k nášmu dobru.

Takže milujte Ježiša a svojich blížnych!

O podmienkach víťazstva večného života, o ktorých sa tu píše, si prečítajte viackrát. Treba ich dobre pochopiť, prijať za svoje, aby ste o nich mohli osobne porozprávať aj iným. Zoberte svoje kňazské poslanie vážne, podajte toto **veľké evanjelium oslobodenia** čo najďalej, ako je len možné, a potom bude **Ježiš s vami každý deň, až do konca sveta**.

Toto evanjelium o Božom kráľovstve (= Jeho panovanie) sa bude hlásať po celom svete na svedectvo všetkým národom, a potom príde koniec. (Matúš 24, 14) **Evanjelium musí byť vyslobodením od falošných učení cirkví a úplným radostným posolstvom oslobodenia od smrti.** Každý dnes môže evanjelium o slobode vidieť a prežívať. Dá sa nájsť po celom svete, vo všetkých oblastiach života. **Ježišovo meno je Osloboditeľ!** *"Až keď vás Syn vyslobodí, budete skutočne slobodní."* (Ján 8, 31-36)

Väčšina z nás sa Ježišovho návratu môže dočkať ešte za svojho života. **Ked' s Ním hovoríš v duchu, pravde a myšlienkach,** pros u Boha, u tvojho Otca o múdrosť, čisté videnie a svetlo, a buď pripravený urobiť všetko to, čo ťa nechal pochopiť, to, čo od teba očakáva. Aj my teraz môžeme použiť Ježišove slová o Jeho nových učeniach: *"Ak niekto chce plniť Jeho vôľu, spozná, či je toto učenie z Boha, alebo či hovorím sám od seba."* (Ján 7, 17) Veriaci vždy urobia všetko pre to, len aby sa vyhli zmenám vo svojej starej viere.

Rímskym 9, 31-33: *"Ale Izrael, ktorý sa usiloval o zákon spravodlivosti, nedospel k Zákonu.³² Prečo? Lebo nevychádzali z viery, ale počítali so skutkami. Narazili na kameň úrazu,³³ ako je napísané: Hľa, kladiem na Sione Kameň úrazu a Skalu pohoršenia, ale kto verí v Neho, nebude zahanbený."* Vtedajší veriaci sa nad Ježišom pohoršovali, "narazili na Kameň úrazu." Aj v súčasnosti mnohí narážajú na tých, ktorí Ježišovu vieru dodržiavajú, hlásajú pravdu a stavajú sa na odpor. Učiteľov pravdy nikdy nemali radi (Skutky 7, 52).

Syn Boží zmarí diela diablove

Videli sme veľkú Božiu lásku a milosť voči ľuďom, to, čo Ježiš ukázal vo Svojej obeti. Videli sme aj Jeho veľmi múdre príkazy, ale aj Jeho spravodlivosť, že nenechá hriešnika bez trestu. Pripravil cestu. Každý by mohol byť spasený, ale stanovil podmienky, lebo pred obyvateľmi celého vesmíru chce predstaviť, že sa môže spoľahnúť na tých, ktorých k Sebe zoberie, že sa nikdy viac nebudú proti Bohu búriť – obstáli v skúške poslušnosti. Sú pripravení, aby sa vždy vo veľkej radosti vyvíjali a naučili sa pridať k svojim predchádzajúcim vedomostiam to, čo k spravodlivým patrí. Ježiš povedal: ***"Kráčajte, kým máte svetlo, aby vás nezastihla tma, lebo kto potme kráča, nevie, kam ide. Kým máte svetlo, verte v svetlo, aby ste sa stali synmi Svetla!"*** (Ján 12, 35-36)

Ešte stále sme na bojovom poli, hlásame pravdu. Ježišovo zasľúbené blaho znamená nebeskú spásu: *"Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo."* ¹¹ *Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa haníť, prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť.* ¹² *Radujte sa a jasajte, lebo v nebesiach máte veľkú odmenu.*

Ved' takto prenasledovali prorokov, ktorí boli pred vami. ¹³ Vy ste sol' zeme... ¹⁴ Vy ste svetlo sveta... ¹⁶ Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach!" (Matúš 5, 10-16)

*V dobe Noeho a Lota zem bola v očiach Boha skazená, **plná násilia a neresti.** (I.Mojžišova 6, 11) Podobný stav panuje aj v období pred návratom Ježiša. V mnohých vychladne láska, vládne strach, takže doba sa podobá na dni Noeho a Lota.*

*I.Jána 4, 8. 21: "**Ten, kto nemiluje, nepozná Boha, pretože Boh je láska.** ²¹ A toto prikázanie máme od Neho, aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata." Jána 13, 35: "**Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak budete mať lásku jeden k druhému.**" "**HPa, prídem čoskoro! Blahoslavený, kto zachováva prorocké slová tejto knihy. ¹⁴ Blahoslavení, ktorí (perú svoje rúcha a) činia Jeho prikázania, aby mali právo k drevu života a aby vošli bránami do mesta.**" (Zjavenia 22, 7. 14)*

*Jána 14, 1-3: "**Nech sa vám srdce neznepokojuje!... ³ Zasa prídem a vezmem vás k Sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.**" S tými, ktorí toto posolstvo pochopili, sa s radosťou stretne vo večnom kráľovstve blaženosti.*

**Ježiš zmaril diela diablove,
Svoje padlé stvorenstvo získal späť pre Seba.
Jemu nech je preto chvála a vd'aka.**

Večný život nie je nejaká rozprávka, **ale skutočnosť.** Človek ako bytosť disponujúca slobodnou vôľou, samostatne zmýšľajúca, nie je hračka náhody obmedzená na niekoľko desaťročí, ale neobyčajné umelecké dielo určené, múdro naplánované na večný život. Je to tak aj vtedy, keď sa to tak nezdá. Človek pre vzburu proti Stvoriteľovi v sebe nesie aj zárodok smrti, únavu, slabosť, chorobu, zabúdanie, starnutie a zdanlivý zánik. Každá čiastočka v človeku odoláva tejto predstave, že by to malo byť všetko. Sotva sme žili, v živote bolo dobrého len málo – mladosť, šťastie, sila, spokojnosť. Na druhej strane sú obavy, bolesti, trápenia, drina, neuspokojené túžby, plány, predstavy a želania.

Zánik alebo koniec, ktorý prežívame pri strate našich milých, je pomenovaný ako sen, prvá smrť, z ktorej každý, či chce alebo nechce, bude vzkriesený. Tí, ktorých Ježiš vyhlási za spravodlivých, získajú šťastný večný život, ostatní, po odtrpení trestu zahynú navždy, a to bude skutočná, druhá smrť.

Boh nám zúčtuje všetky naše skutky, či sú dobré alebo zlé. **Väčšina veriacich nevie, že ich náboženské skutky budú v deň súdu označené za neprávosti. Preto je naším cieľom spoznať falošné náboženské skutky, ktorých sa musia ľudia zbaviť.** Ježiš nás poslal, aby sme ľudia učili všetkému, čo nám prikázal, nie to, čo učia náboženský učiteľia,

lebo ich myseľ je uzavretá (I.Korinským 1, 19). Ľudí musíme doviest' k **Ježišovej viere**, dokonca aj vtedy, ak nie sú Jeho prikázania populárne, veď On je Pán, Ktorý vydáva prikazy a večný život dá všetkým tým, ktorí **Ho poslúchajú**. "**V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru Ježiša**" (Zjavenia 14, 12).

Všetky činy, myšlienky a pohnútky ľudí budú posúdené a zverejnené (Židom 4, 12). Ježiš povedal: "*Veď nič nie je také skryté, aby raz nebolo odhalené, a nič nie je natoľko utajené, aby raz nevyšlo najavo. Lebo čo ste povedali v tme, budú počuť na svetle. Čo ste v izbách pošepli do ucha, budú rozhlasovať zo striech.*" Toto je možné naozaj len teraz vo svete počítačov, napr. vo výške 30 000 km, cez satelity letiace rýchlosťou 50 000 km/h (Lukáš 12, 2-3).

V celej Biblii sú odhaľovaní veriaci, ktorí svojím urážlivým a nenávisným správaním neustále zabraňujú rozvoju a zneužívajú svetlo pravdy. Čo ale dostanú od spravodlivého Sudcu, Ježiša, v deň súdu? Preto sa im pokúšame vysvetliť všetko o ich falošnej viere a nesprávnych činoch tak, ako sa len dá. Ježiš im povie: *Všetci páchatelia nepravosti, odšúpte odo mňa!* (Lukáš 13, 27) Budú sa snažiť zachrániť a budú dokazovať, že sú tými pravými veriacimi, ktorí sa bili za svoje zhromaždenie, ale Ježiš im povie: *Nikdy som vás nepoznal.* (Matúš 7, 23) *Ja neviem, odkiaľ ste!* (Lukáš 13, 25-27) Teraz si ani len nedokážu predstaviť, že ich náboženstvo je neprijateľné. Nechceli poznať vieru a učenie Ježiša, boli zaujatí.

Ježiš učí, že v súdny deň bude veriacim ťažšie ako neveriacim. Ježiš raz vyslal 70 Svojich učeníkov pripraviť obyvateľov do miest, kam chcel ísť. Nakoniec povedal: *Ak prídete do niektorého mesta a neprijmú vás, hovorím vám, že Sodomčanom bude v deň súdu ľahšie ako tomu mestu. Teraz tieto mestá symbolizujú náboženstvá a ich nasledovníkov. Kto vás počúva, mňa počúva, a kto vami pohŕda, mnou pohŕda.* (Lukáš 10, 10-16) Ježiš sa stotožňuje s tými, ktorí hlásajú Jeho učenie. Saul naháňal Ježišových nasledovníkov, vliekol ich pred súd, ubližoval im, kým sa mu nezjavil Ježiš a nepovedal mu: *Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ? Kto si, Pane? Ja som Ježiš, Ktorého ty prenasleduješ* (Skutky 9, 4-5).

Zradcov a udavačov na Judášov spôsob je stále dostatok. Nájst' fanatických, podplatených, padlých do falošnej pasce viery, vo svojich skutkoch nedostatočne rozvážnych veriacich môžeme vždy. O zradcovi Judášovi, ktorý zašiel príliš ďaleko za Božiu milosť, Ježiš povedal: *"Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa vôbec nebol narodil."* (Matúš 26, 24)

Ježiš nám prezradil, že o Jánovi Krstiteľovi, ktorý Mu pripravoval cestu, hodnostári zhromaždenia povedali, že *"je démonom posadnutý!"* Ježiša zase obviňovali, že *je žrúč a pijan, priateľ hriešnikov!* Ježiš začal karhať mestá, v ktorých urobil väčšinu Svojich divov, pretože sa nekajali. (Matúš 11, 18-20) Mnoho ľudí si myslí, že dnešní veriaci sú lepší.

Ježiša v každej dobe prenasledovali, posmievali sa Mu a obviňovali Ho tí, ktorí zabráňovali svedectvu pravdy. Nenapodobňujte ich! Buďte učeníkmi Ježiša! **Dodržte všetko, čo prikázal a rozširujte toto hodnotné oslobodzovacie poslanstvo, aby bol s vami každý deň až do konca sveta.**

"Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto so mnou nezhrmažďuje, rozhadzuje" – povedal nám Ježiš. (Matúš 12, 30) Musíme pre Neho zhromažďovať ľudí, konať, ako konal On, *dokiaľ je deň, lebo prichádza noc, keď nik nebude môcť pracovať.* (Ján 9, 4) Toto Ježišovo proroctvo je teraz znova aktuálne, šírenie pravdy je veľmi potlačované.

Aký bude stav, keď sa Ježiš vráti? Podľa niektorých sa udejú také veľké veci, že všetci praví veriaci budú prenasledovaní. Ježiš zasa učil, že *situácia bude podobná časom Noeho, keď si ľudia nič nevšimli, až kým neprišla potopa a všetkých nezahubila. Keď sa dvaja budú nachádzať na jednom mieste alebo budú pracovať na rovnakom pracovisku, potom jeden bude vzatý, druhý ostane.* (Lukáš 17, 26-36)

Počas rozhovoru so zákonníkmi Ježiš upriamil pozornosť na jediného Boha, *prvé zo všetkých prikázaní – milovať budeš Pána, svojho jediného Boha, celým svojím srdcom, celou dušou, celou myslou a celou silou!* To zákonník veľmi schvaľoval a Ježiš mu vtedy povedal: **Nie si ďaleko od Božieho kráľovstva.** (Marka 12, 28-34) **A predsa, byť neďaleko od Božieho kráľovstva znamená aj to, že sa tam nedostane.** Mnohí veriaci budú v rovnakej situácii. Myslia si, že sú na správnom mieste a vykonávajú dobré náboženské skutky, ale budú sklamaní. Pravdu musíme poznať viac a lepšie než učiteľia náboženstva, aby sme mohli vojsť do Božieho kráľovstva.

"Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu." (I.Timoteovi 2, 4) A presne to je zámerom tohto biblického pojednania. *Evanjelium* (radostnú zvesť) musíme nejakým spôsobom *hlásať všetkým ľuďom* (Marka 16, 15). *"Ten, kto obráti hriešnika z jeho bludnej cesty, zachráni jeho dušu od smrti a zakryje množstvo hriechov."* (Jakub 5, 20)

Ján 12, 42-43: *"Predsa však aj mnohí z poprednejších mužov uverili v Ježiša, ale nepriznali sa k tomu pre farizejov, aby ich nevylúčili zo synagógy, lebo ľudskú slávu mali radšej ako slávu Božiu."* Takéto konanie nesmieme zopakovať! Neriskujme, veď ide o večný život! Nehanbime sa, buďme smelí a kritickí. Vyberme si Božiu slávu!